

Bestyrelsesmøde

Sted:
Campus Randers, Jens Otto Krags Plads
3, 8900 Randers, mødelokale 011A.

Mødedato:
28. oktober 2024, kl. 12:30

Deltagere

Bente Alkærsig Rasmussen, Hanne Roed, José Pedro Rubæk, Jørgen Nørby, Lene Bejer Damgaard, Malthe Tønder Fredberg, Marie Sonne, Noemi Katznelson, Peder C. Kirkegaard, Per B. Christensen (formand), Pia Jakobsgaard-Iversen, Thomas Klausen, Thorsten Høegsberg, Tom Heron, Gitte Sommer Harrits, Kirsten Suhr Bundgaard, Bjarne Grøn, Helle Kryger Aggerholm, Lars Christian Pedersen, Elvir Maleskic

Gæster

Helle Kruuse-Andersen under hele mødet.
Lars Schou under punkt 11 og 12.

REFERAT

Mødeleder:
Per B. Christensen

Referent:
Elvir Maleskic

1/18

Dagsorden

- 1. Godkendelse af dagsorden (12:30-12:35)3
- 2. Godkendelse af referat af bestyrelsesmøde dem 23. august 2024
(12:35-12:40)3
- 3. Meddelelser fra formanden (12:40-12:45)4
- 4. Velkommen til ny rektor og opfølgende drøftelse (12:45-14:00)/GISH 5
- 5. Strategisk temadrøftelse. Tendenser i erhverslivet. (14:00-
15:00)/BJGR6
- 6. Pause (15:00-15:15).....7
- 7. Uddannelsesreformer (15:15-16:30)/GISH7
- 8. Lukket punkt.....9
- 9. Godkendelse af salg af to bygninger i Nørre Nisum (16:50-
17:00)/KIBU9
- 10. Pause (17:00-17:10)10
- 11. T2-prognose 2024 (17:10-17:25)/KIBU10
- 12. Status på budget 2025 (17:25-17:55)/KIBU11
- 13. Skriftlig orientering. Behovs- og afgangsanalyser 202413
- 14. Skriftlig orientering. Efterårets optag 202415
- 15. Skriftlig orientering. Prækvalifikationsansøgning af fuldt udbud af
læreruddannelsen i Holstebro.....15
- 16. Skriftlig orientering. Ændring af studieordningen for Kristendom,
kultur og kommunikation16
- 17. Skriftlig orientering. Afslutning på årsrapport 2023.....16
- 18. Skriftlig orientering. Møder i forretningsudvalget.17

19. Eventuelt (17:55-18)	17
--------------------------------	----

1. Godkendelse af dagsorden (12:30-12:35)

Sagsbehandler: Elvir Maleskic (EM) | VIA

Sagsansvarlig

Per B. Christensen

Bilag

Oversigt over P-tilladelser (lukket bilag)

Sagsfremstilling

Under dette punkt er der mulighed for at kommentere og justere dagsordenen og stille forslag til behandling af punkter, som ikke er medtaget på nærværende dagsorden.

VIA's kommende prorektor Helle Kruuse-Andersen, der tiltræder den 1. november, deltager også i bestyrelsesmødet.

Praktisk info:

- I forbindelse med mødet serveres arbejdsfrokost i starten af mødet og middag efter mødet
- Bestyrelsesmedlemmer, der kommer med bil, opfordres til at parkere cirka 100 meter fra Campus Randers i P-Huset på Fischersgade 26, Randers. Sekretariatet har på forhånd registreret bestyrelsesmedlemmers biler hos parkeringsselskabet (jf. bilagte oversigt), så man ikke skal betale en P-billet på dagen. Hvis det mod forventning ikke fungerer, må I gerne sende sekretariatet kvitteringen for P-billetten, som I betaler, som vil blive refunderet.

Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen godkender dagsordenen.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Formanden bød indledningsvis Gitte Sommer Harrits velkommen, nu i rollen som rektor, og bød også Helle Kruuse-Andersen, VIA's kommende prorektor, velkommen til samarbejdet med bestyrelsen.

I den forbindelse skitserede formanden direktionens samlede kompetencer og bemærkede, at VIA ledelsesmæssigt står godt i forhold til at lykkes med de kommende uddannelsesreformer og at tackle de udfordringer, VIA står over for.

Dagsordenen blev herefter godkendt.

2. Godkendelse af referat af bestyrelsesmøde den 23. august 2024 (12:35-12:40)

Sagsnr.: A23-73140

Sagsbehandler: Elvir Maleskic (EM) | VIA

Bilag

Referat af bestyrelsesmøde den 23. august 2024 (lukket bilag).

Sagsfremstilling

Referatet er foreløbigt godkendt af bestyrelsen på e-mail.

Bestyrelsen skal nu endeligt godkende og undertegne referatet digitalt i First Agenda, så der kan foreligge en underskrevet udgave af referatet.

Bestyrelsen bedes godkende referatet i First Agenda senest på dagen, hvor bestyrelsesmødet afholdes.

Indstilling

1. Bestyrelsesmedlemmerne godkender referatet ved at klikke på knappen "Godkend" i First Agenda

Kommunikation

Referatet (med undtagelse af lukkede punkter) offentliggøres på VIAs hjemmeside.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Lene Bejer Damgaard har fremsendt et ønske om en tilføjelse til referatets punkt 9 vedr. det lukkede punkt "Godkendelse af engangsvederlag". Tilføjelsen er: *"Der blev ligeledes spurgt til, om engangsvederlaget ville forøge beløbet for direktionens årlige lønforhandling. Hertil blev der svaret, at det ikke er tilfældet."*

Bestyrelsen godkendte referatet med den tilføjelse.

3. Meddelelser fra formanden (12:40-12:45)

Sagsbehandler: Elvir Maleskic (EM) | VIA

Bilag

- Notat, der opsummerer formandens meddelelser og mødeaktiviteter af relevans for VIA
- Materiale fra styringsdialogmødet den 3. oktober 2024, herunder program for mødet og opfølgningsbrev fra ministeriet.

Sagsfremstilling

Ultrakorte meddelelser fra formanden.

Indstilling

Bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Formanden orienterede om:

- en række møder vedr. reformudspillet, som drøftes senere på dagsordenen
- styringsdialogmøde med ministeriet den 3. oktober, som gik rigtig godt, og hvor VIA blev rost for sit arbejde med

- den strategiske rammekontrakt
- møde med uddannelsesudvalgene den 9. oktober, som også var også vellykket

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

4. Velkommen til ny rektor og opfølgende drøftelse (12:45-14:00)/GISH

Sagsnr.: A23-73141

Sagsbehandler: Gitte Sommer Harrits (GISH) | VIA

Bilag

Ingen

Sagsfremstilling

I forlængelse af ansættelse af Gitte Sommer Harrits som VIAs nye rektor vil Gitte give en kort præsentation af sit syn på VIAs udfordringer, prioriteter og udvikling med henblik på en drøftelse i bestyrelsen.

Proces på mødet:

- Ca. 15 min: Oplæg fra rektor vedr. kerneopgaven, forudsætninger og prioriteringer
- Ca. 30 min: Opfølgende drøftelse i grupper om bl.a. hvordan samarbejdet mellem bestyrelse og direktion kan bidrage til udvikling og prioritering for VIA. Under gruppedrøftelsen vil enkelte bestyrelsesmedlemmer få en opgave med at fungere som ordstyrer og notere hovedpointer fra gruppedrøftelsen med henblik på deling i plenum.
- Ca. 30 min: Drøftelse i plenum

Indstilling

1. Bestyrelsen drøfter sagen.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Gitte Sommer Harrits gav et oplæg og gennemgik VIAs udfordringer, fokus på kerneopgaven og forudsætningerne for at løse kerneopgaven. Oplægget vil blive sendt ud med referatet.

Bestyrelsen havde efterfølgende en drøftelse i grupper og gav input til fire spørgsmål.

Bestyrelsens input er opsummeret i det følgende:

1) Hvad ser bestyrelsen for de vigtigste udviklingsområder for VIA?

- At stå stærkere frem i det eksterne samarbejde, i det politiske landskab og aftagerne og organisationerne
- At styrke samarbejdet med ungdomsuddannelserne, erhvervsuddannelserne og SOSU-skolerne
- At skærpe professionsidentitet og kernefortællingen om professionerne
- Fokus på den diverse studentergruppe og være på forkant med, at VIA i fremtiden også optager studerende med de stærke kompetencer
- Uddannelseskvalitet og videngrundlag for uddannelserne
- Efter- og videreuddannelse, herunder portefølje og kobling med grunduddannelser
- Mere praksis ind i uddannelserne og generelt tættere samarbejde med aftagerne

2) Hvordan kan bestyrelsen bidrage til stærkere prioriteringskraft i VIA?

- Ved at skabe et trygt og tillidsfuldt bestyrelsesrum, hvor direktionen kan rejse dilemmafyldte problemstillinger
- Ved at være modige til at fravælge og give afkald på fx det, man allermost har interesser i ("Kill your darlings")
- Ved at kalibrere og bringe signaler fra omverdenen ind i drøftelserne med direktionen
- Ved at drøfte tydelige prioriteringskriterier og bidrage med at tænke på tværs
- Ved at indgå i åbne strategiske drøftelser med direktionen, også i en anderledes form som på dagens møde
- Ved at fastholde fokus (i prioriteringsdrøftelserne) på uddannelseskvaliteten og den gode arbejdsplads

3) Hvad har bestyrelsen brug for på møder og mellem møder?

- Højt informationsniveau
- Øve sig i at få yderligere kvalificeret beslutningerne ved fx at bringe uddannelsesudvalgene, medarbejdere og studerende i højere grad i spil
- Inspiration og flere oplæg udefra
- Fastholde en klar arbejdsdeling mellem direktion som den daglige ledelse og bestyrelsen som den, der sætter rammer for direktionens arbejde og fastholder et helkopterperspektiv på sagerne
- Arbejde med forskellige mødeformater
- Flere skriftlige meddelelser om driftsager for at frigøre tid til dialog

4) Hvordan kan vi bringe bestyrelsens kompetencer godt i spil?

- Udarbejde cv på bestyrelsesmedlemmer for at tydeliggøre kompetenceprofilerne
- Overveje i den næste bestyrelsesperiode at justere bestyrelsessammensætningen og supplere bestyrelsens kompetencer med et repræsentant fra ungdomsuddannelserne
- Flere oplæg fra bestyrelsesmedlemmer, jf. dagens oplæg fra tre bestyrelsesmedlemmer om erhvervslivet

Formanden konkluderede, at bestyrelsens input vil blive bragt i spil i de forskellige sammenhænge, herunder strategiprocessen og den videre udvikling af bestyrelsesarbejdet og møderne.

5. Strategisk temadrøftelse. Tendenser i erhvervslivet. (14:00-15:00)/BJGR

Sagsnr.: A23-73141

Sagsbehandler: Elvir Maleskic (EM) | VIA

Bilag

Ingen

Sagsfremstilling

Bestyrelsesmedlemmerne Pia Jakobsgaard-Iversen, Tom Heron og Thomas Klausen præsenterer tendenser fra erhvervslivet, der er relevante for VIAs fremadrettede virke og fokus.

Herefter vil der være mulighed for spørgsmål fra bestyrelsen og dialog.

Indstilling

1. Bestyrelsen drøfter tendenserne.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Bestyrelsesmedlemmerne Pia Jakobsgaard-Iversen, Tom Heron og Thomas Klausen gav en præsentation om tendenser fra erhvervslivet. Oplægget vil blive sendt ud med referatet.

Herefter var der en dialog i bestyrelsen, hvor følgende blev pointeret:

- VIA arbejder med erhvervsanalyser og konklusionerne af disse inddrages i uddannelsesudviklingen
- På mange måder har erhvervslivet behov for de samme (meta)kompetencer som velfærdsområdet: dyb faglig indsigt, generalist-kompetencer, systemforståelse og kompetencer inden for bæredygtighed
- De forskellige tendenser rejser nogle spørgsmål i forhold til curriculum, som man ikke uden problemer kan udvide (stoftrængsel), og behovet for at skærpe det, der er fælles/generalistdelen og faglige profiler
- De unges robusthed er en mangefacetteret diskussion, som også omfatter arbejdspladsernes evne til at omfavne og omstille sig til den nye generationer
- Gruppen af de særligt udsatte studerende kræver et tættere samarbejde med virksomhederne, både i forhold til praktik og når de kommer ud som færdiguddannede
- Der kan være en vis forsinkelse i erhvervslivets prioritering af at sende medarbejdere på efter- og videreuddannelse inden for aktuelle trends, og der blev også pointeret, at VIA kan gøre mere for at synliggøre sine EVU-tilbud
- Staten og det offentlige bør i endnu højere grad vægte bæredygtighed (frem for pris) ved især større opgaveudbud

Formanden takkede bestyrelsesmedlemmerne for et godt og relevant oplæg, og konkluderede, at oplæggets pointer har flere fællestræk med den nye rektors prioriteringer (præsenteret under punkt 4), og at pointerne vil blive drøftet videre i VIAs ledelse, i uddannelsesudvalgene og vil indgå i den kommende strategiprocess.

6. Pause (15:00-15:15)

Sagsbehandler: Elvir Maleskic (EM) | VIA

Pause

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Pause

7. Uddannelsesreformer (15:15-16:30)/GISH

Sagsnr.: A23-73141

Sagsbehandler: Elvir Maleskic (EM) | VIA

Baggrundsbilag (forventes ikke læst)

Regeringens udspil på det professions- og erhvervsrettede område

Sagsfremstilling

Regeringen præsenterede to reformudspil den 8. oktober 2024: et udspil for de professions- og erhvervsrettede uddannelser samt et udspil for ungdomsuddannelserne.

Bestyrelsen fik samme dag en kort mailorientering om VIAs og sektorens positioner og link til pressemeddelelserne.

Rektor vil på bestyrelsesmødet redegøre for hovedelementerne i regeringens udspil med henblik på en drøftelse i bestyrelsen.

Proces på mødet:

- Ca. 30 min: Oplæg fra rektor om hovedelementerne i reformen, den ledelsesmæssige vurdering af mulighederne for VIA i reformen mv.
- Ca. 25 min: Drøftelse i grupper. Under gruppedrøftelsen vil enkelte bestyrelsesmedlemmer få en opgave med at fungere som ordstyrer og at notere opmærksomhedspunkter i forhold til det videre reformarbejde med henblik på deling i plenum.
- Ca. 20 min: Drøftelse i plenum

Indstilling

1. Bestyrelsen drøfter reformudspillet.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Gitte Sommer Harrits gav et oplæg, hvor hun gennemgik hovedelementerne i reformudspillet og de mulige konsekvenser for VIA. Oplægget vil blive sendt ud med referatet.

Bestyrelsen havde efterfølgende en drøftelse af udspillet i grupper med særlig fokus på den igangværende politiske fase og den senere implementeringsfase.

Formanden konkluderede på baggrund af drøftelsen:

- Danske Professionshøjskoler engagement gennem årene har båret frugt, og det har vist, at det har været en god idé at prioritere sektorsamarbejdet i den sammenhæng
- Det ambitiøse reformudspil forpligter VIA til at håndtere implementeringen godt og til at løfte uddannelseskvaliteten synligt over for omverdenen
- I forbindelse med implementeringen vil det være vigtigt at samarbejde med praktikstederne, universiteterne, ungdomsuddannelserne og de øvrige professionsskoler
- Frisætningsdagsordenen bliver meget vigtig
- Der er brug for at drøfte efter- og videreuddannelse i bestyrelsen mere systematisk, fx som en årlig drøftelse, så bestyrelsen løbende kan drøfte VIAs styrkepositioner, arbejdsdeling med andre aktører, sammengængen til FoU og grunduddannelserne, samt følge udvikling i porteføljen
- I forhold til internationale studerende bør VIA træffe et valg om, hvad vi vil satse på, og meget taler for, at VIA står stærkest i Horsens.
- Hf i Nørre Nisum er et særligt opmærksomhedspunkt, og VIA vil gå i dialog med Lemvig Kommune om, hvordan aktiviteten kan videreføres i den nye struktur
- VIA vil arbejde for at designuddannelserne bliver treårige, og i den sammenhæng vil man samarbejde med Dansk Mode og Textil
- Formand og rektor vil løbende orientere bestyrelsen om nyt fra forhandlingerne, i det omfang man har viden om det, herunder også kontakte bestyrelsesmedlemmer bilateralt
- Der er en erkendelse af, at man i bestyrelsen ikke på alle punkter er enige, og her blev diplomingeniøruddannelserne nævnt som et eksempel
- Uddannelsesudvalgene vil blive tænkt ind i det videre reformarbejde
- Bestyrelsesmedlemmerne blev opfordret til at være ambassadører for VIA i de forskellige sammenhænge.

8. Lukket punkt.

Sagsbehandler: Helle Bækkelund Sørensen (HBAS) | VIA

9. Godkendelse af salg af to bygninger i Nørre Nissum (16:50-17:00)/KIBU

Sagsnr.: A24-77340

Sagsbehandler: Kirsten Suhr Bundgaard (KIBU) | VIA

Bilag

1. Vurdering Gudumvej 3
2. Vurdering Linde Allé 1

Sagsfremstilling

I tilknytning til VIAs primære bygninger i Nr. Nissum, ligger der to bygninger der ikke længere anvendes. Det drejer sig om Linde Allé 1 (Tidligere rektorbolig) samt Gudumvej 3 (Et gammelt sløjdværksted).

Salget har været drøftet med den stedlige uddannelsesleder, samt VIAs regnskabschef, som begge har meddelt, at der hverken er behov for bygningerne eller økonomiske hindringer for et salg.

Det er ligeledes, efter længere tids afklaring, lykkedes at indgå aftale med en lokal ejendomsmægler omkring udbud af bygningerne.

Begge bygninger er selvstændige bygninger, og et frasalg vil ikke få indvirken på den resterende bygningsmasse.

Bestyrelsen anmodes om godkendelse af, at bygningerne udbydes til salg.

Bestyrelsen anmodes ligeledes om at bemyndige formand og rektor, til at godkende det endelige salg, herunder at vurdere de af køber fremsatte købsbetingelser.

Økonomi

Bygninger vil blive udbudt til salg til højstbydende, men EDC Lemvig har vurderet følgende forventede udbudspriser:

- Linde Allé 1, kr. 395.000
- Gudumvej 3, Kr. 550.000

De endelige salgspriser vil dog afhænge af en eventuel købers faktiske bud på bygningerne.

Salgsomkostningerne er anslået til kr. 175.000 for en salgsperiode på 12 måneder.

Indstilling

1. Bestyrelsen godkender, at bygningerne udbydes til salg.
2. Bestyrelsen bemyndiger formand og rektor til at godkende det endelige salg, herunder at vurdere de af køber fremsatte købsbetingelser.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Bestyrelsen bemærkede, at det vil være hensigtsmæssigt at undersøge, om ejendommens formål kan ændres fra erhverv til bolig, da det kan påvirke prisen, samt undersøge, hvad der ligger af bindinger i de tilhørende servitutter og om de kan aflyses.

Bestyrelsen fulgte indstillingerne med den bemærkning, at de nævnte forhold vil indgå i den videre proces.

10. Pause (17:00-17:10)

Sagsbehandler: Elvir Maleskic (EM) | VIA

Pause

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Pause

11. T2-prognose 2024 (17:10-17:25)/KIBU

Sagsnr.: A24-75253

Sagsbehandler: Marian Korsgaard Klit Thorup (MKLI) | VIA

Bilag

1. Budgetopfølgning T2-2024

Baggrundsbilag (Forventes ikke læst)

1. Detaljeret budgetopfølgning T2-2024

Sagsfremstilling

Som et led i VIAs økonomiske kerneprocesser er der udarbejdet en samlet T2-prognose for 2024 med udgangspunkt i forventningerne til årets regnskabsresultat.

Prognosen viser et forventet regnskabsresultat på 8,3 mio. kr., hvilket er en forbedring i forhold til T1-prognosen, hvor prognosen viste et forventet regnskabsresultat på 3,5 mio. kr.

Resultatet er dog fortsat dårligere end det korrigerede budget. Ligesom ved T1-2024 er det primært meromkostningerne ved OK24, der påvirker det forventede resultat. Der kan fortsat være en usikkerhed omkring resultatet, idet der traditionelt vil være aktiviteter, ansættelser eller projekter, der ikke når at blive gennemført i fuldt omfang. Dette kan reducere det forventede forbrug og dermed forbedre resultatet.

Omkostningsreduceringer er fortsat et fokusområde og de tiltag direktionen iværksatte allerede i 2023 er fortsat i 2024. Da det forventede resultat udover konsekvenserne af OK24 vurderes som tilfredsstillende, er det direktionens vurdering, at der ikke er behov for at igangsættes yderligere initiativer til at opnå et bedre regnskabsresultat i 2024.

De fleste af VIAs indtægter stammer fra grundtilskud og aktivitetstilskud (taxameter). Efter indberetningen i september er der nu sikkerhed for størsteparten af disse indtægter som det fremgår af prognosen. Det er således forventningen, at det primært vil være på omkostningssiden der kan ske forskydninger frem mod regnskabsafleggelsen.

Koncernøkonomichef Lars Peter Schou deltager i behandlingen af punktet.

Indstilling

Det indstilles, at

1. bestyrelsen drøfter T2-prognosen.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Kirsten Bundgaard præsenterede hovedpointerne fra T2 og som supplement til informationen i sagsfremstillingen orienterede bestyrelsen om, at VIA i september har indbetalt sin andel af de indefrosne feriepenge til Lønmodtagernes Feriefond, svarende til i alt 57 mio. I den forbindelse blev der spurgt til forventningen til likviditet de kommende år, og det blev svaret, at likviditeten samlet set forventes at ligge på et lavere niveau end de sidste par år, men vil fortsat ligge på et tilfredsstillende niveau.

Der blev spurgt ind til forventningen til tilpasninger, og hertil blev det svaret, at der ikke planlægges generelle tilpasninger, men at tilpasninger vil ske isoleret på de områder, hvor der sker markante aktivitetsfald.

Formanden konkluderede, at bestyrelsen har drøftet prognosen for 2024 og tager den til efterretning.

12. Status på budget 2025 (17:25-17:55)/KIBU

Sagsnr.: A24-75253

Sagsbehandler: Marian Korsgaard Klit Thorup (MKLI) | VIA

Bilag

1. Notat om forslag til finanslov 2025
2. Direktionens orientering: Vurdering af budget 2025

Sagsfremstilling

Som et led i VIAs økonomiske kerneprocesser udarbejdes der i september en indtægtsprognose for det kommende budgetår, som danner grundlag for direktionens første behandling af budget 2025 i direktionen. Indtægtsprognosen er udarbejdet med et flerårigt perspektiv, idet der er udarbejdet en flerårig indtægtsprognose for 2025-2028. Direktionens første behandling er direktionens endelige prioritering af indtægterne og budgetrammerne for 2025 for de enkelte områder.

Direktionen har nu behandlet første udgave af budget 2025 og på denne baggrund orienteres bestyrelsen om den aktuelle budgetsituation.

Budget 2025 tager udgangspunkt i Finanslovsforslaget for 2025 (FFL25) og indtægtsprognosen for 2025.

Indtægtsprognosen bliver udarbejdet på baggrund af forventninger til aktivitetsniveau. For uddannelsesområdet udarbejdes prognosen desuden på baggrund af eksisterende bestand, optagemønstre og frafald.

Indtægtsprognosen viser som ventet en fortsat nedgang i STÅ-indtægterne de kommende år frem mod 2026, men derefter forventes en stigning. Der er et forventet fald i aktiviteterne på nogle uddannelsesområder primært som følge af udfasning af uddannelser og udbud de kommende år, men der ses også fortsat en stigning i årene derefter som følge af indfasningen af nye uddannelser og udbud. Forudsætningen i stigningen er, at de nye uddannelser lykkes med det estimerede optag.

Modsat forventer VIA at modtage midler fra Reform af universitetsuddannelserne til investeringer i videregående velfærdsuddannelser. Det er direktionens vurdering, at VIA vil modtage ca. 52 mio. kr. i 2025 (ud af 208 mio. kr. på landsplan) og der er på nuværende tidspunkt ikke tydeliggjort forventninger til anvendelse af midlerne, udover, at de forventeligt skal anvendes til omstilling til reformen. Fra 2026 forventer direktionen, at kravene til tilskuddets anvendelse vil være tydeliggjort fra politisk hold. Det er derfor endnu for tidligt at øremærke midlerne mere specifikt og det kan i givet fald blive nødvendigt at genbesøge budgetterne, når reformens indhold og krav er kendt.

På den baggrund viser indtægtsprognosen et forholdsvist stabilt indtægtsgrundlag for VIA. Direktionens prioritering og dermed fordeling af budget 2025 viser en forholdsvis stabil økonomi på tværs af VIA, på et nyt niveau efter besparelserne i forbindelse med budget 2024. Selvom der er tale om en forholdsvist stabil økonomi, vil der på nogle områder være fortsat behov for tilpasninger.

Overordnet ser forslag til fordeling af budget 2025 således ud:

VIAS BUDGET 2024 OG BUDGET 2025 I MIO. KR. (2025-NIVEAU)			
	Budget 2024	Budget 2025	Forskel mellem budget 2024 og budget 2025
Mio. kr.			
Uddannelser	728,5	735,5	7,0
Forskning og udvikling	190,5	196,7	6,2
Efter- og videreuddannelse og digitalisering	220,2	218,1	-2,1
Fællesområdet	411,8	410,9	-0,9
Forvaltningsområder	250,1	245,6	-4,5
Direktion og puljer	26,3	16,0	-10,4
Budgetreserve	0,0	2,5	2,5
Omstilling til reform	0,0	10,0	10,0
Ikke disponeret strategisk pulje	0,0	0,0	0,0
I alt	1.827,5	1.835,3	7,8
Indtægter			
Indtægter i alt	1.852,5	1.862,8	10,3
Resultat	25,0	27,5	2,5

Af tabellen fremgår det, at Uddannelser og Forskning og udvikling ser ind i en stigning i rammer, hvilket for uddannelserne primært skyldes forventningen om indtægt fra Reform af universitetsuddannelserne, mens det for Forskning og udvikling skyldes en stigning i eksterne projekter.

Direktionens første behandling er direktionens endelige prioritering af indtægterne og budgetrammerne for 2025 for de enkelte områder. I forbindelse med direktionens første behandling af budget 2025 er der foretaget nogle enkelte ændringer, hvorefter det videre budgetarbejde foregår decentralt. I november skal direktionen behandle budget 2025 anden gang og indstiller det herefter til godkendelse i bestyrelsen. Bestyrelsen behandler og godkender budget 2025 i december.

På mødet gives en mundtlig orientering om status på budget 2025 med særligt fokus på reformen.

Koncernøkonomichef Lars Peter Schou deltager i behandlingen af punktet.

Indstilling

Det indstilles, at

- 1. bestyrelsen drøfter orienteringen af budget 2025

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Bestyrelsen havde spørgsmål til uddannelsesreformens konsekvenser for VIAs økonomi de kommende år, og hertil blev

det svaret, at der er flere usikkerhed forbundet hermed, og at afklaringerne vil komme på længere sigt og i faser. I budget 2025 er der reserveret 10 mio. kr. i en central pulje til udvikling og kapacitetsopbygning i forbindelse med den kommende reform.

Kirsten Bundgaard præciserede på mødet, at hvis det viser sig, at der er klar binding på de 52 mio. kr. i de kommende par måneder, vil det håndteres ved at genåbne budgettet tidligt i 2025 og påbegynde en proces med at omkostningsreducere, hvilket hovedsamarbejdsorganisationen også er orienteret om. Bestyrelsen bakkede op om den tilgang.

Det blev også nævnt, at direktionen hen over vinteren vil udarbejde analyser af VIAs ejendomsportefølje og vil sammen med Nykredit udarbejde en langsigtet finansieringsplan til forelæggelse for bestyrelsen i foråret 2025.

Formanden konkluderede, at:

- Bestyrelsen godkender rammerne for den videre budgetlægning, som beskrevet i notatet med direktionens vurdering af budget 2025
- Bestyrelsen i april 2025 forelægges en plan for finansiering af ejendomsporteføljen.

13. Skriftlig orientering. Behovs- og afgangsanalyser 2024

Sagsnr.: A23-74586

Sagsbehandler: Gitte Sommer Harrits (GISH) | VIA

Baggrundsbilag (forventes ikke læst)

Baggrundsbilag 1: Behovet for velfærdsuddannede i den midtjyske region 2024-2034

Baggrundsbilag 2: Afgangen af nyuddannede indenfor velfærdsområdet i den midtjyske region

Sagsfremstilling

Kort om analysearbejdet

I januar 2024 indgik VIA University College, Region Midtjylland samt KKR/ KD-Net en aftale med COWI om en opdatering af resultaterne af analysen "*Behovet for velfærdsuddannede i den midtjyske region 2022-2032*". Analysen har været tilbagevendende hvert fjerde år gennem en årrække. I analysen fremgår data og prognoser for behovet for de velfærdsuddannede, som er mest relevante parterne imellem, dvs. særligt indenfor det sociale, det sundhedsfaglige og det pædagogiske/undervisningsområdet. Derudover blev der indgået aftale om at supplere behovsanalysen med en analyse om "*Afgangen af nyuddannede indenfor velfærdsområdet i den midtjyske region*".

VIA har været repræsenteret i både styregruppe og sekretariatsgruppe for analyserne sammen med repræsentanter fra Region Midtjylland og KKR/KD-net, således har uddannelsesdekaner for VIA pædagoguddannelsen og for VIA social- og samfundsuddannelserne siddet i styregruppen, og konsulenter fra VIAs afdeling for Uddannelsesudvikling har siddet i sekretariatsgruppen.

Analyserne blev færdige ultimo juni og offentliggjort i august. Omtale af analyserne kan læses her: [Nye analyser kortlægger behovet for velfærdsuddannede i fremtiden | Region Midtjylland \(ritzau.dk\)](#). Analyserne er i august og september blevet behandlet i diverse fora i kommuner og regionsregi. Desuden planlægges et åbent webinar om analyserne i efteråret.

Analyseresultater

1) Behovsanalysen

Analysen indeholder fremskrivninger for 15 forskellige uddannelser indenfor det sundhedsfaglige og det pædagogiske/undervisningsmæssige område. Der bruges som hidtil fem typer af scenarier til at fremskrive det fremtidige behov: 1) et vægtet branchescenarie der tager udgangspunkt i ADAM-modellen, 2) et historisk scenarie,

hvor udviklingen i 2024-2034 følger udviklingen fra 2012-2022 3) et behovsscenarie hvor efterspørgslen følger den demografiske udvikling for den befolkningsgruppe som professionen servicerer, 4) et udgiftsscenarie hvor efterspørgslen følger vækstraten som udgiftsbehovet pr. aldersgruppe indenfor sundhedssektoren, og 5) et fuldtidsscenarie, her bliver det antaget at alle arbejder fuldtid.

Uddrag af resultater og opmærksomhedspunkter for behovsanalysen:

- Generelt stigende risiko for rekrutteringsudfordringer indenfor velfærdsektoren. Der er dog enkelte undtagelser, hvor der er risiko for et fremtidigt overskud, især bioanalytikere, ergoterapeuter, fysioterapeuter og pædagogiske assistenter
- Ny befolkningsfremskrivning viser, at der i perioden 2024-2034 vil komme 11.000 færre 0-5-årige ift. tidligere fremskrivninger (nu forventes antallet af 0-5-årige kun at stige med 8.200 i perioden 2024-34 mod tidligere ca. 19.200). I samme periode vil der komme 5.000 færre 6-15-årige. Dette har især betydning for det fremtidige behov for pædagoger, pædagogiske assistenter og folkeskolelærere.

Der har fra VIAs side været en særlig opmærksomhed på, at behovsanalysen har visse udfordringer i analysedesignet, bl.a. virker fuldtidsscenariet urealistisk at arbejde med, men da der denne gang har været tale om en opdatering af eksisterende analyse, er der ikke ændret på designet.

2) Afgangsanalysen

Analysen er baseret på registerdata og følger udviklingen i beskæftigelse for en årgang af nyuddannede indenfor ni uddannelser i fem år efter dimittering (2017-2022). Analysen differentierer mellem at være i beskæftigelse og at være i beskæftigelse indenfor det fag, man er uddannet indenfor.

Uddrag af resultater og opmærksomhedspunkter for afgangsanalysen

- Generel høj beskæftigelse på tværs af uddannelser både de år dimittenderne blev uddannet og de efterfølgende fem år.
- Generel høj andel af dem, der er i beskæftigelse, er beskæftiget indenfor faget. Særligt høj andel af beskæftigede sygeplejerske hhv. 99% og 93% er beskæftigede indenfor deres fag i hhv. 2017 og 2022. 92% af beskæftigede pædagoger arbejder indenfor faget i 2017 og 87% i 2022.
- Relativ stor afgang fra sektoren ved pædagogiske assistenter; her arbejder 79% af beskæftigede indenfor faget i 2017 og kun 48% i 2022
- Særligt pædagoger og folkeskolelærere vender tilbage til deres fag; hhv. 36% og 30%, altså ca. hver tredje, der har forladt faget i perioden 2017-2022, vender tilbage.

Der skal gøres opmærksom på, at analysen kun er udarbejdet for én årgang, dvs. der er tale om en relativ lille population. Det er desuden et opmærksomhedspunkt, at corona-pandemien kan påvirke resultaterne. Endelig er der et opmærksomhedspunkt ift. definition af at være beskæftiget indenfor eller udenfor en profession, idet professionerne og deres jobmarkeder varierer, hvilket betyder, at tal for nogle professioner må antages at være mere præcise end andre.

Der var i styregruppen for analyserne enighed om, at det vil være interessant på et senere tidspunkt at sammenligne beskæftigelse for flere dimittendårgange for at kunne sige noget mere om tendenser for afgang fra professionerne. Der var i styregruppen også enighed om, at analysen på nuværende tidspunkt giver et billede af, at der ikke er tale om så stor en flugt fra professionerne, som der til tider er omtalt i medierne og blandt interessenter.

Indstilling

- Bestyrelsen tager orienteringen til efterretning med den bemærkning, at analysernes resultater på senere tidspunkt kan sættes til drøftelse i bestyrelsen.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning med den bemærkning, at bestyrelsen gerne vil vende tilbage til denne analyse ved lejlighed.

14. Skriftlig orientering. Efterårets optag 2024.

Sagsnr.: A23-73141

Sagsbehandler: Elvir Maleskic (EM) | VIA

Bilag

Notat og data, optag for efterårssemestret 2024

Sagsfremstilling

Bestyrelsen har på tidligere efterspurgt en orientering om efterårets optag, efter tælledatoen den 1. oktober, hvor den endelige opgørelse af optaget foreligger.

Til bestyrelsens orientering vedlægges et notat, hvor data og hovedobservationer om optaget fremgår.

Indstilling

1. Det indstilles, at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

15. Skriftlig orientering. Prækvalifikationsansøgning af fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro.

Sagsnr.: A24-76494

Sagsbehandler: Elvir Maleskic (EM) | VIA

Bilag

1. Sagsfremstilling til behandling af sagen
2. Prækvalifikationsansøgning for udbud af læreruddannelsen i Holstebro
3. Rentabilitetsanalyse, notat udarbejdet af Koncernøkonomi
4. Ansøgningens bilag 1

Sagsfremstilling

Bestyrelsen gav bestyrelsesformanden bemyndigelse til at godkende en ansøgning om prækvalifikation af et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro, jf. bestyrelsesbeslutning af 20. juni 2024.

Til bestyrelsens orientering har formanden i starten af september godkendt ansøgningen på baggrund af bilagte materiale.

Indstilling

1. Bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

16. Skriftlig orientering. Ændring af studieordningen for Kristendom, kultur og kommunikation

Sagsnr.: A23-73725

Sagsbehandler: Maiken Kjær Milthers (MAKM) | VIA

Sagsansvarlig

Gitte Sommer Harrits

Sagsnummer

A23-73725

Bilag

Godkendte ændringer af studieordningen for Kristendom, kultur og kommunikation, 2024

Sagsfremstilling

Ifølge professionshøjskoleloven skal bestyrelsen for VIA godkende studieordninger for de uddannelser, som VIA udbyder. Bestyrelsen kan bemyndige rektor til at godkende studieordningerne, hvilket VIAs bestyrelse har gjort.

I august 2024 godkendte rektor ændringer i studieordningen for Kristendom, kultur og kommunikation, i tillæg til ændringerne for 28 øvrige uddannelser, som bestyrelsen blev orienteret om på det seneste møde. Ændringerne trådte i kraft til studiestarten i efteråret 2024.

Til bestyrelsens orientering fremgår der af vedlagte bilag det materiale, som rektor behandlede, i form af en opsummering vedr. ændringerne.

Indstilling

1. Det indstilles, at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

17. Skriftlig orientering. Afslutning på årsrapport 2023.

Sagsnr.: A24-75253

Sagsbehandler: Marian Korsgaard Klit Thorup (MKLI) | VIA

Bilag

Breve fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen om opfølgning på årsrapporten for 2023

Sagsfremstilling

VIA har den 1. juli 2024 modtaget brev fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen om endelig opfølgning på årsrapporten 2023.

Styrelsen har i tidligere år fulgt op på udviklingen på tværgående fokusområder parallelt med opfølgningen på årsrapporten. Styrelsen vil i år i relevant omfang følge op på disse områder i særskilte processer.

Styrelsen har ikke fundet forhold, hvor de ønsker skriftlige redegørelse eller tilbagemelding.

Indstilling

Det indstilles at,

1. Bestyrelsen tager orienteringen til efterretning

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

18. Skriftlig orientering. Møder i forretningsudvalget.

Sagsnr.: A23-73140

Sagsbehandler: Elvir Maleskic (EM) | VIA

Bilag

Referat af møde i forretningsudvalget den 14. august 2024 (Lukket bilag)

Referat af møde i forretningsudvalget den 10. oktober 2024 (Lukket bilag)

Sagsfremstilling

Til orientering vedlægges referater af møder i forretningsudvalget.

Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

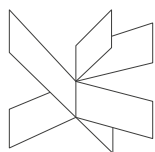
19. Eventuelt (17:55-18)

Sagsbehandler: Elvir Maleskic (EM) | VIA

Eventuelt

Referat af dagsordenspunkt fra møde i Bestyrelsen den 28. oktober 2024

Formanden orienterede om, at bestyrelsesmedlem Marie Sonne træder tilbage som næstformand for SL og at de eventuelle konsekvenser for hendes medlemskab af VIAs bestyrelse vil blive afklaret med FH.

Dato: 16-10-2024

Journalnr.:
Ref.: EM

Formandens meddelelser om nyt og mødeaktiviteter med VIA-relevans siden sidste bestyrelsesmøde den 23. august 2024

- Møder i regi af Danske Professionshøjskoler
- 3. oktober - Direktionens styringsdialogmøde med Uddannelses- og Forskningsministeriet, som tog afsæt i VIAs strategiske rammekontrakt. Mødet gik godt og VIA fik ros for sit arbejde. Se evt. programmet og hovedbilag fra mødet, der er vedlagt sammen med opfølgingsbrevet fra ministeriet.
- 7. oktober – Møde med Uddannelses- og Forskningsministeriet vedr. reformer af professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser
- 9. oktober – møde med formænd for VIAs uddannelsesudvalg, hvor flere fra bestyrelsen deltog. En opsamling fra mødet vil blive delt med bestyrelsen på mødet i december.
- 9-10. oktober – regeringens topmøde om uddannelsesreformer
- 10. oktober - møde i forretningsudvalget

Kære Gitte Sommer Harrits

8. oktober 2024

Tak for et rigtig godt møde den 3. oktober 2024. På mødet kom vi rundt om jeres arbejde med den strategiske rammekontrakt og andre emner, som har betydning for jeres udvikling og vores samarbejde.

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**

Jeres årlige statusredegørelse indgår sammen med vores dialog og opsummering på mødet i den overordnede vurdering af den samlede målopfyldelse af den strategiske rammekontrakt 2022-2025.

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800
ufs@ufm.dk
www.ufm.dk

Jeg sender vedhæftede vurderingsskema til jer med henblik på fælles forventningsafstemning og åbenhed om styrelsens vurdering af fremskridt i realiseringen af målene i kontrakten. Vurderingsskemaet afspejler den opsummering, som vi foretog på mødet.

CVR-nr. 3404 2012

Ref.-nr.
641587

Hvis det giver anledning til spørgsmål, må I endelig vende tilbage til jeres kontaktperson i styrelsen.

Med venlig hilsen

Martin Madsen
Vicedirektør

Bilag: Styringsdialog 2024 - vurdering af status på VIA University
College's strategiske rammekontrakt 2022-2025

Styringsdialog 2024 - Vurdering af status på VIAs strategiske rammekontrakt 2022-2025

Strategiske mål	Styrelsens vurdering på baggrund af statusredegørelse 2023	Status 2022	Status 2023	Status 2024
Mål 1: VIA vil styrke professionsfagligheden i uddannelse og forskning. <i>VIA vil udvikle uddannelsernes videngrundlag gennem mere relevant og praksisnær forskning og udvikling samt styrke videnkredsløbet mellem uddannelse, forskning og praksis.</i> <i>VIA vil prioritere uddannelsesudvikling og medarbejdernes kompetenceudvikling, så de studerendes kompetencer til at omsætte viden til handling understøttes bedre.</i>	Styrelsen vurderer samlet set, at udviklingen i målet er tilfredsstillende. Styrelsens vurdering er baseret på de målunderstøttende aktiviteter og samtlige tre indikatorers positive udvikling i 2023. Særligt bemærkes, at dimittendledigheden er faldet til 5,4 pct. ca. halvdelen ift. baseline på 10,6 pct. i 2019. VIA har i overensstemmelse med ambitionerne for målet i 2023 dels arbejdet med implementeringen af tiltag igangsat i 2022, dels iværksat nye tiltag. I relation til uddannelsesudvikling og medarbejderudvikling har VIA implementeret progressionsmodellen for systematisk kompetenceudvikling af underviserne samt startet VIA Pædagogikum og VIA Lektorlaboratorier i regi af "VIA's uddannelsesakademi", som blev etableret i 2022. I relation til læreruddannelsen og sundhedsuddannelserne har VIA implementeret konkrete tiltag med det formål at understøtte uddannelsernes kvalitet og relevans. VIA har også udviklet nye uddannelsesmodeller på f.eks. ingeniøruddannelserne og socialrådgiveruddannelsen og etableret et nyt udviklingsprojekt "Nye professionsrettede prøveformer". I relation til videngrundlag og videnkredsløb har VIAs arbejdet med design af "Undersøgelse af uddannelsernes videngrundlag" samt etableret et nyt direktørområde for FoU, herunder ansat direktøren og overtaget sekretariatet for Det Nationale Forskningscenter for Udsatte Børn og Unge (NUBU). VIA har orienteret om planlagte målunderstøttende aktiviteter i 2024, som styrelsen tager til efterretning.	 Grøn	 Grøn	

Strategiske mål	Styrelsens vurdering på baggrund af statusredegørelse 2023	Status 2022	Status 2023	Status 2024
Mål 2: VIA vil understøtte den enkeltes uddannelsesvalg og gennemførelse samt sikre livslang læring til gavn for den enkelte og samfundet. <i>VIA vil understøtte det rigtige studievalg for den enkelte som grundlag for et godt studieforløb og for udviklingen af en stærk faglig identitet.</i> <i>VIA vil fastholde det stærke samarbejde med eksterne aktører for bl.a. at styrke rekrutteringen og i samarbejde udvikle nye relevante efter- og videreuddannelsesaktiviteter.</i>	Styrelsen vurderer samlet set, at udviklingen i målet er tilfredsstillende. Styrelsens vurdering er baseret på de målunderstøttende aktiviteter og udviklingen i de fire indikatorer. Det er et opmærksomhedspunkt, at frafaldet af studerende på første studieår også er øget i 2023, men det er fortsat lavere end på de øvrige professionshøjskoler. Derudover bemærkes, at VIA har ændret ordlyd og opgørelsesmetode ift. indikatoren om kursisters vurdering af efter- og videreuddannelse. VIA har tidligere orienteret styrelsen herom. Styrelsen svarede bl.a., at <i>"Da spørgsmålet ikke har et ophæng til studieundersøgelsen, giver det ikke en udfordring i den sammenhæng. Det vurderes dog ikke hensigtsmæssigt at ændre opgørelsesmetode og spørgsmålsformulering i kontraktforløbet, jf. hensynet til sammenlignelighed.</i> Derudover bemærkede styrelsen, at <i>"Den ændrede opgørelsesmetode og spørgsmålsformulering vil formentlig give anledning til en bemærkning fra styrelsens side i forbindelse med gennemgangen af statusredegørelsen."</i> VIA har i 2023 overensstemmelse med ambitionerne for målet fortsat arbejdet med at styrke samarbejdet med gymnasier, VUC og HF m.fl. om rekruttering og oplyst studievalg. VIA har endvidere igangsat initiativer ift. livslang læring, som bl.a. omfatter sporskifte og kompetenceudviklingsforløb, herunder kompetenceudvikling af byggesagsbehandlere og udvikling af specialuddannelse i familierådgivning og uddannelsesstilbud inden for bæredygtighed. VIA har orienteret om de planlagte målunderstøttende aktiviteter i 2024-2025, som styrelsen tager til efterretning.	 Grøn	 Grøn	
Mål 3: VIA vil stå stærkere sammen og udvikle fysiske og digitale læringsmiljøer, der fremmer mod, trivsel og samarbejde.	Styrelsen vurderer samlet set, at udviklingen i målet er tilfredsstillende. Styrelsens vurdering er baseret på en positiv udvikling i de målunderstøttende aktiviteter. De fire indikatorer er tæt på uændrede ift. baseline i 2020.	 Grøn	 Grøn	

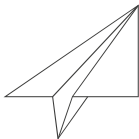
Strategiske mål	Styrelsens vurdering på baggrund af statusredegørelse 2023	Status 2022	Status 2023	Status 2024
VIA's studerende skal indgå i ambitionse fællesskaber, hvor der er plads til at fejle, lære og lykkes sammen. VIA vil derfor udvikle sine campusmiljøer, så de på samme tid skaber rammer for faglig identitet, fremmer samarbejde på tværs og giver mulighed for trivsel.	VIA har i overensstemmelse med ambitionerne for målet fortsat arbejdet med styrke studiemiljø og trivsel på baggrund af de iværksatte initiativer og samarbejdet med Studenterrådgivningen. Arbejdet med de digitale læringsmiljøer og udviklingen af VIA's nye studieportal <i>Mit VIA.dk</i> blev udskudt til foråret 2024 pga. hackerangrebet i 2023. I 2023 er der arbejdet videre med den nye campusorganisering, som skal understøtte udviklingen af inspirerende sociale og faglige mødesteder, herunder kantiner og biblioteker. VIA har orienteret om de planlagte målunderstøttende aktiviteter i 2023-2024, som styrelsen tager til efterretning.			
Mål 4: VIA vil være en videninstitution, der gennem bæredygtig udvikling bidrager til grøn omstilling af samfundet. VIA vil gå forrest i arbejdet med bæredygtig udvikling og grøn omstilling ved at styrke partnerskaber og viden- deling på tværs af fag og sektorer. VIA vil derudover udvikle og integrere ny viden og kompetencer i både ud- dannelser og forskning.	Styrelsen vurderer samlet set, at udviklingen i målet er tilfredsstillende. Styrelsens vurdering er baseret på positiv udvikling i de målunder- støttende aktiviteter, og mindre positiv udvikling i indikatoren. VIA har i overensstemmelse med ambitionerne for målet arbejdet af to hovedspor i 2023 1) Integration af bæredygtig udvikling i uddan- nelse og forskning og 2) konkrete handlinger inden for grøn omstil- ling af egen virksomhed. Det har bl.a. omfattet en festival om formid- ling af professionsspecifik viden inden for bæredygtig udvikling, kon- krete uddannelsesfag med professionsspecifikke problemstillinger om bæredygtighed (f.eks. på ingeniøruddannelserne og læreruddan- nelsen), videreuddannelse af undervisere og udvikling af nye læ- ringsmaterialer (Erasmus+ projektet: TEACH4SD), et fokuseret kom- petenceløft af uddannelsesledelser, som også vil være rammesæt- tende for videreudvikling af underviseres kompetenceløft, flere tiltag på FoU-området, herunder det 3-årige forskningsprojekt READY om videntabet i forbindelse med outsourcing af produktion i tekstilbran- chen. Derudover har VIA som institution i 2023 på forskellig vis ar- bejdet med VIA's grønne omstilling, herunder reduktion af CO2 ud- ledning. VIA har orienteret om de planlagte målunderstøttende aktiviteter i 2024, som styrelsen tager til efterretning.	 Grøn	 Grøn	

Strategiske mål	Styrelsens vurdering på baggrund af statusredegørelse 2023	Status 2022	Status 2023	Status 2024
Format:	-			

Definition af farvekoder:

- **Grøn** = Institutionen har fokus på målet og arbejder aktivt med det. Dette afspejles i den aktuelle statusredegørelse.
- **Gul** = Institutionen har fokus på målet og arbejder aktivt med det, dog er der enkelte opmærksomhedspunkter. Punkter indgår i den løbende dialog eller udfoldes på det næstkommende møde.
- **Rød** = Bekymrende udvikling ift. at nå målet inden for den 4-årige periode. Det fremgår ikke tydeligt, hvordan der arbejdes med understøttende aktiviteter, der kan føre til en positiv udvikling.

Bemærk: Farvekoderne giver et øjebliksbillede af status for hvert enkelt mål efter dialogen på mødet. Dialogen på mødet kan give styrelsen yderligere oplysninger om det enkelte mål. Det kan give anledning til, at styrelsen justerer sin hidtidige vurdering af status for det enkelte mål.

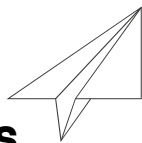

Drejbog for Styringsdialogmødet mellem VIA og UFS, d. 3. oktober 2024

Lokation: Campus Aarhus N, T4.05

Tid	Programaktivitet	Ansvarlig	Bemærkninger
12:00-13:00	Formøde VIA: Styringsdialog 2024	VIA	VIA's direktion's interne forberedelse
13:00-13:20	Frokost og introduktion	Fælles	Facilitering af en navnerunde og velkomst til hinanden. Slide 1
13:20-13:25	Velkomst og præsentation af formålet med mødet	UFS	UFS fortæller kort om formålet med mødet. Slide 2
13:25-13:35	VIA's aktuelle situation	GISH	VIA's aktuelle situation herunder tilpasning til 'ny normal', perspektiver på direktionen med ny rektor og kommende prorektor, samt eventuelt refleksioner ift. de(n) kommende reform(er). OBS: Institutionsspecifikke punkt er i forlængelse af mål 4 Slide 3
13:35-13:45	Mål 1: Styrke professionsfagligheden i uddannelse og forskning	HAGG	Case: Præsentation af den strategiske ambition for FoU Slide 5-15
13:45-14:50	Dialog	ALLE	
13:50-14:00	Mål 2: Understøtte den enkeltes uddannelsesvalg og gennemførelse samt sikring af livslang læring til gavn for den enkelte og samfundet	GISH	Case: Professionsrettet undervisning på HF Slide 16-24
14:00-14:05	Dialog	ALLE	
14:05-14:15	Mål 3: Stå stærkere sammen og udvikle fysiske og digitale læringsmiljøer, der fremmer mod, trivsel og samarbejde	BJGR	Case: Præsentation af arbejdet i og med Uddannelsesakademiet, herunder mere konkrete projekter vedrørende AI i læringslab Slide 25-33
14:15-14:20	Dialog	ALLE	
14:20-14:45	Mål 4: En vidensinstitution, der gennem bæredygtig udvikling bidrager til grøn omstilling af samfundet	KIBU	Case: Præsentation af VIA's arbejde med fodaftryk og håndaftryk OBS: Institutionsspecifikke punkt medtages her. Slide 34-45
14:45-14:55	Dialog	ALLE	
14:55-15:10	Status og planer for 'Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark'	GISH	Opmærksomheder rejst af UFS: Ledelsesopmærksomhed på juridisk og økonomisk forvaltning Slide 46-47
15:10-15:15	Afrunding	UFS	
15:15-16:00	Rundvisning: Fysiske læringsmiljøer på Campus Aarhus N.	GISH	Biblioteket som attraktivt oplevelses- og læringsrum Ved bibliotekschef Per Steen Hansen (kl. 15:20-15:35) Rundvisning i fysioterapeutuddannelsens professionslokaler. Ved Uddannelsesleder Marianne Krog Rasmussen (kl. 15:40-15:55)

Note: Tidsplanen er baseret på estimerede minutter. Til hvert af de tre første mål, mål 1-3, er der afsat 15 minutter til både præsentation og dialog. For mål 4, som også omfatter det institutionsspecifikke punkt, er der afsat 30 minutter. Denne tidsramme inkluderer både præsentation og dialog.

Deltagere fra UFS

- Vicedirektør Martin Madsen (kommer fra møde på Aarhus Maskinmesterskole)
- Souschef Tue Vinther-Jørgensen (kommer til mødet direkte fra KBH)
- Chefkonsulent Anne Kamper (kommer til mødet direkte fra KBH)
- Specialkonsulent Mai Sandby Hansen (kommer til mødet direkte fra KBH)

Deltagere fra VIA

- Rektor Gitte Sommer Harrits
- Konstitueret prorektor, Direktør for Efter- og videreuddannelse og digitalisering Bjarne Grøn
- Professionshøjskoleledende Kirsten Bundgaard
- Forsknings og udviklingsdirektør Helle Kryger Aggerholm
- Stabschef Lars Christian Westh Pedersen

Beskrivelser ifm besøgene

Biblioteket som attraktivt oplevelses- og læringsrum.

Ved bibliotekschef Per Steen Hansen

VIA Biblioteks rammer er førstevalget til individuelle studier og gruppearbejde samt stedet til at højne de sociale relationer.

Biblioteket skaber inspirerende fysiske miljøer og læringsaktiviteter, som aktivt bruges af både studerende og undervisere. Det understøtter uformel og tværfaglig læring samt videndeling. Gennem samarbejde med Makerspace, Studentervæksthusene og IT & Digitalisering (podcast) på de enkelte campusser bidrager biblioteket til innovative løsninger. Desuden støtter biblioteket de studerendes selvstændige arbejde (Studieaktivitetsmodellens rum 3 og 4) og deltager i VIAs indsats mod frafald ved at skabe alternative mødesteder i samarbejde med studievejledere og studerende.

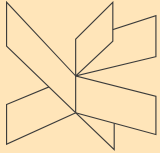
Rundvisning i fysioterapeutuddannelsens professionslokaler

Ved Uddannelsesleder Marianne Krog Rasmussen

På rundvisningen besøger vi fysioterapeutuddannelsens træningssale, kliniklokaler og bevægelselaboratorium, hvor teori og praksis kombineres. Undervisningen foregår i briklokaler og træningssale, hvor de studerende både træner kliniske færdigheder som bevægelsesanalyse, muskuloskeletal diagnostik og behandlingsformer samt individuel træningstilpasning.

Didaktikken i lokalerne understøtter de studerendes professionsdannelse ved, at de studerende arbejder med samfundsrelevante patient-/borgernære cases og patientdeltagelse med henblik på fysioterapeutisk udredning og udarbejdelse af individuelle interventioner og træningsprogrammer til mennesker med forskellige sygdomme eller sygdomstilstande. De studerende arbejder i studiegrupper og med tværprofessionelle samarbejder med bl.a. sygeplejerske- og ergoterapistuderende. "Fysioterapeutisk klinisk ræsonnering" er centralt, hvor kliniske problemstillinger diskuteres og kobles med praktiske færdigheder for at forberede de studerende til praksis.

Bliv opdateret
VIA University College

Styringsdialog 2024

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen og VIA University College
Torsdag den 3. oktober 2024

Dagsorden

Kl. 13.00-13.20: Frokost og introduktion

Kl. 13.20-13.25: Velkomst og præsentation af formålet med mødet V/Styrelsen

Kl. 13.25-13.35: VIAs aktuelle situation

Kl. 13.35-14.55: Status for den strategiske rammekontrakt 2022-2024 og institutionsspecifikt punkt V/VIA

Kl. 14.55-15.10: Status og planer for 'Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark' V/VIA

Kl. 15.10-15.15: Afrunding V/Styrelsen

Kl. 15.15-16.00: Rundvisning

VIA's aktuelle situation

- Tilpasning til ny normal
- Organisatoriske ændringer
- Reform
- Rekrutteringsudfordringer til de store velfærdsuddannelser

Status for den strategiske rammekontrakt 2022-2024

Mål 1:

Styrke professionsfagligheden i uddannelse og forskning

- VIA Pædagogikum og Lektorlaboratorier
- Nyt traniee-format, ny socialrådgiveruddannelse og implementering af den nye læreruddannelse
- Strategiske midler til udviklingen af nye professionsrettede prøveformer

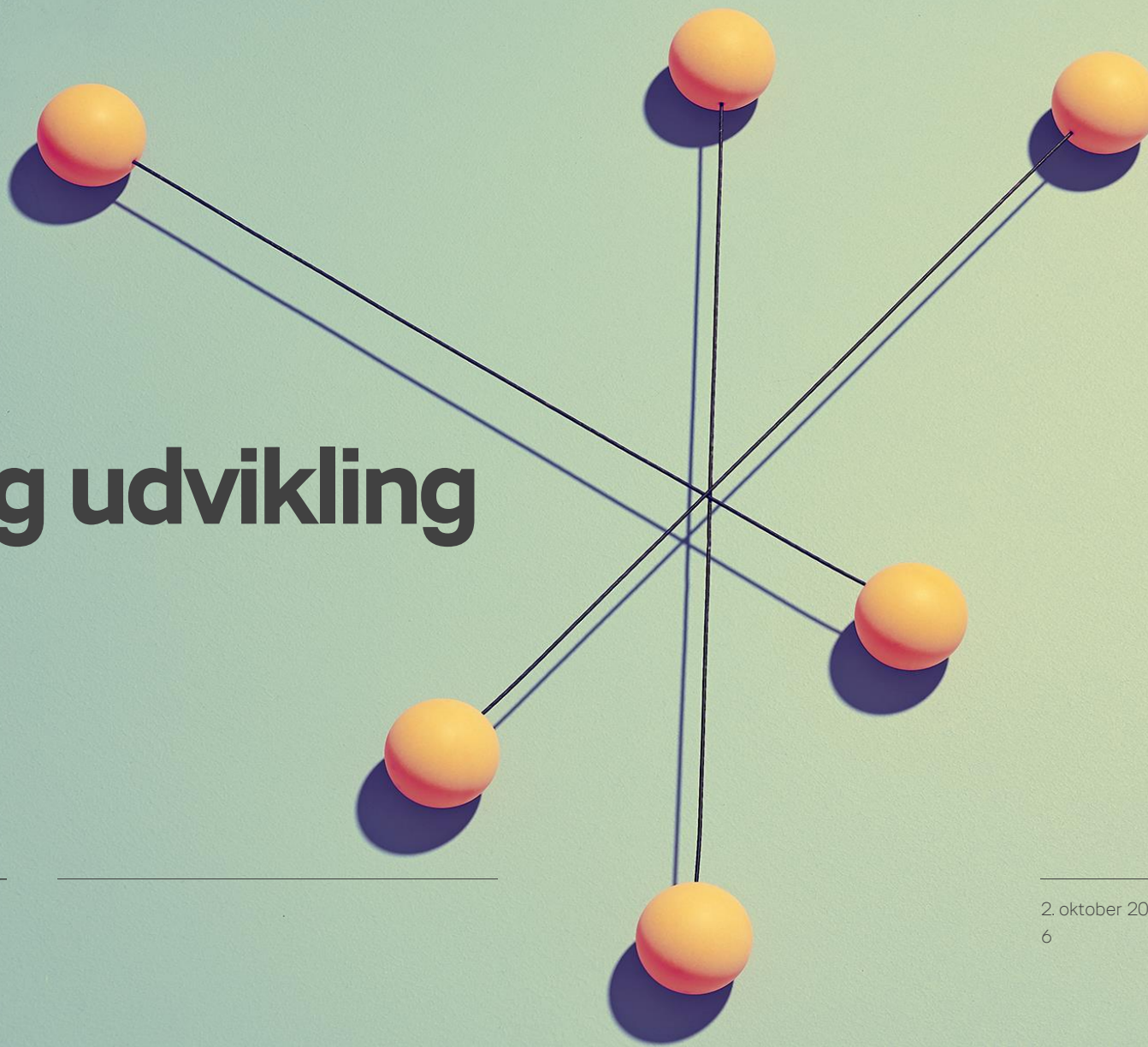
Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

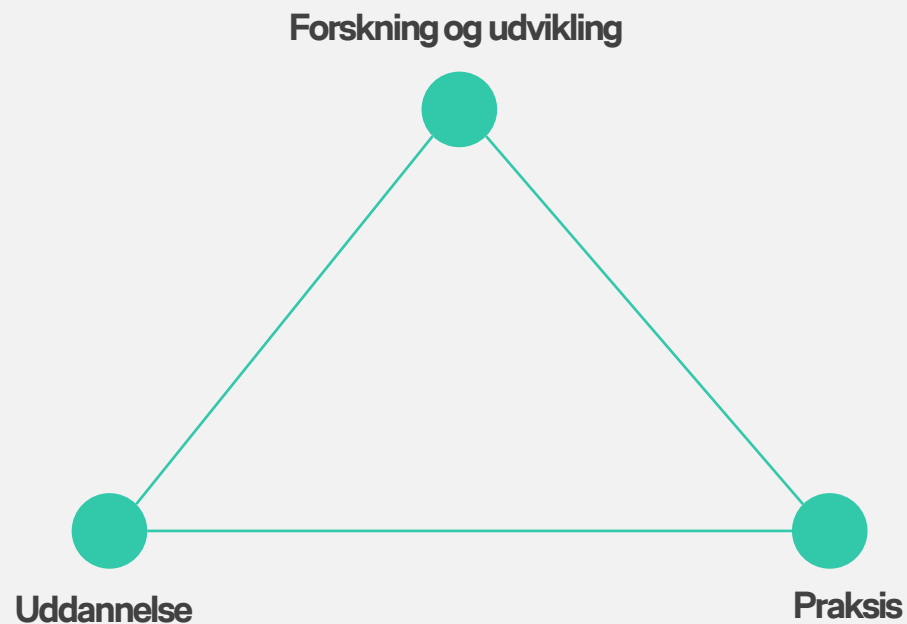
Forskning og udvikling

Opgaven for Forskning og Udvikling

Vi skal levere anvendelsesorienterede forskning- og udviklingsaktiviteter, som:

- leverer ny viden til vores uddannelser
- kan anvendes i praksis i såvel den private som den offentlige sektor

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Et blik på processen frem til nu

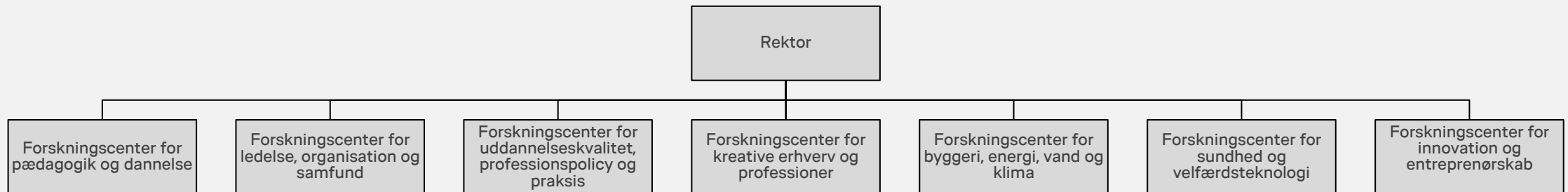
Status på ny organisering af FoU
Hvilke udfordringer skal det løse?

DE FIRE HJØRNEFLAG

1. **Stærkere og mere fleksible videnmiljøer** med tydelig relevans for uddannelserne og professionerne
2. **Styrkelse af samarbejde** mellem FoU og uddannelses-, EVU- og fællesområdet
3. **Fælles forskningsstrategisk retning** og klare, strategiske prioriteringer i forhold til f.eks. programportefølje og ressourceallokering
4. **Begrænsede ressourcer** og et øget administrationsbidrag henover de næste år

Organisering

før 1. februar 2024

Mål 1

Mål 2

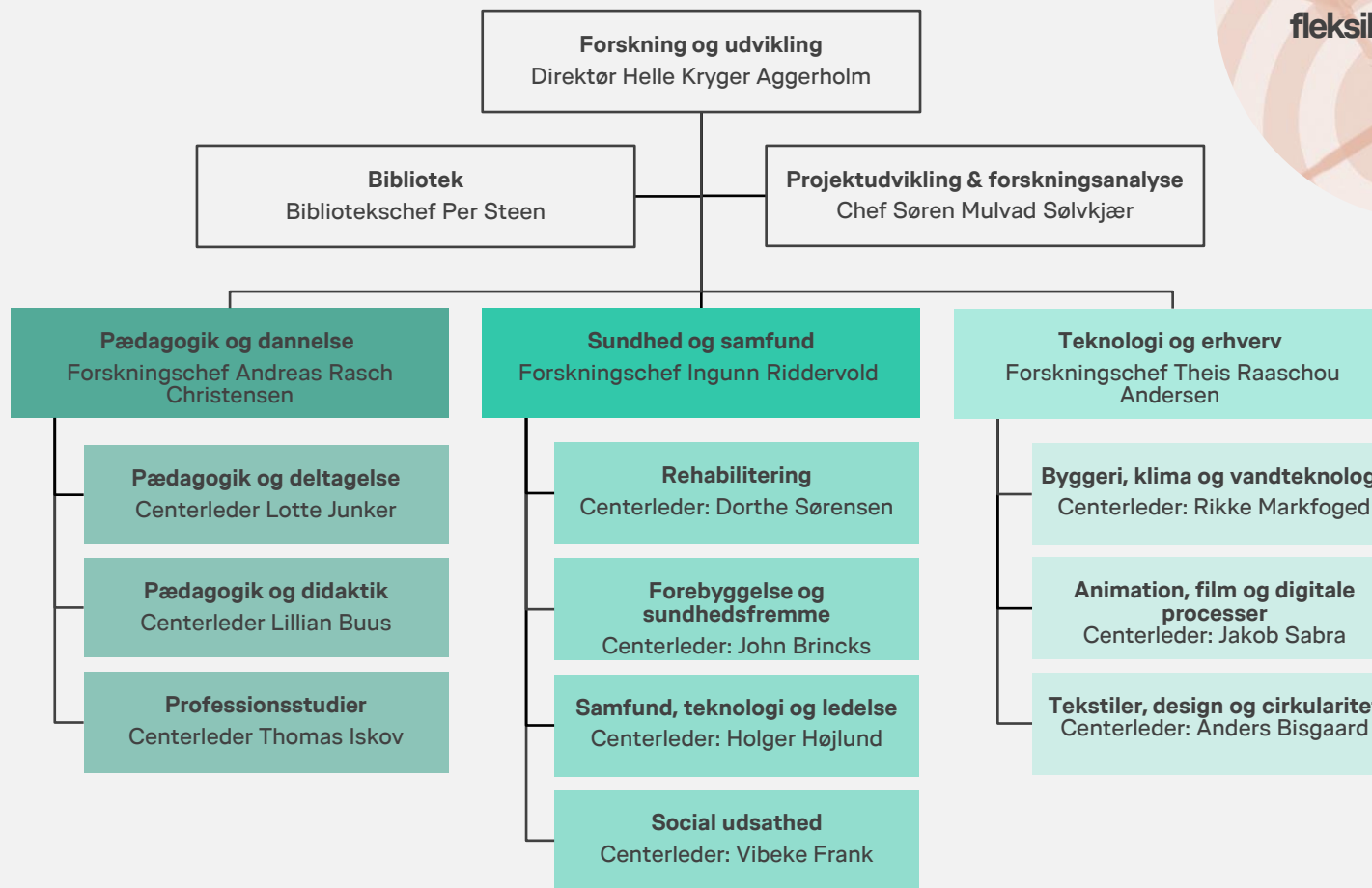
Mål 3

Mål 4

Organisering

pr. 1. februar 2024

Hjørneflag
Stærkere og mere
fleksible videnmiljøer

* Ved de stiplede kasser er forskningscenterets navn endnu ikke fastlagt

Mål 1

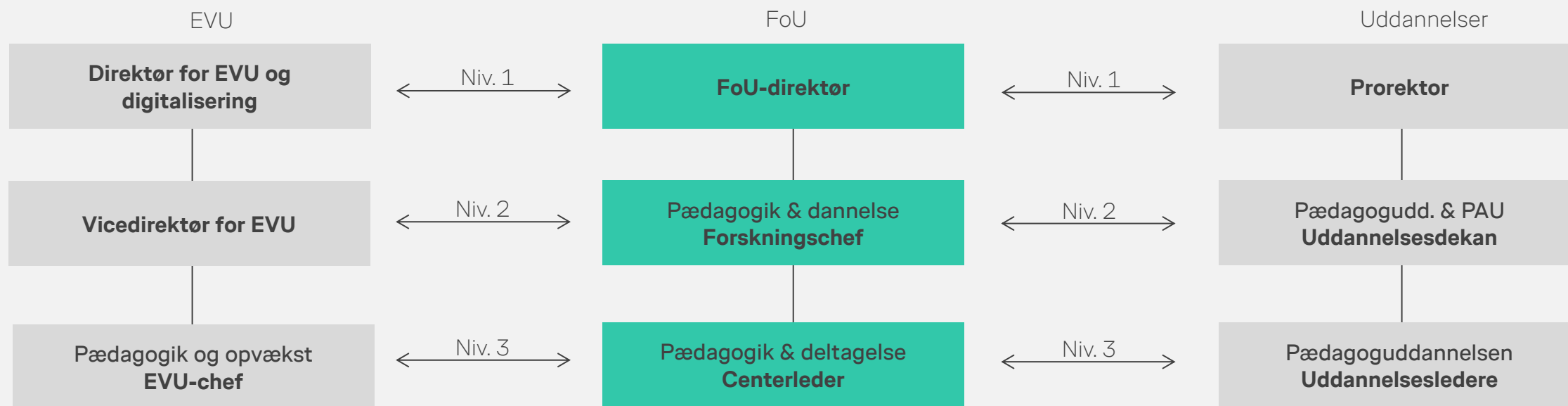
Mål 2

Mål 3

Mål 4

Styrkede samarbejdsmuligheder

Hjørneflag
Styrkelse af samarbejde
mellem FoU og
uddannelses-, EVU- og
fællesområdet

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

FoU-ambitionen

Vi skal udvikle og omsætte professionsrettet viden af højeste kvalitet **til løsning af aktuelle samfundsudfordringer.**

Med udgangspunkt i kravene til et University of Applied Sciences (UAS) skal FoU arbejde systematisk med at **udvikle og synliggøre forskningens kvalitet** og relevans for og anvendelse i uddannelse og professionspraksis.

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

FoU-ambitionen

skal realiseres gennem
3 trædesten

Hjørneflag
Fælles forsknings-
strategisk retning

Strategisk prioritet 2
Fællesskaber der får det
bedste frem i alle

Trædesten #3

Attraktive forsknings- og
udviklingsmiljøer

Strategisk prioritet 1
Professionsuddannelser
vi er stolte af

Trædesten #2

Stærke videnflow, ekstern finansiering og
forpligtende samarbejdsrelationer

Strategisk prioritet 1
Professionsuddannelser
vi er stolte af

Trædesten #1

Forskningsprofil og forskningsprogrammer

Strategisk prioritet 3
Videninstitution der driver
bæredygtig udvikling

2. oktober 2024

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Dialog

Mål 2:

**Understøtte den enkeltes
uddannelsesvalg og
gennemførelse samt sikring af
livslang læring
til gavn for den enkelte og
samfundet**

- Styrket samarbejde med ungdomsuddannelserne i Region Midtjylland
- Målrettet udvikling af relevante efter- og videreuddannelsesaktiviteter
- Livslang læring

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Professionsrettede læringsressourcer til HF2

Strategisk ambition og udviklingsprojekt i samarbejde med VUC-skoler i Region Midtjylland

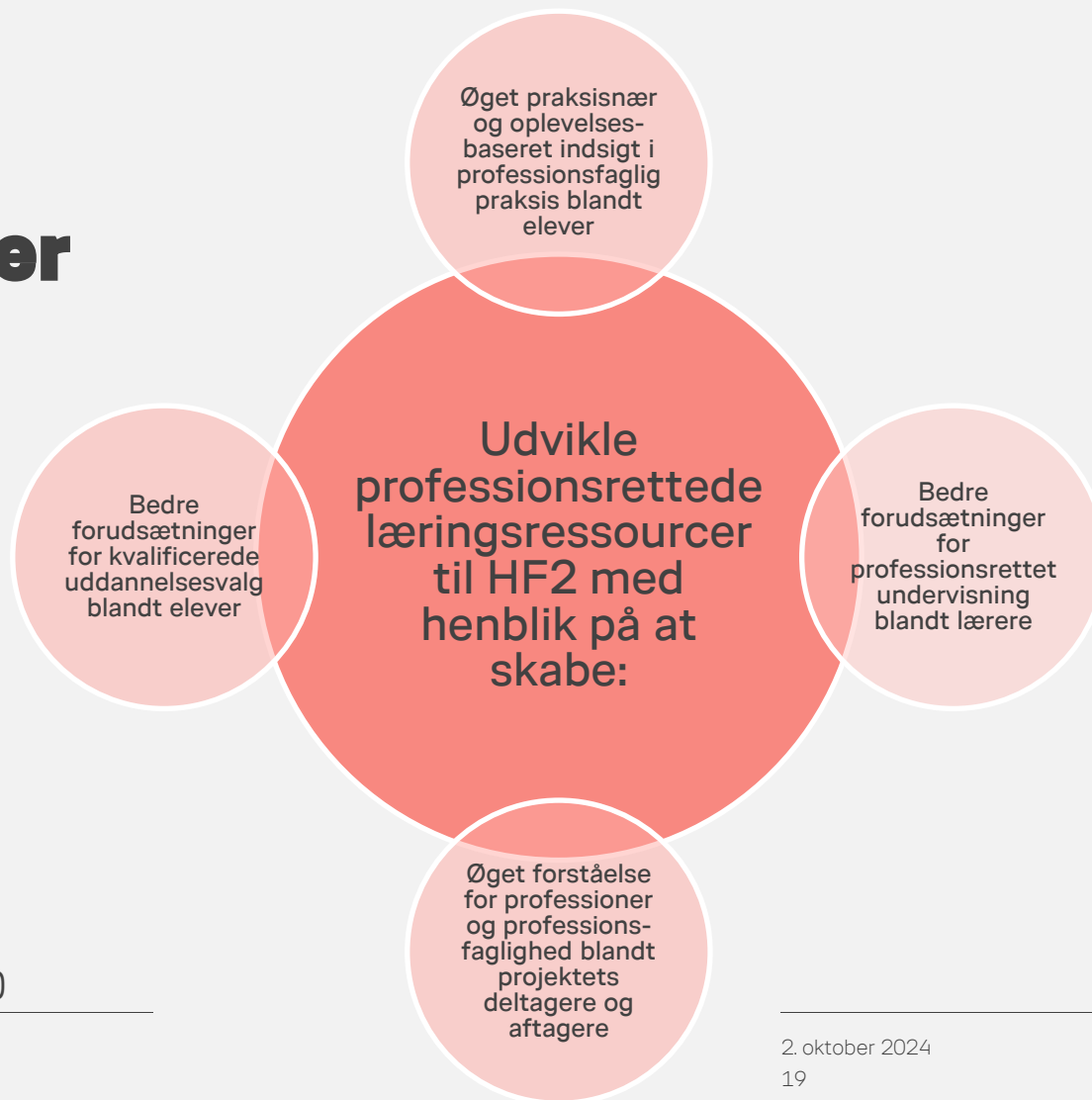
- 1-årigt pilotprojekt (2024)
- Organisatorisk forankring under VIAs strategiske samarbejde med VUC-skolerne i Region Midtjylland
- Delt finansiering – VIAs andel finansieres af interne strategiske puljemidler under VIAs strategiske tværgående ressourcegruppe 1
- Projektdesign formet med inspiration fra VIAs arbejde med 'Signaturer' fra 2023
- Fokus på HF-faglig bro til velfærdsprofessionerne: pædagog, sygeplejerske og lærer
- Projektresultatet deles bredt i både VIA og VUC-sektoren og ønskes skaleret fra 2025

Formål og succeskriterier

"Studie- og karrierespæktivet kan i fagene understøttes af opgaver, hvor eleverne skal løse **virkelighedsnære problemer i relation til institutioner og interessenter**, eller hvor eleverne på anden måde bruger deres **faglige viden i praksis**. Dette kan være særligt relevant i det flerfaglige arbejde i faggrupperne og i fagpakkefagene på 3. og 4. semester"

(Vejledning til tværgående kompetencer afsnit 3.3.3. Det professionsrettede HF)

Projektorganisering

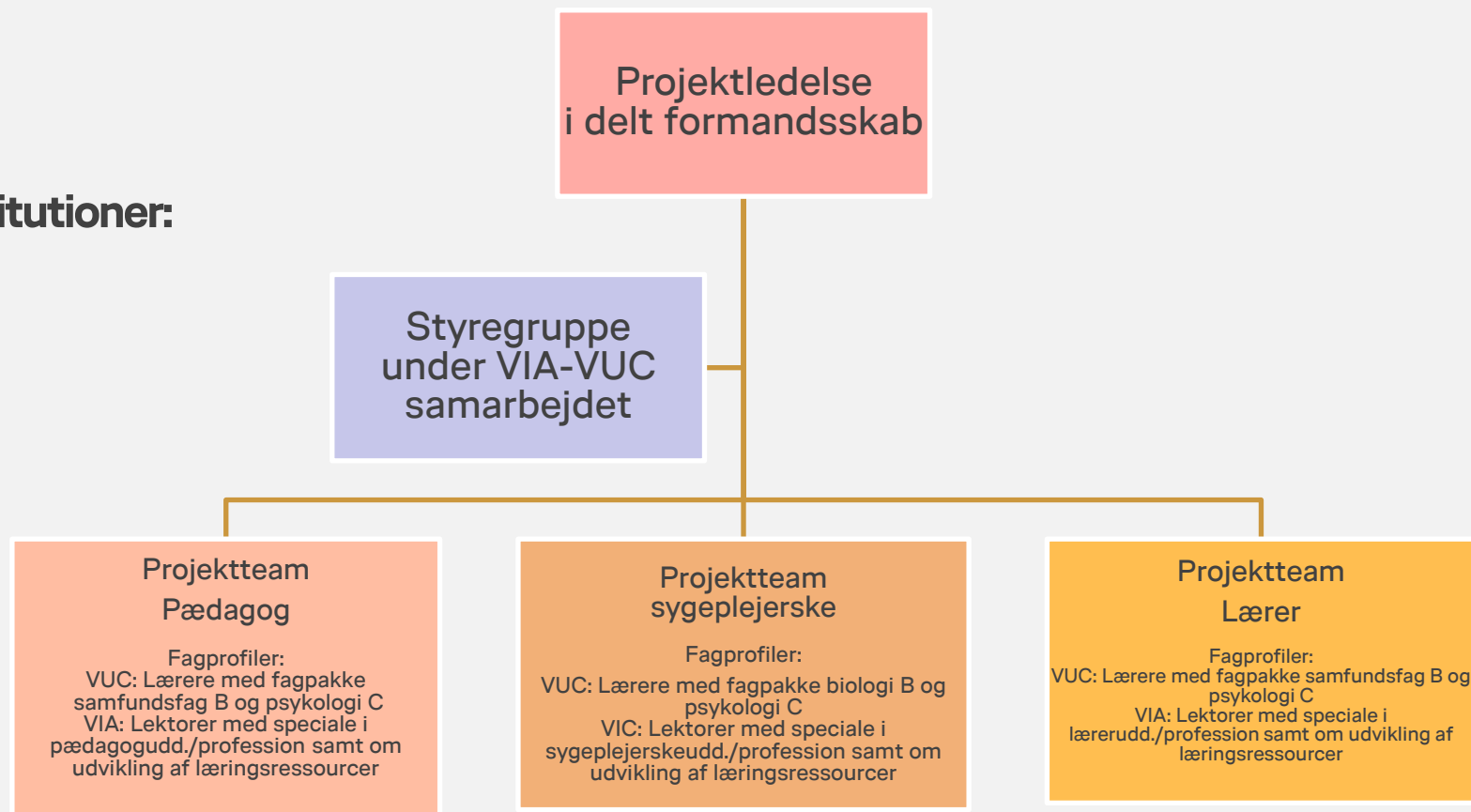
Samarbejdende parter og deltagende institutioner:

Randers HF & VUC*

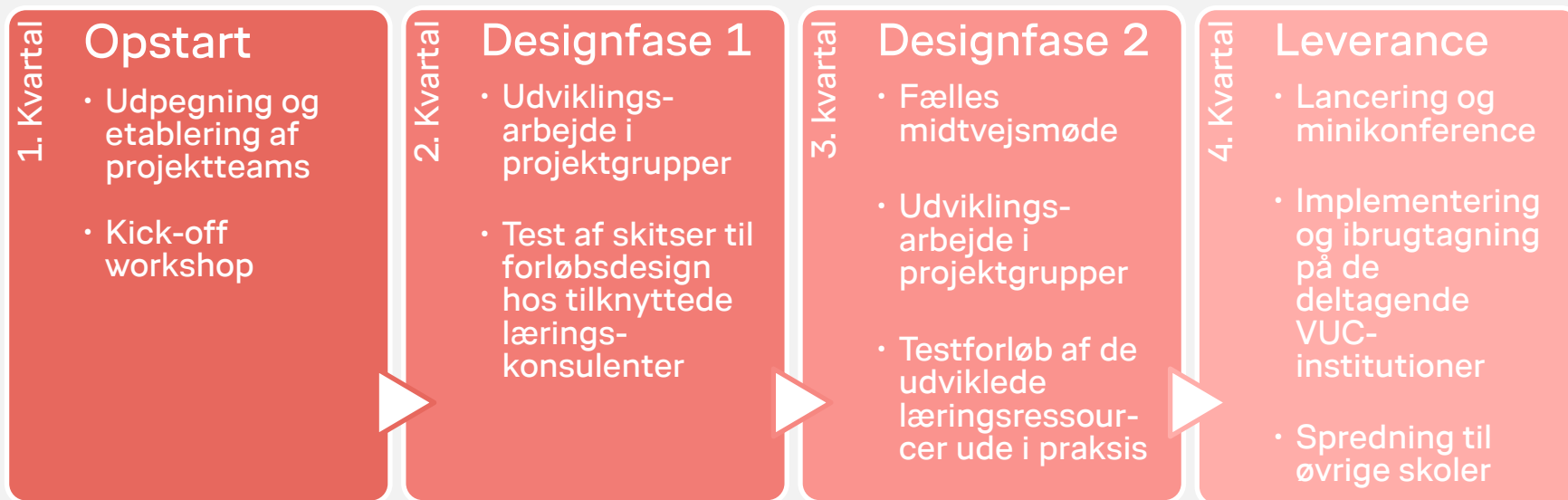
Aarhus HF & VUC*

VIA University College

* De to deltagende VUC-institutioner er, sammen med én anden VUC-institution, medlemmer i styregruppen under samarbejdet, hvor de repræsenterer alle VUC-institutioner i Region Midtjylland.

Projektets faser og designprincipper

Metode- og designprincipper:

- Oplevelsesbaseret og praksisnært
- Afsæt i HF-fagpakker
- Fagfaglig anvendelse
- Ikke-klassiske læringsformater
- Iterative designprocesser
- God tid til test og justering af læringsressourcer
- Implementering og spredning af de udviklede læringsressourcer til øvrige VUC-institutioner

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Afsluttende minikonference den 14. november 2024

- Præsentation og deling af pilotprojektets resultater
- Faglige og forskningsbaserede oplæg om at skabe vedkommende praksisrettet undervisning på ungdomsuddannelserne, der åbner professionerne op for eleverne
- Netværk og dialog om hvordan vi sammen kan løfte opgaven med at professionsrette fremtidens ungdomsuddannelser
- Læringsforløb- og ressourcer publiceres og gøres tilgængelige for alle på fælles platform

Invitation

Torsdag den 14. november
Kl. 13:00 - 16:00
På Aarhus HF & VUC Dalgas Avenue 2, 8000 Aarhus C

Hvordan sætter vi oplevelser i fokus og gør fagene på HF mere vedkommende for eleverne? Hvordan kan vi, ved at invitere lærer-, pædagog- eller sygeplejerskeprofessionen ind i fagpædagogundervisningen, åbne elevernes øjne for spændende uddannelses- og karrieremuligheder?

Disse spørgsmål har vi i 2024 undersøgt i projektet *Professionsrettede læringsressourcer til HF*. I projektet har undervisere fra Aarhus og Randers HF & VUC sammen med kolleger fra VIA University College udviklet nye spændende læringsforløb til fagpædagogfagene og afprøvet dem sammen med eleverne.

Kom og hør om forløbene og vores projekterfaringer, når vi inviterer til dialog om mere professionsrettet undervisning – nu og i fremtidens ungdomsuddannelser.

Eftermiddagen byder på:

- ✓ Præsentation af pilotprojektets konkrete professionsrettede undervisningsforløb med fokus på pædagog-, lærer- og sygeplejerske-professionen
- ✓ Faglige oplæg, bl.a.: Hvordan kan professionsrettet undervisning i HF hjælpe unge med at afklare uddannelsesvalg
v/ Randi Boelskifte Skovhus, forsker i uddannelses- og erhvervsvejledning, VIA
- ✓ Netværk og dialog om professionsrettede undervisningsforløb og lærermidler nu og i et fremtidigt ungdomsuddannelseslandskab

Minikonferencen henvender sig til dig, der er optaget af at gøre ungdomsuddannelserne mere professionsrettede. Du er fx underviser eller leder på en ungdomsuddannelse, ansat på en professionsuddannelse eller arbejder med at understøtte unges uddannelsesvalg.

Tilmelding
Prik en kollega og tilmeld jer allerede nu via dette [link](#)
Endeligt program modtager du 1. november
Har du spørgsmål til arrangementet:
kontakt medarranger og konsulent Maria Klierich Andersen på mkan@via.dk

Vi glæder os til at byde dig velkommen den 14. november.

Før tanken ud i livet
VIA University College

Ambition og fremadrettede perspektiver

Resultater:

- Der er etableret en stærk projektorganisering
- Der er opbygget professionelle faglige relationer og samarbejder på tværs af to uddannelsessektorer for første gang på feltet
- Der er udviklet konkrete læringsforløb målrettet tre professioner, som bliver testet og evalueret på to VUC-institutioner og delt med øvrige skoler

Læring:

- Samarbejdet på tværs fordrer stor grad af koordination og relationsopbygning

Fremadrettet perspektiv:

- VIA ser perspektiver i at skalere erfaringerne i et udvidet projekt i samarbejde med alle VUC-institutioner i Region Midtjylland og har ansøgt herom til UVM

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Dialog

Mål 3:

**Stå stærkere sammen og udvikle
fysiske og digitale
læringsmiljøer, der fremmer
mod, trivsel og samarbejde**

- Initiativer rettet mod at fremme studiemiljø, trivsel og fysiske fællesskaber
- Opdatering af it-sikkerheden og retningslinjer ift. AI og chatbots
- Fortsat gentænkning af campusser

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Kunstig intelligens i professionsuddannelserne

Indsigt gennem eksperimenter

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Kunstig intelligens har to arenaer

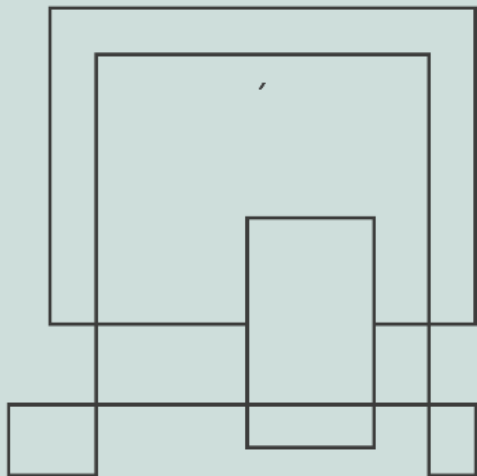

Uddannelsesteknologi (EdTech)

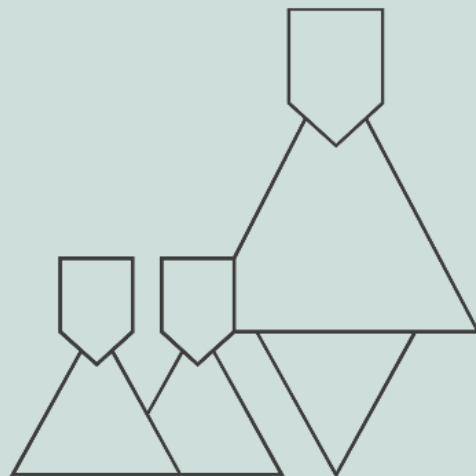

Professionsinformatik (TechEd)

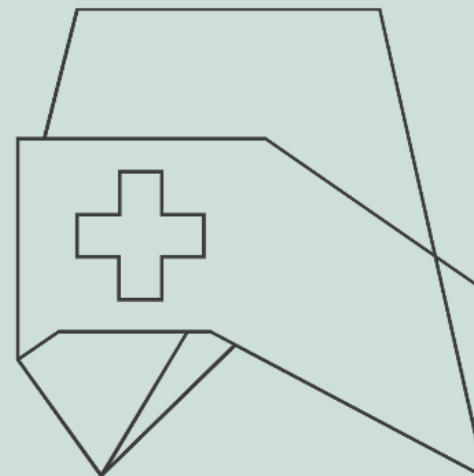
Kompetencebehovet afhænger af anvendelse i professionen

De studerende uddannes til at tage del i udviklingen af digitale teknologier.

De studerende uddannes til at undervise andre i digitale teknologier og betydninger heraf i samfundet.

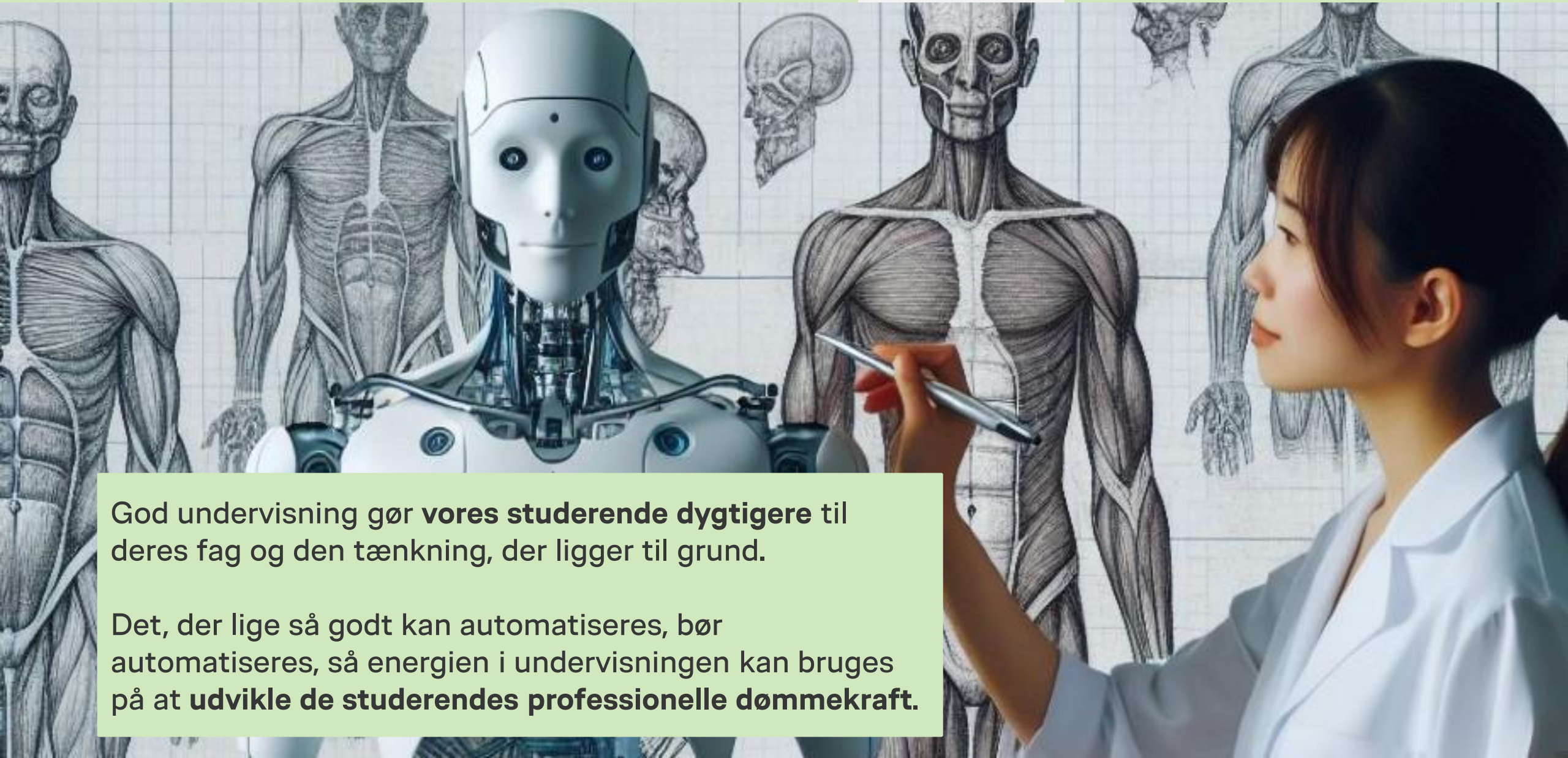
De studerende uddannes til at anvende digitale teknologier til målinger og analyser i den daglige praksis.

Mål 1

Mål 2

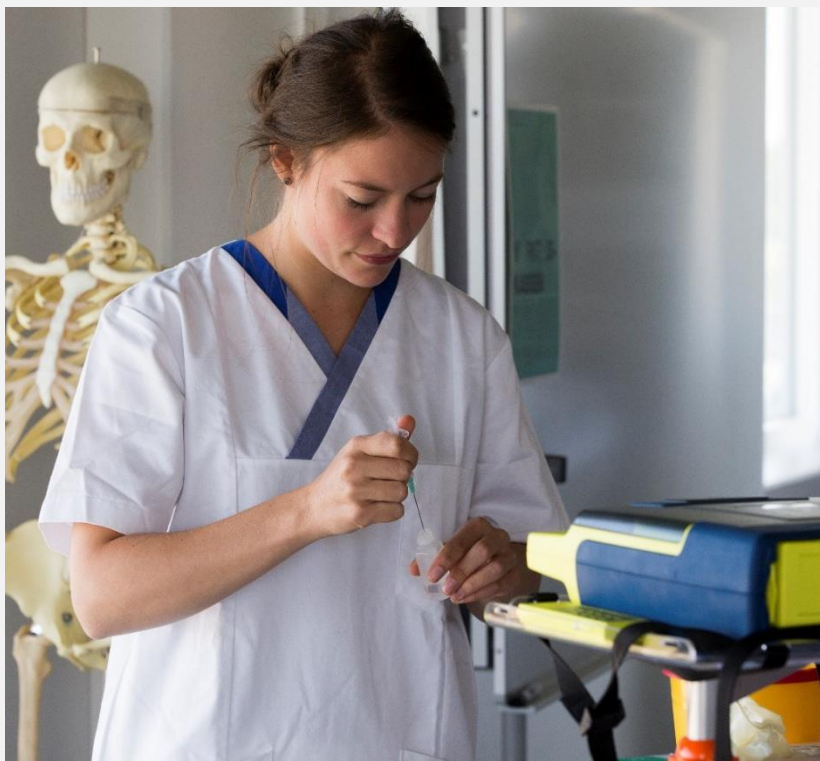
Mål 3

Mål 4

God undervisning gør **vores studerende dygtigere** til deres fag og den tænkning, der ligger til grund.

Det, der lige så godt kan automatiseres, bør automatiseres, så energien i undervisningen kan bruges på at **udvikle de studerendes professionelle dømmekraft.**

Professionsinformatik (TechEd)

Underviserne er optagede af anvendelse og dannelse

"Vi skal finde ud af hvordan vi forholder os til AI - hvordan vi bruger det som et aktiv, i stedet for at bruge energi på, at finde ud af om de studerende snyder"

"AI kalder på en ny form for dannelse af de studerende, hvor de skal lære at navigerer med en 'ny' virtuel kammerat"

"Vi skal lærer de studerende at bruge det fagligt snarere end 'en udvidet Google'"

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Erkendelser gennem eksperimenter

Lektorlaboratorier

- Professionsinformatik: 48 lektorer i alt i 2023 og 2024
- Kunstig intelligens: 52 lektorer i 2024

Alle **designer** og **afprøver** et eksperiment i egen undervisning og **evaluerer** det sammen med deres studerende

Gennem hele forløbet **reflekterer** de sammen i **læringsfællesskaber** for at styrke både viden, færdigheder og kompetencer

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Dialog

An abstract geometric design consisting of several black lines of varying lengths and orientations. These lines intersect to form a series of irregular polygons and triangles. The design is centered on the right side of the slide, with lines extending towards the top, bottom, and left edges. The overall effect is a modern, minimalist graphic element.

Mål 4 og institutionsspecifikt punkt

Mål 4:

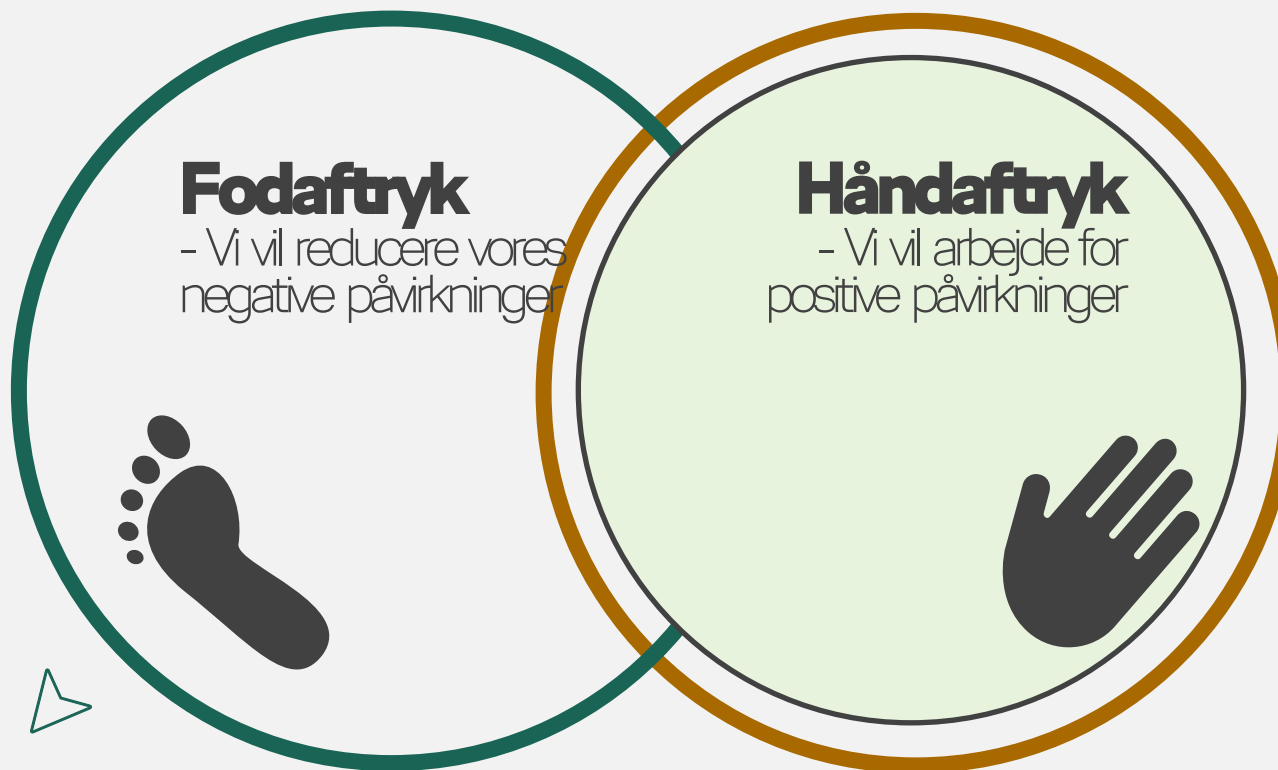
En vidensinstitution, der gennem bæredygtig udvikling bidrager til grøn omstilling af samfundet

- Fokuseret arbejde med grøn omstilling – Håndaftryk og fodaftryk
- Lokalt igangsatte reduktionstiltag
- Både uddannelser og FoU har fokus på at integrere bæredygtig udvikling i de faglige aktiviteter, hvor fællesområdet, CFU og IT har fokus på at løfte ansvaret ift. VIAs institutionsdrift.

VIA's bæredygtighedsindsats

Den grønne omstilling af VIA

- Fokus på CO2-reduktion fra institutionsdrift (identificere, igangsætte og drive reduktionstiltag)
- 2030-mål
- Klimahandleplan
- 7 Handlingsgrupper
- 1 projektleder og 6 handlingsejere

Bæredygtig udvikling i uddannelse og forskning

- Fokus på at sikre, at undervisere, forskere og studerende kan være forandringsagenter i professioner og samfund
- 1 tværgående ressourcegruppe under VIA's strategi

Mål for den grønne omstilling af VIA

VIA vil i 2030 have reduceret med

75%
i scope 1 og 2

Delmål:
Klimaneutralitet i 2030
på pilot campusser
Aarhus C, Aarhus N og Horsens.

VIA vil i 2030 have reduceret med

25%
i scope 3

Reduktionsmålsætninger i campus-kommuner

2030		2050
Aarhus	Klimaneutralitet	
Horsens	Klimaneutralitet	-
Silkeborg	75% reduktion	Klimaneutralitet 2045
Herning	70% reduktion	Klimaneutralitet
Holstebro	70% reduktion	Klimaneutralitet
Randers	70% reduktion	Klimaneutralitet
Viborg	70% reduktion	Klimaneutralitet

Kommunernes målsætninger

- Vedrører scope 1 og 2
- Scope 3 på hensigtsniveau

VIA's bidrag

- Omstilling af egne- og leasede person- og varebiler (scope 1)
- Udfasning af naturgas (scope 1)
- El- og fjernvarmeforbrug (scope 2)
- Transportvaner for medarbejdere og studerendes pendling (scope 3)

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Scope 1

Direkte udledninger

Omstilling af egne/leasede person- og varebiler

Udfasning af naturgas

Scope 2

Indirekte udledninger

Energiledelse

Energieffektiviserings projekter

Energirigtig drift og adfærd

Energistyring og -monitorering

Scope 3

Indirekte udledninger

Fødevarer og drikkevarer

IT og elektronisk udstyr

Indkøb og brugsadfærd

Forretningsrejser

Studerendes og medarbejderes pendling

11 indsatsområder

Organisering: 7 handlegrupper

Effektiv og grøn energi	God og grønnere brug	Grøn mobilitet
1 Energiledelse Energieffektivisering Energirigtig drift og -adfærd Energistyring og – monitorering Udfasning af naturgas (Scope 1 og 2)	2 Fødevarer og drikkevarer (Scope 3) 3 IT og elektronisk udstyr (Scope 2 og 3) 4 Indkøb og brugsadfærd (Scope 3)	5 Forretningsrejser (Scope 3) 6 Studerendes og medarbejderes pendling (Scope 3) 7 Omstilling af VIAs egne/lease person- og varebiler (Scope 1)

Medarbejderes og studerendes pendling

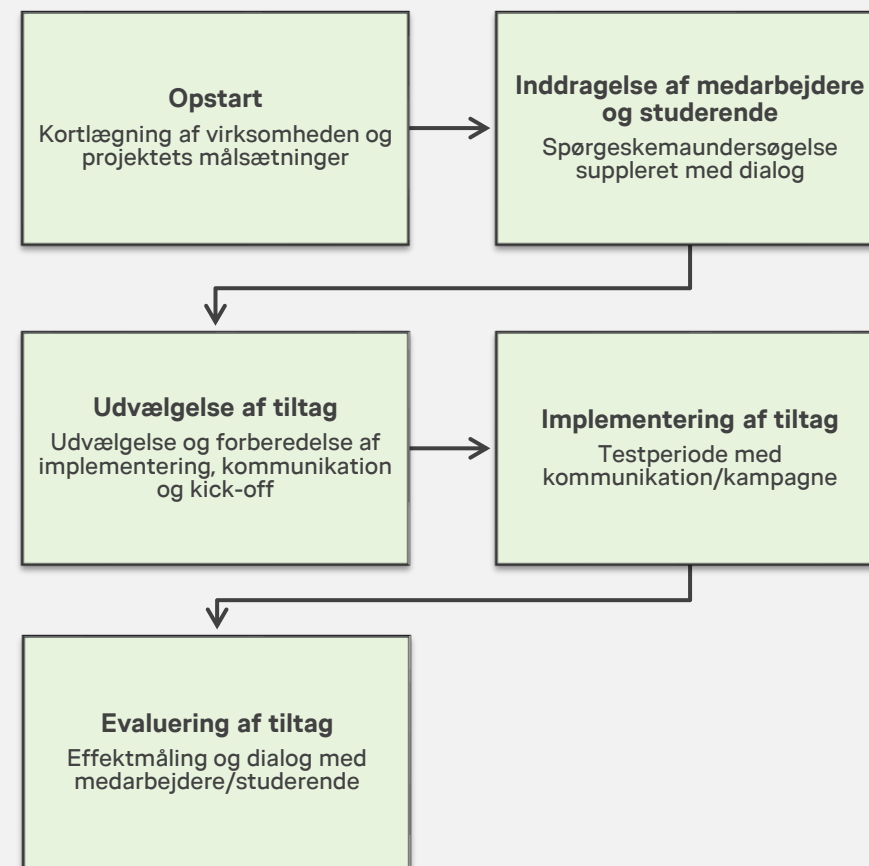
Bæredygtig pendling i Skejby

- pilotprojekt i samarbejde med Region Midtjylland med fokus på VIAs Campus Aarhus N.

1. Afdækning af eksisterende transportvaner, og hvad der skal til for at ændre vaner blandt VIAs ca.:

- 590 medarbejdere
- 2700 studerende (PB)
- 1700 EVU-studerende (ÅU)

2. Implementering og evaluering af tiltag mhp. udbredelse til VIAs øvrige campusser.

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Bæredygtig udvikling i uddannelser og forskning

- VIA vil integrere bæredygtig udvikling i alle uddannelser og forsknings- og udviklingsområder, så vi gennem viden og kompetencer, kan bidrage til at skubbe professioner og samfund i en mere bæredygtig retning.
- Studerende og kursister skal inden for egen faglighed opnå kompetencer til at *identificere* udfordringerne og kompetencer til at kunne skabe forandringer og *handling* mod en mere bæredygtig udvikling.

Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Kompetenceudvikling i bæredygtig udvikling

1. Udarbejdelse af fælles forståelsesramme for bæredygtig udvikling i VIA.
2. Fælles digitalt forløb for alle ledere.
3. Fokuseret kompetenceløft for uddannelsesledelser.
4. Kobling mellem kompetenceløft for ledere og uddannelsesområder og kompetenceløft for undervisere.
5. Integrering i eksisterende organisationssystemer.

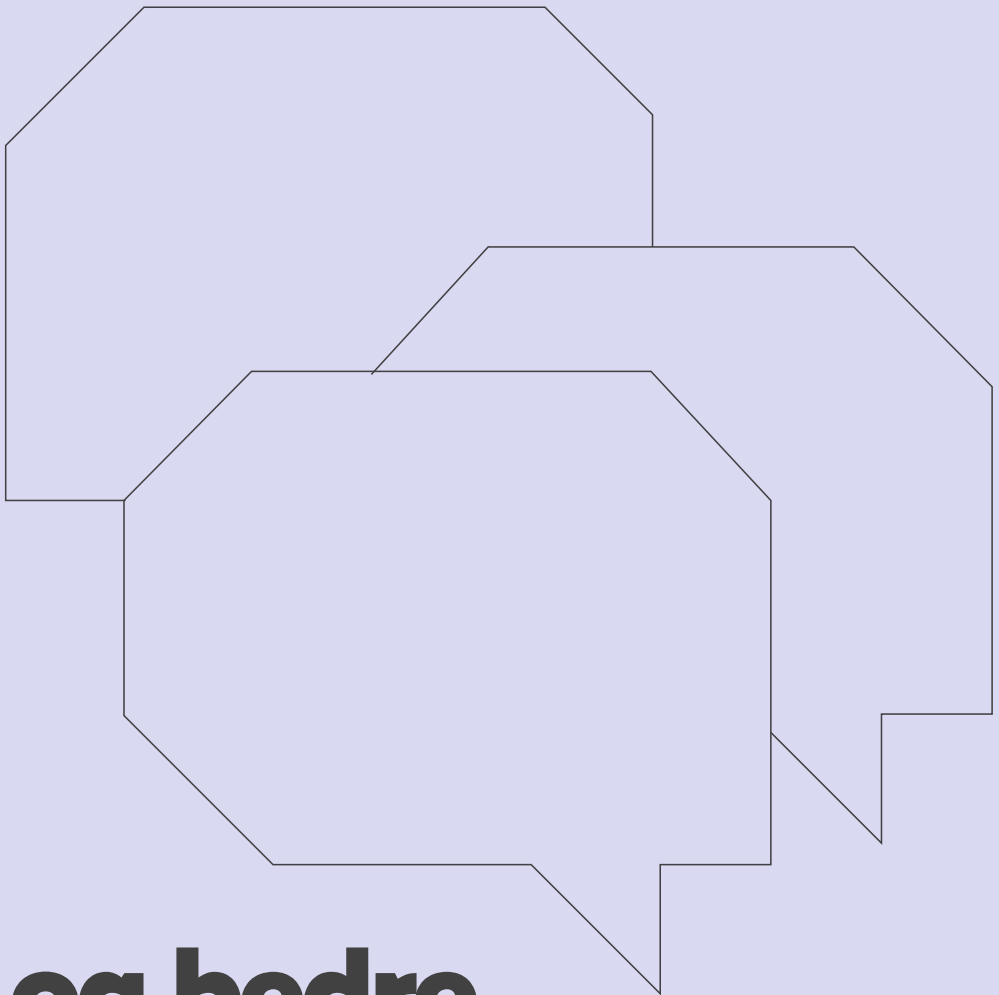
Mål 1

Mål 2

Mål 3

Mål 4

Dialog

Status og planer for 'Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark'

Status på institutionsplanen

Status på nye udbud og uddannelser

- Nedskalering på **Administrationsbachelor** og vigende optag på andre uddannelserne forventes at give de planlagte reduktioner i Aarhus
- Opstart af uddannelsen i **protese- og ortoseteknologi** (bandagist) i Horsens, **bygningskonstruktøruddannelsen** i Randers og en **ingeniør-traniee uddannelse**
- **Radiografuddannelse** i Herning med opstart 2026
- **Farmakonomuddannelse** i Horens er pauseret på nuværende tidspunkt

Status ift. 60/40 ambitionen på velfærdsområdet

- Ikke grundlag for at oprette et nyt udbud af **socialrådgiveruddannelsen**
- Udviklet, men ikke optaget studerende i 2024 på forkortet **socialrådgiveruddannelse** på 2,5 år i Holstebro
- Det er ikke et ønske at oprette et nyt udbud af **læreruddannelsen** i Horsens
- VIA udflytter ikke studiepladser fra **pædagoguddannelsen** i Horsens
- Der er ikke truffet beslutning om et eventuelt fuld udbud af **sygeplejerskeuddannelsen** i Herning

Afrunding

Rundvisning: Fysiske læringsmiljøer på Campus Aarhus N

Regeringen

Professions- og erhvervs- rettede videregående uddannelser til fremtiden

Højere kvalitet, mere fleksibilitet
og livslang læring

FORBEREDT PÅ FREMTIDEN VI

OKTOBER 2024

Professions- og erhvervsrettede videregående
uddannelser til fremtiden

Oktober 2024

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Bredgade 40-42
DK-1260 København K

E-mail: ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Design: Regeringens Kommunikationsenhed
Fotos: Flemming Leitorp, Adobe Stock

ISBN 978-87-94224-79-6 (trykt version)
ISBN 978-87-94224-80-2 (digital version)
2024/25:02

Publikationen kan hentes på
www.regeringen.dk
www.ufm.dk

Indhold

Forord	5
Flere kvalificerede medarbejdere til velfærd og erhvervsliv	7
Et markant kvalitetsløft af professionsbacheloruddannelserne	12
Undervisning af højere kvalitet med professionsfagligheden i fokus	14
Fleksible uddannelsesmuligheder for flere	16
Nye muligheder for efter- og videreuddannelse	20
Stærke erhvervsakademiuddannelser, tæt på arbejdsmarkedet	24
Undervisning af højere kvalitet med tæt kobling til arbejdsmarkedet	28
Fleksible uddannelsesmuligheder for flere	30
Nye muligheder for at tage praksisrettet efter- og videreuddannelse	34
Flere internationale studerende	37
Næste skridt	38

Forberedt på fremtiden – En sammenhængende reformkurs

Forberedt på fremtiden I – En sammenhængende reformkurs

Aftale om rammerne for Reform af universitetsuddannelserne i Danmark skal give de studerende nye og mere fleksible veje til en kandidatgrad, løfte uddannelseskvaliteten på universiteterne og forbedre mulighederne for livslang læring.

Forberedt på fremtiden II – Frihed og fordybelse

Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram skal sætte folkeskolen fri, så det vigtigste kommer i fokus – elevernes faglige udvikling og dannelse. Samtidig skrues der markant ned for styringen af folkeskolen til fordel for mere lokal frihed.

Forberedt på fremtiden III – Flere faglærte til vores sundhedsvæsen og ældrepleje

Aftale om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til vores sundhedsvæsen og ældrepleje skal løfte kvaliteten på SOSU-uddannelserne og sikre, at flere søger ind på og gennemfører en SOSU-uddannelse.

Forberedt på fremtiden IV – Flere faglærte til den grønne omstilling

Aftale om flere faglærte til den grønne omstilling skal gøre erhvervsuddannelserne mere attraktive for unge, samt investere i tidssvarende udstyr, grønne lærerkompetencer og undervisningsforløb med udgangspunkt i den nyeste teknologi på erhvervsuddannelserne.

Forberedt på fremtiden V – Flere i gymnasiet

Regeringen vil skabe et nyt ungdomsuddannelseslandskab, hvor udgangspunktet er, at langt de fleste unge fremover skal gå i gymnasiet. Et nyt uddannelseslandskab skal bygge på tre overordnede principper: Attraktive ungemiljøer for alle unge. Åbne døre efter gymnasiet til alle unge. Og et gymnasie tæt på til alle unge. Regeringen ønsker derfor at etablere en ny gymnasieuddannelse – en erhvervs- og professionsrettet eksamen (epx) – hvor der skal være en tæt kobling mellem teori og praksis.

Forberedt på fremtiden VI – Professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser til fremtiden

Regeringen vil investere i et markant kvalitetsløft af de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser, så de studerende får mere og bedre undervisning, der etableres fleksible uddannelsesmuligheder for flere og der skabes bedre muligheder for uddannelse gennem hele arbejdslivet.

Et markant kvalitetsløft af erhvervsuddannelserne

Regeringen vil præsentere yderligere udspil om erhvervsuddannelserne, der med et markant kvalitetsløft vil have fokus på at uddanne flere faglærte: Erhvervsuddannelserne skal gøres mere attraktive, så flere søger dem, og det skal understøttes, at færre elever falder fra.

Et uddannelsessystem der bryder barrierer og skaber sammenhæng

Regeringen vil styrke sammenhængen i og vejene ind i det videregående uddannelsessystem. Herunder blandt andet et nyt optagelsessystem, udbredelse af merit og færre barrierer for efter- og videreuddannelse på videregående niveau.

Fremtidens videregående uddannelseslandskab

Regeringen vil udarbejde en samlet, langsigtet plan for det videregående uddannelses- og institutionslandskab. Der skal være gode uddannelsesstilbud og bæredygtige uddannelser i alle dele af landet, og uddannelserne skal udvikles i takt med arbejdsmarkedets behov.

Forord

Det gør os klogere. Dygtigere. Giver os et fælles sprog. Det styrker sammenhængskraften og gør os i stand til at træffe kloge beslutninger i fællesskab.

Uddannelse er en fundamental del af vores demokrati. Det skal vi værne om.

For Danmark skal have et uddannelsessystem, der sender os klogere og stærkere ind i fremtiden.

Derfor har regeringen med reformprogrammet Forberedt på Fremtiden igangsat en ambitiøs reformkurs, der sætter en ny retning for hele vores uddannelsessystem. Reformsporet skal skabe mere kvalitet, fleksibilitet og frihed. Fra første skoledag til sidste arbejdsdag. På tværs af skoler, ungdomsuddannelser og videregående uddannelser. Alder, drømme og livsomstændigheder.

Med Forberedt på fremtiden VI *Professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser til fremtiden* er turen kommet til de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser.

Vi har som ambition, at dygtige danske virksomheder skal have adgang til den kvalificerede arbejdskraft, de har brug for, og at flere skal vælge uddannelserne til eksempelvis sygeplejerske eller pædagog. De studerende skal klædes bedre på til den virkelighed, der venter. Og uddannelserne skal passe bedre til den enkelte og det samfund, vi gerne vil have.

Færre og færre søger ind på de uddannelser, der uddanner til velfærdsområderne. Det er regeringens ambition, at udviklingen skal vendes, så flere søger uddannelserne og efterfølgende har lyst til at arbejde i velfærdssektoren. Vi har allerede givet et løbende løfte til blandt andet pædagoger og

sygeplejersker. Vi har lavet en aftale, der skal sikre flere SOSU-medarbejdere til sundhedsvæsenet og ældreplejen. Nu vil vi investere massivt i at gøre de uddannelser, som udgør velfærdssamfundets ryggrad, til attraktive uddannelsesvalg med udviklingsmuligheder gennem hele livet.

Med reformen investerer vi også i fremtidens medarbejdere inden for brancher som for eksempel produktion, industri og it. Medarbejdere, som spiller en nøglerolle i den grønne omstilling og i arbejdet med blandt andet nye teknologier. Det er afgørende for samfundets udvikling, at de medarbejdere har de rette kompetencer og en stærk, praktisk faglighed.

Uddannelse er en af de bedste investeringer, vi som samfund kan lave. Både for den enkelte og for os alle sammen. Derfor investerer vi nu i at uddanne pædagogen, som tager sig af børnene, mens andre er på arbejde eller på studie. Sygeplejersken, som tager sig af vores nærmeste, når de bliver syge. El-installatøren, der bidrager til den grønne omstilling.

Reformen skal være med til at skabe et uddannelseslandskab, hvor der er bedre balance mellem forskellige slags uddannelser. Et uddannelseslandskab, hvor alle får chancen for at gribe de muligheder, en uddannelse giver. Hvor alle uddannelser åbner døre til at uddanne og udvikle sig gennem hele arbejdslevet. Hvor både uddannelsesinstitutioner, undervisere og studerende har frihed til at skræddersy en vej, der passer til den enkelte. Og hvor der er lige så meget prestige i at vælge en mere praktisk uddannelse som en akademisk.

Med Forberedt på fremtiden VI skaber vi professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser til fremtiden.

Regeringens ambitioner

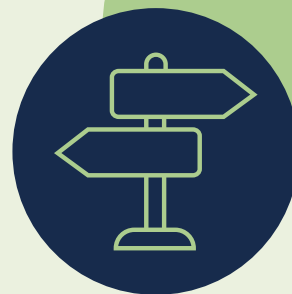
Flere timer

Undervisning på
mindre hold

Mere vejledning

Bedre værktøds- og
simulationsfaciliteter

Bedre praktik

Nye merit- og
deltidsuddannelser

Mulighed for
fri efteruddannelse

Flere kvalificerede medarbejdere til velfærd og erhvervsliv

Med *Professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser til fremtiden* foreslår regeringen at gennemføre en ambitiøs og omfattende reform af de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser.

En reform, som investerer i højere kvalitet, friere rammer, nye fleksible uddannelsesveje og giver de studerende nye muligheder for at uddanne sig gennem hele livet. En reform, der indebærer en årlig prioritering på mere end 2 mia. kr. til at skabe bedre og mere praksisnære uddannelser for de knap 110.000 studerende, der går på uddannelserne.

I fremtiden skal endnu flere vælge de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser, og dem, der vælger uddannelserne, skal være endnu bedre rustet til arbejdsmarkedet, når de kommer ud på den anden side.

De professions- og erhvervsrettede uddannelser spiller en nøglerolle i det danske samfund. De uddanner til både velfærdssamfund og erhvervsliv i alle dele af landet. Fra socialrådgiveren og pædagogen til bygningskonstruktøren og datamatikeren. De uddanner til fag, som kræver, at man kan sætte det, man lærer på uddannelserne sammen med den virkelighed, man skal ud og arbejde i.

Regeringen vil investere markant i uddannelsernes kvalitet. De studerende skal have flere undervisningstimer og mere kontakt til deres undervisere

gennem vejledning og feedback. Underviserne skal bringe flere virkelighedsnære problemstillinger ind i undervisningslokalet, og undervisningen skal foregå på mindre hold. Fagene skal styrkes, så de i højere grad kan følge med den teknologiske udvikling og ruste de studerende til at arbejde med den nyeste teknologi – både på velfærdsområdet og det erhvervsrettede område.

Samtidig skal der gøres op med den detaljerede målstyring af nogle af uddannelserne, så der skabes frihed på uddannelsesinstitutionerne til i højere grad at skræddersy undervisningen til de studendes og aftagernes behov.

Der skal være attraktive uddannelses tilbud til studerende uanset baggrund, alder og livssituation. Der skal eksempelvis være bedre mulighed for at passe et arbejde ved siden af studiet. Desuden skal flere kunne skifte spor enten i løbet af uddannelsen eller efter nogle år på arbejdsmarkedet.

Regeringen ønsker i det hele taget bedre muligheder for uddannelse, omskoling og opkvalificering gennem et helt arbejdsliv. Det kræver bedre muligheder for at efteruddanne sig inden for de praksisrettede fag og bedre adgang til løbende at tilegne sig ny viden, i takt med at verden udvikler sig.

Med reformen tager vi næste skridt til at sikre, at vi også i fremtiden har et stærkt videns- og velfærdssamfund.

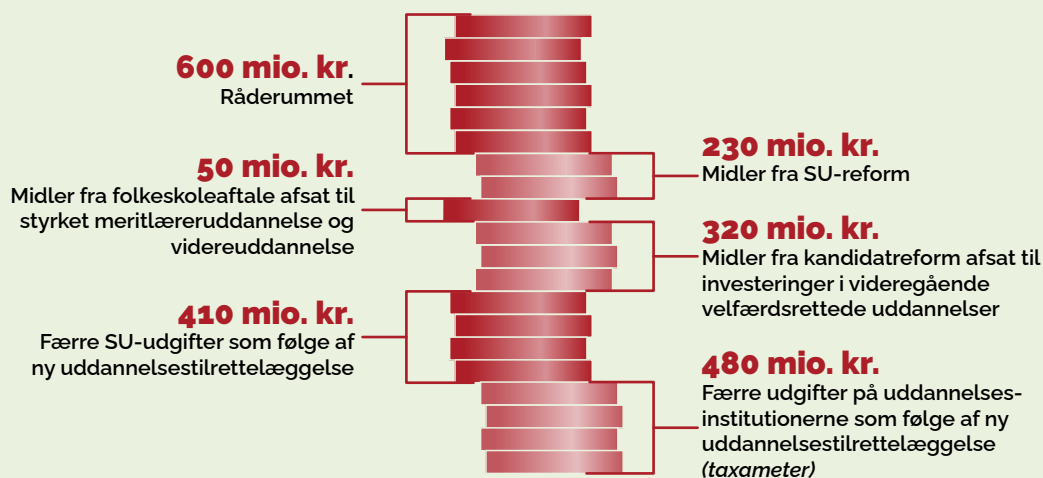
Uddannelsesprioritering

Årlig uddannelsesprioritering (2032)

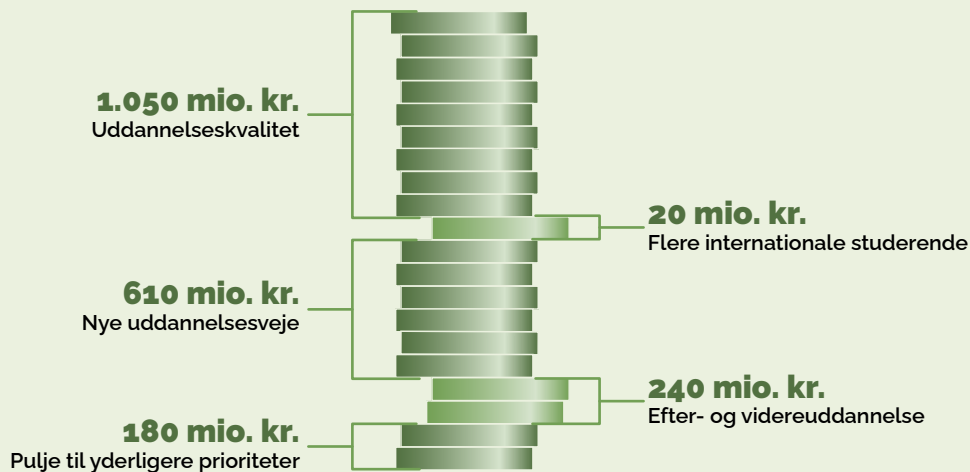
2,1 mia. kr.

til højere kvalitet, mere
fleksibilitet og livslang læring

Pengene kommer fra...

... og går til

Regeringen foreslår

Reform af de professionsrettede uddannelser

Undervisning af højere kvalitet med professionsfagligheden i fokus

- Flere timer til undervisning, vejledning og feedback.
- Undervisning på mindre hold.
- Mere simulations- og værkstedsundervisning.
- Styrket praktik.
- Mere frihed til tilrettelæggelse af uddannelserne.

Fleksible uddannelsesmuligheder for flere

- Nye deltidsuddannelser.
- Nye og bedre merituddannelser inden for velfærdsfagene.
- Fagligt udfordrende forløb for studerende med stærke studieforudsætninger.
- Særlig indsats for studerende med svagere studieforudsætninger.
- Bedre brobygning fra ungdomsuddannelserne.

Nye muligheder for efter- og videreuddannelse

- Mulighed for fri efteruddannelse gennem hele arbejdslivet.
- Nye professionsmasteruddannelser inden for velfærdsfagene.

Reform af de erhvervsrettede uddannelser

Undervisning af højere kvalitet med tæt kobling til arbejdsmarkedet

- Flere timer til undervisning, vejledning og feedback.
- Undervisning på mindre hold.
- Mere simulations- og værkstedsundervisning.
- Styrket praktik.

Fleksible uddannelsesmuligheder for flere

- Nye treårige erhvervsrettede professionsbacheloruddannelser.
- Nye deltidsuddannelser.
- Særlig indsats for studerende med svagere studieforudsætninger.
- Nye tekniske introforløb (praktikum).
- Bedre brobygning fra ungdomsuddannelserne.

Nye muligheder for at tage praksisrettet efter- og videreuddannelse

- Mulighed for fri efteruddannelse gennem hele arbejdslivet.
- Nye etårige videreuddannelsesmuligheder til professionsbachelorniveau.

Flere internationale studerende

- Nye engelsksprogede studiepladser på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser uden for de største byer.
- Studiepladserne oprettes inden for STEM-området på uddannelser, der er særligt efterspurgt af erhvervslivet.

Uløste udfordringer på de professionsrettede uddannelser

Professionsbacheloruddannelserne er i dag præget af en række udfordringer, som har betydning for, hvor mange der tager en professionsbacheloruddannelse, og hvor dygtige dimittenderne er, når de kommer ud på den anden side.

Uddannelserne, blandt andet på velfærdsområdet, fremstår ikke attraktive nok, og søgningen til uddannelserne falder. Samtidig falder flere fra i løbet af uddannelsen. Samlet set uddannes der altså færre og færre fra nogle af samfundets vigtigste uddannelser.

Derudover peger de nyuddannede fra professionsbacheloruddannelserne på, at uddannelserne ikke ruste dem godt nok til deres efterfølgende arbejdsliv. Der bliver altså ikke alene færre uddannede. Dem, der uddannes, føler sig heller ikke klædt godt nok på til arbejdsmarkedet.

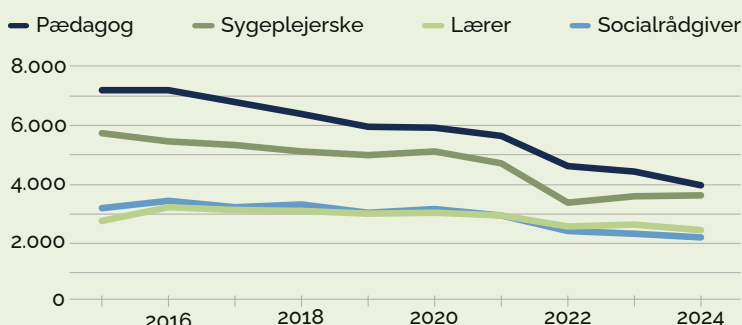
Det er udfordringer, der skal tages alvorligt og løses, hvis Danmark i fremtiden skal have kvalificeret arbejdskraft til samfundsberende funktioner.

Færre søger ind på de velfærdsrettede uddannelser og for få gennemfører

På de fire største velfærdsrettede professionsbacheloruddannelser er antallet af førsteprioritetsansøgere faldet med i alt **35 pct.** fra 2015 til 2024. Til sammenligning er antallet af førsteprioritetsansøgere til de akademiske bacheloruddannelser steget med 9 pct. i samme periode.

De faldende søgetal resulterede indtil 2021 ikke i lavere tilgang til uddannelserne. Det skyldes blandt andet, at der bliver optaget studerende på uddannelsesudbud med ledige pladser i forbindelse med det såkaldte efteroptag. Men de seneste år er tilgangen til uddannelserne også faldet. Samtidig er frafaldet på de velfærdsrettede professionsbacheloruddannelser stigende. Knap **hver tredje** studerende falder fra i løbet af uddannelsen.

Førsteprioritetsansøgere til lærer-, pædagog-, sygeplejerske- og socialrådgiveruddannelserne, 2015-2024

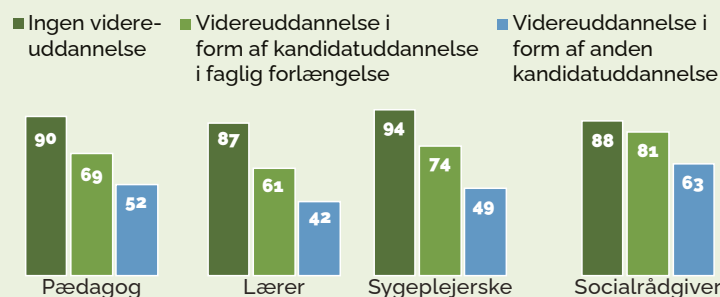

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

For mange uddanner sig væk fra praksis

Der er en tendens til, at de professionsbacheloruddannede på velfærdsområdet, der uddanner sig videre på kandidatuddannelser, ender med at uddanne sig ud af faget og finde arbejde i andre brancher. Mens langt størstedelen – **omkring ni ud af ti** – uden videreuddannelse bliver inden for den pågældende branche, er denne andel markant lavere blandt dem, der efterfølgende tager en kandidatuddannelse. Tendensen er mindre udpræget, når kandidatuddannelsen ligger i faglig forlængelse af grunduddannelsen.

Dimittender, der arbejder i den pågældende branche syv år efter dimission, fordelt på eventuel efterfølgende kandidatuddannelse

Anm.: I figuren indgår beskæftigede dimittender, der har fuldført en professionsbacheloruddannelse som lærer, pædagog, sygeplejerske eller socialrådgiver i 2010-2015. Beskæftigelsesstatus, og hvorvidt de har gennemført efterfølgende kandidatuddannelse, opgøres syv år efter dimission.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet pba. data fra Danmarks Statistik.

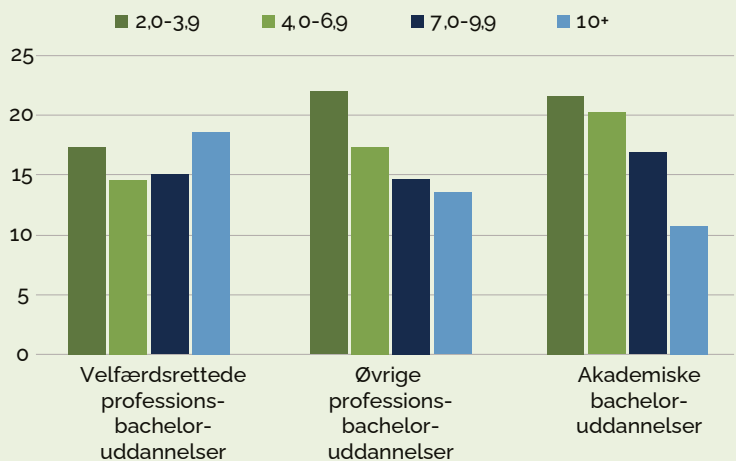
Gruppen af studerende har meget forskellige studieforudsætninger

Professionsbacheloruddannelserne på velfærdsområdet har en divers studentegruppe. Det stiller særlige krav til uddannelsesinstitutioner og undervisere, der skal kunne favne og fastholde studerende med meget forskellige studieforudsætninger.

Ser man på førsteårsfrafaldet på de velfærdsrettede uddannelser, indikerer det, at uddannelserne i dag har udfordringer med at rumme hele studentegruppen. Førsteårsfrafaldet er højt både blandt studerende med de laveste og de højeste adgangsgivende karaktergennemsnit, hvilket adskiller sig fra de øvrige professionsbacheloruddannelser og akademiske bacheloruddannelser.

På de velfærdsrettede professionsbacheloruddannelser har **ca. 20 pct.** af de studerende desuden en registreret funktionsnedsættelse. Det er betydeligt højere end for de øvrige professionsbacheloruddannelser, hvor andelen er 15 pct., og for de akademiske bacheloruddannelser, hvor 11 pct. har en registreret funktionsnedsættelse.

Frafald på første studieår fordelt på karaktergennemsnit fra deres gymnasiale uddannelse, pct.,

Anm.: Velfærdsrettede professionsbacheloruddannelser omfatter lærer-, pædagog-, sygeplejerske- og socialrådgiveruddannelserne. Gns. for tilgangsåret 2019-2022.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

Mange nyuddannede føler sig ikke klædt godt nok på til arbejdsmarkedet

Ifølge Danmarks Studieundersøgelse er kun **66 pct.** af nyuddannede fra professionsuddannelserne enige eller meget enige i, at deres uddannelse har rustet dem godt til arbejdsmarkedet, mens tallet for nyuddannede fra kandidatuddannelserne er 74 pct.

Derudover oplevede **40 pct.** af dimittenderne fra professionsuddannelserne, at overgangen til arbejdsmarkedet var svær. 39 pct. af dem, der fandt overgangen svær, pegede på, at jobbet var meget krævende, 31 pct. på, at de manglede kompetencer til at kunne udføre arbejdsopgaverne, mens 29 pct. pegede på, at jobbet var anderledes, end de havde forventet.

Udfordringen opleves også hos arbejdsgiverne. Kun **23 pct.** af de nyuddannede pædagogers personaleledere vurderede i forbindelse med evalueringen af pædagoguddannelsen, at de nyuddannede i høj eller meget høj grad var rustet godt nok til praksis, mens 58 pct. vurderede, at de nyuddannede i nogen grad var rustet godt nok.

Nyuddannede fra professionsuddannelser, som angiver, at overgangen til arbejdsmarkedet var svær, samt årsager, pct.

Anm.: Andel, der har svaret "Enig"/"Helt enig". Øvrige svarkategorier var "Helt uenig", "Uenig" og "Hverken enig eller uenig". Respondenterne har i det opfølgende spørgsmål kunnet vælge flere kategorier.

Kilde: Danmarks Studieundersøgelse 2023.

Et markant kvalitetsløft af professionsbacheloruddannelserne

Hvis der i fremtiden skal uddannes kvalificeret arbejdskraft til både velfærdssamfund og det private arbejdsmarked, skal der tages hånd om de udfordringer, professionsbacheloruddannelserne står over for. Det kræver investeringer og ambitiøse reformgreb.

Regeringen vil investere i et markant kvalitetsløft af professionsbacheloruddannelserne, et mere fleksibelt uddannelseslandskab og bedre muligheder for efter- og videreuddannelse.

Der skal skabes gode og sammenhængende veje til en professionsbacheloruddannelse. Både for unge, som kommer direkte fra en ungdomsuddannelse, for dem, som er et sted i livet, hvor det ikke er muligt at studere på fuld tid, og for dem, som ønsker at skifte spor midt i arbejdslivet.

Hvis flere skal vælge en professionsbacheloruddannelse, skal uddannelserne være et mere attraktivt tilvalg. Det handler både om at løfte prestigen i fagene, og det forudsætter højere kvalitet og flere faglige udfordringer. Men det handler også om, at uddannelserne bliver mere fleksible, så de kan tilpasses til de mange forskellige interesser og studieforudsætninger, de studerende har.

Samtidig må uddannelserne ikke føles som en blindgyde. Der skal være gode muligheder for faglig udvikling gennem et helt arbejdsliv – ikke mindst i de velfærdsrettede fag.

En ny tilrettelæggelse af professionsbacheloruddannelserne

For at understøtte mere praksisrettede professionsbacheloruddannelser foreslår regeringen en ny tilrettelæggelse af uddannelserne.

Som et centralt element foreslår regeringen, at det nuværende bachelorprojekt erstattes af en kortere, mere praksisrettet, afsluttende professionsprøve. Samtidig foreslås det at reducere omfanget af ikke-praksisorienterede teoretiske elementer såsom videnskabsteori.

Regeringen lægger samtidig op til, at detailstyringen og de mange mål på flere uddannelser fjernes og erstattes med fag- og semesterstruktur i stedet for den nuværende modulstruktur. Desuden vil de studerende få flere ugentlige timer, mere vejledning og feedback samt undervisning på mindre hold. Det foreslås derudover, at studieafslutningen fremrykkes en måned.

Den nye tilrettelæggelse indebærer, at uddannelserne fremover vil være tilrettelagt med 15 færre

ECTS end i dag. Det betyder – sammen med fremrykket studieafslutning – at de studerende afslutter deres uddannelse tre måneder tidligere sammenlignet med i dag.

Reformen omfatter alle professionsbacheloruddannelser med undtagelse af uddannelserne på det maritime område og på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.

Læreruddannelsen er netop blevet reformeret med første optag på den nye uddannelse i sommeren 2023. En række af elementerne i reformen af de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser er derfor allerede ved at blive implementeret på læreruddannelsen.

Regeringen lægger op til, at der tages stilling til spørgsmålet om tilrettelæggelsen af læreruddannelsen i 2028. Det vil være efter to gennemløb af den nye uddannelse.

Undervisning af højere kvalitet med professionsfagligheden i fokus

De studerende skal have flere timer med dygtige undervisere, der har tid til vejledning og feedback, og som har kendskab til den virkelighed, de uddanner til – uanset om det er på et sygehus eller en byggeplads.

Flere timer og mindre hold

Regeringen foreslår, at de studerende skal have flere timer på deres studier. Samtidig skal der undervises på mindre hold, så der bliver bedre mulighed for at tilrettelægge undervisningen efter de forskellige ønsker og behov, de studerende har.

Flere timer og mindre hold vil være til gavn for alle studerende – både for dem, som har brug for ekstra støtte og vejledning, og dem, som har brug for flere faglige udfordringer.

Når de studerende får mere tid med deres undervisere, giver det samtidig mulighed for, at den enkelte kan få mere individuel vejledning og feedback. Dermed kan den studerende i højere grad drøfte faglige overvejelser og dilemmaer med en underviser.

Undervisning koblet til virkeligheden

Regeringen lægger op til, at undervisningen i højere grad skal være øvelsesbaseret og tæt koblet til praksis, så de studerende får gode muligheder for at øve sig i konkrete problemstillinger. Det kan for eksempel være den kommende pædagog eller socialrådgiver, der øver sig i den svære samtale med forældre eller udsatte familier.

Regeringen vil samtidig investere i flere og bedre simulations- og værkstedsfaciliteter på professionsbacheloruddannelserne. Det kan eksempelvis være studerende på sygeplejerskeuddannelsen, som kan træne færdigheder i virkelighedsnære omgivelser

i simulationslokaler indrettet som en hospitalsafdeling. Her kan studerende øve deres kliniske færdigheder på avancerede, menneskelignende dukker med anlæggelse af sonde eller håndtering af et hjertestop. Det kan også være en studerende på bygningskonstruktøruddannelsen, der på et værksted får mulighed for at arbejde med de nyeste byggematerialer og planlægningsværktøjer.

Der skal desuden være bedre rammer for ansættelse af undervisere med kendskab til praksis og gode rammer for, at underviserne løbende kan få opdateret og udviklet deres praksiskompetencer.

Bedre praktikforløb

Praktikforløbene er en central og afgørende del af de professionsrettede uddannelser. Det er i høj grad her, de studerende har mulighed for at øve sig i at omsætte læringen til praksis og bruge de metoder, som de lærer på uddannelsen. Derfor skal de studerende opleve lærerige og inspirerende praktikforløb med kompetente vejledere på både uddannelsesinstitutionen og på praktikstederne.

Regeringen vil investere i bedre praktik – ikke mindst på en række velfærdsrettede uddannelser som eksempelvis pædagoguddannelsen. Dialogen mellem praktiksted og uddannelsesinstitution styrkes – eksempelvis ved, at en underviser fra uddannelsen kommer på besøg på praktikstedet undervejs i den studerendes praktik.

Friere rammer og plads til forskellighed

Regeringen ønsker at gøre op med den udbredte detailregulering af professionsbacheloruddannelserne. Antallet af specifikke læringsmål skal nedbringes, og der skal i stedet være rum til at tilrettelægge fagene ud fra overordnede, faglige formål. Det skal give mulighed for, at undervisningen i

højere grad kan fokusere på kernefagligheden. Samtidig skal uddannelsesinstitutionerne have større frihed til at tilrettelægge fagenes indhold, så de passer til lokale hensyn og til studentersammensætningen på den enkelte institution.

En styrket socialrådgiveruddannelse

Socialrådgivere spiller en vigtig rolle i vores velfærdssamfund. De udfører ofte tværfagligt arbejde, som kræver en lang række kompetencer inden for blandt andet jura, socialt arbejde, beskæftigelse og integration.

Der er behov for at løfte kvaliteten af socialrådgiveruddannelsen. Professionsfagligheden skal i fokus og praksiskoblingen øges. Et kvalitetsløft af socialrådgiveruddannelsen skal blandt andet give:

- Flere ugentlige undervisningstimer.
- Mere undervisning på mindre hold.
- Mere vejledning og feedback.
- Mere praksisbaseret undervisning og bedre praktik.
- Mulighed for særlige linjer og forløb med ekstra undervisning og faglig fordybelse.

Endelig foreslår regeringen at oprette en ny merit-socialrådgiveruddannelse, hvor personer med relevant uddannelse eller erfaring kan uddanne sig til socialrådgiver på kortere tid.

Fleksible uddannelsesmuligheder for flere

Professionsbacheloruddannelserne skal være et spændende og attraktivt uddannelsesvalg. Det kræver både øget prestige om fagene, og at uddannelserne tilpasses de mange forskellige studerendes behov, interesser og livssituationer.

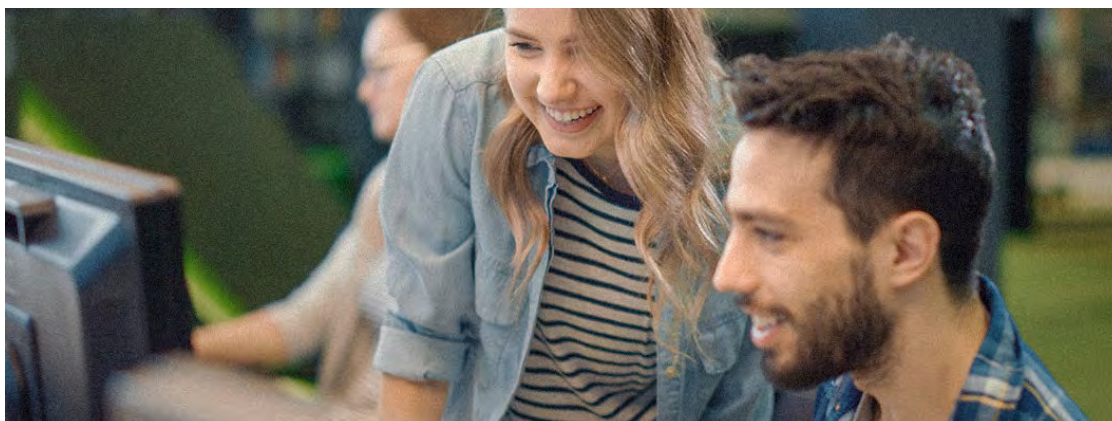
Uddannelsesforløb, der er attraktive for flere

Der skal være bedre muligheder for at vælge et uddannelsesforløb, der passer til den livssituation, man er i. Der skal derfor være bedre mulighed for at tage en professionsbacheloruddannelse på deltid, mens man arbejder ved siden af. Det kan eksempelvis være anlægsgartneren, der parallelt med sit job ønsker at videreudanne sig til skov- og landskabsingeniør, eller lærervikaren i folkeskolen, som vil kunne tage en skolebaseret læreruddannelse på deltid.

Der skal samtidig være bedre muligheder for at tage en merituddannelse inden for velfærdsfagene. Regeringen foreslår derfor, at der etableres nye merituddannelser til sygeplejerske og socialrådgiver, så eksempelvis faglærte social- og sundhedsassistenter kan uddanne sig til sygeplejersker på kortere tid. Samtidig vil regeringen gøre de eksisterende merituddannelser til lærer og pædagog mere attraktive ved blandt andet at hæve kvaliteten og reducere deltagerbetalingen samt skabe bedre

muligheder for realkompetenceafklaringer ved optagelse på uddannelserne.

Regeringen lægger desuden op til, at det skal være nemmere at skifte studie uden at skulle starte forfra. Det kan eksempelvis ske ved, at tilrettelæggelsen af beslægtede uddannelser på sundhedsområdet koordineres i højere grad, så de studerende for eksempel har lignende fag på de første semestre. Eller ved at udvikle fælles standarder for meritoverførsel på tværs af uddannelser og institutioner, så de studerende ikke skal begynde forfra, og deres forsinkelse dermed minimeres, hvis de skifter fra én uddannelse til en anden. Det skal derudover være muligt at få certificering for gennemførte uddannelseselementer, så studerende, der falder fra, kan træde ud på arbejdsmarkedet og løfte dele af de opgaver, de ville skulle løfte som færdiguddannede.

Bedre uddannelser for studerende med forskellige studieforudsætninger

Undervisningen på de professionsrettede uddannelser skal rumme en bred og sammensat gruppe af studerende. Alle studerende skal i løbet af uddannelsen udfordres og løftes – både studerende med stærke studieforudsætninger, som måske ellers havde overvejet at søge ind på en akademisk bacheloruddannelse, og studerende, som har udfordringer i forhold til at gennemføre deres uddannelse.

Regeringen lægger derfor op til, at særligt fagligt interesserede studerende skal have mulighed for at få ekstra undervisning eller ekstra faglig fordybelse i relevante fag på særlige linjer og forløb. Det kan

eksempelvis være en sygeplejerskestuderende, som gennem et ekstra forløb kan opnå viden om at anvende velfærdsteknologiske løsninger, mens en særlig linje på socialrådgiveruddannelsen kan give studerende mulighed for ekstra faglig fordybelse i eksempelvis integration af flygtninge.

Samtidig skal studerende, der har udfordringer med at gennemføre et studie have mulighed for understøttende aktiviteter, mentorordninger og særlige studiestartsforløb, så de får endnu bedre forudsætninger for at lykkes på uddannelserne.

Bedre og mere synlig vej fra ungdomsuddannelserne

Der skal være tydelig adgang fra både erhvervsuddannelser og gymnasiale ungdomsuddannelser til de professionsrettede uddannelser. De nuværende treårige gymnasiale uddannelser (stx, htx og htx) ventes fortsat at være en relevant vej for en del unge til professionsbacheloruddannelserne. Regeringens ambition er dog, at den nye erhvervs- og professionsrettede gymnasiale ungdomsuddannelse (epx) også vil blive en central vej til professionsbacheloruddannelserne.

For at flere unge kan få et bedre kendskab til de faglige aspekter ved professionsbacheloruddannelserne og de tilknyttede erhverv, skal der

etableres flere brobygningsaktiviteter mellem professionsbacheloruddannelser og ungdomsuddannelser – for eksempel i form af samarbejde om undervisningsforløb og opgaver. Det kan være et forløb i samfunds-fag om velfærdsstatens udvikling, hvor eleverne samtidig stifter bekendtskab med socialrådgiveres og pædagogers rolle og arbejde med udsatte borgere. Det kan også være et forløb i biologi og kemi om blod og kredsløb, hvor eleverne som en del af forløbet besøger uddannelserne til sygeplejerske og bioanalytiker på den lokale professionshøjskole. Samtidig kan der udvikles nye valgfag i gymnasiet – for eksempel i pædagogik.

Eksempler

Jacob

er i gang med gymnasiet og klarer sig godt fagligt. Han havde forestillet sig at søge ind på universitetet, men på gymnasiet bliver han i samfunds-fagsundervisningen introduceret til udsatte borgers vilkår i Danmark og til socialrådgiverfaget. På den baggrund beslutter han sig for, at han vil være socialrådgiver.

På den nye socialrådgiveruddannelse får Jakob flere undervisningstimer, undervisning på mindre hold og mere tid til vejledning og feedback fra sine undervisere. Han er fagligt stærk og vælger at tage et særligt forløb, hvor han får mulighed for at få ekstra viden om det juridiske arbejde med udsatte borgere.

Michael

er uddannet tømrer og arbejder i byggebranchen. Efter at have arbejdet som tømrer i nogle år ønsker han at udvide sine kompetencer og få andre arbejdsopgaver.

Michael vælger derfor at videreudanne sig til bygningskonstruktør. Han har hus og børn og kan ikke få økonomien til at hænge sammen, hvis han skal tilbage på SU. Han vælger derfor at tage uddannelsen på deltid, så han kan beholde sit arbejde ved siden af studiet.

Sara

har en akademisk kandidatuddannelse og har haft forskellige kontorjobs i organisationer. Hun kunne godt tænke sig et job, som er mindre administrativt og med mere borgerkontakt.

Sara vælger at skifte spor og søge ind på meritpædagoguddannelsen. På grund af sin tidligere uddannelseserfaring kan hun få merit for dele af uddannelsen og derfor tage den på kortere tid. Meritpædagoguddannelsen har fået et kvalitetsløft, så undervisere og vejledere har mere tid til hver studerende, så Sara bliver støttet i de praktiske dele af uddannelsen. Desuden er deltagerbetalingen reduceret, så det var en mere attraktiv mulighed for Sara.

En ny og bedre pædagoguddannelse

Pædagoger løfter nogle af samfundets vigtigste velfærdsopgaver. Pædagogers faglighed har stor betydning for den kvalitet, som børn, unge og udsatte møder i dagtilbud, skoler og botilbud.

En evaluering af pædagoguddannelsen fra 2021 viste, at mange nyuddannede pædagoger ikke har de kompetencer, der er behov for, når de kommer ud på arbejdspladserne. Derudover er der udfordringer i forhold til det specialpædagogiske felt, som ikke i dag repræsenteres godt nok på uddannelsen – ligesom der er stor forskel på de pædagogstuderendes baggrunde og faglige forudsætninger, hvilket udfordrer undervisningen.

Samtidig har der de seneste år været et markant fald i søgningen til pædagoguddannelsen. Optaget er faldet, og frafaldet er steget.

Regeringen vil derfor investere i en ny og bedre pædagoguddannelse, som giver et markant kvalitetsløft med flere timer, mindre hold, mere vejledning og bedre praktik.

Eksempelvis vil en pædagogstuderende, der i dag gennemsnitligt har knap 17 undervisningstimer om ugen, kunne få 2-3 flere timer til undervisning, vejledning og feedback.

Fagene tilbage i fokus

Den nuværende modulstruktur afskaffes og erstattes med fag med pædagogikken som det bærende element.

Flere øvelsestimer

De studerende skal have mulighed for at drøfte og øve konkrete pædagogiske dilemmaer i undervisningen med henblik på at styrke de kommende pædagogers professionelle, faglige dømmekraft.

Større fokus på den social- og specialpædagogiske faglighed

Pædagoguddannelsen skal ligesom i dag uddanne pædagoger til både socialområdet, skole og fritidsområdet og dagtilbud. Den social- og specialpædagogiske faglighed skal styrkes, så kommende

pædagoger har fagligheden til at løfte opgaverne på både socialområdet og i dagtilbud og skoler, hvor der er et stigende behov for specialpædagogisk viden om støtte af børn og unge med udfordringer.

Fokus på kernefaglighed frem for målopfyldelse

Undervisningen skal fokusere på den pædagogiske kernefaglighed frem for at forberede den studerende på at kunne opfylde en række mere eller mindre konkrete mål.

Regeringen vil derudover investere i et kvalitetsløft af meritpædagoguddannelsen, samt reduceret deltagerbetaling.

Udviklingsarbejdet med pædagoguddannelsen vil blive tænkt sammen med et eventuelt arbejde med at forbedre den pædagogiske assistentuddannelse (PAU).

Kristian uddanner sig til pædagog

Kristian starter på en ny og bedre pædagoguddannelse. På uddannelsen mødes han af fag med pædagogikken som omdrejningspunkt og med fokus på kernefaglighed frem for opfyldelse af specifikke videns- og færdighedsmål.

Kristian har mange ugentlige undervisningstimer og undervisning på mindre hold, hvor han har mulighed for at drøfte og afprøve konkrete dilemmaer i mindre grupper sammen med en underviser. For Kristian, som gerne vil arbejde på socialområdet, er det for eksempel muligt at træne at håndtere og skabe tryk for udadreagerende borgere.

Når Kristian er ude i sine to halvårige praktikperioder, får han undervejs kvalificeret vejledning og sparring. Både Kristian og praktikstedet ved, hvad der forventes af dem i praktikken, og Kristian kan også få besøg af en underviser, mens han er i praktik.

Kristian har desuden mulighed for at tage ekstra specialiserede fag eller fag på et særligt højt niveau, mens han uddanner sig til pædagog. Kristians medstuderende, Carla, har tidligere haft problemer med stress og får derfor tilbudt ekstra vejledning fra en mentor ved studiestart.

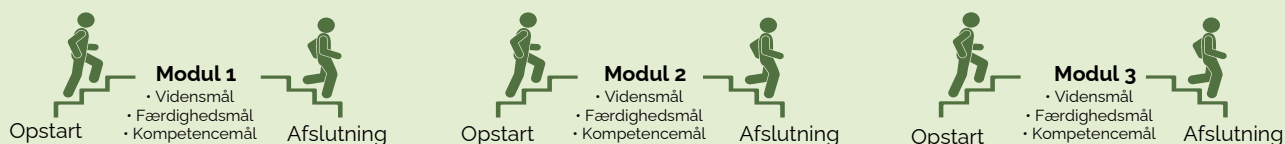
Når Kristian er færdig med pædagoguddannelsen og har arbejdet som pædagog i nogle år, har han mulighed for at vende tilbage og tage relevant efteruddannelse om eksempelvis håndtering af voldsramte børn enten på fuldtid med SU eller på deltid – begge dele uden deltagerbetaling. Kristian kan også efteruddanne sig, hvis han ønsker at skifte arbejdet i et botilbud ud med arbejdet i en børnehave. Han kan blandt andet videreuddanne sig via en ny praksisrettet professionsmasteruddannelse.

Ny semesterstruktur og færre mål på pædagoguddannelsen

Pædagoguddannelsen er i dag inddelt i moduler med over 300 specifikke videns-, færdigheds- og kompetencemål. Modulerne er afgrænsede forløb på 10 ECTS, som har hver deres videns- og kompetencemål. Et modul kan eksempelvis være "Individ og fællesskab" eller "Barndom, kultur og læring".

Med regeringens udspil lægges der op til, at uddannelsen tilrettelægges i semestre med sammenhængende fag og få, overordnede formål. Det giver uddannelsesinstitutionerne mere frihed til tilrettelæggelse og lokale toninger, og de studerende vil opleve mere faglig sammenhæng og mindre tid på start og afslutning af moduler.

Nuværende modulstruktur

Fremtidig semesterstruktur

Nye muligheder for efter- og videreuddannelse

Uddannelse skal ikke kun være noget, man tager i starten af livet. Der skal være gode muligheder for uddannelse, sporskifte og faglig udvikling gennem hele arbejdslivet.

Fri efteruddannelse til professionsuddannede

Regeringen foreslår, at der skal skabes nye muligheder for efteruddannelse, specialisering og sporskifte undervejs i arbejdslivet, så professionsbacheloruddannede – også senere i deres liv – kan dygtiggøre sig inden for deres fag. Det kan eksempelvis være jordemoderen, som vælger et efteruddannelsesforløb om for tidligt fødte, eller finansbacheloren, som efteruddanner sig inden for rådgivning om grønne løsninger i erhvervslivet.

Efteruddannelsesforløbene vil være uden deltagerbetaling og skal være fleksible, så de både kan

tages som enkelte moduler eller som et mere samlet forløb – afhængigt af, hvad der giver mening for den enkelte og dennes arbejdsplads.

De nye efter- og videreuddannelsesmuligheder skal udvikles i samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og aftagere. Indholdet skal blandt andet afspejle arbejdsmarkedets behov og tænkes sammen med eksisterende ordninger og det videregående voksen- og efteruddannelsessystem.

Nye praksisrettede professionsmasteruddannelser

Der skal skabes bedre muligheder for professionsbacheloruddannede, som ønsker en overbygningsuddannelse, der er målrettet arbejdet i den borger-nære velfærdssektor – frem for at videreuddanne sig på universitetet.

Regeringen foreslår at etablere nye praksisrettede, étårige (60 ECTS) professionsmasteruddannelser på professionshøjskolerne på samme niveau som universitetets kandidatuddannelser, men som er rettet mod komplekse opgaver inden for velfærdsprofessionerne.

Konkret foreslår regeringen blandt andet at etablere en psykologfaglig overbygningsuddannelse som professionsmasteruddannelse. Overbygningsuddannelsen skal bidrage til at understøtte dagtilbuds og skolars arbejde med at skabe inkluderende børne- og læringsfællesskaber samt give den fagprofessionelle kompetencer til at indgå i samspil med PPR om børns udvikling og trivsel.

Eksempler

Daniel

er socialrådgiver og har arbejdet nogle år i en kommunal forvaltning. Han arbejder blandt andet med familier, hvor forældrene har misbrugsproblemer, og han vil gerne i højere grad kunne støtte børnene. Han ønsker derfor ny viden og bedre kompetencer på området.

Daniel vælger at tage et kortere efteruddannelsesforløb på 10 ECTS med fokus på understøttelse af børn i udsatte familier. Efteruddannelsen er gratis og tilrettelagt sådan, at han samtidigt kan passe sit arbejde i forvaltningen. Han har mulighed for senere at tage mere efteruddannelse, hvis han ønsker det.

Louise

er bygningskonstruktør og har arbejdet med byggeprojekter i to år. Louise synes, at virksomheden fokuserer for lidt på bæredygtighed, og hun ønsker at hjælpe virksomheden til at bygge mere klimavenligt.

Louise vælger at tage et længere efteruddannelsesforløb på 30 ECTS inden for klimavenligt byggeri. Forløbet er uden deltagerbetaling. Hun vil gerne kunne fordybe sig i studierne og aftaler derfor med sin arbejdsplads, at hun tager orlov et halvt år, hvor hun i stedet for løn kan få SU. Efter seks måneder er Louise tilbage i virksomheden og kan bruge sine nye kompetencer.

Flemming

er lærer i indskolingen. Han har et tæt samarbejde med PPR om nogle af sine elever, som har forskellige udfordringer. Samtidig er han et sted i sit arbejdsliv, hvor han har lyst til at udvikle sin faglighed.

Flemming vælger at tage en psykologfaglig professionsmasteruddannelse uden deltagerbetaling. På uddannelsen studerer han sammen med andre lærere og pædagoger, som alle arbejder med børn med særlige behov, der har udfordringer i skolen eller dagtilbuddet. Han vælger at tage uddannelsen på deltid, så han kan beholde sit arbejde på skolen imens. Det giver gode muligheder for at tilrettelægge uddannelsen, så det passer til hans hverdag.

Bedre uddannelser på sundhedsområdet

Sundhedsuddannede løfter hver dag en lang række vigtige opgaver for borgere og patienter, som har kontakt til sygehuse, det kommunale sundhedsvæsen og klinikker. Men sundhedssektoren er imidlertid udfordret af, at der kommer flere ældre og flere patienter med kroniske sygdomme, multisygdom og nedsat funktionsevne. Robusthedskommissionen peger i sine anbefalinger fra september 2023 blandt andet på, at der er behov for mere fleksible uddannelser, der i højere grad er rettet mod behovene på sundheds- og ældreområdet, og at efter- og videreuddannelsesområdet skal reformeres, så det rettes mod praksis.

Samtidigt spiller velfærdsteknologi en stigende rolle i sundhedsvæsenet, hvor nye teknologier får

en stadig større rolle i opgaveløsningen eksempelvis i forhold til genoptræningsteknologi og robotter. Det medfører nye arbejdsgange for fremtidens sundhedsprofessionelle, og det forudsætter en række nye kompetencer. Derfor er det vigtigt, at uddannelserne også følger med udviklingen.

Regeringen vil investere i bedre professionsbacheloruddannelser på sundhedsområdet, herunder oprettelse af en ny merituddannelse til sygeplejerske og et markant kvalitetsløft til flere timer, mindre hold, mere vejledning og bedre praktik.

Større fleksibilitet og sammenhæng mellem sundhedsuddannelserne

Sundhedsuddannelserne skal tilrettelægges, så det bliver nemmere at skifte spor undervejs eller tage en anden sundhedsuddannelse senere i livet, eksempelvis ved bedre muligheder for

meritoverførsel og en mere koordineret tilrettelæggelse af semestre og praktikforløb på tværs af sundhedsuddannelserne.

Større fokus på ny teknologi og digitalisering

Sundhedsuddannelserne skal have et større fokus på brug af ny teknologi i undervisningen. Det kan eksempelvis være i simulationsundervisningen, hvor de studerende skal have mulighed for at

afprøve nye teknologiske løsninger. Der kan også oprettes nye valgfag og linjer på uddannelserne, hvor fokus for eksempel er på sundhedsinnovation og brug af nye teknologier.

Flere karriereveje rettet mod praksis

Der skal oprettes nye efter- og videreuddannelsesmuligheder, der er rettet mod praksis. Der skal desuden være en stærkere styring og prioritering af efter- og videreuddannelser på sundhedsområdet, herunder både specialuddannelser og uddannelser udbudt af professionshøjskolerne. Det skal ske med afsæt i, at udbuddet af uddannelser skal modsvare behovet i sundhedsvæsenet samt for at gøre karrierevejene tydeligere.

Mere simulationsundervisning

De studerende skal have mere simulationsundervisning, hvor de får mulighed for at øve konkrete færdigheder i trygge rammer for at undgå praksis- og ansvarschok.

De store professionsbacheloruddannelser på sundhedsområdet:

Syge-
plejerske

Ergo-
terapeut

Fysio-
terapeut

Jorde-
moder

Bio-
analytiker

Radio-
graf

Ernæring og
sundhed

Sofie vil uddanne sig til sygeplejerske

Sofie starter på den nye sygeplejerskeuddannelse. Undervisningen er tilrettelagt, så den er tæt på den praksis, som Sofie møder i praktikken og på arbejdspladsen.

Sofie har mange ugentlige undervisningstimer og undervisning på mindre hold, hvor der er tid til og fokus på faglig sparring og case-arbejde. Sofie møder undervisere, der arbejder eller for nyligt har arbejdet i eller tæt på den kliniske praksis. Hun får løbende feedback og støtte gennem individuel vejledning fra sine undervisere.

Sofie og hendes medstuderende har adgang til nye, avancerede simulationsdukker og udstyr, hvor de kan øve sig på scenarier som hjertestop og sondeanlæggelse under vejledning af deres undervisere. Den øvelsesbaserede undervisning giver Sofie mulighed for at afprøve og træne de kliniske færdigheder i virkelighedsnære omgivelser.

Når Sofie er ude i sine kliniske praktikperioder, møder hun kompetente kliniske vejledere, der kan give hende faglig sparring og støtte i at omsætte læringen fra studiet til praksis. Sammen med sin kliniske vejleder er der afsat tid til refleksion over egen praksis.

I løbet af studiet har Sofie mulighed for at vælge særlige linjer, hvor hun får mulighed for faglig fordybelse i de områder, der særligt interesserer hende. De faglige fordybelsesfag styrker hendes kompetencer og giver hende en bredere og stærkere profil som sygeplejerske.

Sofie har flere fælles, faglige undervisningselementer med studerende fra de øvrige sundhedsuddannelser. Sofie får herigennem mulighed for i løbet af uddannelsen at få indsigt i andres grunduddannelser samt øve sig i at samarbejde og kommunikere tværprofessionelt i relation til patient, borger og pårørende. Uddannelsernes tilrettelæggelse giver samtidig Sofie og hendes medstuderende mulighed for at skifte spor til en anden sundhedsfaglig uddannelse uden at skulle starte forfra.

Sofie ser gode fremtidige karriere- og videreuddannelsesmuligheder i løbet af sit arbejdsliv. Hun overvejer allerede nu, om hun om et par år skal efteruddanne sig og specialisere sig yderligere inden for brugen af velfærdsteknologi. Eller om hun eventuelt senere skal videreuddanne sig med en professionsmasteruddannelse.

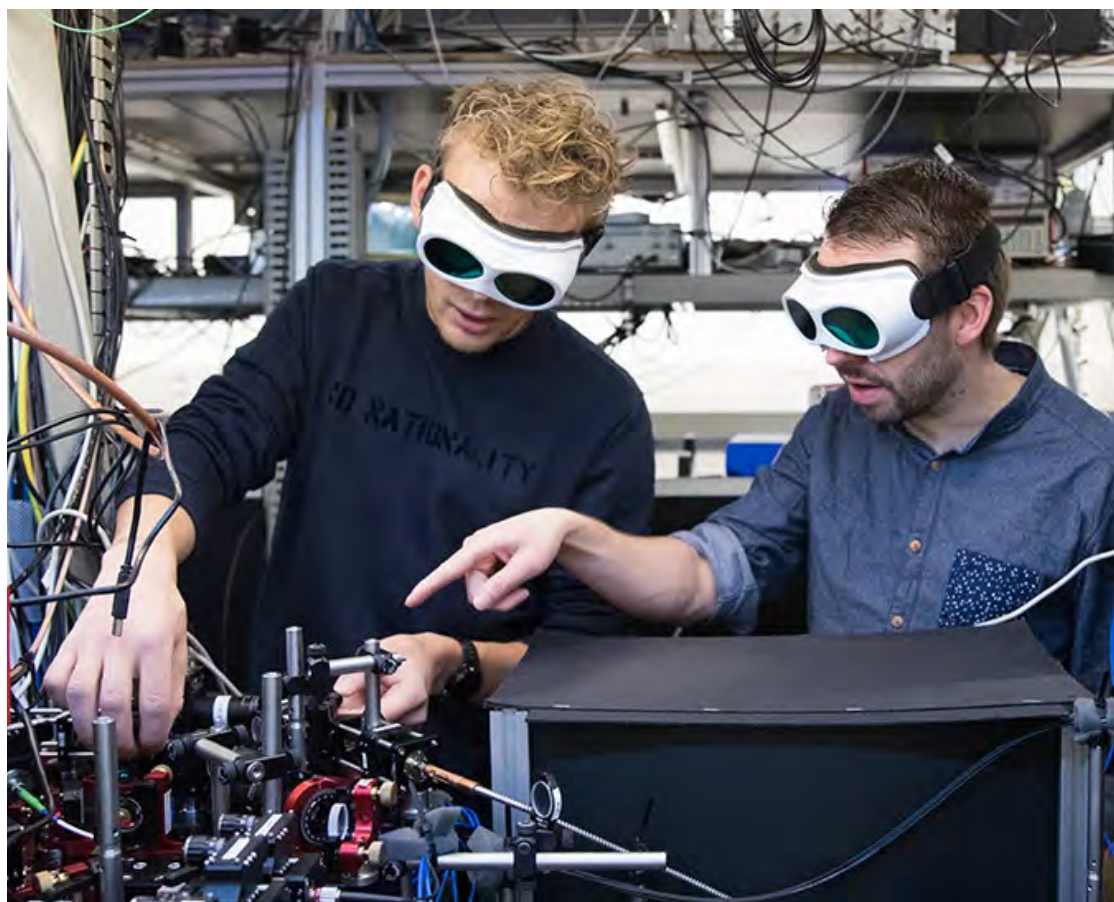
Stærke erhvervsakademiuddannelser, tæt på arbejdsmarkedet

Grøn omstilling, it-sikkerhed og nye teknologier som eksempelvis kunstig intelligens får i disse år større og større betydning. Både store og små virksomheder har brug for medarbejdere med opdateret viden og kompetencer, så virksomhederne kan følge med udviklingen.

Det stiller nye krav til fremtidens medarbejdere inden for brancher som for eksempel produktion, industri og it. Det er dem, som bidrager til, at der bliver bygget med bæredygtige materialer, og som udvikler produktionen, så den bliver så grøn og effektiv som mulig. Derfor er det vigtigt, at fremtidens medarbejdere har de rette kompetencer og en stærk, praktisk faglighed.

Erhvervsakademiuddannelserne er et vigtigt element i det erhvervsrettede videregående uddannelseslandskab. Både for unge, som kommer direkte fra en ungdomsuddannelse, men også for faglærte, som efter nogle år ønsker at specialisere sig inden for deres fag. Det kan være elektrikerer, som ønsker at være elinstallatører, eller mekanikere, som ønsker nye udfordringer som autoteknologi.

Derfor er det helt afgørende, at Danmark har stærke erhvervsakademiuddannelser, der er et attraktivt uddannelsesvalg for mange forskellige målgrupper.

Reform af de erhvervsrettede uddannelser

Undervisning af højere kvalitet med tæt kobling til arbejdsmarkedet

- Flere timer til undervisning, vejledning og feedback.
- Undervisning på mindre hold.
- Mere simulations- og værkstedsundervisning.
- Styrket praktik.

Fleksible uddannelsesmuligheder for flere

- Nye treårige erhvervsrettede professionsbacheloruddannelser.
- Nye deltidsuddannelser.
- Særlig indsats for studerende med svage studieforudsætninger.
- Nye tekniske introforløb (praktikum).
- Bedre brobygning fra ungdomsuddannelserne.

Flere muligheder for at tage praksisrettet efter- og videreuddannelse

- Mulighed for fri efteruddannelse gennem hele arbejdslivet.
- Nye etårige videreuddannelsesmuligheder til professionsbachelorniveau.

Ny tilrettelæggelse af erhvervsakademiuddannelserne

Regeringen foreslår, at overbygningsuddannelserne (top-up-uddannelserne) nedlægges i deres nuværende form. I stedet gives der mulighed for at oprette nye, erhvervsrettede professionsbacheloruddannelser af 3 års varighed.

Samtidig indføres nye, étårige overbygningsuddannelser for erhvervsakademiuddannede med en tydelig faglig progression i forlængelse af erhvervsakademiuddannelserne.

Derudover får dimittender fra både 2-årige og 3-årige uddannelser på erhvervsakademierne nye muligheder for fri efteruddannelse gennem hele arbejdslivet.

Studieintensiteten på erhvervsakademiuddannelserne øges med flere ugentlige timer, mere feedback, mindre hold mv. Desuden fremrykkes studieafslutningen med en måned, for eksempel med en kortere sommerferien undervejs i uddannelsen.

Uløste udfordringer på de erhvervsrettede uddannelser

De studerende føler sig ikke klædt godt nok på til arbejdsmarkedet

Ifølge Danmarks Studieundersøgelse oplever mange nyuddannede fra erhvervsakademiuddannelserne, at de ikke er godt nok rustede til at varetage opgaverne på arbejdsmarkedet, når de afslutter uddannelsen og skal finde deres første job.

Kun **59 pct.** af de nyuddannede fra erhvervsakademierne var i 2023 enige eller meget enige i, at deres uddannelse havde rustet dem tilstrækkeligt til deres første job, mens kun **54 pct.** af de nyuddannede var enige eller meget enige i, at der var overensstemmelse mellem de kompetencer, de havde med fra uddannelsen, og hvad der blev efterspurgt af deres arbejdsgiver.

Desuden angav **37 pct.** af de nyuddannede fra erhvervsakademierne, at de oplevede overgangen til arbejdsmarkedet som svær. Af denne gruppe pegede **35 pct.** på, at det var fordi, der kun var få ledige jobs, som passede til deres uddannelse. **32 pct.** pegede på, at de havde svært ved at gennemskue, hvilke jobs de kunne søge. **30 pct.** pegede på, at det var svært at formidle deres kompetencer til potentielle arbejdsgivere.

Nyuddannede fra erhvervsakademiuddannelser, som angiver, at overgangen til arbejdsmarkedet var svær, samt årsager, pct.

Anm.: Andel, der har svaret "Enig"/"Helt enig". Øvrige svarkategorier var "Helt uenig", "Uenig" og "Hverken enig eller uenig". Respondenterne har til det opfølgende spørgsmål kunnet vælge flere kategorier.

Kilde: Danmarks Studieundersøgelse 2023.

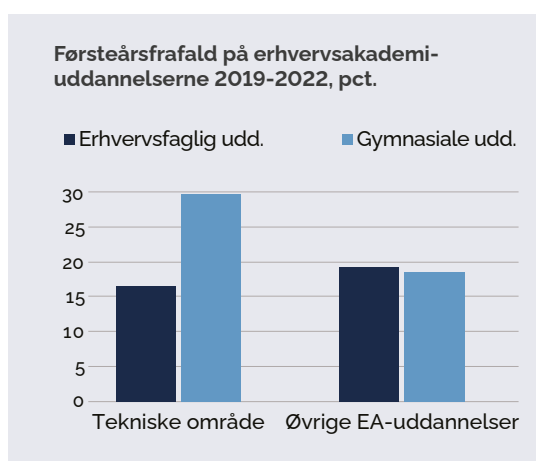

En studentergruppe med meget forskellige studieforudsætninger

De studerende på erhvervsakademiuddannelserne er en gruppe med meget forskellige studieforudsætninger. Det ses blandt andet i, hvilke adgangsgivende uddannelser de studerende kommer med.

En del af erhvervsakademiuddannelserne har tidligere mest været målrettet studerende med en erhvervsuddannelse, som efterfølgende gerne ville opkvalificere sig. Men andelen af studerende med en gymnasial baggrund er steget fra **28 pct.** i 2013 til **40 pct.** i 2023. Det skal dog ses i lyset af, at andelen af unge, som vælger en gymnasial uddannelse, har været stigende de seneste år.

En stor andel af denne gruppe falder imidlertid fra i løbet af det første år. På studieårgangene i 2019-2022 faldt **30 pct.** af de studerende med gymnasial baggrund fra de tekniske erhvervsakademiuddannelser inden for det første år, mens det for studerende med en erhvervsuddannelse kun var 16 pct.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

Opdelt uddannelsesstruktur udfordrer faglig sammenhæng i uddannelsesforløbene

I dag har dimittender fra en erhvervsakademiuddannelse mulighed for at tage en top-up-uddannelse på halvandet år, hvor den studerende opnår professionsbachelorniveau.

Samlet påbegynder cirka **34 pct.** af dimittenderne en top-up-uddannelse i umiddelbar forlængelse af deres erhvervsakademiuddannelse. På nogle uddannelser er andelen markant højere. Eksempelvis starter 57 pct. af dimittenderne fra it-teknologuddannelsen og 52 pct. af dimittenderne fra uddannelsen til multimediedesigner på en

top-up-uddannelse umiddelbart efter at have fuldført deres erhvervsakademiuddannelse.

Tilrettelæggelsen i separate erhvervsakademi- og top-up-uddannelser er ikke tænkt som sammenhængende uddannelser, som skal tages i umiddelbar forlængelse af hinanden. Tilrettelæggelsen medfører derfor, at de studerende skal starte ad to omgange og lave to afsluttende opgaver. Det tager både unødigt tid og understøtter ikke i alle tilfælde den faglige sammenhæng i uddannelsen.

Undervisning af højere kvalitet med tæt kobling til arbejdsmarkedet

Studerende på erhvervsakademierne skal rustes bedre til arbejdsmarkedet. Det kræver bedre muligheder for at træne de praktiske færdigheder inden for blandt andet it, sikkerhed og grøn omstilling.

Mere og bedre undervisning

Regeringen lægger op til, at de studerende på erhvervsakademiuddannelserne får mere og bedre undervisning. De skal have flere undervisningstimer og bedre muligheder for at få undervisning på mindre hold, så der bliver bedre muligheder for at tilpasse undervisningen til de studerendes forskellige studieforudsætninger.

Med reformen skabes der mere plads til feedback og vejledning, så de studerende får bedre tid til at drøfte de overvejelser, dilemmaer eller ideer, som de støder på i løbet af uddannelsen.

Løft af studerende med forskellige udfordringer

Erhvervsakademiuddannelserne rummer mange forskellige typer af studerende - også studerende, som har brug for ekstra støtte gennem deres uddannelsesforløb.

Derfor foreslår regeringen, at studerende med udfordringer i forhold til at gennemføre en

videregående uddannelse skal støttes gennem eksempelvis mentorordninger og særlige studiestartsforløb, så de får bedre forudsætninger for at lykkes på en erhvervsrettet videregående uddannelse.

Undervisning tæt koblet til virkeligheden

De studerende på erhvervsakademiuddannelserne skal mødes af undervisere, som kan relatere teorien til virksomhedsnære problemstillinger. Samtidig skal de studerende have undervisning i gode værktøds- og simulationsfaciliteter, der giver studerende mulighed for at øve deres praktiske færdigheder i virkelighedsnære omgivelser.

Derfor vil regeringen investere i flere og bedre værktøds- og simulationsfaciliteter. Det kan eksempelvis give bedre mulighed for, at en byggeteknikerstuderende ved hjælp af VR-teknologi kan afprøve, hvordan planlagte konstruktioner

vil opleves i virkeligheden ved at se en kunstig model af de fremtidige bygninger og simulere at gå rundt i dem. På den måde kan den studerende få en bedre forståelse af de bygningstekniske principper, der anvendes, og kan videreudvikle bygningsplanerne.

Det kan også være en studerende på el-installatøruddannelsen, som i et energi- og teknisk laboratorium kan få konkret erfaring med at betjene og håndtere et elforsyningsanlæg.

Bedre praktikforløb

Gode praktikforløb er centrale for at koble læringen til praksis og for at opbygge den erfaring og de kompetencer, som arbejdsmarkedet efterspørger.

Det er her, de studerende med hjælp og vejledning lærer at udføre deres profession i virkeligheden og om at omsætte den viden, de får på studiet, til praksis. Ligesom det er i praktikforløbet, at de studerende eksempelvis møder nogle af de konkrete

problemstillinger, som opstår, når man arbejder med mennesker. Derfor vil regeringen investere i at gøre de erhvervsrettede praktikforløb endnu bedre, blandt andet ved et tættere samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder.

Fleksible uddannelsesmuligheder for flere

Erhvervsakademiuddannelserne skal være et attraktivt uddannelsesvalg for studerende med mange forskellige baggrunde og studieforudsætninger.

Nye erhvervsrettede professionsbacheloruddannelser

De toårige erhvervsakademiuddannelser fungerer godt for dem, som ønsker en kort, videregående uddannelse, så de hurtigt kan træde ud på arbejdsmarkedet. Det er regeringens ambition, at der fortsat skal være et stærkt udbud af korte videregående uddannelser. Inden for visse fagområder er der imidlertid en efterspørgsel fra arbejdsmarkedet efter nyuddannede med en lidt længere erhvervsrettet uddannelse på professionsbachelorniveau.

Derfor foreslår regeringen, at der i fremtiden skal være flere erhvervsrettede uddannelser, som fra start er tilrettelagt som treårige professionsbacheloruddannelser. Det kan give de studerende et uddannelsesforløb med en stærk faglig sammenhæng og progression, som matcher arbejdsmarkedets efterspørgsel.

Det kan eksempelvis være relevant helt eller delvist at omlægge nogle af de erhvervsakademiuddannelser, hvor mange dimittender i dag begynder på en top-up-uddannelse i umiddelbar forlængelse af deres

erhvervsakademiuddannelse. Dermed har de studerende mulighed for at påbegynde et sammenhængende, treårigt forløb fra starten og undgår dobbelt studiestart og studieafslutning.

Regeringen foreslår samtidig, at der arbejdes med at lægge nogle erhvervsakademiuddannelser sammen til bredere professionsbacheloruddannelser med mulighed for specialisering undervejs i den treårige uddannelse. Det kan eksempelvis være relevant på det tekniske område, hvor der i dag er en række små beslægtede uddannelser – for eksempel både en uddannelse til produktionsteknolog og en uddannelse til automationsteknolog.

Fastlæggelsen af det nye uddannelseslandskab på erhvervsakademiområdet, herunder udvikling af de nye erhvervsrettede professionsbacheloruddannelser, vil ske i et udviklingsarbejde i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne og centrale aktører på området.

Bedre og mere synlige veje fra ungdomsuddannelserne

Der skal være tydelige veje fra både erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser til erhvervsakademierne. Derfor foreslår regeringen et styrket samarbejde mellem erhvervsakademier og ungdomsuddannelser med blandt andet flere brobygningsaktiviteter samt en styrket uddannelsesvejledning.

De nuværende, treårige gymnasiale uddannelser (stx, htx og htx) ventes fortsat at være en relevant vej for en del unge til erhvervsakademiuddannelserne. Regeringens ambition er dog, at den nye erhvervs- og professionsrettede gymnasiale ungdomsuddannelse (epx) bliver en central vej til erhvervsakademiuddannelserne.

Uddannelsesforløb, der er attraktive for flere nye målgrupper

For at gøre erhvervsakademiuddannelserne til en mere attraktiv uddannelsesmulighed for personer, der senere i livet ønsker at uddanne sig, foreslår regeringen at skabe bedre mulighed for en erhvervsakademiuddannelse på deltid, mens man arbejder ved siden af.

Det kan eksempelvis være en faglært elektriker, der fremover kan videreuddanne sig til

automationsteknolog på deltid, eller det kan være den kontoruddannede sekretær, der fremover kan videreuddanne sig til finansøkonom på deltid med henblik på at blive ejendomsmægler. Begge vil kunne beholde deres aktuelle job, mens de tager uddannelsen. Det kan være særligt relevant for personer, der ikke har mulighed for eller ønsker at være på SU, og som allerede har et job inden for brancher med høj beskæftigelse og øgede kompetencekrav.

Eksempler

Mikkel

er lige blevet færdig med sin gymnasieuddannelse og er interesseret i programmering og robotteknologi. Han ønsker derfor at søge ind på uddannelsen til automationsteknolog.

Da Mikkel ikke har haft tekniske fag i gymnasiet, tager han et værkstedkursus, praktikum, som tilbydes på uddannelsen i forbindelse med studiestarten. Her kan han træne de tekniske kompetencer, uddannelsen kræver, såsom grundlæggende værkstedslære og el-teknik.

Mikkel begynder efter værkstedskurset på automationsteknologuddannelsen og har nu i højere grad de samme forudsætninger som de studerende, der kommer med en erhvervsfaglig ungdomsuddannelse.

Peter

er uddannet elektriker og har arbejdet en række år i et firma. Han vil gerne opkvalificere sig, så han kan få andre opgaver.

Peter vælger derfor at tage en erhvervsakademiuddannelse som elinstallatør. Han vil gerne beholde sit arbejde ved siden af, så han vælger at tage uddannelsen på deltid. Han kan senere vælge at opkvalificere sig yderligere med nye efteruddannelsesmuligheder uden deltagerbetaling.

Bedre forberedelse af de studerende (Praktikum)

Alle unge skal have gode muligheder for at gennemføre en erhvervsrettet videregående uddannelse – uanset hvilken ungdomsuddannelse de kommer med. Det er regeringens ambition, at unge med en gymnasial baggrund gennem et nyt ”praktikum” skal klædes bedre på til at tage en teknisk erhvervsakademiuddannelse. Det vil skulle afklares, i hvilket omfang studerende med den nye erhvervs- og professionsrettede ungdomsuddannelse (epx) vil have behov for praktikum.

Praktikum vil være et værkstedskursus af eksempelvis nogle måneders varighed i forbindelse med studiestarten, som forbereder unge uden en erhvervsuddannelse til de tekniske erhvervsakademiuddannelser. Det kunne blandt andet være på uddannelserne til energiteknolog, automationsteknolog og driftsteknolog.

Den unge med gymnasial uddannelsesbaggrund, som er blevet optaget på eksempelvis automatisteknologuddannelsen, kan på værkstedskurset få undervisning i grundlæggende el-teknik, montage af el-komponenter i tavler og installationer samt grundlæggende værkstedsteknik og værkstedslære.

I løbet af praktikumforløbet arbejder den studerende i værksteder med komponenter, værktøj og måleinstrumenter. Dermed får den studerende mulighed for at afprøve sin viden om arbejdsopgaver, arbejdsmetoder, redskaber og værktøjer i praksis samt erfaring med at arbejde med fagligt relevante, håndværksmæssige problemstillinger.

Nye muligheder for at tage praksisrettet efter- og videreuddannelse

Personer med en erhvervsrettet videregående uddannelse skal have bedre muligheder for at opkvalificere og videreuddanne sig igennem hele arbejdslivet.

Nye overbygningsuddannelser

Regeringen lægger op til at etablere nye étårige overbygningsuddannelser for dimittender fra en erhvervsakademiuddannelse, som har været nogle år på arbejdsmarkedet. Videreuddannelserne vil bygge oven på grunduddannelserne og have en tydelig kobling til arbejdsmarkedet. Med overbygningen vil alle erhvervsakademiuddannede få mulighed for at uddanne sig på professionsbachelorniveau og dermed også mulighed for videre uddannelse på kandidatniveau senere, hvis de skulle ønske det.

Det kan eksempelvis være relevant for en datamatiker, der har arbejdet nogle år i en virksomhed og ønsker nye udfordringer. Datamatikeren kan vælge at videreuddanne sig inden for it-sikkerhed og opnå professionsbachelorniveau, hvilket vil give vedkommende ny viden og nye kompetencer og dermed mulighed for at træde ind i en ny rolle i virksomheden.

Fri efteruddannelse til erhvervsakademiuddannede

Regeringen foreslår, at der etableres nye fleksible efteruddannelses tilbud for dimittender fra erhvervsakademiuddannelserne.

Det kan være relevant inden for områder, hvor der er behov for løbende opdatering og videreudvikling af kompetencer, for eksempel inden for grøn omstilling og kunstig intelligens. Det kan eksempelvis være procesteknologen, der efteruddanner sig inden for bæredygtig produktion,

multimediedesigneren, der efteruddanner sig inden for bedre udnyttelse af kunstig intelligens, eller markedsføringsøkonomen, der efteruddanner sig inden for udvikling og salg af nye energieffektive løsninger.

Efteruddannelsesforløbene vil være uden deltagerbetaling og kan både tages på fuld tid med SU eller på deltid med sideløbende beskæftigelse.

Eksempler

Bjarne

er uddannet procesteknolog og arbejder med fødevarerproduktion. Han har en faglig interesse for bæredygtig produktion og vil efter nogle års arbejde gerne tage næste skridt i sin karriere.

Bjarne søger ind på en ny étårig overbygningsuddannelse inden for bæredygtig produktion. Han vælger at studere på fuld tid med SU, da han gerne vil tage uddannelsen i et samlet forløb. Efter endt uddannelse har han opnået professionsbachelorniveau og kan nu søge arbejde inden for feltet.

Samira

er uddannet datamatiker og arbejder i en mindre virksomhed. Hun har observeret, at mange af virksomhedens opgaver vil kunne løses bedre og mere effektivt, hvis de udnytter de nye muligheder, som kunstig intelligens giver.

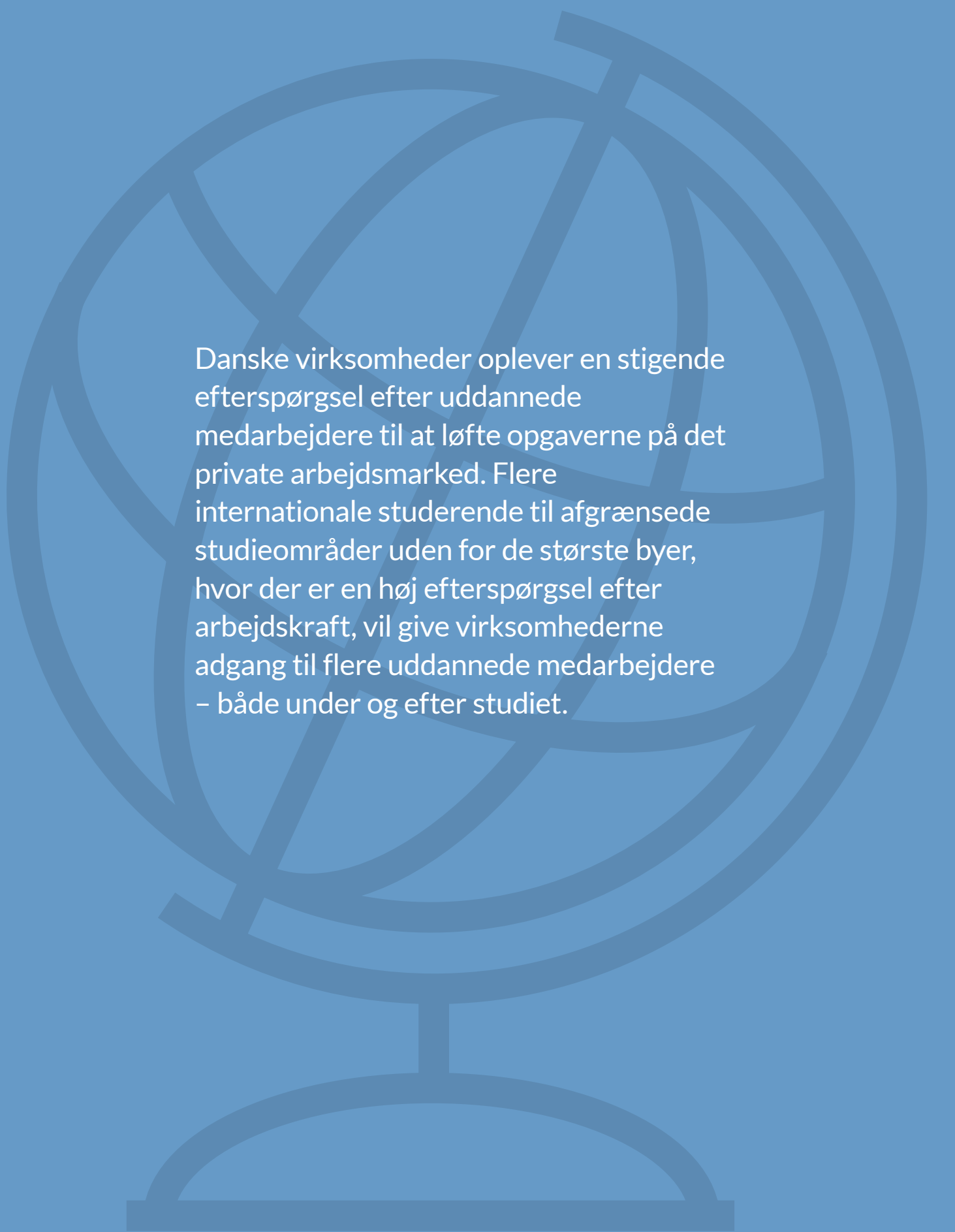
Samira vælger derfor at tage et efteruddannelsesmodul på 10 ECTS om praksisorienteret brug af kunstig intelligens. Hun vælger at tage modulet sideløbende med sit arbejde i virksomheden, så hun løbende kan bruge sin nye viden. Modulet er uden deltagerbetaling og hun kan efterfølgende tage flere moduler, som bygger oven på hendes faglighed.

Ulla

er uddannet finansøkonom og arbejder i et forsikringsselskab. Hun vil gerne udvikle sine kompetencer med en mere international profil, så hun kan få nye opgaver i virksomheden.

Ulla vælger derfor at tage et efteruddannelsesforløb på 30 ECTS om international handel. Forløbet er uden deltagerbetaling. Hun vil gerne fordybe sig i forløbet og vælger derfor at studere på fuld tid med SU efter aftale med sin arbejdsplads. Efter seks måneder er hun tilbage på arbejde og kan nu løse opgaver inden for et nyt felt.

Danske virksomheder oplever en stigende efterspørgsel efter uddannede medarbejdere til at løfte opgaverne på det private arbejdsmarked. Flere internationale studerende til afgrænsede studieområder uden for de største byer, hvor der er en høj efterspørgsel efter arbejdskraft, vil give virksomhederne adgang til flere uddannede medarbejdere – både under og efter studiet.

Flere internationale studerende

En del virksomheder oplever i dag rekrutteringsudfordringer. Udfordringer, som potentielt kan blive større, når ungdomsårgangene i de kommende år bliver mindre – hvilket særligt forventes at gøre sig gældende uden for de største byer.

Særligt inden for STEM-området er der blandt virksomhederne efterspørgsel på, at internationale studerende kan uddanne sig og arbejde i landet. Det gælder eksempelvis inden for grøn omstilling, AI og andre teknologier i vækst. Områder, hvor danske virksomheder er i skarp konkurrence med resten af verden.

Regeringen vil derfor ændre lovgivningen, så uddannelsesinstitutionerne kan oprette **400 nye studiepladser** på engelsksprogede erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser. De ekstra pladser kan både være på nye og eksisterende uddannelser.

De nye studiepladser oprettes uden for de største byer inden for STEM-området. Der vil være tale om uddannelser, der er særligt efterspurgt af erhvervslivet, hvor beskæftigelsen er høj blandt de nyuddannede og ledigheden lav. Samtidig vil det være uddannelser, hvor der er en forventning om, at mange af de studerende vælger at blive i Danmark og arbejde.

Regeringen vil udarbejde en positivliste med uddannelser, der opfylder de nævnte kriterier. Listen vil bl.a. blive anvendt i forbindelse med fordelingen af nye engelsksprogede erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser. Det kan eksempelvis være erhvervsakademiuddannelser inden for IT-området, diplomingeniøruddannelser inden for områder som robot- og bioteknologi og grøn omstilling samt tekniske professionsbacheloruddannelser inden for blandt andet byggeri.

Eksempler på eksisterende engelsksprogede erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser inden for STEM-området:

- Computer Science i Esbjerg
- Architectural Technology and construction Management i Horsens
- Climate and Supply Engineering i Horsens
- Biotechnology i Kalundborg

Eksempler på STEM-uddannelser, som uddannelsesinstitutionerne har ansøgt om at udbyde, men hvor det ikke har været muligt inden for de nuværende regler:

- Software Technology i Sønderborg
- Robot Systems Engineering i Kalundborg

Regeringen har allerede indgået en bred politisk aftale, der med 17 initiativer skal gøre det nemmere at rekruttere udenlandsk arbejdskraft til sundhedsvæsenet og ældreplejen. Med en reform af universitetsuddannelserne er der samtidig givet mulighed for, at flere internationale studerende kan tage en kandidatuddannelse inden for områder, hvor der er særlig efterspørgsel fra danske virksomheder. Samtidig skabes der bedre rammer for, at flere internationale studerende kan tage en kandidatuddannelse

sideløbende med relevant beskæftigelse på en såkaldt erhvervskandidatuddannelse.

Internationale studerende bidrager til den danske arbejdsstyrke, både mens de studerer, og i mange tilfælde også efter, at de har færdiggjort deres uddannelse. Regeringen vil se på, hvordan fastholdelsen af internationale studerende kan styrkes endnu mere.

Næste skridt

Regeringen lægger med reformen op til en større ændring af de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser, som vil blive trinvist implementeret frem mod 2030.

Reformen forudsætter et udviklings- og implementeringsarbejde, som vil strække sig over en årrække. I forlængelse af de politiske forhandlinger om en aftale forventes dette arbejde startet op primo 2025 med henblik på, at de første studerende kan starte på de nye uddannelser i løbet af 2026, 2027 og 2028.

Det er vigtigt for regeringen, at udviklingen af de nye uddannelser sker i tæt samarbejde med uddannelsesinstitutionerne og andre relevante aktører. I forlængelse af den politiske aftale vil

uddannelses- og forskningsministeren fremlægge en detaljeret plan for udviklings- og implementeringsarbejdet frem mod 2030.

Det er afgørende for regeringen, at de store investeringer i det professions- og erhvervsrettede område omsættes til konkrete kvalitetsforbedringer for de studerende på uddannelserne.

Regeringen vil derfor tage initiativ til, at reformen følges af en kvalitetsaftale mellem uddannelsesinstitutionerne og uddannelses- og forskningsministeren. Aftalen skal understøtte, at udmøntningen af økonomien i aftalen realiserer de politiske intentioner og konkrete reforminitiativer, men at der fortsat er råderum på de enkelte institutioner til at håndtere lokale behov og prioriteter.

Lemvig

Ansvarlige indehaver: Lars Kynde Lyng, Ejendomsmægler, MDE
CVR nr. 34437475

Gudumvej 3, Nørre Nissum, 7620 Lemvig

Lemvig

Ansvarlige indehaver: Lars Kynde Lyng, Ejendomsmægler, MDE
CVR nr. 34437475

Rekvirent: Professionshøjskolen VIA University College

Beliggenhed: Gudumvej 3, 7620 Lemvig

Ejere: Professionshøjskolen VIA University College

Matr.nr.: 0005cm Den Sydlige Del, Nr. Nisum

Samlet grundareal: 4.023 m² - heraf 0 m² vej

Tema: At vurdere hele ejendommens kontante handelspris i en normal handel, med de for tiden værende markedsforhold og ud fra ejendommens beliggenhed og anvendelsesmåde i øvrigt samt med en salgsperiode på 12 måneder.

Formål: Til brug for en fastsættelse af salgspris i det nuværende marked.

Besigtigelse: Ejendommen er gennemgået af ejendommens ejer og undertegnede.

Dokumenter: Vi har indhentet følgende dokumenter:
BBR-ejermeddelelse af d. 25.09.2024
Offentlig ejendomsvurdering 2020 af d. 25.09.2024
Tingbogsattest af d. 25.09.2024
Kortudsnit af d. 25.09.2024
Jordforureningsattest fra Region Midtjylland af d. 25.09.2024

Servitutter:

Dato/løbenummer:	19.08.1972-6232-62
Prioritet:	1
Dokumenttype:	Servitut – Dok om oversigt mv – Højdebe- grænsning.
Dato/løbenummer:	20.06.1975-5274-62
Prioritet:	2
Dokumenttype:	Servitut – Lejekontrakt med Nr. Nisum Semi- narium.
Dato/løbenummer:	20.06.1975-5275-62
Prioritet:	3
Dokumenttype:	Servitut – Dok om forbud mod bank eller spare- kassevirksomhed mm.
Dato/løbenummer:	20.06.1975-5277-62
Prioritet:	4
Dokumenttype:	Servitut – Dok om bebyggelse, benyttelse mv.
Dato/løbenummer:	27.11.1990-8467-62
Prioritet:	5
Dokumenttype:	Servitut – Dok om forsynings-/afløbsledninger mv.

Hæftelser: Der findes ingen hæftelser på ejendommen jf. tingbogsattesten.

**Offentlig ejendoms-
vurdering 2020:** Ejendomsværdi: kr. 1.000.000, - / Grundværdi: kr. 261.500, -

Forsikring: Der foreligger ingen oplysninger om eksisterende forsikring.

Bygningsfakta jf. BBR:

Bygning nr. 1 – Anden bygning til undervisning og forskning

Bygningen er opført i 1930
Til-/ombygningsår i 1982
Husets bebyggede areal udgør 380 m².
Samlet tagetageareal 40 m².
Heraf udnyttet tagetage 40 m².
Samlet erhvervsareal 310 m².
Samlet boligareal 110 m².

Bygning nr. 2 – Bygning til parkering- og transportanlæg

Bygningen er opført i 1958
Til-/ombygningsår i 1994
Bebygget areal udgør 144 m².
Heraf rum for komposteringsbeholdere på 56 m².
Samlet erhvervsareal 88 m².

Løsøre: Ejendommen er vurderet med enhver art af hvidevarer i køkkenet samt alle indbo og løsøre af en hver art.

Øvrige forhold: Den generelle vedligeholdelsestand for ejendommen på vurderingstidspunktet må betragtes at være middel, da der er tale om en ældre ejendom. – Boligdelen bliver på nuværende tidspunkt udlejet for kr. 1.500, - i mdr. + forbrug.

Vurdering: Hele ejendommen med bygninger og grund m.v. – vurderet til

kontantpris kr. 550.000, -

Skriver: femhundredehalvtredstusinde 00/100

Fremsendt: Kopi af denne rapport samt bilag er fremsendt til rekvirenten.

Forudsætninger: I øvrigt forudsættes det, at ejendommen sælges som den nu er og forfindes og med skyldig hensyntagen til alle ejendommens forhold, herunder at der ikke forelægger utinglyste rettigheder, at ejendommen er lovlig indrettet, alle installationer af enhver art er lovlige, beliggenhed, årgang, vedligeholdelsestand og at en efterfølgende byggeteknisk gennemgang ikke ændre de opstillede forudsætninger i forhold til ejendommen stand og ikke mindst den nuværende markedssituation.

Lemvig

Ansvarlige indehaver: Lars Kynde Lyng, Ejendomsmægler, MDE
CVR nr. 34437475

Lemvig, den 25. september 2024

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lars Kynde Lyng'.

Lars Kynde Lyng
Ejendomsmægler, MDE
EDC Lemvig

BILAG:

- Fotos af ejendommen
- BBR-ejermeddelelse
- Offentlig vurdering 2020
- Tingbogsattest
- Kortudsnit
- Jordforureningsattest fra Region Midtjylland

Lemvig

Ansvarlige indehaver: Lars Kynde Lyng, Ejendomsmægler, MDE
CVR nr. 34437475

Lemvig

Ansvarlige indehaver: Lars Kynde Lyng, Ejendomsmægler, MDE
CVR nr. 34437475

VURDERINGSFORRETNING

**Linde Alle 1, Nørre Nissum,
7620 Lemvig**

Lemvig

Ansvarlige indehaver: Lars Kynde Lyng, Ejendomsmægler, MDE
CVR nr. 34437475

Rekvirent: Professionshøjskolen VIA University College

Beliggenhed: Linde Alle 3, Nørre Nissum, 7620 Lemvig

Ejere: Professionshøjskolen VIA University College

Matr.nr.: 0005ax Den Sydlige Del, Nr. Nissum

Samlet grundareal: 3.470 m² - heraf 0 m² vej

Tema: At vurdere hele ejendommens kontante handelspris i en normal handel, med de for tiden værende markedsforhold og ud fra ejendommens beliggenhed og anvendelsesmåde i øvrigt samt med en salgsperiode på 12 måneder.

Formål: Til brug for en fastsættelse af salgspris i det nuværende marked.

Besigtigelse: Ejendommen er gennemgået af ejendommens ejer og undertegnede.

Dokumenter: Vi har indhentet følgende dokumenter:
BBR-ejermeddelelse af d. 25.09.2024
Tingbogsattest af d. 25.09.2024
Kortudsnit af d. 25.09.2024
Jordforureningsattest fra Region Midtjylland af d. 25.09.2024

Servitutter:

Dato/løbenummer:	01.12.1941-2293-62
Prioritet:	1
Dokumenttype:	Servitut – Dok om forsynings-/afløbsledninger mv.
Dato/løbenummer:	28.04.1948-247-62
Prioritet:	2
Dokumenttype:	Servitut – Fundats for Den selvejnde Institution Nr. Nissum Seminarium
Dato/løbenummer:	19.03.1959-1132-62
Prioritet:	3
Dokumenttype:	Servitut – Dok om vandværk mv.
Dato/løbenummer:	19.08.1970-3090-62
Prioritet:	4
Dokumenttype:	Servitut – Dok om oversigt mv.

Hæftelser:

10.04.1959
Pantebrev på kr. 38.000, -

07.03.2019
Realkreditpantebrev på kr. 3.908.000, -

Lemvig

Ansvarlige indehaver: Lars Kynde Lyng, Ejendomsmægler, MDE
CVR nr. 34437475

Forsikring: Der foreligger ingen oplysninger om eksisterende forsikring.

Bygningsfakta jf. BBR:

Bygning nr. 1 – Anden bygning til undervisning og forskning

Bygningen er opført i 1960

Husets bebyggede areal udgør 231 m².

Samlet kælderareal 131 m².

Heraf dyb kælder 131 m².

Samlet tagetageareal 129 m².

Heraf udnyttet tagetage 129 m².

Samlet erhvervsareal 360 m².

Løsøre: Ejendommen er vurderet alt indbo og løsøre af en hver art.

Øvrige forhold: Den generelle vedligeholdelsestand for ejendommen på vurderingstidspunktet må betragtes at være middel, da der er tale om en ældre ejendom. Det forventes at der kan udstykkes én grund fra matriklen. En evt. ændring af status fra erhverv til beboelse vil ændre omsætteligheden betydeligt. På nuværende tidspunkt er dette ikke undersøgt.

Vurdering: Hele ejendommen med bygninger og grund m.v. – vurderet til

kontantpris kr. 395.000, -

Skriver: trehundredenitifemtusind 00/100

Fremsendt: Kopi af denne rapport samt bilag er fremsendt til rekvirenten.

Forudsætninger: I øvrigt forudsættes det, at ejendommen sælges som den nu er og forfindes og med skyldig hensyntagen til alle ejendommens forhold, herunder at der ikke forelægger utinglyste rettigheder, at ejendommen er lovlig indrettet, alle installationer af enhver art er lovlige, beliggenhed, årgang, vedligeholdelsestand og at en efterfølgende byggeteknisk gennemgang ikke ændre de opstillede forudsætninger i forhold til ejendommen stand og ikke mindst den nuværende markedssituation.

Lemvig

Ansvarlige indehaver: Lars Kynde Lyng, Ejendomsmægler, MDE
CVR nr. 34437475

Lemvig, den 25. september 2024

Lars Kynde Lyng
Ejendomsmægler, MDE
EDC Lemvig

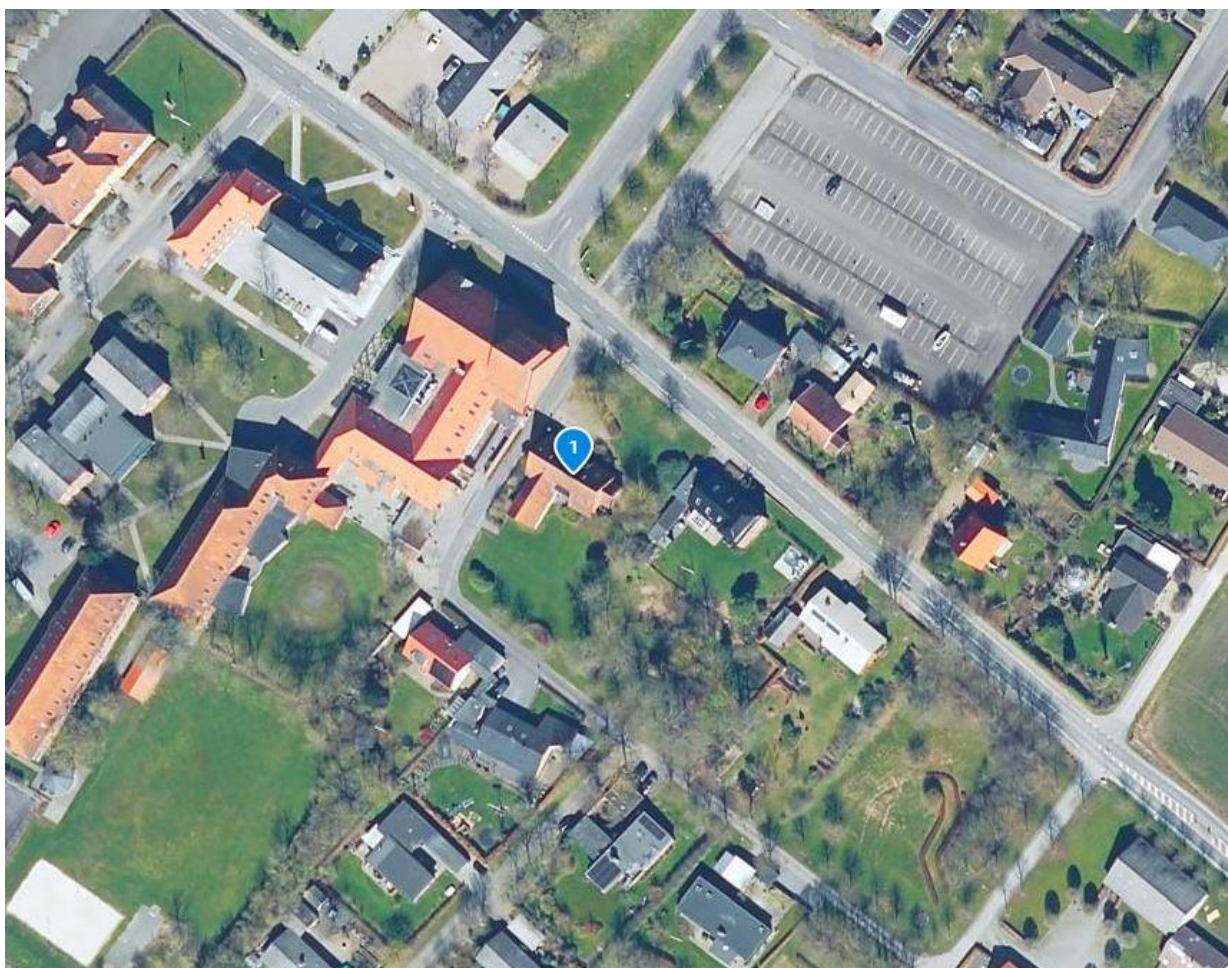
BILAG:

- Fotos af ejendommen
- BBR-ejermeddelelse
- Tingbogsattest
- Kortudsnit
- Jordforureningsattest fra Region Midtjylland

Lemvig

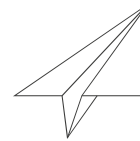
Ansvarlige indehaver: Lars Kynde Lyng, Ejendomsmægler, MDE
CVR nr. 34437475

EDC Lemvig
Vestergade 26
7620 Lemvig

Tlf. 96 63 40 00
www.edc.dk/lemvig

EDC Mæglerne er selvstændige ejendomsmæglerfirmaer, der deltager i EDC-gruppen.

Detaljeret budgetopfølgning T2-2024

Dette bilag indeholder en redegørelse for den økonomiske situation inden for VIAs fire direktørområder samt centrale omkostninger.

Efter T1-2024 besluttede direktionen at kompensere alle områder med meromkostningen ved OK24, så der fortsat kunne blive styret mod en budgetbalance på områderne og undgå afskedigelser som følge af lønstigningen, der bliver fuldt kompenseret fra staten fra 2025. Denne korrektion er en del af det korrigerede budget og optræder indenfor områderne, som en del af de interne indtægter.

Uddannelser

T2-prognosen for VIAs uddannelser viser et samlet forventet resultat på -1,8 mio. kr. Dette er en forbedring fra T1-prognosen, hvor det forventede resultat var på -4,9 mio. kr. jf. nedenstående tabel.

T2-2024 UDDANNELSER					
Mio. kr.	Ankerbudget 2024	Korrigeret budget 2024	Prognose T1 2024	Prognose T2 2024	Forskel ml. T2-prognose og korrigeret budget
Eksterne indtægter	62,5	64,7	63,6	65,2	0,5
Interne indtægter	641,1	662,6	659,8	664,9	2,4
Indtægter i alt	703,6	727,3	723,4	730,1	2,8
Personaleomkostninger	632,8	659,5	652,2	659,1	0,3
Øvrige omkostninger	70,1	67,1	75,3	72,0	-4,9
Afskrivninger	0,7	0,8	0,7	0,8	0,0
Finansielle poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omkostninger i alt	703,6	727,3	728,3	731,9	-4,6
Resultat	0,0	0,0	-4,9	-1,8	-1,8

Tabel 1: Samlet oversigt over ankerbudget 2024, T1 og budgetopfølgning T2 2024 sammenlignet med det korrigerede budget på uddannelsesområdet.

Note: Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler.

På indtægtssiden ses en samlet merindtægt sammenlignet med det korrigerede budget på 2,8 mio. kr. Det kan primært tilskrives øgede interne indtægter fra særbevillinger.

På omkostningssiden ses et samlet merforbrug på 4,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Dette skyldes blandet andet opstart af Bandagistuddannelsen.

De væsentligste afvigelser og forklaringer i relation til det forventede merforbrug på 1,8 mio. kr. redegøres der for herunder.

T2-2024 UDDANNELSER

Mio. kr.	Omkostninger	Eksterne indtægter	Interne indtægter	Resultat
Fællesomkostninger uddannelser	-5,7	0,0	-5,7	-0,0
VIA Uddannelsesakademiet	9,3	0,0	9,1	-0,2
Ressourcegruppe 1	1,5	0,0	1,5	0,0
Ressourcegruppe 2	1,0	0,0	1,5	0,5
Ressourcegruppe 3	2,5	0,0	2,5	-0,0
Storytelling-, design- og businessuddannelserne	88,8	15,9	70,9	-2,1
Byggeriuddannelserne	68,8	2,6	63,8	-2,5
Ingeniør- og businessuddannelserne	76,1	3,1	72,5	-0,5
Sundhedsuddannelserne	72,8	1,5	70,2	-1,1
Social- og samfundsuddannelserne	61,3	0,2	61,4	0,3
Sygeplejerskeuddannelsen	91,9	1,0	91,3	0,4
Pædagoguddannelsen og pædagogisk assistent	121,7	24,2	98,3	0,8
Læreruddannelsen, HF og FIF-kurser	141,9	16,8	127,7	2,6
Uddannelser i alt	731,9	65,2	664,9	-1,8

Tabel 2: Oversigt over forventet regnskab for uddannelserne.

Note: Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler.

Storytelling-, design- og businessuddannelserne

T2-prognosen for Storytelling-, design- og businessuddannelserne viser et samlet merforbrug på 2,1 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Dette skyldes driftsført medfinansiering på 1,2 mio. kr. vedrørende tre eksternt finansierede projekter samt Alliancen FilmEU på 0,9 mio. kr. Der arbejdes på at nedbringe merforbruget på Alliancen FilmEU.

Byggeriuddannelserne

T2-prognosen for Byggeriuddannelserne viser et samlet merforbrug på 2,5 mio. kr. Merforbruget skyldes primært en nedregulering i STÅ-indtægter på 1,7 mio. kr. grundet et større frafald i efteråret 2023.

Derudover er der en forventet mindreindtægt fra timesalg af medarbejdere. Der er fortsat usikkerhed om det interne salg af medarbejdere og SPS-støtte. uddannelsesledelsen har fokus på det i det videre budgetarbejde.

Læreruddannelsen, HF og FIF-kurser

T2-prognosen for Læreruddannelsen, HF og FIF-kurser viser et mindreforbrug på 2,6 mio. kr. sammenlignet med det korrigeret budget. På læreruddannelserne er der et mindreforbrug på 3,4 mio. kr., mens der på FIF og HF er et merforbrug på henholdsvis 0,4 mio. kr. og 0,4 mio. kr.

VIA har modtaget 3 mio. kr. i 2024 til bevarelse af læreruddannelsen i Skive. Heraf er 2,6 mio. kr. fordelt direkte til læreruddannelsen.

Sundhedsuddannelserne

T2-prognosen for Sundhedsuddannelserne viser et samlet merforbrug på 1,1 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Personaleomkostninger er steget grundet et mindre internt salg af timer til aktiviteter i VIA samt SPS-støtte. Herudover er der et øget forbrug af timelærere, som skyldes langtidssygdom og barsler.

På de øvrige uddannelsesområder er der ikke væsentlige afvigelser eller opmærksomhedspunkter.

Forskning og udvikling

T2-prognosen for Forskning og udvikling viser jf. nedenstående tabel et samlet forventet merforbrug på 3,5 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget 2024.

Det forventede merforbrug skyldes forskellige forhold, hvoraf de væsentligste beskrives under de enkelte forskningscentre nedenfor.

T1-2024 FORSKNING OG UDVIKLING					
Mio. kr.	Ankerbudget 2024	Korrigeret budget 2024	Prognose T1 2024	Prognose T2 2024	Forskel m.l. T2-prognose og korrigeret budget
Eksterne indtægter	62,9	60,7	60,6	81,7	21,0
Interne indtægter	130,3	134,2	134,2	134,2	0,0
Indtægter	193,2	194,9	194,8	215,9	21,0
Personaleomkostninger	153,9	156,7	156,7	167,0	-10,2
Øvrige omkostninger	38,9	37,8	37,7	52,2	-14,4
Afskrivninger	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2
Finansielle poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omkostninger	193,2	194,9	194,8	219,4	-24,5
Resultat	0,0	0,0	0,0	-3,5	-3,5

Tabel 3: Samlet oversigt over ankerbudget 2024, T1 budgetopfølgning samt T2 budgetopfølgning 2024 sammenlignet med det korrigerede budget.

Note: Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler

Både de samlede forventede indtægter og omkostninger er væsentligt højere end budgetteret. Det skyldes projekter, som ikke var kendte ved udarbejdelse af budget 2024 i november 2023. Det samlede merforbrug er på 3,5 mio. kr.

Afviselserne mellem det korrigerede budget og T2-prognosen for de tre forskningsområder, Bibliotek samt Projektudvikling og forskningsanalyse fremgår af nedenstående tabel. Fælles for forskningsområderne er, at de har gennemgået en reorganisering i 2024, hvilket har medført mange ændringer i økonomistyringen på området. Derudover er T2 opfølgningen præget af, at det er første gang i 2024, at der er lavet en samlet opfølgning på forskningsprojekter på de tre forskningsområder. Der vil fortsat være usikkerheder omkring køb og salg af timer til projekter resten af året på områderne.

T2-2024 FORSKNING OG UDVIKLING				
Mio. kr.	Omkostninger	Eksterne indtægter	Interne indtægter	Resultat
Fællesomkostninger FoU	2,8	0,0	2,8	0,1
Projektudvikling og forskningsanalyse	12,6	0,0	12,2	-0,4
Bibliotek	30,1	3,0	27,2	0,0
Forskningsområde for pædagogik og dannelse	85,8	43,4	42,7	0,3
Forskningsområde for sundhed og samfund	33,9	6,5	24,7	-2,7
Forskningsområde for teknologi og erhverv	54,2	28,8	24,5	-0,8
Forsknings og udvikling i alt	219,4	81,7	134,2	-3,5

Tabel 4: Oversigt over forventet regnskab for Forskning og udvikling

Note: Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler

Forskningscenter Pædagogik og dannelse

T2-prognosen for Pædagogik og dannelse viser et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. Samlet set er resultatet et udtryk for en T2-prognose i balance.

Forskningscenter Sundhed og samfund

T2-prognosen for Sundhed og Samfund viser et merforbrug på 2,7 mio. kr., hvilket skyldes flere faktorer. Som følge af reorganiseringen på forskningsområdet er lønomkostninger til ledere højere end budgetteret. Disse udgør 0,5 mio. kr. Derudover har området solgt færre docent-timer end forventet, hvilket har givet en meromkostning for 1,3 mio. kr.

Forskningscenter Teknologi og erhverv

T2-prognosen for Teknologi og erhverv viser et merforbrug på 0,8 mio. kr. Merforbruget skyldes øgede lønomkostninger til ph.d.er og vikaromkostninger til ledelsesstøtte.

Efter- og videreuddannelse og digitalisering

T2-prognosen for Efter- og videreuddannelse og digitalisering viser jf. tabel 1 et forventet mindreforbrug på 1,0 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget for 2024.

T2-2024 EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE OG DIGITALISERING					
Mio. kr.	Ankerbudget 2024	Korrigeret budget 2024	Prognose T1 2024	Prognose T2 2024	Forskel ml. T2-prognose og korrigeret budget
Eksterne indtægter	231,8	233,5	234,7	234,9	1,4
Interne indtægter	43,3	45,8	45,8	45,8	0,0
Indtægter	275,0	279,3	280,4	280,6	1,4
Personaleomkostninger	152,5	155,0	156,5	156,2	-1,2
Øvrige omkostninger	120,3	122,0	121,2	121,0	1,0
Afskrivninger	2,3	2,2	2,3	2,4	-0,1
Finansielle poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omkostninger	275,0	279,3	280,1	279,6	-0,3
Resultat	0,0	0,0	0,4	1,0	1,0

Tabel 5: Samlet oversigt over ankerbudget 2024, T1 og budgetopfølgning T2 2024 sammenlignet med det korrigerede budget på Efter- og videreuddannelse og digitalisering

Note: Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler

På indtægtssiden forventes en samlet merindtægt sammenlignet med det korrigerede budget på 1,4 mio. kr. Dette skyldes øget aktivitet for IDV, projekter og åben uddannelse. Merindtægten fordeler sig med 0,6 mio. kr. for Erhvervskontakt, entreprenørskab og studentervæksthus samt 0,4 mio. kr. for Efter- og videreuddannelse og 0,4 mio. kr. for CFU.

På omkostningssiden ses et samlet merforbrug på 1,9 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Dette skyldes primært tilpasning til aktivitetsforøgelse.

Herunder redegøres der for de væsentligste afvigelser og forklaringer i forhold til det forventede mindreforbrug på 1,0 mio. kr. Afvigelsen mellem det korrigerede budget og T2-prognosen fremgår for de enkelte områder indenfor Efter- og videreuddannelse og digitalisering af nedenstående tabel.

T2-2024 EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE OG DIGITALISERING				
Mio. kr.	Omkostninger	Eksterne indtægter	Interne indtægter	Resultat
Fællesomkostninger	0,5	0,0	0,6	0,1
Erhvervskontakt, entreprenørskab, studentervæksthus	10,2	2,3	8,0	0,0
IT og digitalisering	57,5	24,0	34,3	0,8
Efter- og videreuddannelse	150,2	147,9	2,6	0,3
CFU	61,1	60,8	0,3	-0,1
Efter- og videreuddannelse og digitalisering i alt	279,6	234,9	45,8	1,0

Tabel 6: Oversigt over forventet regnskab Efter- og videreuddannelse og digitalisering.

Note: Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler.

IT og digitalisering

T2-prognosen for IT og digitalisering viser et samlet mindreforbrug på 0,8 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Mindreforbruget skyldes udskydelsen af en ny 24/7 vagtordning samt besparelse på konsulentomkostninger vedr. opgaver, som forventes udskudt til 2025.

Efter- og videreuddannelse

I prognosen for Efter- og videreuddannelse forventes et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. sammenlignet med korrigeret budget. Indtægterne forventes at blive 0,4 mio. kr. højere end budgetteret. Der har været et højt aktivitetsniveau på åben uddannelse, mens der forventes færre indtægter fra projekter end budgetteret. Styrelserne udbyder i øjeblikket ikke leveranceprojekter, og nogle af de vundne projekter er reduceret grundet besparelser i styrelserne.

CFU

T2-prognosen for CFU viser et samlet merforbrug på 0,1 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Der har været et højt aktivitetsniveau, hvilket både har forøget indtægter og omkostninger.

Fællesområdet

T2-prognosen for Fællesområdet viser et forventet mindreforbrug på 1,8 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget for 2024 jf. nedenstående tabel. Resultatet er forbedret fra T1-prognosen til T2-prognosen.

T2-2024 FÆLLESOMRÅDET					
Mio. kr.	Ankerbudget 2024	Korrigeret budget 2024	Prognose T1 2024	Prognose T2 2024	Forskel ml. T2-prognose og korrigeret budget
Eksterne indtægter	60,8	60,8	54,6	54,5	-6,2
Interne indtægter	336,1	343,9	338,7	343,9	0,0
Indtægter	369,9	404,6	393,2	398,4	-6,2
Personaleomkostninger	289,0	292,1	291,5	284,9	7,3
Øvrige omkostninger	106,2	110,8	103,3	110,1	0,7
Afskrivninger	1,3	1,3	1,2	1,3	0,1
Finansielle poster	0,3	0,3	0,3	0,3	0,0
Omkostninger	396,9	404,6	396,3	396,6	8,0
Resultat	0,0	0,0	-3,1	1,8	1,8

Tabel 7: Samlet oversigt over ankerbudget 2024, T1 og budgetopfølgning T2 2024 sammenlignet med det korrigerede budget på Fællesområdet.

Note: Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler.

På indtægtssiden forventes der et fald i de eksterne indtægter på 6,2 mio. kr. Dette skyldes primært en lavere omsætning i kantinerne samt butikker.

På omkostningssiden forventes et mindreforbrug på 8,0 mio. kr. Dette skyldes primært et mindreforbrug på personaleomkostninger, som følge af vakancer.

Afvigelsen mellem det korrigerede budget og T2-prognosen for de enkelte områder fremgår af nedenstående tabel. Der redegøres for de væsentligste afvigelser og forklaringer i relation til det forventede overskud på 1,8 mio. kr. nedenfor.

T2-2024 FÆLLESOMRÅDET				
Mio. kr.	Omkostninger	Eksterne indtægter	Interne indtægter	Resultat
Fællesomkostninger Fællesområdet	-1,2	0,0	-1,2	0,0
Kommunikation, studieliv og internationalisering	43,3	1,2	42,1	0,0
Studieservice	77,7	5,1	73,9	1,2
Uddannelsesudvikling	40,8	2,0	41,8	3,0
Facility Management	108,8	11,6	96,7	-0,5
Stab, strategi og politisk analyse	15,5	0,0	15,5	-0,0
HR	18,8	0,0	20,1	1,3
Økonomi	33,4	0,0	33,5	0,2
Campusliv og planlægning samlet	59,4	34,7	21,3	-3,4
Fællesområdet i alt	396,6	54,5	343,9	1,8

Tabel 8: Oversigt over det forventede regnskab på Fællesområdet.

Note: Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler.

For Stab, strategi og politisk analyse, Økonomi og Kommunikation, studieliv og internationalisering er der ikke væsentlige afvigelser eller opmærksomhedspunkter.

Campusliv og planlægning

Campusliv og planlægning har et samlet merforbrug på 3,4 mio. kr. Det skyldes især at underskuddet på kantinerne er 4,2 mio. kr. højere end forventet. Indtægterne fra kantinerne er 3,2 mio. kr. lavere end budgetteret, og der forventes meromkostninger til personale på cirka 1 mio. kr. efter kompensation for lønstigninger. De forøgede

personaleomkostninger er af midlertidig karakter. Kantinerne har generelt en udfordring med stigende omkostninger til f.eks. kaffe, fald i kantinesalget, og der arbejdes derfor på en handleplan for at bringe budgettet i bedre balance.

Uddannelsesudvikling

T2-prognosen for Uddannelsesudvikling viser et mindreforbrug på i alt 3,0 mio. kr. Det skyldes et mindreforbrug på personaleomkostninger på 1,1 mio. kr. og et mindreforbrug på 1,2 mio. kr. på øvrige omkostninger angående Global Engagement. Der forventes derudover merindtægter på 0,7 mio. kr. angående Diakonhøjskolen, Karrierecenteret og UN-sommerskole.

HR

T2-prognosen for HR viser et mindre overskud på 1,3 mio. kr., hvilket skyldes et mindreforbrug på personaleomkostninger. Der har været ledelsesskifte i afdelingen og vakancer har været holdt tilbage.

Studieservice

T2-prognosen for Studieservice viser et overskud på 1,2 mio. kr. Det skyldes primært et mindreforbrug på personaleomkostninger.

Facility Management

T2-prognosen for Facility Management viser et samlet merforbrug på 0,5 mio. kr., som skyldes manglende indtægter fra internt salg i butikkerne. Butikkerne lukker ved udgangen af 2024. Derfor er varekøbet reduceret.

Centrale omkostninger

Centrale omkostninger består af VIAs forvaltningsomkostninger samt direktion og puljer. T2-prognosen for centrale omkostninger viser jf. nedenstående tabel et forventet merforbrug på 8,4 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget for 2024.

T2-2024 VIA CENTRALE OMKOSTNINGER					
Mio. kr.	Ankerbudget 2024	Korrigeret budget 2024	Prognose T1 2024	Prognose T2 2024	Forskel ml. T2-prognose og korrigeret budget
Eksterne indtægter	33,3	33,3	31,8	31,9	-1,4
Interne indtægter	251,9	239,6	244,0	239,6	0,0
Indtægter	285,2	272,9	275,7	271,5	-1,4
Personaleomkostninger	34,6	28,5	28,2	29,4	-0,9
Øvrige omkostninger	162,8	159,6	167,3	165,6	-6,0
Afskrivninger	41,8	41,7	41,7	41,7	0,1
Finansielle poster	43,0	39,0	39,1	39,2	-0,2
Omkostninger	285,2	268,9	276,2	275,9	-7,0
Resultat	0,0	4,0	-0,5	-4,4	-8,4

Tabel 9: Samlet oversigt over ankerbudget 2024, T1 og budgetopfølgning T2 2024 sammenlignet med det korrigerede budget på centrale omkostninger.
Note: Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler.

På indtægtssiden forventes der en mindreindtægt på 1,4 mio. kr. Dette skyldes blandt mindreindtægter på udlejning af bygninger.

På omkostningssiden forventes en meromkostning på 7,0 mio. kr., hvilket primært skyldes meromkostninger til det studieadministrative system esas og andre systemer og licenser på cirka 3,3 mio. kr. Derudover er der et merforbrug på energiomkostninger til bygninger på i alt cirka 3,0 mio. kr.

Afvigelsen mellem det korrigeret budget og T2-prognosen for de enkelte områder fremgår af nedenstående tabel.

T2-2024 VIA CENTRALE OMKOSTNINGER

Mio. kr.	Omkostninger	Eksterne indtægter	Interne indtægter	Resultat
Forvaltning - SPS	0,0	0,0	0,0	0,0
Forvaltning - Bygninger	98,9	0,5	95,6	-2,7
Forvaltning - kollegier og kostafdeling	4,6	0,3	3,9	-0,4
Forvaltning - forsendelse	0,4	0,0	0,5	0,1
Forvaltning - Arbejdsgiverbidrag	20,0	0,0	20,0	0,0
Forvaltning - Elever	0,0	0,0	0,0	0,0
Forvaltning - Bestyrelse	1,2	0,0	1,0	-0,2
Forvaltning - DSR	0,6	0,1	0,4	-0,0
Forvaltning - Copydan m.v.	10,2	0,0	10,2	0,0
Forvaltning - Finansieringsomkostninger	37,4	0,0	40,6	3,2
Forvaltning - Feriepengeforpligtelse	1,9	0,0	2,5	0,6
Forvaltning - Telefoni og internet	2,1	0,0	2,1	0,0
Forvaltning - Kontingenter	3,4	0,0	3,4	0,0
Forvaltning - Systemer og licenser	36,6	0,0	33,2	-3,3
Forvaltning - Praktikrefusion	28,4	26,5	0,0	-1,9
Forvaltning - Erasmus/ Nordplus	4,4	4,4	0,0	0,0
Forvaltningsområder i alt	250,0	31,9	213,4	-4,7
Direktionen og puljer	25,9	0,0	26,2	0,3
VIA Centrale omkostninger i alt	275,9	31,9	239,6	-4,4

Tabel 10: Oversigt over forventet regnskab for centrale omkostninger

Note: Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler

De største afvigelser og opmærksomhedspunktet på forvaltningsområder er på bygninger, system og IT-licenser samt praktikrefusion.

Bygninger

Der er et samlet merforbrug på 2,7 mio. kr. Det skyldes primært et merforbrug på energi på cirka 3 mio. kr.

Systemer og licenser

Der forventes et samlet merforbrug på 3,3 mio. kr., hvilket primært skyldes, at der forventes meromkostninger på 2,7 mio. kr. til det studieadministrative system esas. RADU er i dialog med ministeriets om rimeligheden i det annoncerede omkostningsniveau for esas i 2024 og fremadrettet. Der er ingen afklaring heraf.

Praktikrefusion

Der forventes et underskud på 1,9 mio. kr., som primært skyldes, at den nye læreruddannelse har 10 ECTS mere i praktik end den gamle læreruddannelse, hvilket giver en forskydning i indtægterne. Denne forskydning bør udligne sig næste år, så indtægter og omkostninger går i nul.

Bilag 2: STÅ-2024 - Videregående uddannelser*

T2-2024 VIDEREGÅENDE UDDANNELSER								
	Budget 2024 STÅ	T1 2024 STÅ	T2 2024 STÅ	Ændring budget T2 STÅ	Budget 2024 mio. kr.	T1 2024 mio. kr.	T2 2024 mio. kr.	Ændring budget T2 mio. kr.
<i>Byggeriuddannelser</i>	1.407	1.361	1.370	-38	89,7	86,5	86,9	-2,8
Byggetekniker AK	14	13	13	-1	0,6	0,5	0,5	0,0
Bygningskonstruktør	1.343	1.299	1.306	-37	85,9	82,7	83,1	-2,8
Kort og landmålingstekniker	51	50	51	0	3,3	3,2	3,3	0,0
<i>Ingeniør- og businessuddannelserne</i>	1.425	1.429	1.444	19	78,7	79,2	81,1	2,4
Diplomingeniør Byggeri og Anlæg	121	126	119	-2	7,5	7,6	7,3	-0,2
Diplomingeniør Forsyningsteknik	73	82	85	12	4,9	5,2	5,3	0,4
Diplomingeniør Informations og kommunikationstekn	403	393	402	-1	24,2	24,4	25,0	0,8
Diplomingeniør Maskin	73	84	72	-1	4,1	4,3	4,1	0,0
Diplomingeniør Produktion	30	31	32	2	1,9	2,0	2,1	0,2
Eksportingeniør	315	303	305	-10	20,0	19,4	20,2	0,2
International handel og markedsføring (ob)	17	15	20	3	0,7	0,6	0,8	0,1
Markedsføringsøkonom AK	63	67	69	6	2,6	2,7	2,8	0,3
Produktionsteknolog AK	19	20	21	2	1,2	1,3	1,3	0,1
Værdikædeledelse og procesøkonomi	310	309	318	8	11,7	11,6	12,1	0,4
<i>Læreruddannelsen, HF og FIF-kurser</i>	2.333	2.335	2.374	41	105,6	107,6	109,1	3,5
Folkeskolelærer (2013)	1.111	1.120	1.189	78	51,2	53,2	56,4	5,2
Folkeskolelærer (2022)	1.159	1.156	1.127	-32	51,3	51,5	49,8	-1,4
Forberedelseskursus for Flygtninge og Indvandrere	63	60	59	-5	3,1	3,0	2,9	-0,2
<i>Pædagoguddannelsen og pædagogisk assistent</i>	3.236	3.210	3.211	-25	106,7	106,0	105,9	-0,8
Pædagoguddannelsen (2014)	3.236	3.210	3.211	-25	106,7	106,0	105,9	-0,8
<i>Social- og samfundsuddannelser</i>	1.759	1.722	1.722	-37	69,6	68,2	68,3	-1,2
EA i Sundhedsadministration	208	193	193	-15	7,2	6,6	6,6	-0,7
Kristendom, kultur og kommunikation	61	60	60	-1	2,2	2,2	2,2	0,0
Offentlig administration	210	221	217	6	8,3	8,7	8,5	0,2
Professionsbachelor i Skat	91	71	68	-24	3,9	2,9	2,8	-1,1
Socialrådgiver 2012	1.187	1.178	1.184	-3	47,9	47,7	48,2	0,3
<i>Storytelling-, design- og businessuddannelserne</i>	1.205	1.223	1.229	24	75,1	76,7	77,2	2,0
Animation (Professionsbachelor)	175	173	178	3	10,6	10,4	10,8	0,2
Design og business (overbygning)	341	356	351	10	21,1	22,2	21,8	0,7
Design teknolog AK	526	525	534	8	34,2	34,0	34,7	0,5
Grafisk fortælling	39	44	45	6	2,1	2,8	2,8	0,7
Multiplatform storytelling and production	111	112	109	-3	6,7	6,8	6,6	-0,1
Tekstil design, håndværk og formidling 2009	13	13	14	0	0,5	0,5	0,5	0,0
<i>Sundhedsuddannelserne</i>	1.881	1.825	1.817	-64	84,6	82,3	81,9	-2,7
Bioanalytiker	372	342	341	-31	22,0	20,7	20,5	-1,4
Ergoterapeut	439	417	410	-29	18,5	17,5	17,1	-1,4
Ernæring og Sundhed	260	231	202	-58	10,1	9,1	8,1	-2,0
Fysioterapeut	661	666	666	6	27,5	27,7	27,8	0,3
Global Nutrition and Health	11	10	11	0	0,4	0,4	0,4	0,0
Klinisk diætetik		19	43	43		0,7	1,5	1,5
Psykomotorisk terapeut	138	141	144	6	6,0	6,3	6,4	0,3
<i>Sygeplejerskeuddannelsen</i>	2.565	2.554	2.569	4	127,2	125,4	125,9	-1,2
Sygeplejerske	2.565	2.554	2.568	3	127,2	125,4	125,9	-1,2
Sygeplejerske (2008)		1	1	1		0,0	0,0	0,0
Alle uddannelser	15.811	15.659	15.736	-75	737	732	736	-1

* Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler. STÅ prognose inkluderer STÅ-typerne teori, praktik og værkstedskursus.

Bilag 3: STÅ-2024 – Ungdomsuddannelser*

T2-2024 UNGDOMSUDDANNELSER								
	Budget 2024 STÅ	T1 2024 STÅ	T2 2024 STÅ	Ændring budget T2 STÅ	Budget 2024 mio. kr.	T1 2024 mio.kr.	T2 2024 mio.kr.	Ændring budget T2 mio.kr.
<i>Ingeniør- og businessuddannelserne</i>	25	13	14	-11	1,5	0,8	0,8	-0,6
Adgangskursus til ingeniøruddannelserne	25	13	14	-11	1,5	0,8	0,8	-0,6
<i>Læreruddannelsen, HF og FIF-kurser</i>	161	156	154	-6	9,6	9,2	9,1	-0,4
Brobygning til tekniske udd	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
HF 2årig	69	65	63	-6	4,9	4,6	4,5	-0,4
HF 3årig	91	91	91	0	4,6	4,6	4,6	0,0
Introkurser	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Pædagoguddannelsen og pædagogisk assistent</i>	67	67	67	0	5,3	5,3	5,3	0,0
Pædagogisk assistent	67	67	67	0	5,3	5,3	5,3	0,0
<i>Storytelling-, design- og businessuddannelserne</i>	64	68	68	4	4,9	5,0	5,0	0,2
Beklædningshåndværker, delpraktik	1	1	1	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Beklædningshåndværker, praktik	12	14	14	1	0,7	0,7	0,7	0,1
Beklædningshåndværker, teori	22	22	22	-1	2,0	2,0	2,0	-0,1
Brobygning til tekniske udd	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Introkurser	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Teknologi, byggeri og transport	27	27	27	0	2,1	2,1	2,1	0,0
Alle uddannelser	317	304	303	-14	21,1	20,3	20,2	-0,9

* Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler. Inkluderer STÅ-typen undervisning.

Bilag 4: STÅ-2024 – Internationalisering*

T2-2024 INTERNATIONALISERING								
	Budget 2024 STÅ	T1 2024 STÅ	T2 2024 STÅ	Ændring budget T2 STÅ	Budget 2024 mio. kr.	T1 2024 mio.kr.	T2 2024 mio.kr.	Ændring budget T2 mio.kr.
<i>Byggeriuddannelser</i>	72	54	43	-29	0,3	0,2	0,2	-0,1
Byggetekniker AK	0	0		0	0,0	0,0		0,0
Bygningskonstruktør	72	54	43	-29	0,3	0,2	0,2	-0,1
Kort og landmålingstekniker	0	0		0	0,0	0,0		0,0
				0				
<i>Ingeniør- og businessuddannelserne</i>	74	43	66	-8	0,3	0,2	0,3	0,0
Diplomingeniør Byggeri og Anlæg	0	1	2	2	0,0	0,0	0,0	0,0
Diplomingeniør Forsyningsteknik	0	0		0	0,0	0,0		0,0
Diplomingeniør Informations og kommunikationstekn	1	2	2	1	0,0	0,0	0,0	0,0
Diplomingeniør Maskin	2	0		-2	0,0	0,0		0,0
Diplomingeniør Materialeteknologi	0	0		0	0,0	0,0		0,0
Diplomingeniør Produktion	0	0		0	0,0	0,0		0,0
Eksportingeniør	57	22	56	-1	0,3	0,1	0,3	0,0
International handel og markedsføring (ob)	0	0		0	0,0	0,0		0,0
Markedsføringsøkonom AK	0	0		0	0,0	0,0		0,0
Produktionsteknolog AK	0	0		0	0,0	0,0		0,0
Værdikædeledelse og procesøkonomi	14	18	6	-8	0,1	0,1	0,0	0,0
				0				
<i>Læreruddannelsen, HF og FIF-kurser</i>	100	60	71	-29	0,5	0,3	0,3	-0,1
Folkeskolelærer (2013)	50	60	67	17	0,2	0,3	0,3	0,1
Folkeskolelærer (2022)	50	0	4	-46	0,2	0,0	0,0	-0,2
				0				0,0
<i>Pædagoguddannelsen og pædagogisk assistent</i>	198	194	138	-60	0,9	0,9	0,6	-0,3
Pædagoguddannelsen (2014)	198	194	138	-60	0,9	0,9	0,6	-0,3
				0				0,0
<i>Social- og samfundsuddannelser</i>	3	2	4	1	0,0	0,0	0,0	0,0
Offentlig administration	1			-1				0,0
Socialrådgiver 2012	2	2	4	2	0,0	0,0	0,0	0,0
				0				
<i>Storytelling-, design- og businessuddannelserne</i>	101	71	67	-34	0,5	0,3	0,3	-0,2
Animation (Professionsbachelor)	6	4	5	-1	0,0	0,0	0,0	0,0
Design og business (overbygning)	28	31	18	-10	0,1	0,1	0,1	0,0
Design teknolog AK	8	1	1	-7	0,0	0,0	0,0	0,0
Grafisk fortælling	0	0		0	0,0	0,0		0,0
Multiplatform storytelling and production	59	34	42	-17	0,3	0,2	0,2	-0,1
Tekstil design, håndværk og formidling 2009	0	1	1	1	0,0	0,0	0,0	0,0
				0				
<i>Sundhedsuddannelserne</i>	25	5	6	-19	0,1	0,0	0,0	-0,1
Bioanalytiker	0	0		0	0,0	0,0		0,0
Ergoterapeut	15	4	3	-12	0,1	0,0	0,0	-0,1
Ernæring og Sundhed	0	0		0	0,0	0,0		0,0
Fysioterapeut	7	1	3	-4	0,0	0,0	0,0	0,0
Global Nutrition and Health	0	0		0	0,0	0,0		0,0
Psykomotorisk terapeut	3	0		-3	0,0	0,0		0,0
				0				
<i>Sygeplejerskeuddannelsen</i>	43	22	2	-41	0,2	0,1	0,0	-0,2
Sygeplejerske	43	22	2	-41	0,2	0,1	0,0	-0,2
Alle uddannelser	616	451	397	-219	3	2	2	-1

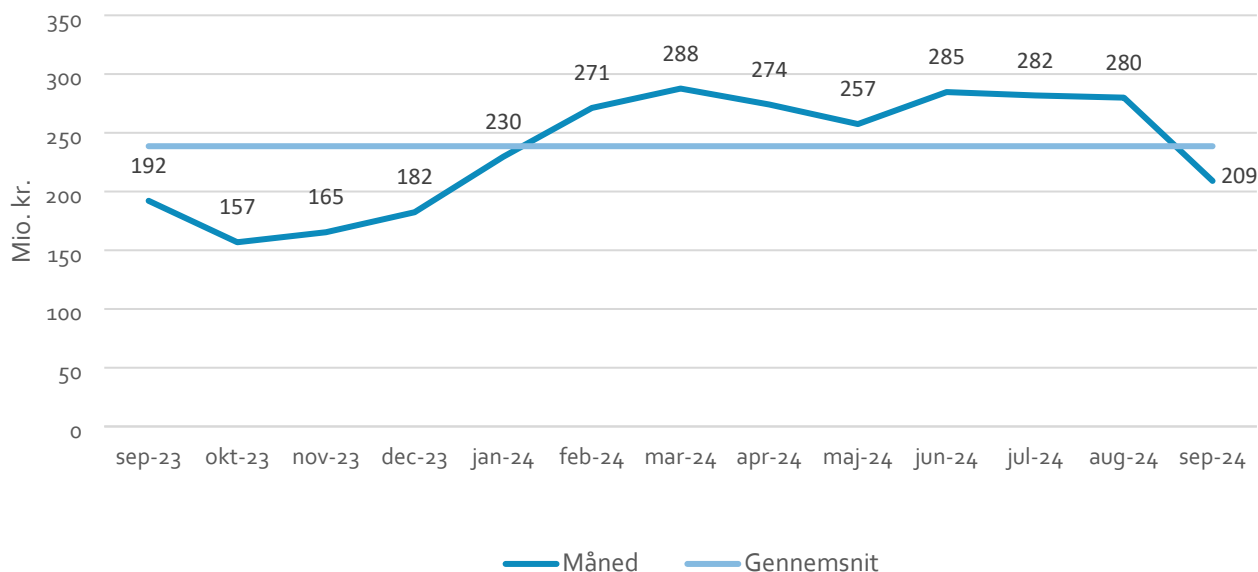
* Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler. Inkluderer STÅ-typen udveksling.

Baggrundsbilag 5: VIAs likviditet september 2023 - september 2024

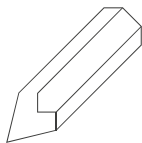
Nedenstående figur 1 viser likviditeten de seneste 13 måneder. Forskellen mellem den højeste likviditet (288 mio. kr.) og den laveste likviditet (157 mio. kr.) udgør 131 mio. kr.

Den 16. september 2024 har VIA indbetalt 57,5 mio. kr., svarende til den resterende del af de indefrosne feriepenge, til Lønmodtagernes Feriemidler. Dette påvirker VIAs likviditet.

Figur 1: VIAs likviditet september 2023 – september 2024, mio. kr.

Note: Data for september 2024 bygger på realiseret data fra 1/09/2024 – 23/09/2024 samt en prognose for resten af september 2024.

Budgetopfølgning 2. tertial (T2) 2024

Dette er hoveddokumentet for budgetopfølgning T2-2024 og har til formål at give et overordnet overblik over det forventede regnskabsresultat for 2024.

Yderligere detaljer fremgår af baggrundsbilag 1-5.

Indledning

Som et led i VIAs økonomiske kerneprocesser er der udarbejdet en samlet T2-prognose med udgangspunkt i forventningerne til årets regnskabsresultat. Prognosen for årets resultat er udarbejdet i samarbejde mellem ledere og chefer og Økonomi på baggrund af seneste opdaterede tilgængelige data ved udgangen af 2. tertial.

Prognosen viser et forventet regnskabsresultat på 8,3 mio. kr., hvilket er en forbedring i forhold til T1-prognosen, hvor prognosen viste et forventet regnskabsresultat på 3,5 mio. kr.

I forhold til det korrigerede budget er der fortsat en budgetudfordring på 8,6 mio. kr. Afvigelserne er nærmere opgjort i afsnittet Økonomisk overblik.

Forhold der påvirker T2-prognosen

T2-prognosen 2024 er særligt påvirket af overenskomstaftalen 2024, den opdaterede STÅ-prognose fra marts 2024 samt en række øvrige forhold. Nedenfor gennemgås de væsentligste forhold. Siden T1-prognosen er den væsentligste ændring, at der er en lille forbedring af STÅ-indtægterne, samt at det forventede merforbrug på områderne er reduceret.

Overenskomstaftale 2024

Akademikerne og Centralorganisationernes Fællesudvalg nåede den 11. februar 2024 til enighed med Finansministeren om overenskomst 2024 (OK24). Overordnet set vil lønningerne stige med 4,4 pct. i 2024, hvilket var en del mere end oprindeligt budgetlagt. VIAs indtægter fra tilskud vil blive pris- og lønreguleret i 2025, og heri indgår den større end forventede stigning i lønningerne i 2024.

Direktionen har valgt at kompensere områderne med 20,2 mio. kr. i 2024, hvilket påvirker det forventede regnskab negativt. Uden kompensationen ville det forventede resultat alt andet lige være et overskud på 28,5 mio. kr. Dette forudsat, at områderne reducerede omkostningerne med 20,2 mio. kr. svarende til kompensationen. Kompensationen er givet for at undgå hårde tilpasninger i 2024 som følge af lønstigningerne, når VIAs tilskud bliver reguleret i 2025.

Opdateret STÅ-prognose, september 2024

Den opdaterede STÅ-prognose for 2024 efter september-indberetningen viser en samlet forventet merindtægt i forhold til T1-prognosen på 4,2 mio. kr.

Den opdaterede STÅ-prognose opgjort i mio. kr. ses af nedenstående tabel 1. En specifikation af den opdaterede STÅ-prognose på videregående uddannelser, ungdomsuddannelser og internationalisering ses i baggrundsbilag 2-4.

OPDATERET STÅ-PROGNOSE T2-2024					
	Budget 2024 (mio. kr.)	T1 2024 (mio. kr.)	T2 2024 (mio.kr.)	Ændring fra T1 til T2 (mio. kr.)	Ændring fra T1 til T2 (pct.)
Byggeriuddannelser	90,0	86,7	87,1	0,4	0,4
Ingeniør- og businessuddannelserne	80,5	80,1	82,2	2,1	2,6
Læreruddannelsen, HF og FIF-kurser	115,6	117,1	118,5	1,4	1,2
Pædagoguddannelsen og pædagogisk assistent	112,9	112,1	111,8	-0,3	-0,3
Social- og samfundsuddannelser	69,6	68,2	68,4	0,2	0,2
Storytelling-, design- og businessuddannelserne	80,4	82,1	82,5	0,4	0,5
Sundhedsuddannelserne	84,7	82,3	82,0	-0,3	-0,4
Sygeplejerskeuddannelsen	127,3	125,5	126,0	0,5	0,4
Alle uddannelser	761,1	754,2	758,4	4,2	0,6

Tabel 2: Samlet STÅ-prognose fordelt på uddannelsesdekanområder i mio. kr.

Note: Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler.

Øvrige forhold

VIA modtog i 2023 en særbevilling til etablering af protese- og ortoseteknologiuddannelsen (bandagistuddannelsen) i Horsens på 6,0 mio. kr. Særbevillingen vil indgå som en indtægt i 2024. Kun en del af omkostningerne vil blive afholdt i 2024, idet etableringen af bandagistuddannelsen vil ske over en flerårig periode. Dette vil påvirke resultatet for 2024 positivt og de kommende tre år negativt. Denne ændring var en del af T1-prognosen.

Der er foretaget en supplerende STÅ-indberetning vedrørende 2023, som giver 3,7 mio. kr. i STÅ-indtægter i 2024. Dette vil påvirke det forventede regnskabsresultat positivt. Denne ændring var en del af T1-prognosen.

De væsentligste afvigelser på driften er følgende:

- Meromkostninger til det studieadministrative system esas og andre systemer og licenser på cirka 3,3 mio. kr.
- Mindreindtægter fra kantinerne på 3,2 mio. kr.
- Meromkostninger til varme og el på i alt cirka 3,0 mio. kr.

T2-prognosen 2024

Nedenstående tabel 2 viser afvigelserne mellem det korrigerede budget og T2-prognosen.

Mio. kr.	T2-2024 VIA				
	Ankerbudget 2024	Korrigeret budget 2024	Prognose T1 2024	Prognose T2 2024	Forskel ml. T1- og T2-prognose
Eksterne indtægter	1.807,4	1.821,0	1.805,3	1.836,1	30,9
Interne indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indtægter i alt	1.807,4	1.821,0	1.805,3	1.836,1	30,9
Personaleomkostninger	1.262,8	1.291,7	1.285,2	1.296,6	-11,4
Øvrige omkostninger	429,8	426,3	430,9	445,3	-14,5
Afskrivninger	46,4	46,5	46,3	46,3	0,0
Finansielle poster	43,4	39,4	39,4	39,6	-0,2
Omkostninger i alt	1.782,4	1.803,9	1.801,8	1.827,8	-26,0
Resultat	25,0	16,9	3,5	8,3	4,8

Tabel 2: T2-prognosen 2024

Note: Afrundinger kan betyde, at ikke alle summer i tabellen stemmer på decimaler

T2-prognosen viser et forventet resultat på 8,3 mio. kr. Dette er en forbedring i det forventede resultat på 4,8 mio. kr. i forhold til T1-prognosen.

Set i lyset af OK24 og sammenlignet med det forventede regnskabsresultat ved T1-prognosen vurderes det at være et tilfredsstillende forventet resultat.

Der er en negativ afvigelse på 8,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, svarende til knap 0,5 pct. af VIAs samlede budget.

På indtægtssiden er der en forventet merindtægt på 15,1 mio. kr. Det skyldes primært, at Forskning og udvikling forventer merindtægter på cirka 21 mio. kr. vedrørende projekter, som ikke var kendte ved udarbejdelse af budget 2024. Der er derimod en lavere omsætning i VIAs kantiner og butikker.

På omkostningssiden er der forventede meromkostninger for 23,8 mio. kr. Dette skyldes primært flere projekter på forskningsområdet som nævnt ovenfor. På den øvrige drift er der merforbrug til det studieadministrative system esas og el og varme, mens der generelt er et mindreforbrug på personaleomkostninger på Fællesområdet og Uddannelser.

Økonomisk overblik

I dette afsnit redegøres der for ændringerne i resultatet fra ankerbudget til korrigeret budget til T1-prognosen og T2-prognosen

Bestyrelsen godkendte i december 2023 et budget for 2024 med et resultat på 25 mio. kr. i overskud og et forventet forbrug af særbevillinger fra tidligere år på 1,3 mio. kr. Dette giver et resultat på 23,7 mio. kr. i overskud efter brug af særbevillinger.

Det korrigerede budget viser et overskud på 16,9 mio. kr., hvilket er 6,8 mio. kr. lavere end i ankerbudgettet. Det skyldes, at budgettet er korrigeret med kompensation for højere lønudgifter, ændringer i STÅ-prognosen mm.

Ændringerne af det korrigerede budget er opsummeret i tabel 3, der viser ændringerne i resultatet fra ankerbudget til korrigeret budget til T1-prognosen og T2-prognosen. De beslutninger, som direktionen traf i forbindelse med behandlingen af T1-prognosen, herunder fordelingen af kompensation for OK24 til områderne, er indarbejdet i overblikket over T1.

ØKONOMISK OVERBLIK T2-2024			
Mio. kr.	T1-2024		T2-2024
Budgetteret resultat i ankerbudget		25,0	25,0
Særbevillinger 2020	-0,4		-0,4
Særbevillinger 2021	-0,9		-0,9
Resultat efter brug af særbevillinger		23,7	23,7
Taxametertilskud	-7,8		-3,4
Mindre ramme til uddannelser	3,6		1,0
Supplerende indberetning STÅ vedr. 2023	3,7		3,7
Forhøjet resultattilskud	2,0		2,0
Etableringstilskud Bandagist	6,0		6,0
Kompensation OK24	-20,2		-20,2
Renteindtægter	4,0		4,0
Tilskud til bevarelse af læreruddannelse i Skive			3,0
Justeret ramme Læreruddannelsen			-2,6
Justeret ramme centrale omkostninger			-0,4
Budgetteret resultat i korrigeret budget		15,0	16,9
Forretningsmæssige udsving	-11,5		-8,6
Afvigelser i alt		-11,5	-8,6
Forventet resultat 2024		3,5	8,3

Tabel 3: Økonomisk overblik – T2-2024

Fra T1 til T2 er de eneste ændringer af det korrigerede budget, at STÅ-prognosen er mere positiv end i T1 og at VIA modtager 3 mio. kr. i tilskud fra Landdistriktpuljen i 2024 til bevarelse af læreruddannelsen i Skive. Læreruddannelsens ramme er forhøjet, og dermed påvirker tilskuddet ikke det korrigerede budgets resultat.

Det forventede overskud i T2-prognosen er 8,6 mio. kr. lavere end resultatet i det korrigerede budget. Det er som tidligere skrevet en forbedring i forhold til T1-prognosen.

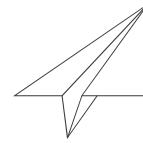
Ledelsesmæssige opmærksomhedspunkter for 2024

T2-prognosen viser trods forventede meromkostninger som følge af OK24 et forventet overskud på 8,3 mio. kr.

Der er fortsat være en naturlig usikkerhed i forhold til det endelige resultat for året. Det er forventeligt, at der vil være aktiviteter, ansættelser eller projekter, som ikke når at blive gennemført i fuldt omfang, hvilket kan reducere det forventede forbrug og dermed forbedre resultatet yderligere.

I forbindelse med T1-2024 fastholdt direktionen de omkostningsreducerende tiltag fra 2023, dog med en ændring af godkendelse af ansættelser fra direktørniveau til chefniveau på Uddannelser, Efter- og videreuddannelse og digitalisering og Fællesområdet.

Da det forventede resultat, udover konsekvenserne af OK24, vurderes som tilfredsstillende, er det direktionens vurdering, at der ikke er behov for at igangsættes yderligere initiativer til at opnå et bedre regnskabsresultat i 2024.

Resumé

Dette notat opsummerer de økonomiske konsekvenser af forslag til finanslov for 2025 for VIA.

Finanslovsforslaget indeholder ingen væsentlige reguleringer, som ikke var indregnet i det tekniske budget for 2025, som direktionen godkendte den 3. juni.

Konsekvenser af forslag til finanslov 2025

Finanslovsforslaget for 2025 indeholder regeringens forslag til tilskud til Professionshøjskoler i 2025.

I finanslovsforslaget er alle VIAs tilskud fremskrevet til 2025 på baggrund af løn- og prisudviklingen, og bevillinger fra politiske aftaler er indarbejdet.

Finanslovsforslaget indeholder ingen væsentlige forhold, som ikke var indregnet i det tekniske budget for 2025, som direktionen godkendte den 3. juni.

Finanslovsforslaget indregnes i den samlede indtægtsprognose, som vil være en del af førstebehandlingen af budgettet i direktionen den 3. oktober 2024.

Generelle ændringer og reguleringer

Pris- og lønregulering

Alle tilskud er opregnet til 2025-pris med det generelle pris- og lønindeks, der udgør 3,0 pct. Stigningen skyldes især de store lønstigninger fra april 2024, som blev aftalt i OK24. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har oplyst, at der i forbindelse med ændringsforslag vil blive omprioriteret 0,1 pct. til områder i staten, der er blevet tilgodeset ved ekstraordinære lønstigninger. Det forventes derfor, at takster og øvrige tilskud nedsættes med 0,1 pct. svarende til ca. 1 mio. kr. Dette påvirker eksempelvis størrelsen af Frascati-rammen og VIAs grundtilskud, der i den foreløbige opgørelse er for høj.

NOTAT

Udarbejdet af:
Økonomisk analyse

E: SJAK@via.dk
T: +4587551117

Dato: 2. september 2024

1/4

Effektivisering (Statens indkøbsprogram)

Alle tilskud er forøget med 0,003 pct. som følge af statens indkøbsprogram. Det skyldes fordyrelser på indkøbsaftalen for hotelophold.

Opmærksomhedspunkter

Pulje målrettet velfærdsuddannelserne

Finanslovsforslaget indeholder som forventet en pulje på 215 mio. kr., som er blevet afsat til professionshøjskolerne i reformen af universitetsuddannelserne. Puljen er målrettet velfærdsuddannelserne, men fordelingsmodellen kendes ikke. I det tekniske budget for 2025 er VIAs forventede andel på cirka 50 mio. kr. indregnet. Økonomi afventer fortsat udmelding om konkret udmøntning.

Særtilskuddet til kvalitetsløft af pædagoguddannelsen er, som forventet bortfaldet. Forventningen har været, at puljen til velfærdsuddannelser skulle kompensere for bortfaldet, men der er fortsat usikkerhed omkring dette, da udmøntningen af puljen afventer politisk afklaring.

CFU

Med finanslovsaftalen for 2024 blev det aftalt, at den annoncerede besparelse på CFU først skulle træde i kraft fra 2025, hvilket er fastholdt i finanslovsforslaget for 2025. Besparelsen fra 2024 til 2025 er på 9 mio. kr.

Med aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram blev der afsat midler til etableringen og vedligeholdelse af samlingen af fysiske bøger. I finanslovsforslaget er der afsat en pulje på 21 mio. kr. i 2025 og 57 mio. kr. fra og med 2026, men beløbet er ikke fordelt blandt professionshøjskolerne. Tilskuddet bliver fordelt efter antallet af grundskoleelever i dækningsområdet. I det tekniske budget for 2025 blev der indregnet en forhøjelse af tilskuddet til CFU på cirka 5 mio. kr. til bøger. VIAs andel er endnu ikke meldt ud.

Samlet set vil CFU modtage en mindre bevilling i 2025 og være på tidligere niveau fra 2026. Dog med den forskel, at en del af bevillingen er målrettet bogindkøb til folkeskolen.

Kvalitetstilskud

Reguleringen af resultattilskuddet genindføres fra 2025. Det betyder, at kvalitetstilskuddet ligeledes genindføres. Kvalitetspuljen opgøres først ved ændringsforslagene til finanslovsforslaget, men det forventes, at der vil være ca. 20 mio. kr. efter modregning af 24,9 mio. kr. til finansiering af udflytningsreformen. Der er ikke indregnet kvalitetstilskud i det tekniske budget for 2025.

Læreruddannelsen i Skive

I regeringens landdistriktsudspil (Sammenhæng og balance – frihed, fremtid og muligheder i hele Danmark) fra den 22. august foreslås det, at der ydes tilskud til opretholdelse læreruddannelsen i Skive. Dette er ikke en del af finanslovsforslaget, men forventes at være en del af den endelige finanslov. VIA afventer fortsat den endelige bevillingsskrivelse.

Særtilskud til læreruddannelsen

Tilskuddet til læreruddannelsen på cirka 35 mio. kr. årligt er fastholdt som et fast særtilskud. At tilskuddet fastholdes, er forventet, men der har været tvivl om, hvorvidt tilskuddet i stedet ville blive indregnet i taxametertilskuddet for læreruddannelsen.

Annullering af projektet om modernisering af it-understøttelsen på SU-området

Alle taxametertilskud er opjusteret med 0,02 pct. i 2025 stigende til 0,11 pct. i 2028 som følge af, at projektet om modernisering af it-understøttelse på SU-området er annulleret. Taksterne blev i finansloven 2024 reduceret som

følge af en forventet besparelse. Dette er en ny regulering, som ikke var en del af det tekniske budget for 2025, som direktionen godkendte 3. juni.

ESAS

Udgifterne til ESAS forventes at være relativt stabile. Der bliver således ikke kompenseret økonomisk for de højere udgifter til systemet, som følge af budgetoverskridelsen på udviklingen af det nye IT-system.

Tilskud til transportudgifter praktikforløb

I finanslovsforslaget foreslås det, at professionshøjskolerne bemyndiges til at yde tilskud til studerendes udgifter til transport i forbindelse med *udstrakte* praktikforløb på professionsbacheloruddannelsen til folkeskolelærere, hvis de studerende ikke kan gives godtgørelse efter en kilometersats i medfør af reglerne om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser. Udstrakte praktikforløb er enkelte dage udstrakt over en længere periode, hvor de studerende ikke kan benytte de normale kompensationsordninger. Tilskuddet beregnes efter de til enhver tid gældende kilometersatser og fradrag i ordningen for befordringsrabat.

Der er ikke givet en særskilt bevilling hertil, så midlerne skal prioriteres indenfor den økonomiske ramme.

Konsekvenserne for VIA vil blive undersøgt nærmere af Økonomi.

Mulighed for at afholde udgifter til lejemøbler til gæstelærere

I finanslovsforslagets tekstbemærkning er der forslag om at udvide de videregående uddannelsesinstitutioners hjemmel til at afholde afgrænsede udgifter i forbindelse med reservation af lejemøbler til udenlandske udvekslingsstuderende, gæsteundervisere og gæsteforskere. I øjeblikket må VIA afholde udgifter til depositum, garantistillelse for de pågældende lejes forpligtelser over for udlejer ved fraflytning og udgifter til tomgangsleje. Med forslaget får VIA hjemmel til også at afholde udgifter i løbet af lejeforholdet med henblik på at minimere institutionens forpligtelser over for udlejer (f.eks. mindre vedligeholdelsesopgaver) ved fraflytning.

Der er ikke givet en særskilt bevilling hertil, så midlerne skal prioriteres indenfor den økonomiske ramme.

Konsekvenserne for VIA vil blive undersøgt nærmere.

Øvrige forhold, der kan få betydning for VIA

Reserve til videreuddannelse af lærere

Der er i finanslovsforslaget afsat en reserve på 51,5 mio. kr. årligt fra 2025 til styrket meritlæreuddannelse og videreuddannelse af lærere mv. Reserven er afsat som følge af aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram. Det er ikke uddybet, hvordan pengene fordeles. VIA vil formentligt ikke direkte modtage tilskud fra puljen, men kan muligvis se frem til en øget aktivitet på meritlæreuddannelsen og videreuddannelse af lærere.

Politisk prioriteret opgavebortfald på finanslovsforslaget

Som en del af regeringens oplæg til politisk prioriteret opgavebortfald på finanslovsforslaget, hvor regeringen overordnet vil spare 1.000 årsværk, indgår et forslag om en enklere akkreditering af uddannelsesinstitutionernes kvalitetssikring og nedsat frekvens fra hvert 6. til hvert 8. år.

Desuden lægges op til en forenklet administration og monitorering samt moderniseret dialog med sektor og interessenter.

Det fremgår ikke tydeligt, hvorledes dette vil få indflydelse på VIA. Besparelserne er i finanslovsforslaget udelukkende rettet mod ministerier og styrelser.

Praktikrefusion til læreruddannelsen

Taksten for praktikrefusion er i finanslovsforslaget nedsat med 600 kr. Dette har ikke umiddelbart økonomiske konsekvenser, men kan få negativ indflydelse på antallet af praktikpladser på læreruddannelsen, især på privat- og efterskoler.

Udvikling i tilskud fra 2024 til 2025

Nedenstående tabel viser udviklingen i VIAs samlede tilskud eksklusive taxametertilskud, midler fra universitetsreformen samt bogindkøb til folkeskolen fra 2024 til 2025 i mio. kr.

UDVIKLING I VIAS FASTE TILSKUD FRA 2024 TIL 2025			
Tilskudsbetegnelse	2024 i mio. kr.	2025 i mio. kr.	Udvikling 2024-2025 i %
Grundtilskud til professionshøjskoler	281,7	290,2	3,0%
Decentrale grundtilskud til professionshøjskoler	41,8	43,0	3,0%
Momskompensationstilskud	0,8	0,8	3,0%
Regulering vedrørende biblioteksydelser	-0,8	-0,9	3,0%
Grundtilskud til selvejende institutioner mv.	1,2	1,2	3,0%
Kostafdeling ved VIA University College i Nr. Nisum	5,3	5,4	3,0%
Særtilskud til Center for animation, visualisering og grafisk fortælling	10,3	10,6	3,0%
Kvalitetsløft af pædagoguddannelsen	11,5	0,0	-100,0%
Kompensationsordning vedr. engelsksprogede uddannelser	5,6	3,8	-31,3%
Tilskud til læreruddannelse	34,8	35,9	3,0%
Tilskud til undervisningsmiddelcenterfunktionen ved professionshøjskoler	46,8	37,9	-19,0%
Tilskud til forsknings- og udviklingsaktiviteter	92,4	95,2	3,1%
I alt	531,2	523,2	-1,5%

Note: Tilskuddet til undervisningsmiddelcenterfunktionen ved professionshøjskolerne er tilskuddet til CFU

Tabellen viser, at der for de fleste typer af tilskud er en stigning på 3 pct. svarende til opregningen med det generelle pris- og lønindeks.

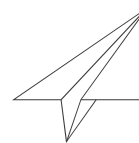
Samlet reduceres tilskuddene med cirka 8 mio. kr. Dette skyldes allerede kendte reduktioner i enkelte tilskud, samt at to nye tilskud endnu ikke er fordelt til uddannelsesinstitutionerne, og dermed ikke indgår i tabellen.

Både VIAs andel af tilskuddet til CFU på 21 mio. kr. til bøger og VIAs andel af de 215 mio. kr. til velfærdsuddannelserne er afsat i en særskilt pulje, og dermed endnu ikke fordelt til uddannelsesinstitutionerne.

Tilskuddet til kvalitetsløft af pædagoguddannelsen bortfalder som forventet i 2025.

Kompensationen vedrørende engelsksprogede uddannelser, der blev indført i aftalen om reduktion af engelsksprogede uddannelser, reduceres planmæssigt med en tredjedel fra 2024 til 2025 og bortfalder helt i 2026.

Tilskuddet til CFU er i finansloven for 2024 blev tilskuddet reduceret med 20 pct. i 2025. Besparelsen er som ventet fastholdt i finanslovsforslaget for 2025.

Opdateret efter regeringens udmelding om reform

Direktionens orientering: vurdering af budget 2025

Budget 2025 er udarbejdet på baggrund af direktionens forventninger til indtægterne for 2025-2028.

Formålet med dette notat er at orientere bestyrelsen om direktionens vurdering af budget 2025 på baggrund af de usikkerheder, der er omkring tildeling af og formålet med midlerne fra Reform af universitetsuddannelserne.

Det er direktionens vurdering, at indtægtsprognosen som ventet viser en fortsat nedgang i STÅ-indtægterne de kommende år og at nedgangen alt andet lige kræver tilpasninger.

Modsat forventer direktionen, at VIA vil modtage midler fra Reform af universitetsuddannelserne til investeringer i videregående velfærdsuddannelser. Det er direktionens vurdering, at VIA vil modtage ca. 52 mio. kr. i 2025 (ud af 220 mio. kr. på landsplan) uden særlige modkrav, og at midlerne skal anvendes til omstilling til reformen. Fra 2026 vil der sandsynligvis være krav til tilskuddets anvendelse. Det er endnu for tidligt at blive konkret om, hvilke krav der vil blive stillet og det kan i givet fald blive nødvendigt at genbesøge budgetterne, når reformens indhold er kendt. Efter udmeldingen om reformen, er det fortsat opfattelsen i direktionen. De 220 mio.kr. er en del af den samlede finansiering af reformen og indgår fra 2025.

I tillæg til midlerne fra Reform af universitetsuddannelserne, er der i udmeldingen om reformen angivet 50 mio. kr. på landsplan fra Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram til en styrket meritlæreruddannelse og videreuddannelse i 2025. Det er endnu ikke meldt ud, hvor stor en andel af midlerne VIA modtager og hvordan. Midlerne er ikke indregnet i budgettet.

Direktionen har i forslaget til budget 2025 valgt, at midlerne fra Reform af universitetsuddannelserne (51,5 mio. kr. i 2025-prisniveau) fordeles med:

- 7,7 mio. kr. fællesbidrag (15 pct.)

NOTAT

Udarbejdet af:
Lars Peter Schou
Koncernøkonomichef

E: LPSC@via.dk
T: +4587551123

Dato: 10. oktober 2024

1/3

- 9,8 mio. kr. til pædagoguddannelsen som kompensation for uddannelsens andel af den tidligere særbevilling som ikke længere er en del af Finansloven
- 24,0 mio. kr. fordeles til uddannelser efter fordelingsmodellen for uddannelser
- 10,0 mio. kr. reserveres i en central pulje til omstilling og kapacitetsopbygning i forbindelse med en kommende reform

Indregnes og fordeles midlerne i budget 2025 på denne måde, er det muligt at undgå generelle besparelser på tværs i budget 2025, men der vil fortsat være områder, der skal tilpasse som følge af aktivitetsændringer.

Hvis tilskuddet ikke indregnes, vil VIA være i den situation, at flere områder skal gennemføre væsentlige afskedigelser i efteråret 2024 svarende til 42 mio.kr. Når budgetudfordringen kun er 42 mio.kr. skyldes det, at der i budgettet er afsat 10 mio.kr. til omstilling og kapacitetsopbygning i forbindelse med reformen, som umiddelbart kan fjernes fra budgettet.

F.eks. vil pædagoguddannelsen ud over tilpasning til et lavere aktivitetsniveau også skulle finde de ca. 10 mio. kr., der har været givet i de seneste fem år til styrkelse af uddannelsen. Det samme vil gælde på andre uddannelser, i Fællesområdet og øvrige af VIAs driftsområder.

Det er direktionens vurdering, at der er flere forhold, der taler for, at VIA vil modtage et tilskud:

- Beløbsrammen er en del af en større politisk aftale bl.a. om reduktion af en række kandidatuddannelser på universiteterne, og midlerne er afsat i udspil til finansloven fra september 2024
- Det forekommer realistisk, at regeringen fortsat vil styrke pædagoguddannelsen
- Med forventningen om en politisk aftale om en reform af VIAs uddannelser inden jul, vil der være behov for politisk at afsætte midler til at påbegynde omstillingen på professionshøjskolerne.

Organisatorisk er det direktionens vurdering, at kontinuitet i den langsigtede planlægning er at foretrække frem for en "stop-go" planlægning, der kan blive resultatet af at gennemføre afskedigelser i efteråret 2024, for i løbet af 2025 at finde ud af, at der alligevel kommer et tilskud og at afskedigelserne ikke var nødvendige. Mange af de afskedigede vil være vidensmedarbejdere, som det efterfølgende kan være svært at rekruttere. Vidensmedarbejdere, direktionen forventer, der vil være nødvendige for at løfte reformen fremadrettet.

Risikoen ved at indregne et tilskud fra universitetsreformen kan være, som beskrevet ovenfor, at de samlede indtægter for VIA vil være 52 mio.kr. for høje. En anden risiko er, at tilskuddet kommer med en række specifikke krav, som kan betyde, at nogle elementer i den foreløbige disponering skal trækkes tilbage. Endelig er der også en risiko for, at beløbet vil være væsentligt mindre end de 52 mio.kr., hvilket vil indebære et behov for at genbesøge budgettet igen.

Risikoen, ved at indregne midlerne fra reformen uden at kende kravene til en evt. ny opgaveløsning er desuden, at et manglende tilskud vil skabe et hul i budgettet indenfor hele VIAs organisation, som potentielt vil kunne medføre en sparerunde i starten af 2025, som kunne være iværksat tidligere. Effekten af denne sparerunde vil have mindre effekt i 2025 på grund af opsigelsesvarsler m.v. og sandsynligvis vil det medføre en budgetoverskridelse og dermed et træk på VIAs egenkapital. Det er direktionens vurdering, at VIA har tilstrækkelige likvide reserver til at dække et evt. underskud. VIA har i efteråret 2024 indbetalt det resterende udstående af indefrosne feriepenge, men har på trods af dette fortsat en løbende likviditet på omkring 200 mio. kr.

Rektorkollegiet og sektorens ressourcedirektørudvalg har videndelt om, hvordan professionshøjskolerne håndterer uklarheden i økonomistyringen. Flere af de øvrige professionshøjskoler har valgt ikke at indregne midlerne fra Reform af universitetsuddannelser i budget 2025 som følge af de usikkerheder, tilskuddet er forbundet med, hvilket fører til omkostningsreduktioner på de pågældende institutioner. Det er imidlertid direktionens samlede vurdering, at tilskuddet fra reformen sandsynligvis udmøntes uden konkrete krav i første omgang og dermed - ud fra en kalkuleret risiko, hvor fordele og ulemper er vurderet – bør indregnes i VIAs budget for 2025.

REGION MIDTJYLLAND, KKR MIDTJYLLAND OG VIA UC

ADRESSE COWI A/S
Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby

TLF +45 56 40 00 00

FAX +45 56 40 99 99

WWW cowi.dk

Afgangen af nyuddannede inden for velfærdsområdet i den midt- jyske region

NOTAT

INDHOLD

1	Indledning	3
2	Resumé og tværfaglig analyse	8
3	Hvorfor forlader de nyuddannede deres fag?	12
4	Afgangen blandt nyuddannede ergoterapeuter	15
5	Afgangen blandt nyuddannede fysioterapeuter	17
6	Afgangen blandt nyuddannede social- og sundhedsassistenter	19
7	Afgangen blandt nyuddannede social- og sundhedshjælpere	25
8	Afgangen blandt nyuddannede sygeplejersker	31
9	Afgangen blandt nyuddannede socialrådgivere	38
10	Afgangen blandt nyuddannede folkeskolelærere	43
11	Afgangen blandt nyuddannede pædagoger	50
12	Afgangen blandt nyuddannede pædagogiske assistenter	57

PROJEKTNR.

A236783

DOKUMENTNR.

3

VERSION

3.0

UDGIVELSESDATO

2. august 2024

BESKRIVELSE

UDARBEJDET

CALL, KAHG, HLE POS

KONTROLLERET

GODKENDT

HLE

BILAG

Bilag A	Afgræsning af de enkelte faggrupper	60
---------	-------------------------------------	----

1 Indledning

Indhold

Dette notat indeholder en analyse af **afgangen af nyuddannede** blandt udvalgte uddannelsesgrupper inden for velfærdsområdet i den midtjyske region. Fokus i analysen er på at undersøge, **hvor mange** af de nyuddannede, der forlader deres fag inden for de første fem år efter endt uddannelse og **hvornår**.

Analysen er iværksat af KKR Midtjylland, Region Midtjylland og VIA UC i samarbejde med AMK Midt-Nord, SOSU-skolerne i Midtjylland, BUPL, Socialpædagogernes Landsforbund (SL), FOA, Ergoterapeutforeningen og Danske Fysioterapeuter.

Analyseperiode

Analysen er gennemført af COWI A/S i perioden januar-maj 2024 og er primært baseret på registerdata.

1.1 Baggrund og formål

Baggrund

Sundhedsområdet og det pædagogiske område har i en årrække været præget af stigende rekrutterings- og fastholdelsesproblemer. En af årsagerne hertil er bl.a., at antallet af nyuddannede ikke har været tilstrækkelig til at kompensere for den aldersbetingede afgang fra faget og for den øgede efterspørgsel efter velfærdsuddannede.

Skal det fremtidige rekrutteringsgrundlag sikres, og de negative følgevirkninger af længere perioder med mangel på arbejdskraft forebygges, er det således nødvendigt både at sikre en tilstrækkelig tilgang af nyuddannede og at de allerede ansatte fastholdes, herunder ikke mindst gruppen over 50 år, som fylder relativt meget blandt flere af velfærdsuddannelserne, jf. analysen af behovet for velfærdsuddannede i den midtjyske region 2024-2034¹.

En selvstændig problematik at sikre, at de velfærdsuddannede fastholdes inden for deres fag. Det gælder ikke mindst de nyuddannede. Flere nyere analyser peger således på, at en del nyuddannede inden for velfærdsområdet vælger at forlade deres fag inden for de første år efter deres uddannelse. F.eks. viser analyser fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE), at 4 ud af 10 folkeskolelærere ikke længere arbejder som folkeskolelærere i grundskolen 5 år efter, de er blevet færdiguddannede², og at knap hver fjerde pædagog forlader faget, inden for de første 5 år efter endt uddannelse³.

¹ Region Midtjylland, KKR Midtjylland og VIA UC, 2024: Behovet for velfærdsuddannede i den midtjyske region 2024-2034. Udarbejdet af COWI.

² Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, 2022: "Nyuddannede: Kun 6 ud af 10 læreruddannede arbejder i folkeskolen". Publiceret i Uddannelse 5. april 2022, og udarbejdet af Mie Dahlskov Pihl og Anton Lykketoft.

³ Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, 2023: "Knap hver fjerde pædagog arbejder ikke i faget fem år efter endt uddannelse". Publiceret i Arbejdsmarked 29. august 2023 og udarbejdet af Emilie Damm Klarlund, Frederik Sølund og Nanna Warming.

Tilsvarende viser en anden analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, at 35% af de pædagoger, som arbejder inden for socialområdet og som er under 35 år, har forladt faget inden for de seneste fem år, mod 22% af de 46-55-årige⁴. Endelig viser en rundspørge blandt 226 nyuddannede og kommunaltansatte socialrådgivere, foretaget af Dansk Socialrådgiverforening og KL, at 30% af de nyuddannede socialrådgivere overvejer at forlade faget og at 49% overvejer at skifte til et andet socialrådgiverområde⁵.

Analyserne siger imidlertid ikke noget om, hvorvidt der er tale om et generelt fænomen blandt unge og/eller nyuddannede og/eller om der er særlige forhold, som betyder, at afgang fra velfærdsområdet er større end fra andre områder.

Formål

Denne analyse skal bidrage med en indsigt i, hvor mange af de af nyuddannede inden for velfærdsområdet i den midtjyske region, der forlader deres fag efter endt uddannelse.

Analysen stiller skarpt på følgende konkrete spørgsmål⁶:

- 1 **Hvor stor** er afgang fra de enkelte uddannelser i den midtjyske region, hvis man har mellem 0 og 5 års anciennitet?
- 2 Kan der påvises **særligt kritiske tidspunkter**, hvor afgang er højere end på andre tidspunkter?
- 3 **Hvor går de hen?** Arbejder de inden for et andet fagområde, er de i gang med en uddannelse eller er de ledige?
- 4 Er der forskel på, om **ansættelsesstedet** er i enten staten, regionen, en kommune eller i den private sektor?
- 5 I hvilke **brancher** får faggrupperne **efterfølgende** ansættelse, når de forlader et fagområde i velfærdssektoren?
- 6 Hvordan ser **bevægelsesmønstrene mellem de enkelte sektorer** ud?
- 7 Hvor mange **vender tilbage** til faget igen?

Med det mål at opnå viden om, årsagerne til, at nyuddannede forlader deres fag, er der gennemført en mindre desk research.

Analysen er dog **primært kvantitativ** og baseret på registerdata, hvoraf de nyeste data er fra 2022. Det betyder, at analysen, ligesom de ovenfor refererede analyser, primært er deskriptiv og alene har fokus udvalgte uddannelser, jf. afsnit 1.3 neden for.

⁴ Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, 2023: "Pædagoger uden for faget". Publiceret den 8. juni 2023 og udarbejdet af Kristoffer Lind Glavind og Frederik Søborg.

⁵ Dansk Socialrådgiverforening og KL har i 2023, og som led i det fælles projekt "Nøglen til en god start", foretaget en rundspørge blandt 226 socialrådgivere, som var uddannet inden for de seneste to år, og efterfølgende blevet ansat i kommunernes forvaltninger i 2023. Jf.: <https://socialraadgiverne.dk/faglig-artikel/kun-hver-tredje-nyuddannede-socialraadgiver-faar-en-god-start/>

⁶ Region Midtjylland, KKR Midtjylland og VIA UC, 2023: Kommissorium: Behovet for velfærdsuddannede og afgang fra professionerne i den midtjyske region.

Mål Resultaterne af analysen skal anvendes til at kvalificere og forbedre initiativer til fastholdelse, og som input til dialogen mellem kommuner, region og VIA UC om udvikling af uddannelserne.

1.2 Metode og afgrænsning

Metode Afgangsanalysen er baseret på **registerdata**, og tager udgangspunkt i den årgang, som blev nyuddannet i 2017. Denne årgang følger vi de efterfølgende fem år, dvs. i 2018, 2019, 2020, 2021 og 2022. År 2022 er det seneste år, der foreligger registerdata for. Herved får vi mulighed for at belyse, hvor mange blandt **årgang 2017**, der forlader deres fag de første fem år efter endt uddannelse.

Afgrænsning af "inden for faget" Afgrænsningen af, om de valgte faggrupper **arbejder inden for faget** eller ej, er foretaget på baggrund af registeroplysninger om, hvilken arbejdsfunktion faggruppen varetager i de enkelte år. Denne oplysning er opgjort på baggrund af såkaldte DISCO-koder, der er den danske version af den internationale fagklassifikation, International Standard Classification of Occupations, ISCO, som udarbejdes af International Labour Organisation, ILO⁷.

Ved at bruge DISCO-koderne opnår vi den bedst mulige indikation af, om det arbejde de enkelte faggrupper varetager ligger inden for det fag, de er uddannet til eller ej. Vi kunne alternativt have valgt primært at tage udgangspunkt i de brancher, som faggruppen typisk arbejder inden for i dag, såsom f.eks. sundhedsvæsen, undervisning, sociale institutioner og/eller offentlig administration. Men herved risikerer vi, at vi også kommer til at tælle dem med, som fortsat arbejder inden for de traditionelle brancher, men i andre funktioner end de, de umiddelbart er uddannet til. Vi kan bl.a. se, at der er flere blandt social- og sundhedshjælperne, der arbejder med børneomsorgsarbejde eller som køkkenhjelper inden for branchen sociale institutioner, som er den branche, hvor hovedparten af social- og sundhedshjælperne i dag er ansat.

Anvendelse af DISCO-koder er baseret på indberetninger fra arbejdsgiverne, og dermed på arbejdsgivernes vurdering af, hvilken funktionskoder, der bedst muligt beskriver de opgaver, som den enkelte medarbejder varetager. For størstedelen af de velfærdsuddannede er det relativt enkelt at finde de DISCO-koder, som bedst muligt definerer det arbejde, som de varetager. Men idet flere af faggrupperne inden for velfærdsområdet ofte varetager bredere arbejdsopgaver end de snævert professionsspecifikke, har vi i forbindelse med valget af DISCO-koder foretaget en analyse af, hvilke DISCO-koder, der især er anvendt i forhold til de enkelte faggrupper. Har vi kunnet se, at der var særlig mange, som havde en bestemt kode, har vi foretaget en kvalitativ vurdering af, om den med rette kunne siges at være en funktion inden for faget.

For fysioterapeuternes vedkommende har vi på foranledning af Sekretariatet bag analysen (repræsentanter fra Region Midtjylland, KKR-Midtjylland og VIA UC), valgt at inkludere yderligere en række DISCO-koder, udover den kode, som primært beskriver fysioterapeuternes arbejde: 226410 Fysioterapeutarbejde.

⁷ Jf. Danmarks Statistik, 2011: DISCO-08. Danmarks Statistiks fagklassifikation.

Konkret er følgende fem koder tilføjet: 226900 Sundhedsarbejde ikke klassificeret andetsteds, 321400 Teknikerarbejde inden for fremstilling af proteser, 342300 Instruktørarbejde inden for fitness og beslægtede områder, 532100 Omsorgsarbejde på institutioner og hospitaler (ekskl. plejehjem) og 532200 Social- og sundhedsarbejde i private hjem (inkl. plejehjem). Argumentet for at medtage DISCO-koden 321400 Teknikerarbejde inden for fremstilling af proteser er, at det endnu ikke er muligt at læse til bandagist i Danmark. Tidligere har det været muligt at tage et forberedende kursus i Danmark og derefter færdiggøre i Sverige, men denne mulighed stoppede under Covid-19. Det er derfor, ifølge VIA UC, indenfor fysioterapeuternes fag at arbejde med fremstilling af proteser.

I Bilag A er vist en oversigt over de DISCO-koder, som vi i denne analyse har anvendt i forhold til at definere, hvornår de enkelte faggrupper arbejder inden for faget.

Afgrænsning af årgang 2017

Årgang 2017 er udvalgt på baggrund af følgende kriterier:

- > Havde en højst fuldført uddannelse inden for velfærdsområdet i 2017, men ikke i 2016.
- > Boede i den midtjyske region i 2017, og dermed det år de blev nyuddannet.
- > Har en arbejdsfunktionskode (DISCO-kode) i Danmarks Statistiks registre i alle årene fra 2017-2022, og dermed en angivelse af hvilken funktion, de varetog i de enkelte år, de var i beskæftigelse. Arbejdsfunktionen anvendes til afgrænsningen af, om de arbejder "inden for faget".

Afgrænsningen af uddannelser

Afgrænsningen af de uddannelser, der indgår i analysen, er foretaget på baggrund af størrelsen af årgang 2017 og her omfanget af de personer, der opfylder ovenstående kriterier, og hvor årgang 2017 samtidigt udgør mere end 100 personer. Det gør de uddannelser, der fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1-1 Oversigt over de uddannelsesgrupper, der indgår i afgangsanalysen og omfanget af den årgang (årgang 2017) vi følger frem til 2022.

Fagområder	Årgang 2017 - antal
Ergoterapeuter	111
Fysioterapeuter	114
Socialrådgivere	272
Social- og sundhedsassistenter	316
Social- og sundhedshjælpere	513
Sygeplejersker	542
Folkeskolelærere	528
Pædagoger	939
Pædagogiske assistenter	127

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmarks Statistik.

Det har været nødvendigt at opdele uddannelserne i to grupper, idet et par af faggrupperne er for små til at gennemføre alle de detaljerede afgangsanalyser. Vi har sammen med styregruppen for analysen valgt alene at gennemføre overordnede analyser af afgangens blandt de faggrupper, hvor årgang 2017 udgør mellem 100 og 250 personer, når der samtidigt er taget højde for det antal, som ikke har en funktionskode i Danmarks Statistiks registre. Det gælder følgende faggrupper: ergoterapeuter, fysioterapeuter, og pædagogiske assistenter.

Desk research

Der er gennemført en kort og overordnet deskresearch. Fokus har været på nyere litteratur og artikler om, hvorfor nyuddannede inden for velfærdsområdet vælger af forlade deres job. Artiklerne omhandler primært pædagoger, folkeskolelærere, sygeplejersker og socialrådgivere og er primært baseret på litteraturstudier og interviews med nyuddannede. Der skal gøres opmærksom på, at det inden for rammerne for denne analyse ikke har været hensigten at gennemføre en detaljeret gennemgang af den eksisterende litteratur, men alene at opnå en indsigt i nogle af årsagsforklaringerne.

1.3 Forbehold og afrapporteringsform

Forbehold

Det er første gang, at der er blevet gennemført en afgangsanalyse af udvalgte velfærdsuddannelser i den midtjyske region. Derfor har vi ikke et historisk sammenligningsgrundlag. Det betyder, at meget af teksten har karakter af beskrivelser snarere end mere dybdegående analyser af resultaterne.

Vi kan således på nuværende tidspunkt ikke sige noget om, hvorvidt de mønstre vi ser i tallene, er udtryk for en bestemt tendens for de enkelte faggrupper. Eksempelvis kan vi ikke entydigt konkludere, om et fald i andelen, der arbejder inden for faget fem år efter endt uddannelse, er udtryk for en egentlig flight fra faget eller blot en naturlig udvikling dækkende over et ønske om at prøve et nyt fagområde efter 4-5 år i sin første stilling. I sammenhæng hermed er det vigtigt at huske, at den belyste periode både indeholder den periode, hvor vi oplevede COVID-19 pandemien og en efterfølgende forstærket høj konjunktur.

På nuværende tidspunkt ligger styrken i resultaterne primært i, at de udgør et nyt vidensgrundlag om omfanget af afgangens af nyuddannede, og om udviklingen heri de første fem år efter endt uddannelse. Herudover kan resultaterne bruges til at sammenligne afgangens på tværs af de belyste uddannelser.

Afrapporteringsform

For at lette sammenligningen af de enkelte faggrupper er afsnittene bygget helt ens op og resultaterne delvis beskrevet i punktform. Det betyder, at der vil kunne komme en del gentagelser på tværs af afsnittene.

1.4 Notatets opbygning

Opbygning

Notatet består foruden dette afsnit af i alt 12 yderligere afsnit:

- > **Afsnit 2** indeholder et resumé af hovedresultaterne og en sammenstilling af resultaterne på tværs af de udvalgte uddannelser.
- > **Afsnit 3** indeholder en kort gennemgang af nyere litteratur og artikler om årsagerne til, at nyuddannede inden for velfærdsområdet forlader deres fag.

- > **Afsnit 4-12** indeholder analyserne af afgangen af nyuddannede blandt de ni faggrupper, der er i fokus i dette notat.
- > **Bilag A** indeholder en oversigt over de arbejdsfunktionskoder, som er anvendt til at afgrænse "inden for faget".

2 Resumé og tværfaglig analyse

Størstedelen starter inden for deres fag

Resultaterne af analysen af afgangen blandt nyuddannede velfærdsuddannede viser, at størstedelen af årgang 2017 **startede deres karriere inden for deres fag**, jf. Tabel 2-1 neden for.

Blandt sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter og social- og sundheds-hjælper gjaldt det stort set alle, mens andelen var noget lavere blandt fysioterapeuterne og de pædagogiske assistenter. Blandt de to sidstnævnte faggrupper fandt mellem godt hver fjerde (pædagogiske assistenter) og godt hver femte (fysioterapeuter) deres første job uden for deres fag.

Tabel 2-1 Andelen af de beskæftigede, som er **beskæftiget inden for deres fag** i henholdsvis det år, de blev uddannet og i de efterfølgende fem år.

Uddannelse	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ergoterapeuter	93%	95%	85%	82%	83%	82%
Fysioterapeuter	72%	77%	80%	78%	79%	76%
SOSU-hjælper	96%	89%	84%	78%	72%	64%
SOSU-assistenter	98%	96%	95%	94%	92%	87%
Socialrådgivere	89%	91%	88%	85%	84%	80%
Sygeplejersker	99%	99%	97%	97%	95%	93%
Folkeskolelærere	91%	91%	91%	89%	89%	86%
Pædagoger	92%	92%	92%	90%	88%	87%
Pædagogiske assistenter	79%	72%	68%	65%	52%	48%

Kilde: Særkørsler på data fra Danmarks Statistiks Forskermaskine.

Størstedelen er i job det år, de er færdiguddannet

Det kan samtidigt konstateres, at **størstedelen af årgang 2017 var i beskæftigelse i det år, de blev færdiguddannet**, jf. Bilagstabel 1. Det gælder særligt mange blandt sygeplejerskerne (98%), men også blandt social- og sundhedsassistenterne (95%), socialrådgiverne (94%) og folkeskolelærerne (91%), og færrest blandt de pædagogiske assistenter (69%).

Resultaterne vidner således om, at der både er en stor efterspørgsel efter de pågældende velfærdsuddannede, og om, at de velfærdsuddannede vælger deres fag til efter afslutning af deres uddannelse.

Andelen der arbejder inden for faget, falder i løbet af de første fem år

I løbet af de første fem år efter endt uddannelse (her 2018-2022) **falder andelen** blandt de beskæftigede, **som arbejder inden for faget**, jf. Tabel 2-1 og Figur 2-1.

Det gælder især blandt de pædagogiske assistenter og blandt social- og sundhedshjælperne, og dermed blandt to af de faggrupper, som har de korteste uddannelser bag sig inden for velfærdsområdet. For de pædagogiske assistenters vedkommende er kun knap halvdelen (48%) af de beskæftigede beskæftiget inden for deres fag fem år efter endt uddannelse. Blandt social- og sundhedshjælperne gælder det knap 2/3 (64%) af de beskæftigede.

Omvendt er andelen blandt de beskæftigede, som forsat arbejder inden for deres fag fem år efter endt uddannelse, fortsat høj blandt sygeplejerskerne (93%), men også blandt social- og sundhedsassistenterne (87%), folkeskolelærerne (86%) og pædagogerne (81%). Blandt fysioterapeuterne er andelen, i modsætning til de øvrige faggrupper, steget sammenlignet med udgangsåret.

Resultaterne vidner om, at hovedparten af de belyste grupper af nyuddannede inden for velfærdsområdet er relative loyale over for deres fag i de første fem år efter endt uddannelse, og det gælder i særdeleshed sygeplejerskerne.

Ingen mønstre i afgang, men ofte lidt flere der forlader faget efter fire år

Der kan **ikke umiddelbart identificeres særlige mønstre i afgang** fra de enkelte fagområder over tid, og dermed i andelen blandt de beskæftigede, der ikke arbejder inden for deres fag. Dog ser det for flere faggruppers vedkommende ud til, at der er en stigning i antallet, der forlader deres fag mellem år 4 og 5 efter endt uddannelse end mellem de øvrige år. Det er dog svært at sige noget om, hvorvidt der er tale om en tendens eller om det skyldes, de ændrede rammebetingelser i forbindelse med COVID-19 pandemien eller helt andre forhold. Tallene siger heller intet om, hvorvidt der er tale om et egentligt fravalg af faget, eller om der blot er tale om et naturligt mønster blandt nyuddannede generelt.

Det stigende antal som ikke arbejder inden for faget, finder arbejde uden for faget

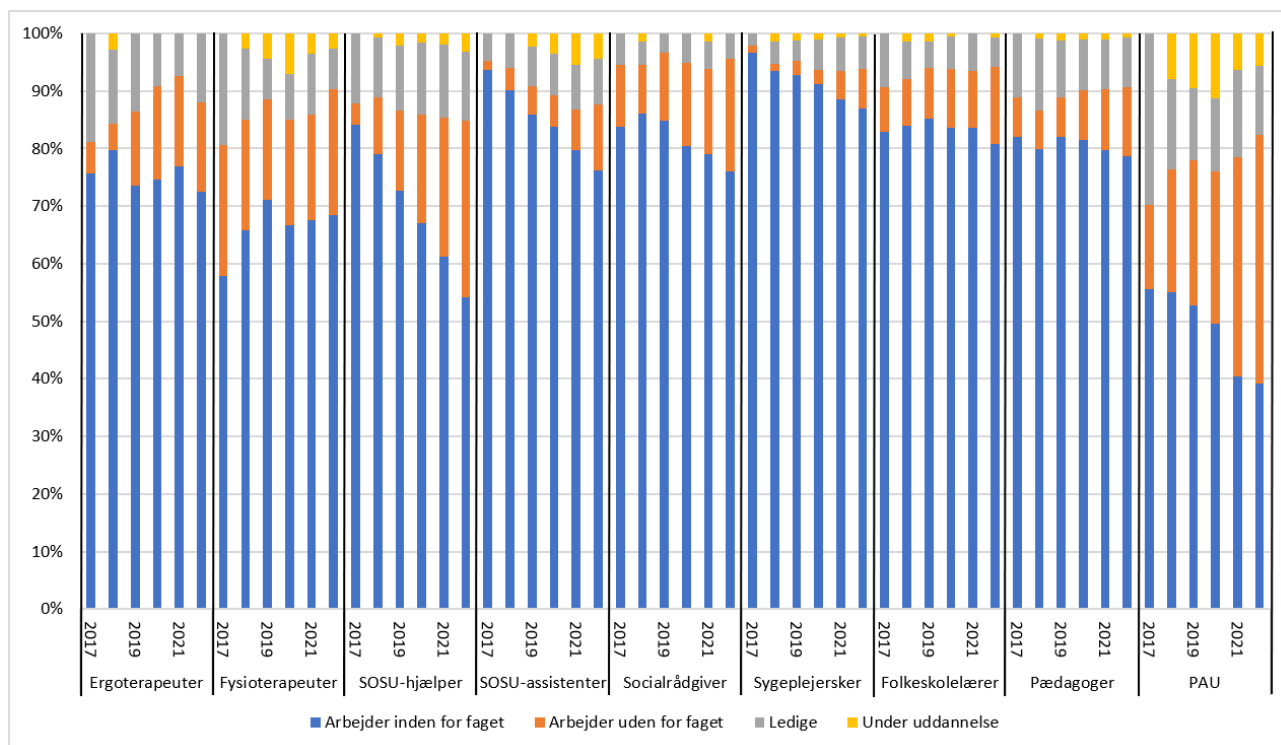
De som ikke er beskæftiget inden for deres fag, er enten **beskæftiget uden for faget**, **ledige** eller **under uddannelse**.

Figuren neden for viser i denne sammenhæng, at

- > hovedparten af dem, der ikke er beskæftiget inden for deres fag, enten er **beskæftiget uden for faget eller er ledige**.
- > antallet af ledige er relativt stabilt over tid, mens antallet, der er beskæftiget uden for faget typisk stiger, idet der dog er variationer på tværs af faggrupperne.
- > der er relativ få, som vælger at videreuddanne sig eller starte på en ny uddannelse de første fem år efter endt uddannelse. Det gælder lidt flere blandt fysioterapeuterne, SOSU-hjælperne, SOSU-assistenterne og de pædagogiske assistenter end blandt de øvrige, men antalsmæssigt er der tale om et fåtal.

Vi kan således konkludere, at det fald i andelen, som er beskæftiget inden for faget fem år efter endt uddannelse ikke skyldes, at et stigende antal bliver ledige eller starter på en uddannelse, men at et stigende antal finder job uden for deres fag.

Figur 2-1 Den samlede årgang 2017 fordelt på om de arbejder inden for faget, uden for faget, er ledige eller under uddannelse. Opgjort for de enkelte år i perioden 2017-2022.

Kilde: Særkørsler på data fra Danmarks Statistiks Forskermaskine.

Hovedparten af dem, som har forladt deres fag, var ansat på en kommunal arbejdsplads

Hovedparten af de personer, der har forladt deres fag i perioden 2017-2022, var ansat i en kommune på det tidspunkt, de forlod faget, jf. figuren neden for. Blandt sygeplejerskerne var der dog næsten lige så mange, som var ansat på en regional arbejdsplads (37%), som der var ansat på en kommunal arbejdsplads (42%), på det tidspunkt de forlod faget.

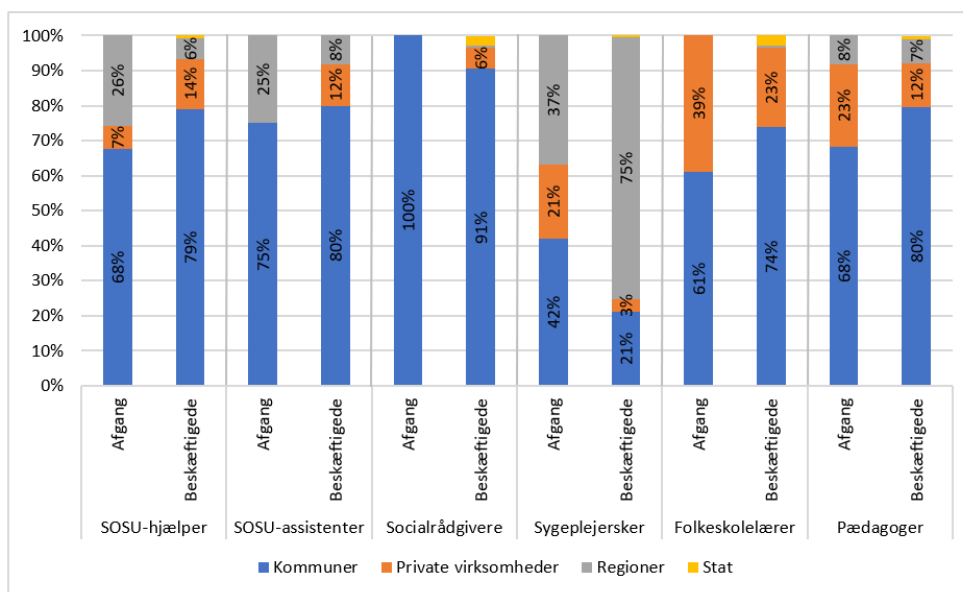
Hermed kan det imidlertid ikke umiddelbart konkluderes, at de kommunale arbejdspladser har sværere ved at fastholde de nyuddannede end andre sektorer. Tværtimod viser det sig, at andelen der forlader en kommunal arbejdsplads for at arbejde inden for et andet fag, som hovedregel er mindre end andelen, som er beskæftiget inden for den kommunale sektor på det pågældende tidspunkt.

Sammenholdes fordelingen af afgang på sektorer med fordelingen af de beskæftigede på sektorer for alle faggrupperne, kan det konkluderes, at

- > afgang fra de regionale arbejdspladser er forholdsmæssig større end fra de øvrige sektorer blandt SOSU-hjælperne og SOSU-assistenterne.
- > afgang fra de kommunale arbejdspladser er forholdsmæssig større end fra de øvrige sektorer blandt socialrådgivere og sygeplejerskerne.
- > afgang fra de private arbejdspladser er forholdsmæssig større end fra de øvrige sektorer blandt folkeskolelærerne og pædagogerne.
- > afgang fra de private virksomheder er forholdsmæssige større end omfanget af beskæftigede inden for denne sektor blandt sygeplejerskerne.

Det ser således ud til, at de sektorer, som de enkelte faggrupper "traditionelt" er beskæftiget i, også er dem, som de nyuddannede forbliver inden for deres fag i. Eller anderledes formuleret, så ser det ud til, at det i højere grad er de nyuddannede, som er beskæftiget inden for de sektorer, hvor der er relativ få ansat af faggruppen, som forlader deres fag. Om det forhold, at denne gruppe således en gang har "fravalgt" den mere traditionelle sektor målt på antal ansatte i sektoren, betyder at de har en større sandsynlighed for at forlade faget, kan vi ikke entydigt konkludere, men tallene indikerer, at det forholder sig således.

Figur 2-2 Andel af årgang 2017, der har forladt faget i perioden 2017-2022 fordelt på sektorer og andel af beskæftigede inden for de pågældende sektorer i afgangsåret.

Kilde: Særkørsler på data fra Danmarks Statistiks Forskermaskine.

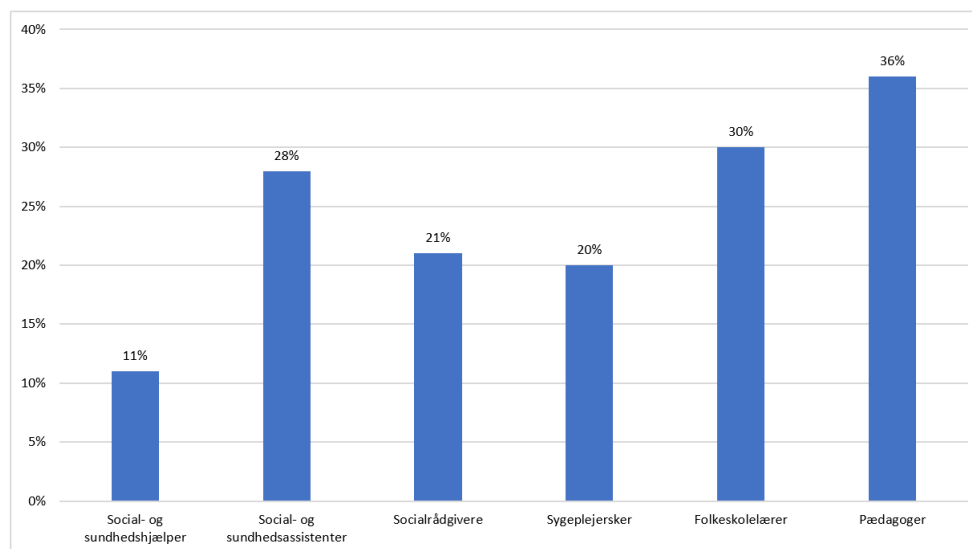
Anm.: Der er for få observationer blandt ergoterapeuter, fysioterapeuter og pædagogiske assistenter til, at det er har været muligt at gennemføre analyser af afgang fordelt på sektorer inden for disse faggrupper.

Mellem hver tiende og godt hver tredje vender tilbage til deres fag igen

Mellem hver tiende og godt hver tredje af dem, der har været beskæftiget uden for deres fag i perioden 2017-2021, er beskæftiget inden for deres fag igen i 2022, jf. figuren neden for. Der er i denne henseende særlig mange blandt pædagogerne, folkeskolelærerne og social- og sundhedsassistenterne, der vender tilbage til deres fag.

Så ligesom der er nogle, der i løbet af deres første år efter de er nyuddannet forlader deres fag, så er der samtidigt flere, der vender tilbage igen. Om bevægelserne ind og ud af fagområderne er et generelt fænomen blandt nyuddannede eller et særligt fænomen blandt de velfærdsuddannede eller et særligt fænomen i den belyste periode, kan vi imidlertid ikke sige noget om på baggrund af denne analyse. Det vil kræve en bredere analyse af flere år og flere faggrupper i form af en referencegruppe. Analysen i indeværende rapport er primært baseret på registerdata om årgang 2017, og kan dermed alene sige noget om omfanget og mulige mønstre i omfanget blandt denne årgang.

Figur 2-3 Andelen blandt dem, som på et eller andet tidspunkt i perioden 2017-2021, har arbejdet inden for et andet fag, men som er vendt tilbage til faget i 2022.

Kilde: Særkørsler på data fra Danmarks Statistiks Forskermaskine.

Anm.: Der er for få observationer blandt ergoterapeuter, fysioterapeuter og pædagogiske assistenter til, at det er blevet muligt at gennemføre analyser af omfanget, der vender tilbage til deres fag igen.

3 Hvorfor forlader de nyuddannede deres fag?

Desk research

Der er ikke et entydigt svar på, hvorfor nyuddannede vælger at forlade deres fag. De bagvedliggende forklaringer har typisk forskellig tyngde, alt efter hvilke faggrupper, der er tale om, og samtidigt findes der en række fælles og mere generiske forklaringer, som både vedrører velfærdsområdet, men også vedrører generelle udfordringer med at gå fra uddannelse til arbejdsmarkedet.

Som nævnt ovenfor, italesættes overgangen mellem uddannelsesverdenen og arbejdsmarkedet på velfærdsområdet ofte som **praksis-, ansvars-, organisatorisk⁸ eller realitetschok⁹**. Ifølge VIVE (2022)¹⁰ kommer praksischokket til udtryk på forskellige måder blandt de forskellige faggrupper.

"For pædagoger gælder, at de kan opleve, at de ikke har ressourcer nok til at klare de udfordringer, de møder på jobbet. For folkeskolelærere handler det om, at de ikke er godt nok klædt på til den virkelighed, der møder dem på skolen. Desuden anvendes betegnelsen "organisatorisk chok" om det forhold, at nyuddannede lærere bliver overrasket over de organisatoriske rammer, herunder at de skal varetage en række omfattende opgaver ud over undervisning. For

⁸ VIVE, 2022: Arbejdskraftmangel og rekrutteringsudfordringer på de store velfærdsområder. Forundersøgelse af Eksisterende viden. Af Mona Larsen og Vibeke Jakobsen.

⁹ Helle Plauborg, Clemens Wieser, Karen Bjerg Petersen & Per Fibæk Laursen, 2022: Lærere, der bliver i professionen. Udgivet af DPU i Pædagogisk Indsigt, Maj 2022.

¹⁰ VIVE, 2022: Arbejdskraftmangel og rekrutteringsudfordringer på de store velfærdsområder. Forundersøgelse af Eksisterende viden. Af Mona Larsen og Vibeke Jakobsen.

sygeplejersker tales der – ud over praksischok – også om "ansvarshok", der er udtryk for, at de nyuddannede får et stort ansvar og forventes at kunne varetage alle funktioner på kort tid".

En undersøgelse blandt Socialpædagogernes medlemmer i foråret 2022¹¹ viste, at praksischokket hos denne gruppe ligeledes havde karakter af ansvarshok. Således viste undersøgelsen, at *"hver anden, som er uddannet på den social- og specialpædagogiske retning, efter endt uddannelse blev overrasket over det ansvar og arbejdspress, de mødte i praksis. Mens 4 ud af 10 svarer, at de var overraskede over indholdet i de opgaver, de kom ud til på arbejdspladserne"*.

Uanset om der er tale om den ene eller anden form for praksischok, så handler det overordnet om, at der eksisterer et modsætningsforhold mellem de nyuddannedes motivation for at vælge faget og deres forventninger til deres professionelle liv på den ene side og på den anden side de rammevilkår, de møder i deres første job. Rammevilkårene dækker bl.a. løn og arbejdsforhold, omfanget og kompleksiteten af de opgaver, de skal løse, og den tid og de ressourcer, der er til at løse opgaverne og til at opnå støtte til selve opgaveløsningen.

Vibeke Røn Noer med flere¹², peger bl.a. på, at *"(Ud)fordringen"* for de nyuddannede sygeplejersker bl.a. er, *"... at de skal forme deres professionelle identitet i spændingsfeltet mellem idealer og en presset professionel praksis"*. Tilsvarende fremhæver Helle Plauborg med flere¹³ følgende citat, når de skal forklare, hvorfor nyuddannede lærere forlader deres profession: *"En af de største udfordringer for nyuddannede lærere er at bearbejde egne idealistiske forestillinger, uden at de mister deres entusiasme for jobbet"*.

De idealistiske forestillinger og idealer, som der her refereres til, dækker typisk over bredere individuelle faktorer, såsom bl.a. **motivation** og **forventninger**. Hvad angår de nyuddannedes motivation, så peger bl.a. Robusthedskommissionen¹⁴ og Vibeke Røn Noer med flere¹⁵ på, at mange af de personer, som arbejder på velfærdsområdet typisk, er motiveret af at hjælpe og gøre en forskel for brugerne, samt af glæden ved at løse selve opgaven. Hvad angår forventningerne, så hænger de snævert sammen med motivationen, og det forhold, at de

¹¹ Socialpædagogerne, 2022: Socialpædagogernes undersøgelse om den social- og specialpædagogiske specialiseringsretning på pædagoguddannelsen

¹² Vibeke Røn Noer, Ditte Graversgård Hansen, Malene Damkjær Rasmussen, 2023: "De vil gerne gøre en forskel, men...". Udgivet i Tidsskrift for Professionsstudier 36. 16. august 2023.)

¹³ Helle Plauborg, Clemens Wieser, Karen Bjerg Petersen & Per Fibæk Laursen, 2022: "Lærere der bliver i professionen". Udgivet af DPU i publikationen Pædagogisk Indblik, Maj 2022. Citatet er en reference fra: Johnson, B., Down, B., Cornu, R.L., Peters, J., Sullivan, A., Pearce, J. & Hunter, J. (2014): Promoting Early Career Teacher Resilience: A Framework for Understanding and Acting. Teachers and Teaching: Theory and Practice.

¹⁴ Kommissionen for Robusthed i Sundhedsvæsenet, 2023. Robusthedskommissionens anbefalinger. September 2023. Kommissionen refererer her til tal fra: Nationalt Partnerskab om Ledelse og Kompetencer, 2022. Offentligt ansattes motivation

¹⁵ Vibeke Røn Noer, Ditte Graversgård Hansen, Malene Damkjær Rasmussen, 2023: "De vil gerne gøre en forskel, men...". Udgivet i Tidsskrift for Professionsstudier 36. 16. august 2023.).

nyuddannede har en forventning om, at de får mulighed for at bringe den viden og de kompetencer, de har opnået i spil til gavn for brugerne. Det foregår i trygge rammer med mulighed for at opnå faglig støtte og sparring.

I et interview med to nyuddannede pædagoger, som BUPL har gennemført i 2023 og offentliggjort på deres hjemmeside¹⁶, peges der konkret på skismaet mellem ønsket om at bringe den ny erhvervede faglighed i spil til glæde for især de børn, der har det svært og så det daglige pres og forventningerne fra forældrene. Artiklen omhandler to nyuddannede, som arbejder inden for daginstitutionsområdet. Den ene siger f.eks.: *"Vi får så meget fed teori på uddannelsen, så man virkelig kommer til at brænde for nogle ting. Men når man kommer i praktik og senere får fast arbejde, gør travlheden det svært at se, hvor man kan arbejde ordentligt med sin pædagogik"*.

Jakob Bøje Ditlev og Steen Baagøe Nielsen (2017)¹⁷ er i den sammenhæng inde på, at den øgede akademisering af professionsuddannelserne og her specifikt pædagoguddannelsen, kan have været med til at øge modsætningsforholdet mellem de nyuddannedes forventninger til mulighederne for at bruge deres viden og kompetencer i praksis og de faktiske muligheder herfor i praksisverdenen. Figuren neden for illustrerer spændingsfeltet mellem nogle af de faktorer, som forklarer fænomenet praksischok.

Uddannelses- og forskningsstyrelsen (2022)¹⁸ har i forbindelse med en evaluering af pædagoguddannelse sat selvstændig fokus på de nyuddannedes kompetencer på det pædagogiske arbejdsmarked. Evalueringen viser bl.a., at *"kun lidt over hver tredje personaleleder (35 pct.), som har ansat en nyuddannet pædagog inden for de seneste år, vurderer, at dimittenderne i høj eller meget høj grad besidder de pædagogiske kompetencer, de forventer af en nyuddannet. Blandt de nyuddannede selv er det ligeledes kun lidt over hver tredje (37 pct.), der vurderer, at uddannelsen har klædt dem på til det, der venter dem i praksis"*. Samtidigt viser evalueringen, at kun hver tredje af de nyuddannede, vurderer, at uddannelsen har klædt dem på til det, der venter dem i praksis.

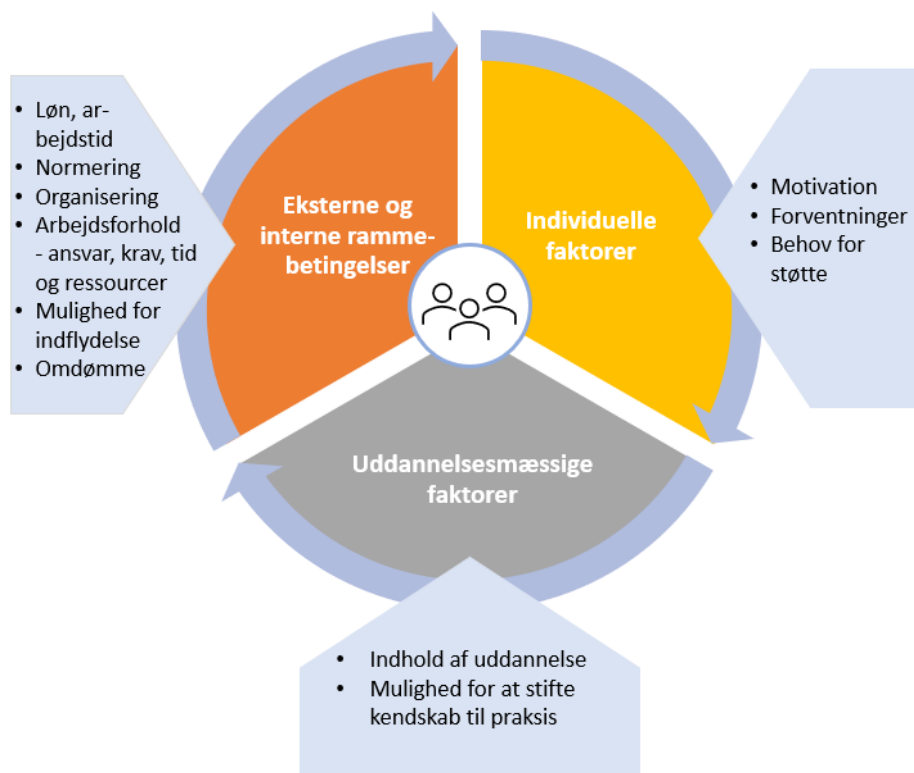
Men samtidigt kan der også være ydre forhold såsom synet på professionsuddannelserne, mulighederne for at opnå et andet job (konjunkturerne), lønniveauet og forventningerne og krav fra brugerne og deres pårørende, som har betydning.

Figuren neden for illustrerer spændingsfeltet mellem de forskellige faktorer, som ifølge forskningen typisk forklarer fænomenet praksischok.

¹⁶ Se <https://bupl.dk/boern-unge/nyheder/derfor-droemmer-nyuddannede-paedagoger-sig-vaek-fra-praksis>

¹⁷ S. Baagøe Nielsen og J. Bøje Ditlev 2017: Attraktiv på papiret? Nyuddannede pædagoger mellem akademisering, evidensbaseret professionalisering og omsorgsfuld praksisudvikling

¹⁸ Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, 2021: Evaluering af pædagoguddannelsen. Samlet rapport. November 2021.

I den periode, som er i fokus i denne analyse, har der både været en pandemi og en efterfølgende højkonjunktur. Pandemien har presset mange af uddannelsesgrupperne inden for velfærdsområdet og medført nye krav og metoder. For nogen grupper vedkommende har der samtidigt været meget og negativ omtale af deres løn og arbejdsforhold i medierne. Højkonjunktoren har konkret betydet, at de alternative jobmuligheder aldrig har været større. Der er ingen tvivl om, at disse forhold har påvirket afgangens af både de nyuddannede og de ikke-nyuddannede.

I relation hertil skal det nævnes, at en undersøgelse foretaget af Nana Vaaben med flere (2022)¹⁹ viser, at der ikke er en entydig relation mellem uddannelsesår og omfanget, der forlader sygeplejerskefaget. De konkluderer hermed, at årsagerne ikke kan forklares med praksischock, men snarere et generelt modsætningsforhold mellem sygeplejerskernes motivation og ønsker på den ene side og rammebetingelserne på den anden side.

4 Afgangen blandt nyuddannede **ergoterapeuter**

Indhold

Dette afsnit ser nærmere på de nyuddannede ergoterapeuter, der forlader deres fag inden for de første fem år efter, de har afsluttet deres uddannelse. Fokus er på de ergoterapeuter, der var nyuddannede i 2017, og deres beskæftigelsessituation de efterfølgende fem år.

¹⁹ Nana Vaaben, Elvi Weinreich, Lisa Dahlager, Sofie Skovdal Mouritzen og Simon Manstrup, 2023: Hvorfor stopper sygeplejersker i det offentlige sundhedsvæsen? - Og hvad skal der til, for at de bliver? Juni 2023.

4.1 Hvor stor er afgangen de første fem år?

Beskæftigelse de første fem år efter endt uddannelse

De nyuddannede ergoterapeuter fra årgang 2017 udgør i alt 111 personer, jf. Tabel 4-1. Følger vi denne gruppe de første fem år efter endt uddannelse, kan vi konstatere:

- > Størstedelen af årgang 2017 er i beskæftigelse i det år, de har opnået deres uddannelse²⁰. Konkret er 90 af de 111 i beskæftigelse i 2017, svarende til 81%. I 2022 og dermed fem år efter endt uddannelse er denne andel vokset til 86%.
- > Størstedelen af årgang 2017 finder deres første job inden for regionen, men denne andel varierer en del de første fem år efter endt uddannelse. Tallene viser, at blandt dem i årgang 2017, der var i beskæftigelse i 2017, 2021 og 2022, arbejdede henholdsvis 91%, 89% og 90% inden for regionen. I 2018, 2019 og 2022 gjorde dette sig gældende for mellem 77-84%.

Tabel 4-1 Arbejdsmarkedsstatus de efterfølgende fem år for de ergoterapeuter, der var nyuddannede i 2017 og som boede i Midtjylland, det år de blev uddannet.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Arbejder inden for faget i den midtjyske region	76	75	64	69	72	69
Arbejder uden for faget i den midtjyske region	6	-	9	15	17	17
Arbejder inden for faget , men uden for regionen	8	12	17	13	11	10
Arbejder uden for faget og uden for regionen	0	5	-	-	-	-
Ledige (antal hoveder)	21	14	15	10	8	13
Under uddannelse		-	-	-	-	-
I alt	111	111	111	111	111	111

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmarks Statistik.

Anm.: De steder, hvor der optræder en bindestreg (-) har det ikke været muligt at angive antal af diskretionshensyn. For at sikre, at det ikke er muligt at regne sig frem til antallet i den konkrete celle, har vi valgt at diskretionere den næststørste værdi også.

Arbejder inden for faget

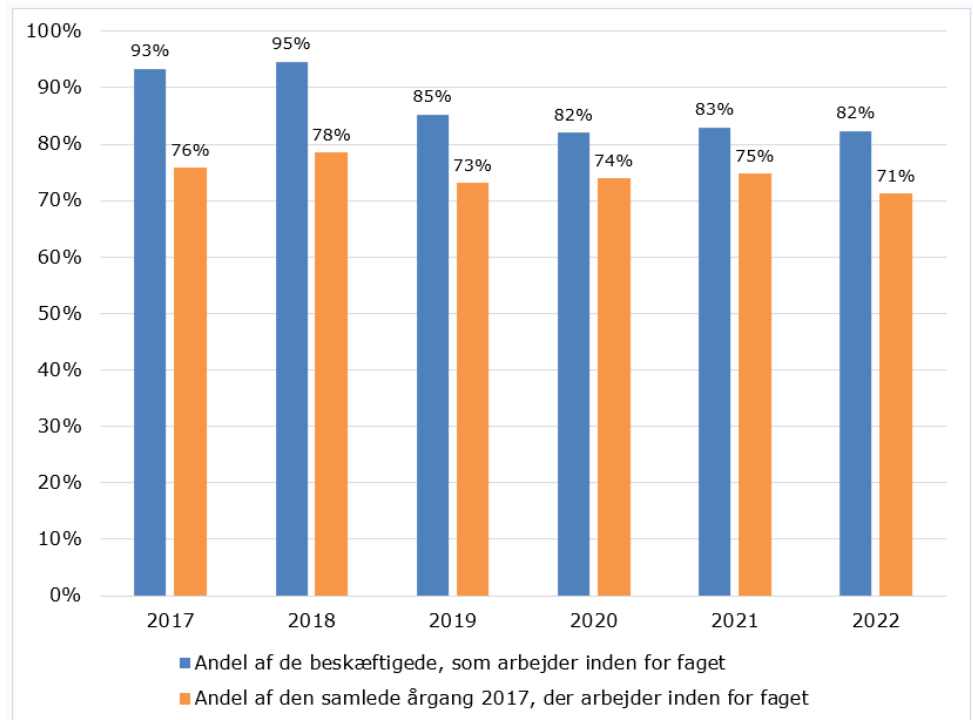
Ser vi dernæst på, hvor stor en andel af årgang 2017, der **arbejder inden for faget** i udgangsåret og i de første fem år efter endt uddannelse, så viser tallene følgende:

- > Størstedelen af **de beskæftigede** ergoterapeuter arbejder inden for deres fag i det år de blev uddannet (93%) og i det efterfølgende år (95%). Herefter begynder andelen af falde og udgør 82% fem år efter endt uddannelse. Det skal bemærkes, at det antalsmæssigt kun er fem færre, der ikke arbejder inden for faget i 2022 sammenholdt med 2017, og at den samlede beskæftigelse i den femårige periode er steget fra 90 til 96%.

²⁰ Første gang man optræder med en højst fuldført uddannelse som ergoterapeut i statistikken.

- > Knap 30% af **den samlede årgang** arbejder ikke inden for faget fem år efter endt uddannelse. De 30% dækker over 17 personer, og dermed 11 flere end i 2017.

Figur 4-1 Andelen af de **ergoterapeuter** der er blevet inden for faget blandt a) de beskæftigede og b) den samlede årgang 2017.

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik

Anm.: Afgangsraten pr. år kan ikke vises, da populationen er for lille.

5 Afgangen blandt nyuddannede **fysioterapeuter**

Indhold

Dette afsnit indeholder en analyse af de nyuddannede fysioterapeuter, som forlader deres fag inden for de første fem år efter, de har afsluttet deres uddannelse. Udgangspunktet for analysen er de fysioterapeuter, der var nyuddannede i 2017. I det følgende benævnt årgang 2017.

5.1 Hvor stor er afgangsen de første fem år?

Beskæftigelse de første fem år efter endt uddannelse

Årgang 2017 udgør **i alt 114 personer**, jf. Tabel 5-1. Følger vi denne gruppe de første fem år efter endt uddannelse, kan vi konstatere:

- > Størstedelen af årgang 2017 er **i beskæftigelse** i udgangsåret, og dermed i det år, de har opnået deres uddannelse. Det gælder også i de efterfølgende fem år efter endt uddannelse. Konkret er 92 af de 114 i beskæftigelse i 2017, svarende til 81%. I 2022 er denne andel vokset til 90%.
- > Størstedelen af årgang 2017 finder deres første job inden for regionen, men denne andel falder i løbet af de første fem år efter endt uddannelse. Tallene viser, at blandt dem i årgang 2017, der var i beskæftigelse i 2017 og 2022,

arbejdede henholdsvis 90% (83 ud af 92) og 80% (82 ud af 103) inden for regionen.

Tabel 5-1 Arbejdsmarkedsstatus de efterfølgende fem år for de *fysioterapeuter*, der var nyuddannede i 2017 og som boede i Midtjylland, det år de blev uddannet.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Arbejder inden for faget i den midtjyske region	61	63	64	61	61	65
Arbejder uden for faget i den midtjyske region	22	16	13	13	15	17
Arbejder inden for faget , men uden for regionen	5	12	17	15	16	13
Arbejder uden for faget og uden for regionen	4	6	7	8	6	8
Ledige (antal hoveder)	22	14	8	9	12	8
Under uddannelse		3	5	8	4	3
I alt	114	114	114	114	114	114

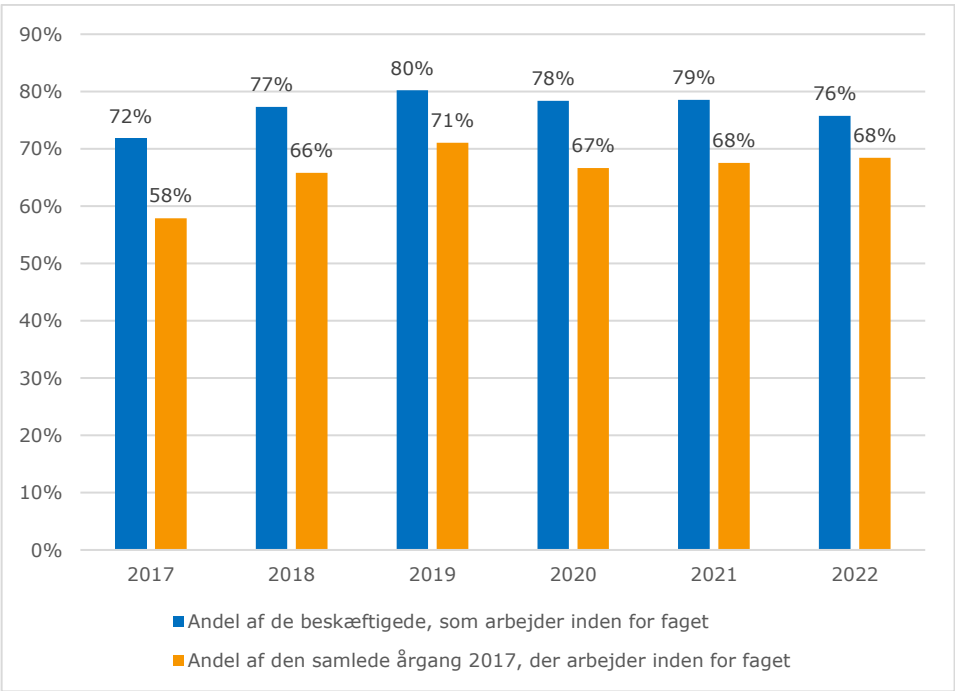
Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmarks Statistik.

Arbejder inden for faget

Ser vi dernæst på, hvor stor en andel af årgang 2017, der **arbejder inden for faget** i udgangsåret og i de første fem år efter endt uddannelse, så viser tallene i figuren neden for, at:

- > Omkring tre fjerdedele af **de beskæftigede** fysioterapeuter arbejder inden for deres fag i det år, de blev uddannet, og det efterfølgende år. Herefter begynder andelen at stige en smule, og udgør fem år efter endt uddannelse 76%. Antalsmæssigt er der 12 flere, som arbejder inden for faget i 2022 sammenholdt med i 2017. Der er således ikke tale om et stort antal. Defineres "arbejder inden for faget" udelukkende ved brug af DISCO-koden 226410 Fysioterapeutarbejde, viser tallene, at 63% af de beskæftigede fysioterapeuter arbejder inden for deres fag i det år, de blev uddannet. Andelen stiger til 69% fem år efter endt uddannelse.
- > 32% af **den samlede årgang** (de 114) arbejder ikke inden for faget fem år efter endt uddannelse. Denne gruppe omfatter både de som arbejder inden for et andet fag, og de som enten er under uddannelse eller ledige. Defineres "arbejder inden for faget" udelukkende ved brug af DISCO-koden 226410 Fysioterapeutarbejde, arbejder 38% af den samlede årgang ikke inden for faget fem år efter endt uddannelse.

Figur 5-1 Andelen af de *fysioterapeuter* der er blevet inden for faget blandt a) de beskæftigede og b) den samlede årgang 2017.

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.
 Anm.: Afgangsraten pr. år kan ikke vises, da populationen er for lille.

6 Afgangen blandt nyuddannede *social- og sundhedsassistenter*

Indhold

Dette afsnit indeholder en analyse af de nyuddannede social- og sundhedsassistenter, som forlader deres fag inden for de første fem år efter, de har afsluttet deres uddannelse. Omdrejningspunktet for analysen er de social- og sundhedsassistenter, der var nyuddannede i 2017 (årgang 2017) og som boede i den midtjyske region på det tidspunkt.

6.1 Hvor stor er afgangen de første fem år?

Beskæftigelse de første fem år efter endt uddannelse

- Årgang 2017 udgør i alt 316 personer, jf. Tabel 6-1. Følger vi denne gruppe de første fem år efter endt uddannelse, kan vi konstatere, at:
- > Størstedelen af årgang 2017 er i *beskæftigelse* i det år, de har opnået deres uddannelse. Det gælder også i de efterfølgende fem år efter endt uddannelse. Konkret er 301 af de 316 i beskæftigelse i 2017, svarende til 95%. I 2022, og dermed fem år efter endt uddannelse, er denne andel faldet til 88%.
 - > Størstedelen af årgang 2017 finder deres første job *inden for regionen*, men denne andel falder i løbet af de første fem år efter endt uddannelse. I 2017 arbejdede 293 af de 301 beskæftigede således inden for regionen, svarende til 97%. I 2022 var denne andel faldet til 90% (248 ud af 277).

Tabel 6-1 Arbejdsmarkedsstatus de efterfølgende fem år for de **social- og sundhedsassistenter**, der var nyuddannede i 2017 og som boede i Midtjylland, det år de blev uddannet.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Arbejder inden for faget i den midtjyske region	288	271	257	252	234	221
Arbejder uden for faget i den midtjyske region	5	12	15	14	14	27
Arbejder inden for faget , men uden for regionen	8	12	13	13	18	20
Arbejder uden for faget og uden for regionen	0	-	-	3	8	9
Ledige (antal hoveder)	15	19	22	23	25	25
Under uddannelse		-	-	11	17	14
I alt	316	316	316	316	316	316

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmarks Statistik.

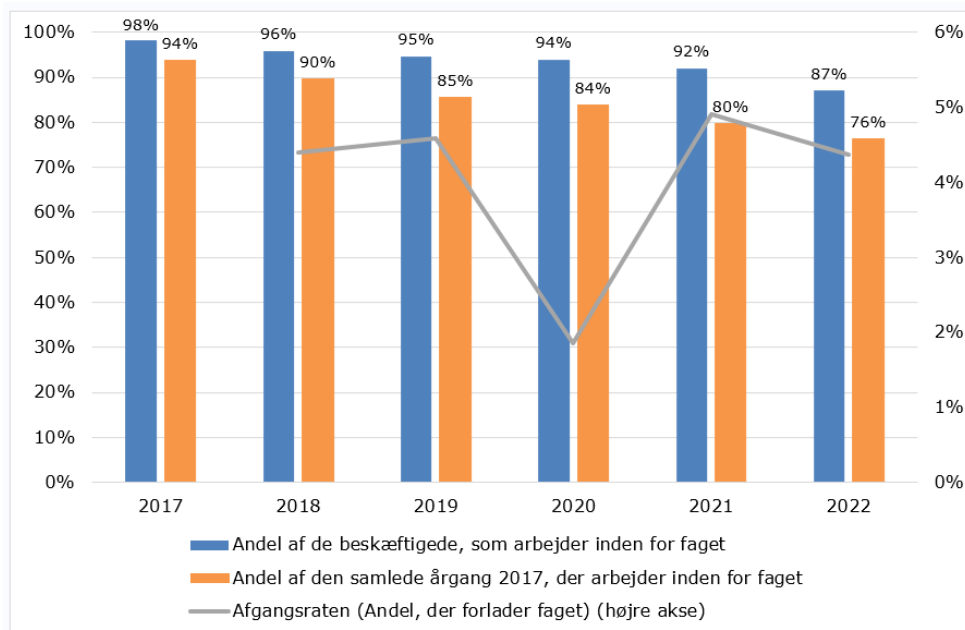
Anm.: De steder, hvor der optræder en bindestreg (-) har det ikke været muligt at angive antal af diskretionshensyn. For at sikre, at det ikke er muligt at regne sig frem til antallet i den konkrete celle, har vi valgt at diskretionere den næststørste værdi også.

Arbejder inden for faget

Rettes fokus dernæst på, hvor stor en andel af årgang 2017, der **arbejder inden for faget** i udgangsåret og i de første fem år efter endt uddannelse, så viser tallene i figuren neden for:

- > 98% af de **beskæftigede** social- og sundhedsassistenter arbejder inden for deres fag i det år, de blev uddannet. Herefter begynder andelen at falde, om end ikke drastisk, jf. Figur 6-1.
- > Andelen af de beskæftigede, der arbejder inden for faget, er faldet til 87% fem år efter endt uddannelse.
- > Knap hver fjerde af **den samlede årgang** (de 316) arbejder ikke inden for faget fem år efter endt uddannelse.
- > **Afgangsraten** ligger mellem 4,4% og 4,9% i alle årene efter endt uddannelse, bortset fra mellem det tredje år (2019) og det fjerde år (2020), hvor afgangsraten er 1,9%.

Figur 6-1 Andelen af social- og sundhedsassistenter der er blevet inden for faget blandt a) de beskæftigede og b) den samlede årgang 2017 samt afgangsraten.

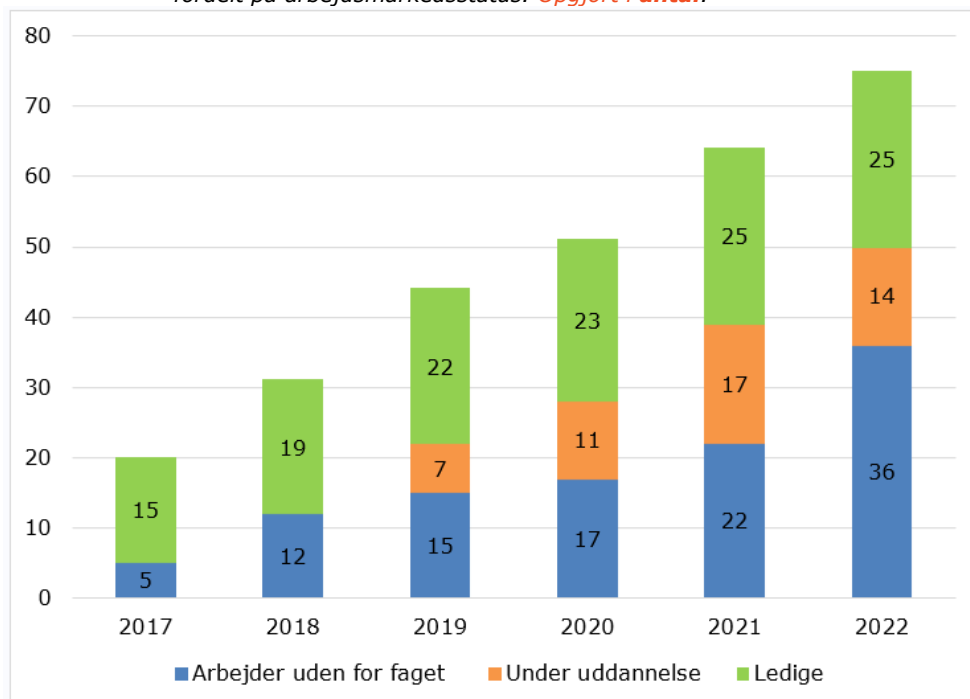

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

Arbejder uden for faget

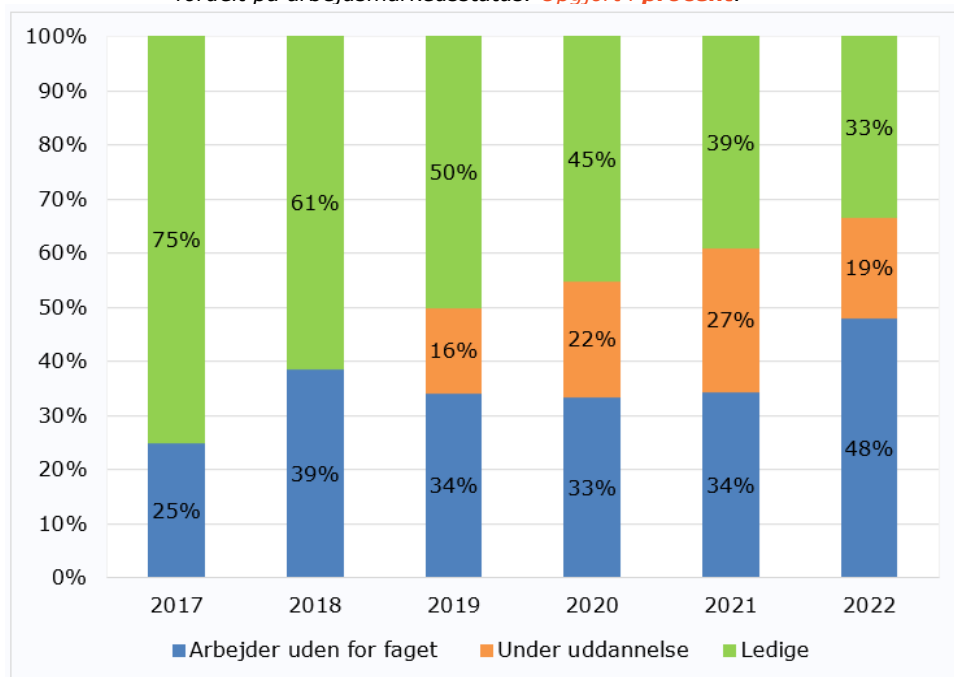
Hovedparten af dem, som **ikke arbejder inden for faget**, arbejder enten inden for et andet fag eller er ledige, jf. de to figurer neden for. Som også konstateret ovenfor, så stiger antallet, der arbejder inden for et andet fag over tid.

Figur 6-2 Antallet af social- og sundhedsassistenter, der **ikke arbejder inden for faget** fordelt på arbejdsmarkedsstatus. **Opgjort i antal.**

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

Figur 6-3 Antallet af social- og sundhedsassistenter, der *ikke arbejder inden for faget* fordelt på arbejdsmarkedsstatus. *Opgjort i procent.*

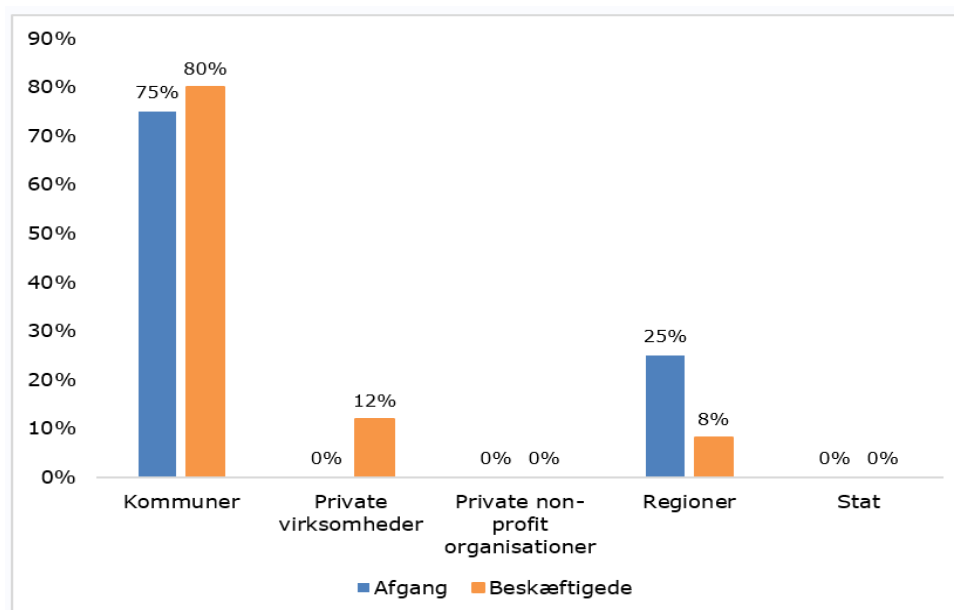
Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

6.2 Hvilken sektor var de typisk ansat i, da de forlod faget?

Afgang fra sektorer

Afgangen sker alene fra enten kommunerne eller fra regionerne, jf. figuren neden for. Således er 75% af afgang i perioden 2018-2022 sket fra kommunerne, mens 25% er sket fra regionerne.

Figur 6-4 Andelen af årgang 2017, der har forladt faget i perioden 2017-2022 fordelt på sektorer og andelen af beskæftigede inden for sektorerne i afgangsåret.

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

Sammenholdes afgang med antallet af beskæftigede inden for de enkelte sektorer, kan vi konstatere, at afgang fra regionerne er forholdsmeæssig stor, og at der ingen afgang har været fra de private virksomheder.

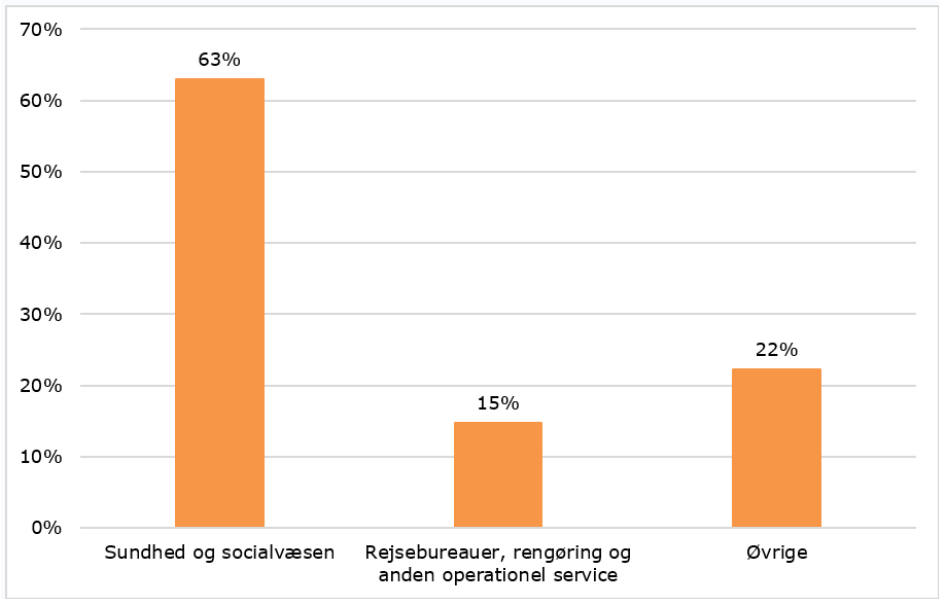
6.3 Hvilke brancher arbejder de, som har forladt faget, i?

De, som ikke arbejdede inden for faget i 2022, men som var beskæftiget på en arbejdsplads beliggende i Midtjylland, arbejdede typisk inden for enten sundhed og socialvæsen eller rejsebureauer, rengøring og anden operationel service. Det gælder 78% af årgang 2017.

Branchen rejsebureauer, rengøring og anden operationel service er en relativ bred branche, som indeholder bl.a. vikarbureauer.

Det er ikke opgjort, hvilken arbejdsfunktion de pågældende social- og sundhedsassistenter varetager inden for de nævnte brancher, men det er alene konstateret, at de ikke varetager de funktioner, som vi har defineret som "inden for faget", jf. Bilag A.

Figur 6-5 Antallet blandt årgang 2017, der arbejdede uden for faget i 2022 på en arbejdsplads beliggende i den midtjyske region fordelt på brancher.

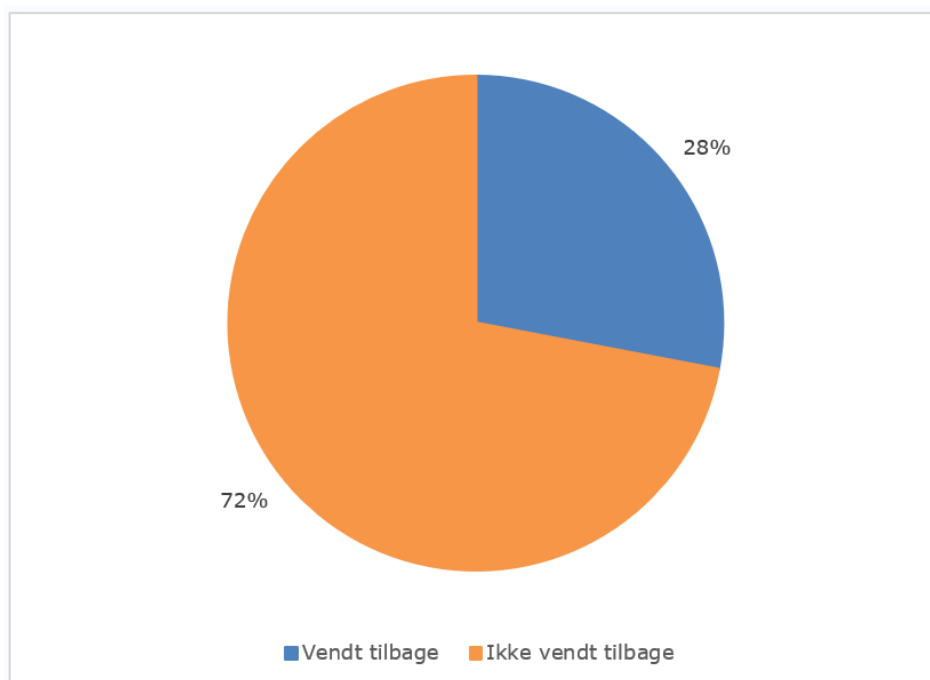
Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

6.4 Hvor mange vender tilbage til deres fag igen?

Andel der vender tilbage

Omkring hver fjerde af de nyuddannede social- og sundhedsassistenter, som arbejdede inden for et andet fag på et eller andet tidspunkt i perioden 2017 til 2021, er vendt tilbage til faget igen i 2022, jf. Figur 6-6. Det giver en indikation af, at når nyuddannede forlader deres fag, er det ikke nødvendigvis et endeligt farvel til faget.

Figur 6-6 Andelen af de som på et eller andet tidspunkt i perioden 2017-2021, har arbejdet inden for et andet fag fordelt på, om de arbejder inden for faget ("Vendt tilbage") eller ej ("Ikke vendt tilbage") i 2022.

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

6.5 Bevægelser mellem sektorer fra 2020 til 2022

Størstedelen af social- og sundhedsassistenterne var i 2022 fortsat ansat inden for samme sektor som i 2020. F.eks. er 90% af de social- og sundhedsassistenter, som var ansat i en kommune i 2020, stadig ansat i en kommune i 2022.

De største bevægelser mellem sektorer ses for de social- og sundhedsassistenter, som i 2020 var ansat i private virksomheder, hvor blot 51% i 2022 fortsat var ansat i den private sektor. Bevægelserne fra det private sker særligt til det kommunale.

Tabel 6-2 *Bevægelser mellem sektorer fra 2020 til 2022 for social- og sundhedsassistenter, der blev uddannet i 2017, boede i Midtjylland det år de blev uddannet, og var beskæftiget i både 2020 og 2022.*

Ansættelsessted i 2020	Ansættelsessted i 2022	Fordeling på ansættelsessted i 2022
Kommuner	Kommuner	90%
	Region	6%
	Stat	0%
	Private virksomheder	5%
	Andet	0%
Region	Kommuner	14%
	Region	86%
	Stat	0%
	Private virksomheder	0%
	Andet	0%
Private virksomheder	Kommuner	35%
	Region	14%
	Stat	0%
	Private virksomheder	51%
	Andet	0%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

7 Afgangen blandt nyuddannede social- og sundhedshjælpere

Indhold

Dette afsnit ser nærmere på afgangen blandt nyuddannede social- og sundhedshjælpere de første fem år efter endt uddannelse. Mere konkret sættes fokus på, dem, som opnåede deres uddannelse i 2017. Denne gruppe vil vi i det følgende omtale som årgang 2017.

7.1 Hvor stor er afgangen de første fem år?

Beskæftigelse de første fem år efter endt uddannelse

Årgang 2017 udgør i alt 513 personer, jf. tabellen neden for. Følger vi denne gruppe de første fem år efter endt uddannelse kan vi konstatere:

- Størstedelen af årgang 2017 er i beskæftigelse i det år, de har opnået deres uddannelse. Det gælder også i de efterfølgende fem år efter endt uddannelse. Konkret er 448 af de 513 i beskæftigelse i 2017, svarende til 87%. I 2022 er denne andel faldet til 85%.
- Størstedelen af årgang 2017 finder deres første job inden for regionen, men denne andel falder i løbet af de første fem år efter endt uddannelse. I 2017, arbejdede 439 af de 448 beskæftigede således inden for regionen, svarende til 98%. I 2022 var denne andel faldet til 91% (394 ud af 435).

Tabel 7-1 Arbejdsmarkedsstatus de efterfølgende fem år for de social- og sundhedshjælpere, der var nyuddannede i 2017 og som boede i Midtjylland, det år de blev uddannet.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Arbejder inden for faget i den midtjyske region	420	391	352	319	291	257
Arbejder uden for faget i den midtjyske region	19	41	65	81	110	137
Arbejder inden for faget , men uden for regionen	-	14	21	25	23	21
Arbejder uden for faget og uden for regionen	-	10	6	16	14	20
Ledige (antal hoveder)	62	53	58	64	65	62
Under uddannelse		4	11	8	10	16
I alt	513	513	513	513	513	513

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmarks Statistik.

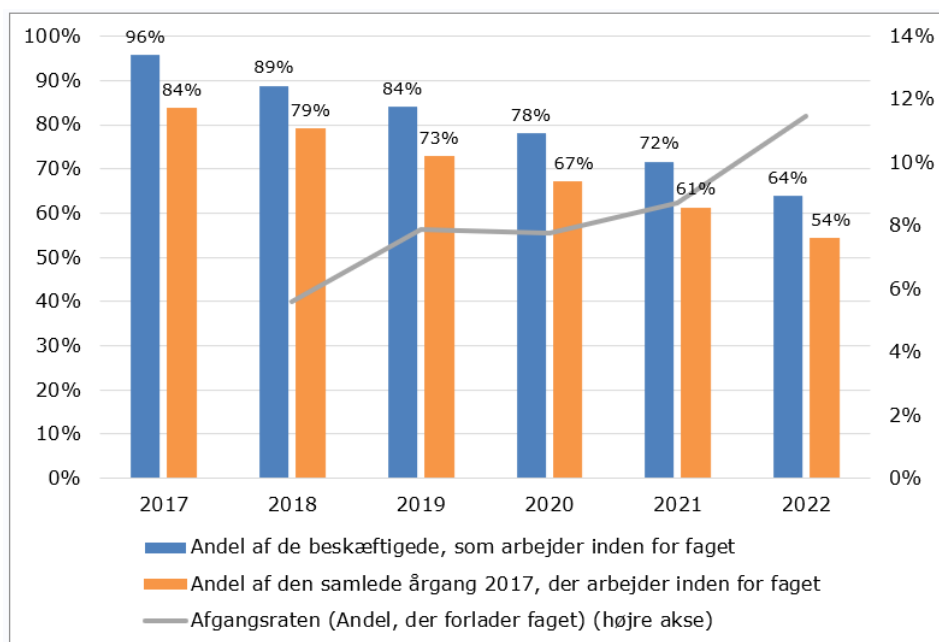
Anm.: De steder, hvor der optræder en bindestreg (-) har det ikke været muligt at angive antal af diskretionshensyn. For at sikre, at det ikke er muligt at regne sig frem til antallet i den konkrete celle, har vi valgt at diskretionere den næststørste værdi også.

Arbejder inden for faget

Rettes fokus dernæst på, hvor stor en andel af årgang 2017, der **arbejder inden for faget** i udgangsåret og i de første fem år efter endt uddannelse, så viser tallene:

- > Ca. 96% af **de beskæftigede** social- og sundhedshjælpere arbejder inden for deres fag det år, de blev uddannet. Herefter begynder andelen at falde relativt meget. Fem år efter endt uddannelse er det kun 64% og dermed knap to ud af tre af de beskæftigede, der arbejder inden for faget.
- > Godt halvdelen (54%) af **den samlede årgang** (de 513) ikke arbejder inden for faget, fem år efter endt uddannelse.
- > **Afgangsraten** er høj i alle årene efter endt uddannelse, men særlig høj mellem år fire (2021) og fem (2022), hvor afgangsraten er 11,5%.

Figur 7-1 Andelen af *social- og sundhedshjælpere* der er blevet inden for faget blandt a) de beskæftigede og b) den samlede årgang 2017 samt afgangsraten.

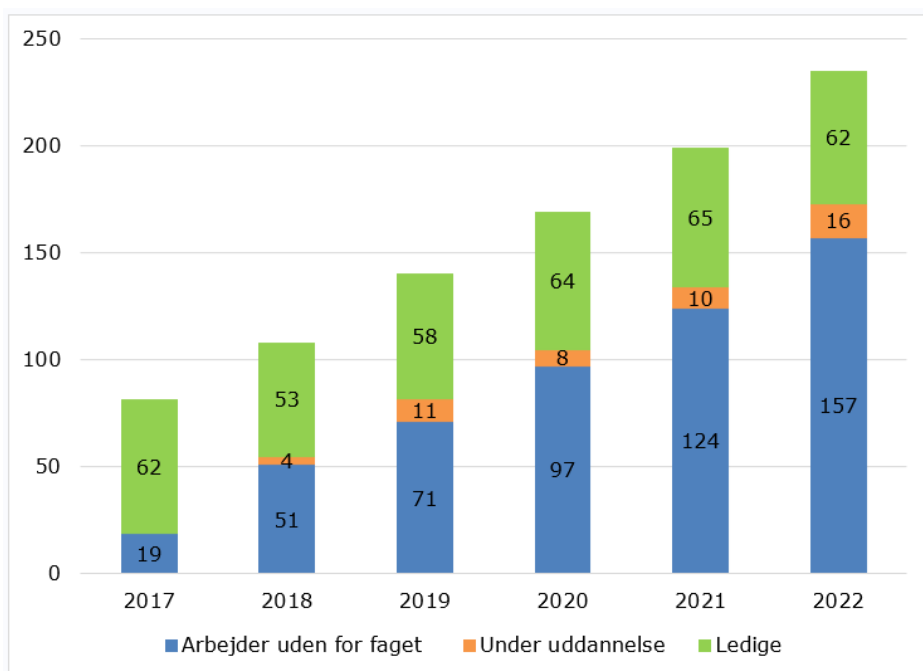

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

Arbejder uden for faget

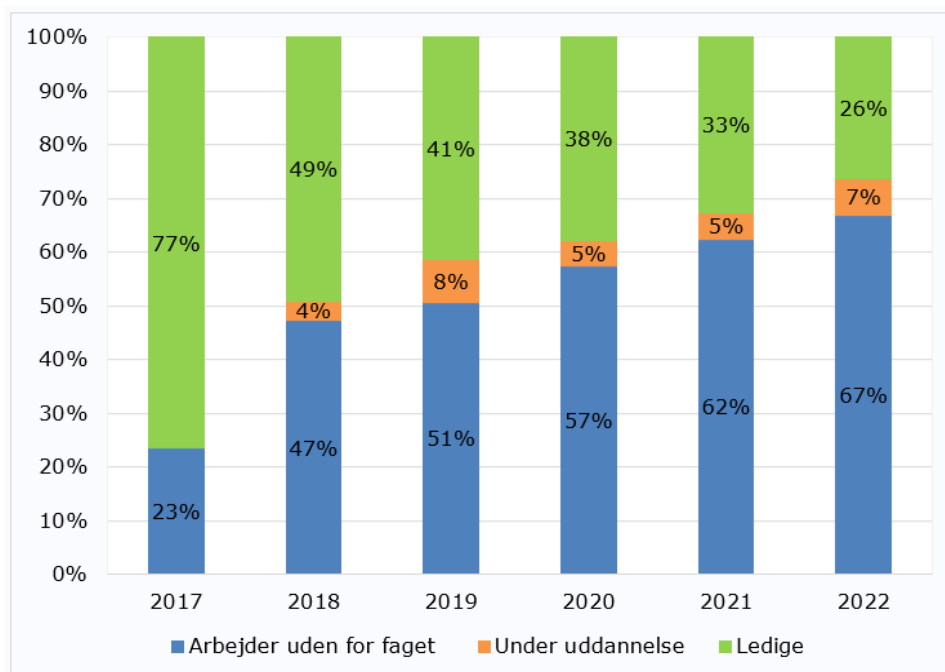
Stilles der skarpt på den gruppe, som **ikke arbejder inden for faget**, så viser tallene, at omfanget der påbegynder en anden uddannelse, er relativ lille og at antallet af ledige er relativt konstant over den femårige periode. Omvendt vokser andelen, der arbejder inden for et andet fag. Når de nyuddannede social- og sundhedshjælpere forlader faget, ser det således ud til, at de primært forlader det til fordel for et job uden for faget.

Figur 7-2 Antallet af *social- og sundhedshjælpere*, der **ikke arbejder inden for faget** fordelt på arbejdsmarkedsstatus. Opgjort i **antal**.

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

Figur 7-3 Antallet af *social- og sundhedshjælpere, der ikke arbejder inden for faget* fordelt på arbejdsmarkedsstatus. Opgjort i *procent*.

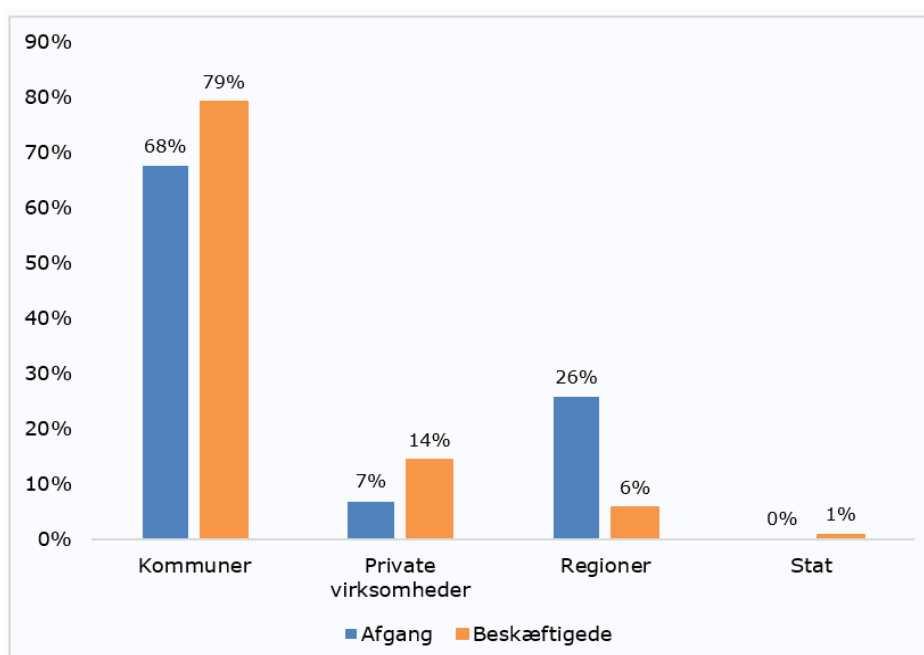
Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

7.2 Hvilken sektor var de typisk ansat i, da de forlod faget?

Afgang fra sektorer

De som har forladt deres fag i perioden 2018-2022, har især forladt et job i enten kommunerne eller i regionen, jf. figuren neden for.

Figur 7-4 Antallet af årgang 2017, der har forladt faget i perioden 2017-2022 fordelt på sektorer og antallet af beskæftigede inden for sektorerne i afgangsåret.

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

Sammenholdt med antal beskæftigede i henholdsvis kommunerne, regionen og de private virksomheder, så er afgangen forholdsmeæssig højere fra regionen end tilfældet er i kommunerne og i de private virksomheder, jf. figuren ovenfor.

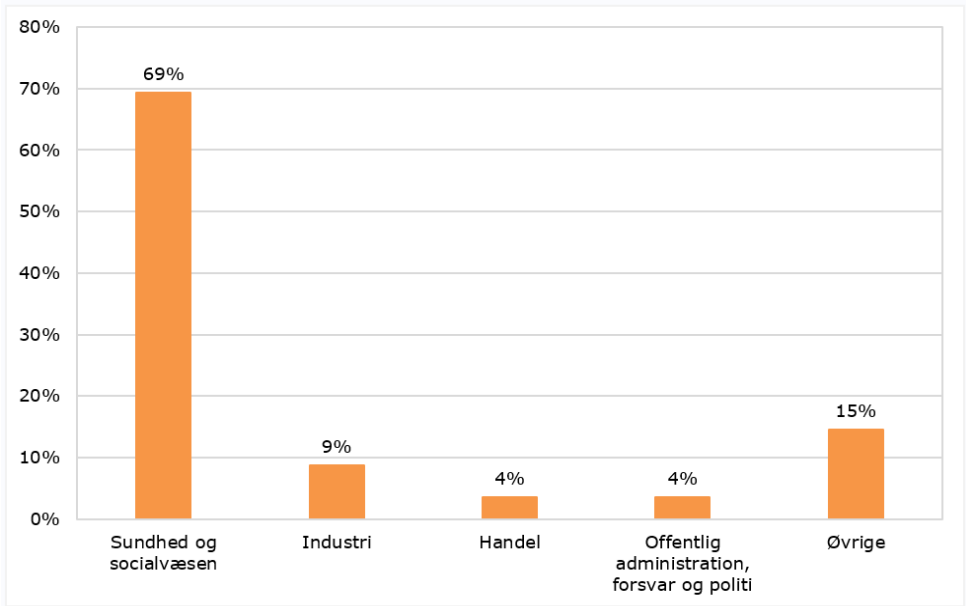
7.3 Hvilke brancher arbejder de, som har forladt faget, i?

De, som ikke arbejdede inden for faget i 2022, men som var beskæftiget på en arbejdsplads beliggende i Midtjylland, arbejdede typisk inden for enten sundhed og socialvæsen, jf. figuren neden for. Det gælder 69% af årgang 2017.

De som har forladt faget, arbejder således typisk fortsat inden for de brancher, hvor social- og sundhedshjælperne traditionelt arbejder.

Hvad de arbejder som og med kan vi ikke umiddelbart konstatere, men alene, at de ikke arbejder inden for de områder, som vi i denne analyse har defineret som "inden for faget".

Figur 7-5 *Antallet blandt årgang 2017, der arbejdede uden for faget i 2022 på en arbejdsplads beliggende i den midtjyske region fordelt på brancher.*

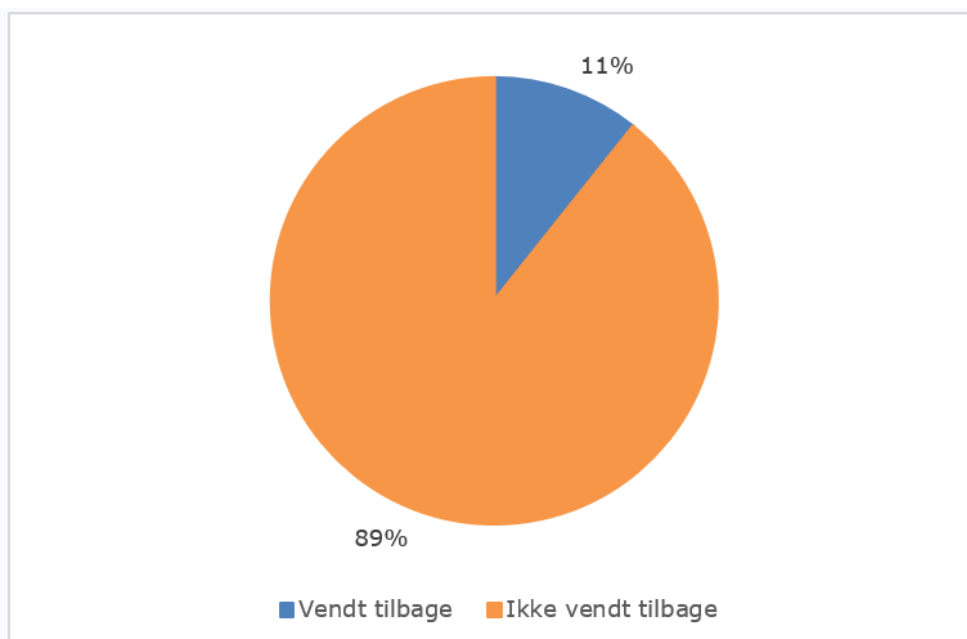
Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

7.4 Hvor mange vender tilbage til deres fag igen?

Andel der vender tilbage

Ca. hver tiende af de nyuddannede social- og sundhedshjælpere, som arbejdede inden for et andet fag i perioden 2017 til 2021, er vendt tilbage til faget igen i 2022, jf. figuren neden for. Det er en noget lavere andel end blandt social- og sundhedsassistenterne.

Figur 7-6 Andelen af de som på et eller andet tidspunkt i perioden 2017-2021, har arbejdet inden for et andet fag fordelt på, om de arbejder inden for faget ("Vendt tilbage") eller ej ("Ikke vendt tilbage") i 2022.

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

7.5 Bevægelser mellem sektorer fra 2020 til 2022

Størstedelen af social- og sundhedshjælperne er i 2022 stadig ansat inden for samme sektor som i 2020. F.eks. er 89% af de social- og sundhedshjælpere, som var ansat i en kommune i 2020, stadig ansat i en kommune i 2022. De største bevægelser mellem sektorer ses blandt de social- og sundhedshjælpere, som i 2020 var ansat i enten regionen eller private virksomheder, hvor blot henholdsvis 50% og 67% i 2022 var ansat i samme sektor.

Tabel 7-2 *Bevægelser mellem sektorer fra 2020 til 2022 for social- og sundhedshjælpere, der blev uddannet i 2017, boede i Midtjylland det år de blev uddannet, og var beskæftiget i både 2020 og 2022.*

Ansættelsessted i 2020	Ansættelsessted i 2022	Fordeling på ansættelsessted i 2022
Kommuner	Kommuner	89%
	Region	4%
	Stat	0%
	Private virksomheder	6%
	Andet	1%
Region	Kommuner	50%
	Region	50%
	Stat	0%
	Private virksomheder	0%
	Andet	0%
Private virksomheder	Kommuner	28%
	Region	5%
	Stat	0%
	Private virksomheder	67%
	Andet	0%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

8 Afgangen blandt nyuddannede sygeplejersker

Indhold

Dette afsnit ser nærmere på de nyuddannede sygeplejersker, der har forladt sygeplejerskefaget inden for de første fem år efter, de har afsluttet deres uddannelse. Der tages udgangspunkt i personer, som fuldførte en uddannelse som sygeplejerske i 2017 og boede i Region Midtjylland på samme tidspunkt. Denne gruppe af sygeplejersker vil i det følgende blive benævnt årgang 2017.

8.1 Hvor stor er afgangen de første fem år?

Beskæftigelse de første fem år efter endt uddannelse

- Årgang 2017 **udgør i alt 542 personer, jf. tabellen neden for**. Følger vi denne gruppe de første fem år efter endt uddannelse kan vi konstatere, at
- > størstedelen af årgang 2017 er **i beskæftigelse** er allerede i beskæftigelse i det år, de har opnået deres uddannelse. Det gælder også i de efterfølgende fem år efter endt uddannelse. I 2017 er andelen i beskæftigelse 98%, mens den i 2022 er 94%, jf. nedenstående tabel.
 - > størstedelen af årgang 2017 finder deres første job **inden for regionen**, men denne andel falder i løbet af de første fem år efter endt uddannelse. Tallene viser, at blandt dem i årgang 2017, der var i beskæftigelse i 2017, arbejdede 505 af de 531 beskæftigede inden for regionen, svarende til 95%. I 2022 var denne andel faldet til 86%.

Tabel 8-1 Arbejdsmarkedsstatus de efterfølgende fem år for de sygeplejersker, der var nyuddannede i 2017 og som boede i Midtjylland, det år de blev uddannet.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Arbejder inden for faget i den midtjyske region	505	477	476	451	437	417
Arbejder uden for faget i den midtjyske region	-	-	9	9	19	25
Arbejder inden for faget , men uden for regionen	18	28	27	43	43	54
Arbejder uden for faget og uden for regionen	-	-	4	5	8	13
Ledige (antal hoveder)	11	21	19	28	31	30
Under uddannelse		8	7	6	4	3
I alt	542	542	542	542	542	542

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmarks Statistik.

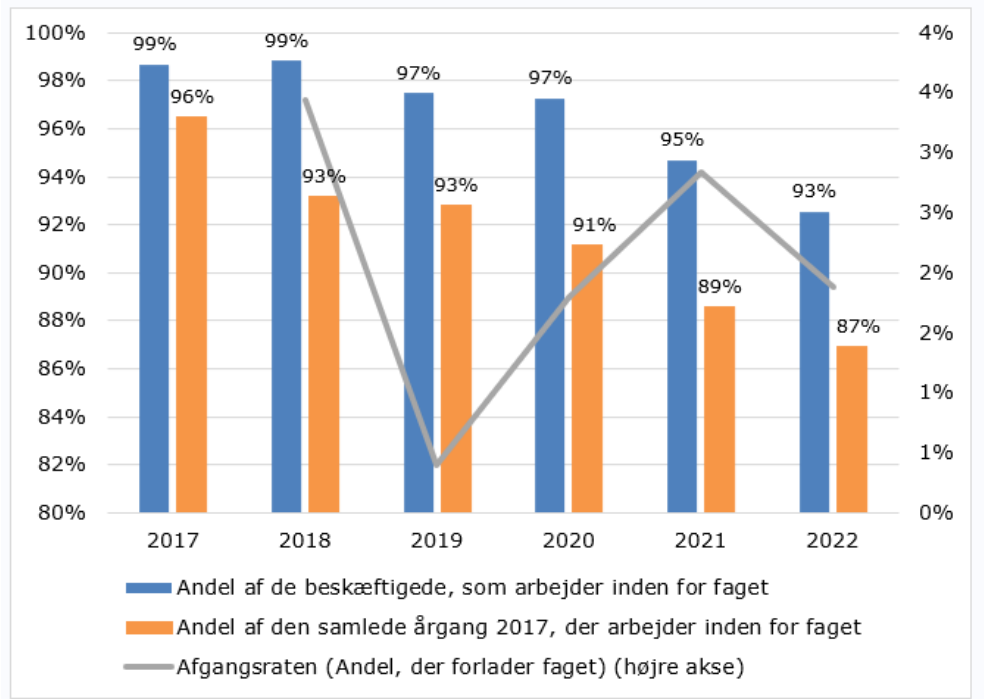
Anm.: De steder, hvor der optræder en bindestreg (-) har det ikke været muligt at angive antal af diskretionshensyn. For at sikre, at det ikke er muligt at regne sig frem til antallet i den konkrete celle, har vi valgt at diskretionere den næststørste værdi også.

Arbejder inden for faget

Rettes fokus dernæst på, hvor stor en andel af årgang 2017, der **arbejder inden for faget** i de første fem år efter endt uddannelse, så viser tallene i *Figur 8-1*:

- > 99% af **de beskæftigede** sygeplejersker arbejder inden for deres fag det år, de blev uddannet. Herefter falder andelen til 93% fem år efter endt uddannelse. Det er en relativ høj andel sammenlignet med øvrige faggrupper.
- > 87% af **den samlede årgang** arbejder inden for faget, fem år efter endt uddannelse.
- > **Afgangsraten** er relativt lav i alle årene efter endt uddannelse, hvor den ligger på mellem 0,4% (2019) og 3,4% (2018).

Figur 8-1 Andelen af sygeplejersker der er blevet inden for faget blandt a) de beskæftigede og b) den samlede årgang 2017 samt afgangsraten.

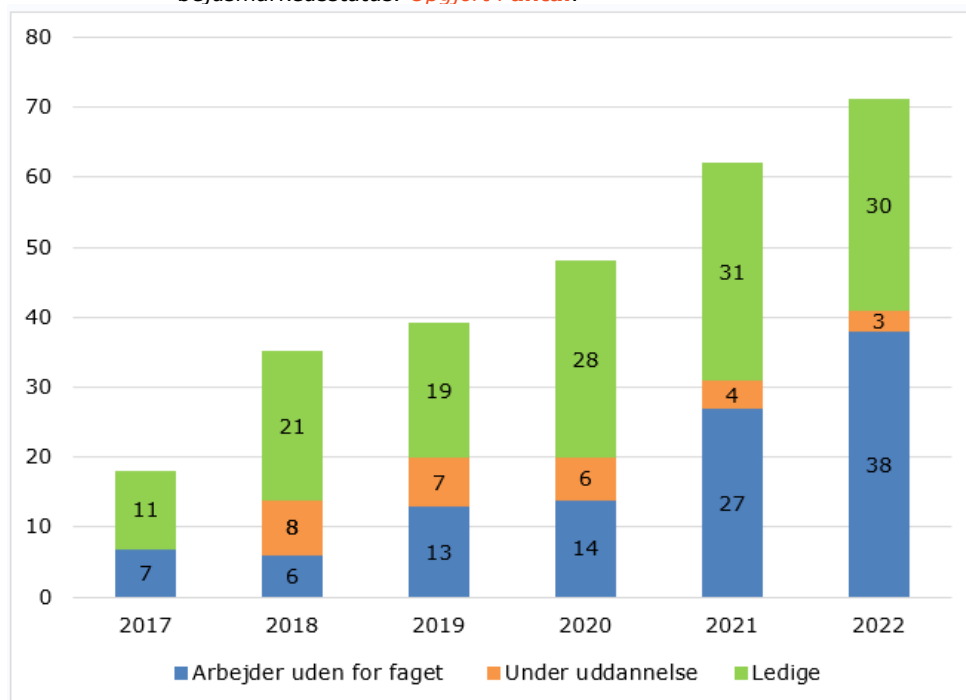
Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

Arbejder uden for faget

Hovedparten af dem, som **ikke arbejder inden for sygeplejerskefaget**, er enten i arbejde inden for et andet fag eller er ledig, mens det kun er et mindre antal, som påbegynder en anden uddannelse, jf. Figur 8-2 og Antallet af ledige og antallet af personer, som arbejder inden for et andet fag, stiger begge nogenlunde ens i løbet af de første fem år efter endt uddannelse. Det skal dog bemærkes, at det antalsmæssigt er, relativ få sammenholdt med årgang 2017's størrelse.

Figur 8-3.

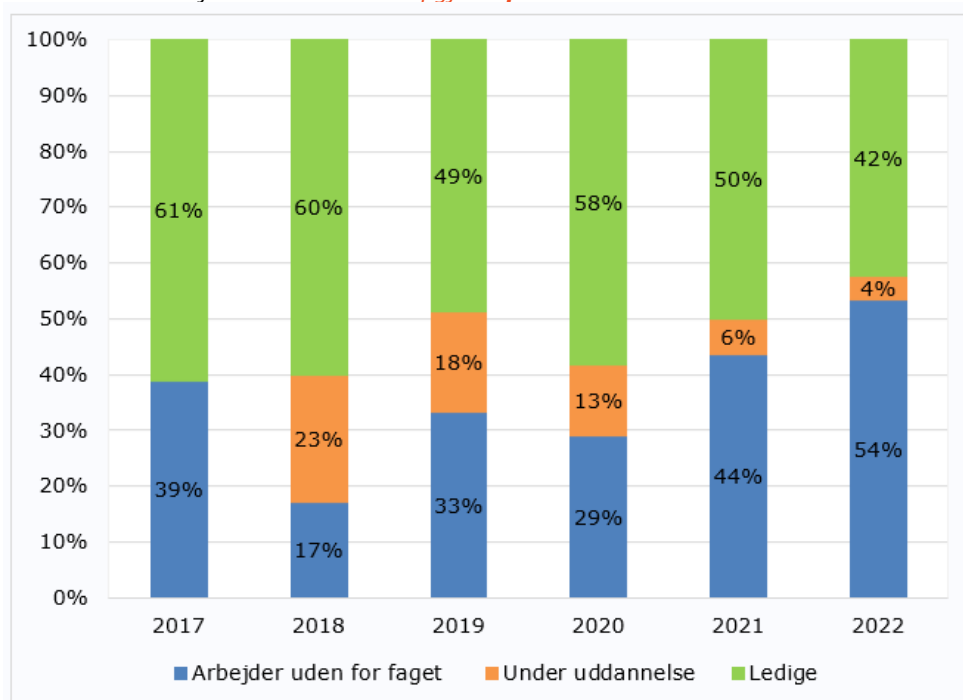
Figur 8-2 Antallet af sygeplejersker, der ikke arbejder inden for faget fordelt på arbejdsmarkedsstatus. Opgjort i antal.

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

Antallet af ledige og antallet af personer, som arbejder inden for et andet fag, stiger begge nogenlunde ens i løbet af de første fem år efter endt uddannelse. Det skal dog bemærkes, at det antalsmæssigt er, relativ få sammenholdt med årgang 2017's størrelse.

Figur 8-3 Antallet af sygeplejersker, der ikke arbejder inden for faget fordelt på arbejdsmarkedsstatus. Opgjort i procent.

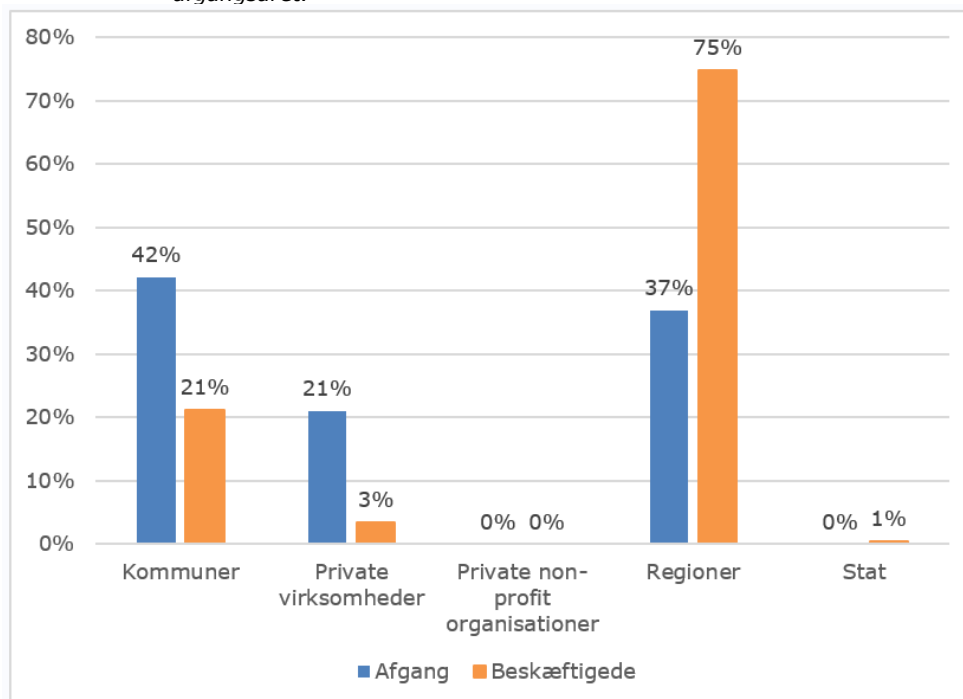
Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

8.2 Hvilken sektor var de typisk ansat i, da de forlod faget?

Afgang fra sektorer

Vi ser nu nærmere på om, afgang fra faget er særlig høj inden for bestemte sektorer. Figuren neden for viser, at størstedelen af dem, der forlader faget, enten var ansat i kommunerne eller i regionerne i det år, de forlod faget. Sammenholdes afgang med antallet af beskæftigede inden for de enkelte sektorer, kan det konkluderes, at kommunerne og de private virksomheder har en forholds-mæssig højere afgang end regionerne.

Figur 8-4 Antallet af årgang 2017, der har forladt faget i perioden 2017-2022 fordelt på sektorer og antallet af beskæftigede inden for de pågældende sektorer i afgangsåret.

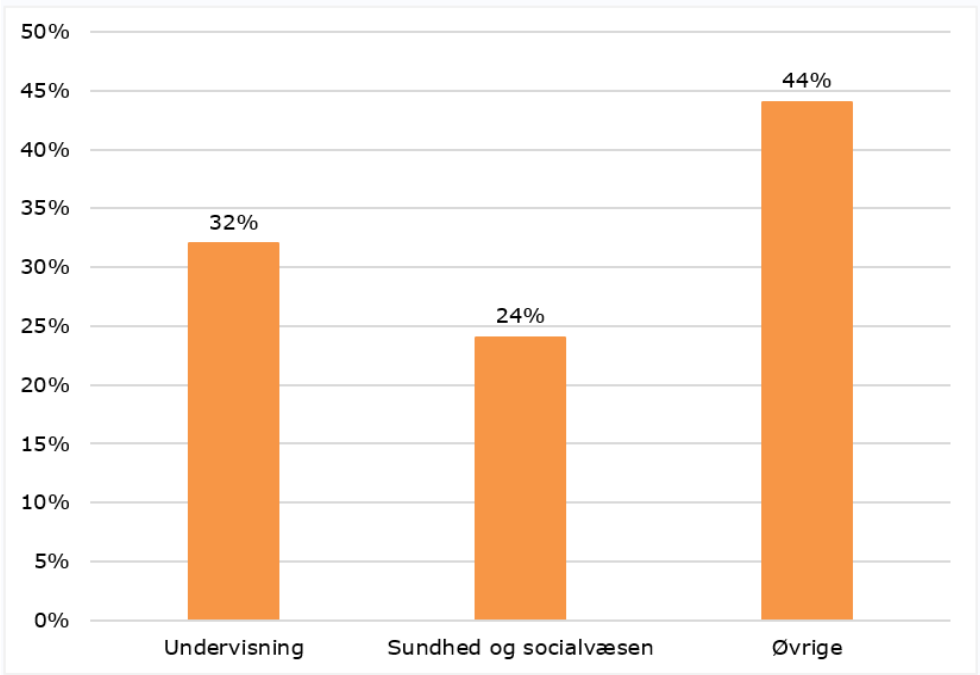

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

8.3 Hvilke brancher arbejder de, som har forladt faget, i?

De fra årgang 2017, som ikke arbejdede inden for sygeplejerskefaget i 2022, men som var beskæftiget på en arbejdsplads beliggende i Midtjylland, arbejdede typisk inden for enten undervisning, eller sundhed og socialvæsen, jf. Figur 8-5. Det gælder 56% af årgang 2017.

Figur 8-5 *Antallet blandt årgang 2017, der arbejdede uden for faget i 2022 på en arbejdsplads beliggende i den midtjyske region fordelt på brancher.*

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

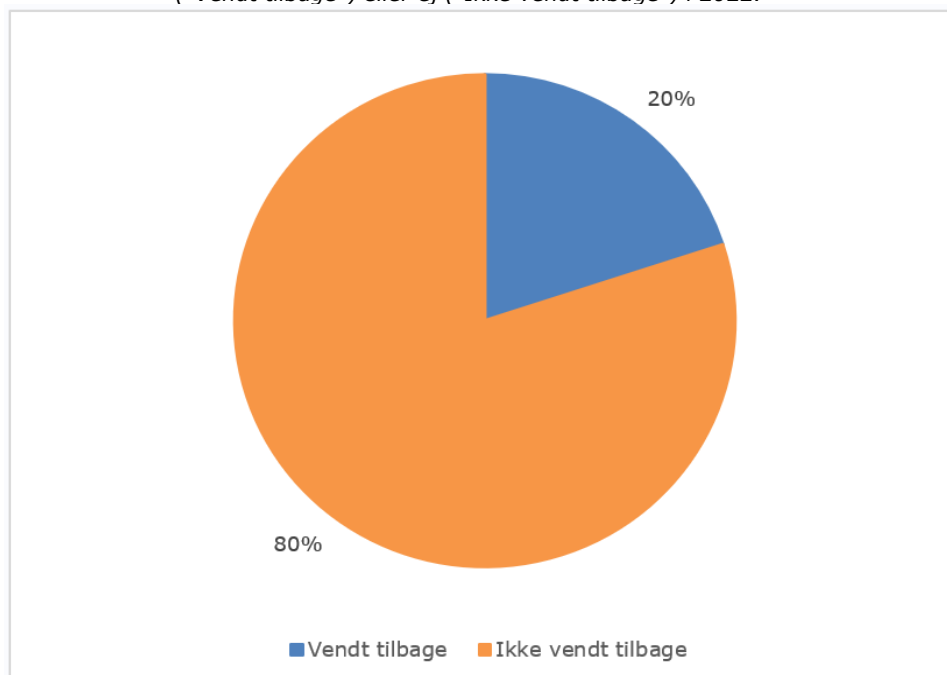
8.4 Hvor mange vender tilbage til deres fag igen?

Andel der vender tilbage

En femtedel af de nyuddannede sygeplejersker, som arbejdede inden for et andet fag i perioden 2017 til 2021, er vendt tilbage til faget igen i 2022, jf. figuren neden for.

Det giver en indikation af, at selvom nogle sygeplejersker forlader faget, så kan de godt vende tilbage til faget på et senere tidspunkt.

Figur 8-6 Andelen af de som på et eller andet tidspunkt i perioden 2017-2021, har arbejdet inden for et andet fag fordelt på, om de arbejder inden for faget ("Vendt tilbage") eller ej ("Ikke vendt tilbage") i 2022.

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

8.5 Bevægelser mellem sektorer fra 2020 til 2022

Tabellen neden for viser, at størstedelen af årgang 2017 stadig er ansat inden for samme sektor i 2022 som i 2020.

Tabel 8-2 Bevægelser mellem sektorer fra 2020 til 2022 for *sygeplejersker*, der blev uddannet i 2017, og var beskæftiget i både 2020 og 2022.

Ansættelsessted i 2020	Ansættelsessted i 2022	Fordeling i 2022
Kommuner	Kommuner	85%
	Region	9%
	Stat	0%
	Private virksomheder	5%
Region	Kommuner	11%
	Region	85%
	Stat	0%
	Private virksomheder	4%

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

Eksempelvis er 85% af de sygeplejersker, som var ansat i regionen i 2020, stadig ansat i regionen i 2022. Det samme gælder for de sygeplejersker, der var ansat i kommunerne i 2020. Det er også nogenlunde ens for både kommuner og region, hvor stor en andel, der er skiftet til den private sektor i løbet af de to år. Andelen er hhv. 5% og 4%.

9 Afgangen blandt nyuddannede socialrådgivere

Indhold

Dette afsnit ser nærmere på de nyuddannede socialrådgivere, der forlader deres fag inden for de første fem år efter, de har afsluttet deres uddannelse. Der tages udgangspunkt i de socialrådgivere, som havde en højst fuldført uddannelse som socialrådgiver i 2017 og boede i Midtjylland på samme tidspunkt.

9.1 Hvor stor er afgangen de første fem år?

Beskæftigelse de første fem år efter endt uddannelse

Følger vi de nyuddannede socialrådgivere i det år de var nyuddannede og de fem efterfølgende år, kan vi på baggrund af tallene i nedenstående tabel konkludere:

- > Størstedelen af årgang 2017 er i **beskæftigelse** i udgangsåret (2017) og i de efterfølgende fem år efter endt uddannelse. I 2022 var 95% af årgangen i beskæftigelse.
- > Størstedelen af årgang 2017 finder deres første job **inden for regionen**, men i løbet af de første fem år opnår flere og flere et job uden for regionen. I 2017 arbejdede 97% af de beskæftigede socialrådgivere således på en arbejdsplads beliggende i den midtjyske region. Denne andel var i 2022 faldet til 83%.

*Tabel 9-1 Arbejdsmarkedsstatus de efterfølgende fem år for de **socialrådgivere**, der var nyuddannede i 2017 og som boede i Midtjylland, det år de blev uddannet.*

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Arbejder inden for faget i den midtjyske region	219	220	214	197	186	176
Arbejder uden for faget i den midtjyske region	29	19	19	24	26	38
Arbejder inden for faget , men uden for regionen	-	14	15	20	29	30
Arbejder uden for faget og uden for regionen	-	4	13	15	14	15
Ledige (antal hoveder)	15	11	-	-	13	-
Under uddannelse		4	-	-	4	-
I alt	272	272	272	272	272	272

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine. Anm.: De steder, hvor der optræder en bindestreg (-) har det ikke været muligt at angive antal af diskretionshensyn. For at sikre, at det ikke er muligt at regne sig frem til antallet i den konkrete celle, har vi valgt at diskretionere den næststørste værdi også.

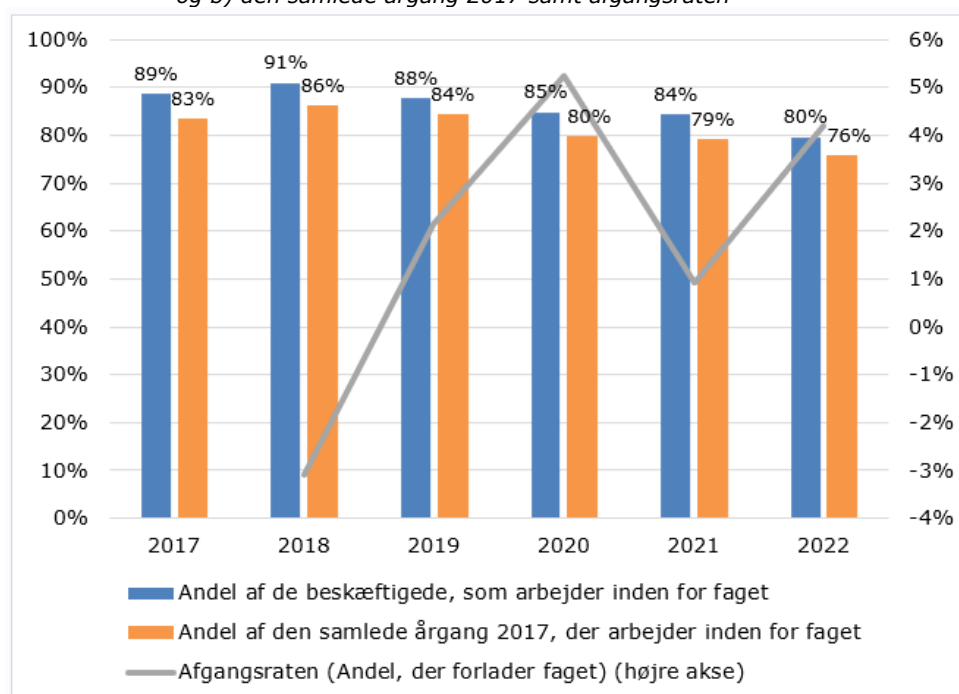
Arbejder inden for faget

Udover at have en høj beskæftigelsesfrekvens, kan vi samtidigt konstatere, at hovedparten af de nyuddannede socialrådgivere arbejder inden for deres fag, jf. Figur 9-1. Konkret kan vi konstatere:

- > Ca. 90% af de beskæftigede socialrådgivere arbejder **inden for deres fag** i det år, de blev uddannet og i de to efterfølgende år. Herefter begynder andelen at falde.

- > Andelen af de beskæftigede, der arbejder inden for faget, er **faldet til 80% fem år efter endt uddannelse**. Hver femte blandt de beskæftigede socialrådgivere arbejder således ikke inden for deres fag, fem år efter de er blevet nyuddannet.
- > Ca. hver fjerde af **den samlede årgang** arbejder ikke inden for faget fem år efter endt uddannelse. Når andelen af den samlede årgang, som arbejder inden for faget, er mindre end andelen blandt de beskæftigede, skyldes det, at vi i dette tal også omfatter den gruppe, som enten er ledige og/eller er under uddannelse.
- > **Afgangsraten** er særlig høj mellem år to (2019) og år tre (2020) efter endt uddannelse. Antallet der ikke arbejder inden for faget, falder således særlig meget mellem år to og år tre efter endt uddannelse.

Figur 9-1 Andelen **socialrådgivere** arbejder inden for faget blandt a) de beskæftigede og b) den samlede årgang 2017 samt afgangsraten

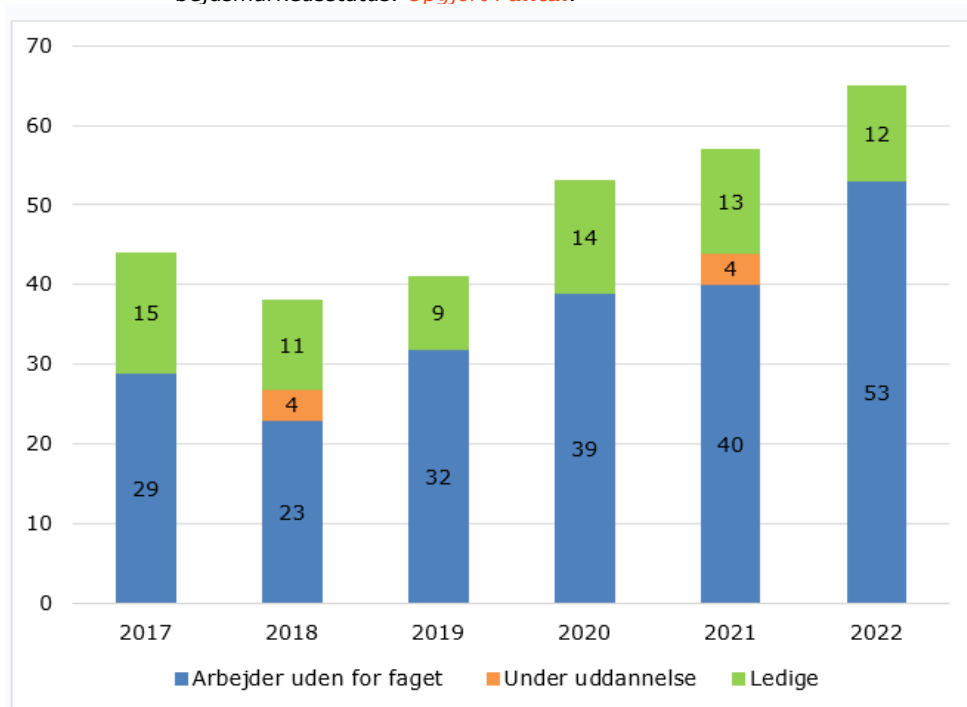

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

Arbejder uden for faget

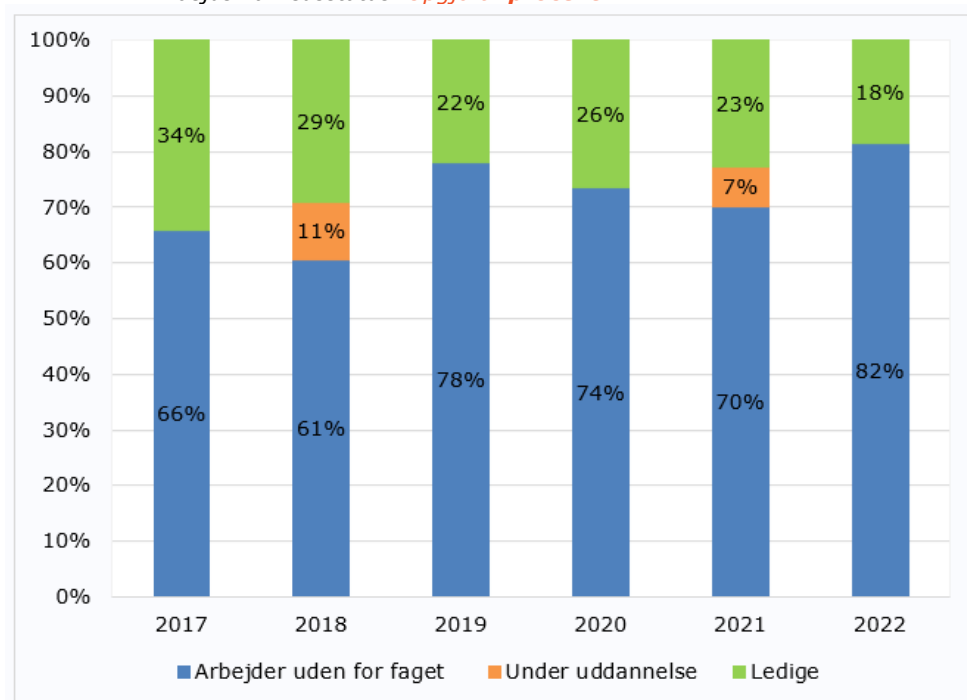
Antallet blandt årgang 2017, som ikke arbejder inden for faget, har været stigende fra 2018 til 2022, jf. figuren neden for. Samtidigt kan det konstateres, at det er relativt få blandt årgang 2017, der vælger at påbegynde en ny uddannelse i de første fem år efter endt uddannelse, samt at antallet af ledige er meget lille.

Figur 9-2 Antallet af socialrådgivere, der *ikke arbejder inden for faget* fordelt på arbejdsmarkedsstatus. *Opgjort i antal.*

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

Figur 9-3 Antallet af socialrådgivere, der *ikke arbejder inden for faget* fordelt på arbejdsmarkedsstatus. *Opgjort i procent.*

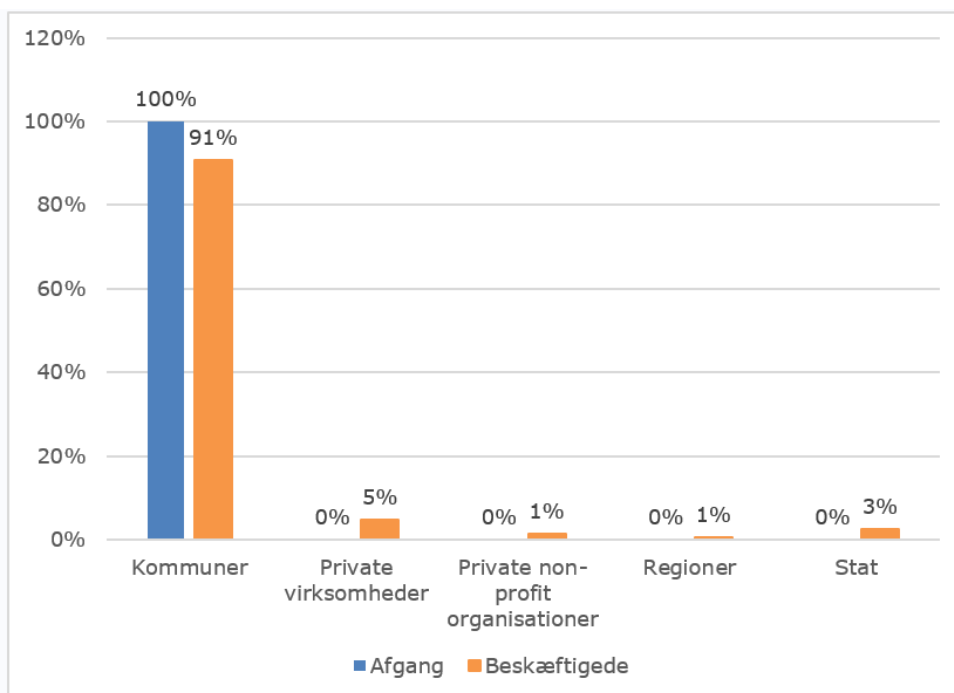
Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

9.2 Hvilken sektor var de typisk ansat i, da de forlod faget?

Afgang fra sektorer

Ser vi på afgang fra sektorer, så fremgår det af figuren neden for, at det kun er den kommunale sektor, som socialrådgivere har forladt. Der skal dog gøres opmærksom på, at afgang kun omfatter i alt 21 personer.

Figur 9-4 Antallet af årgang 2017, der har forladt faget i perioden 2017-2022 fordelt på sektorer og antallet af beskæftigede inden for de pågældende sektorer i afgangsåret.

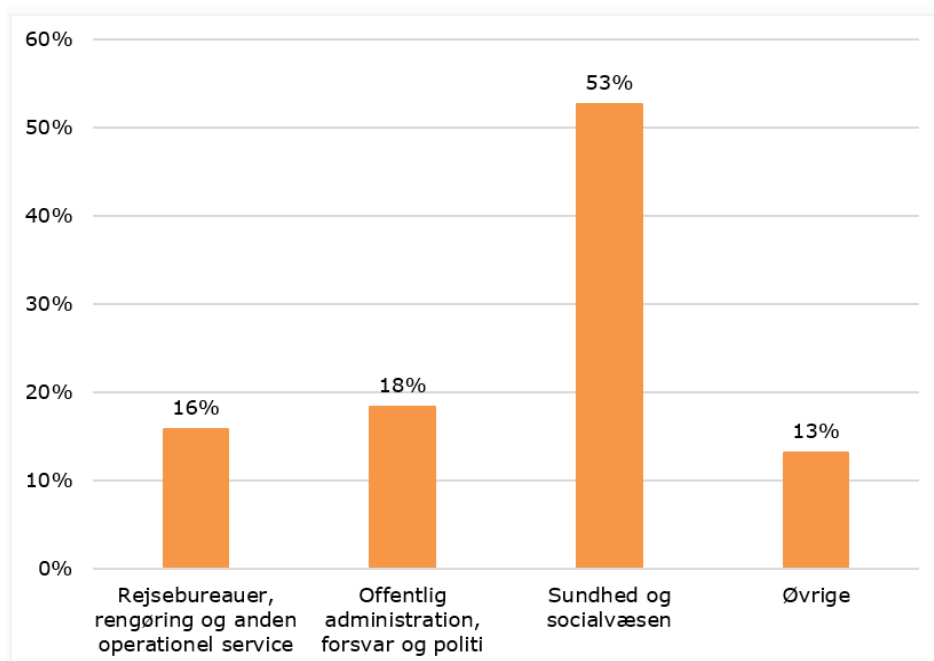

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

9.3 Hvilke brancher arbejder de, som har forladt faget, i?

De, som ikke arbejdede inden for faget i 2022, men som var beskæftiget på en arbejdsplads beliggende i Midtjylland, arbejdede typisk inden for enten undervisning eller sundhed og socialvæsen eller kultur og fritid eller handel. Det gælder 75% af årgang 2017, jf. Figur 9-5.

Figur 9-5 Antallet blandt årgang 2017, der arbejdede uden for faget i 2022 på en arbejdsplads beliggende i den midtjyske region fordelt på brancher.

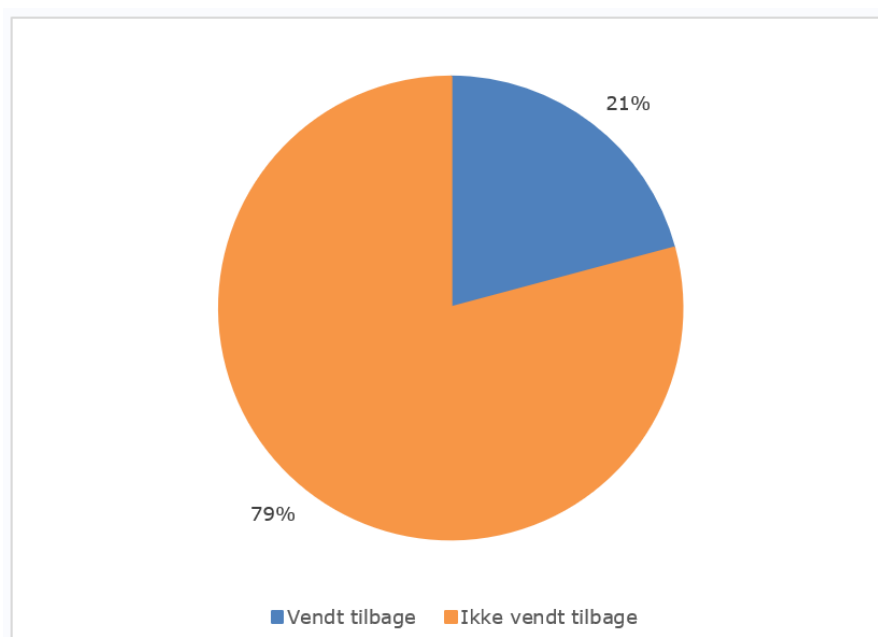
Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

9.4 Hvor mange vender tilbage til deres fag igen?

Andel der vender tilbage

Hver femte af de nyuddannede socialrådgivere, som arbejdede inden for et andet fag på et eller andet tidspunkt i perioden 2017 til 2021, er vendt tilbage til faget igen i 2022, jf. figuren neden for.

Figur 9-6 Andelen af de som på et eller andet tidspunkt i perioden 2017-2021, har arbejdet inden for et andet fag fordelt på, om de arbejder inden for faget igen ("Vendt tilbage") eller ej ("Ikke vendt tilbage") i 2022.

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

9.5 Bevægelser mellem sektorer i perioden 2020-2022

Alle socialrådgivere var i 2020 ansat i en kommune. Tabellen neden for viser, at størstedelen af socialrådgiverne stadig var ansat i en kommune i 2022, mens blot 6% har skiftet til en anden sektor to år efter.

Figur 9-7 Bevægelser mellem sektorer fra 2020 til 2022 for socialrådgivere, der blev uddannet i 2017, boede i Midtjylland i det år de blev uddannet, og var beskæftiget i både 2020 og 2022.

Ansættelsessted i 2020	Ansættelsessted i 2022	Fordeling på ansættelsessted i 2022
Kommuner	Kommuner	94%
	Region	2%
	Stat	2%
	Private virksomheder	2%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

Note: Grundet for få observationer er analyserne af bevægelserne mellem sektorer fra 2020 til 2022 for socialrådgivere, der i 2020 var ansat inden for enten regionen, staten eller private virksomheder, ikke gennemført.

10 Afgangen blandt nyuddannede folkeskolelærere

Indhold

Dette afsnit ser nærmere på de nyuddannede folkeskolelærere, der forlader deres fag inden for de første fem år efter, de har afsluttet deres uddannelse.

Det skal bemærkes, at vi her har defineret "inden for faget", som alle typer af undervisningsjobs, og ikke kun den type af undervisning, der foregår i grundskolen, jf. Bilag A. Derfor kan resultaterne ikke direkte sammenlignes med Arbejderbevægelsens analyse af afgangens blandt nyuddannede folkeskolelærere²¹, da deres fokus alene er på, hvor stor en andel af de nyuddannede, der har forladt et job inden for folkeskolen.

10.1 Hvor stor er afgangens de første fem år?

Beskæftigelse de første fem år efter endt uddannelse

Årgang 2017 **udgør i alt 528 personer**, jf. tabellen neden for. Følger vi denne gruppe de første fem år efter endt uddannelse kan vi konstatere:

- > Størstedelen af årgang 2017 er i **beskæftigelse** i udgangsåret, og dermed i det år, de har opnået deres uddannelse. Det gælder også i de efterfølgende fem år efter endt uddannelse. Konkret er 479 af de 528 i beskæftigelse i 2017, svarende til 91%. I 2022 er denne andel vokset til 94%, jf. tabellen neden for.

²¹ Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, 2022: "Nyuddannede: Kun 6 ud af 10 læreruddannede arbejder i folkeskolen". Publiceret i Uddannelse 5. april 2022, og udarbejdet af Mie Dahlskov Pihl og Anton Lykketoft.

- > størstedelen af årgang 2017 finder deres første job inden for regionen, men denne andel falder i løbet af de første fem år efter endt uddannelse. Tallene viser, at blandt dem i årgang 2017, der var i beskæftigelse i 2017, arbejdede 446 af de 479 beskæftigede inden for regionen, svarende til 93%. I 2022 var denne andel faldet til 83% (414 ud af 497).

Tabel 10-1 Arbejdsmarkedsstatus de efterfølgende fem år for de folkeskolelærere, der var nyuddannede i 2017 og som boede i Midtjylland, det år de blev uddannet.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Arbejder inden for faget i den midtjyske region	413	405	397	384	382	369
Arbejder uden for faget i den midtjyske region	33	28	36	40	35	45
Arbejder inden for faget, men uden for regionen	25	38	53	57	58	58
Arbejder uden for faget og uden for regionen	8	15	10	14	-	25
Ledige (antal hoveder)	49	35	25	30	34	27
Under uddannelse		7	7	3	-	4
I alt	528	528	528	528	528	528

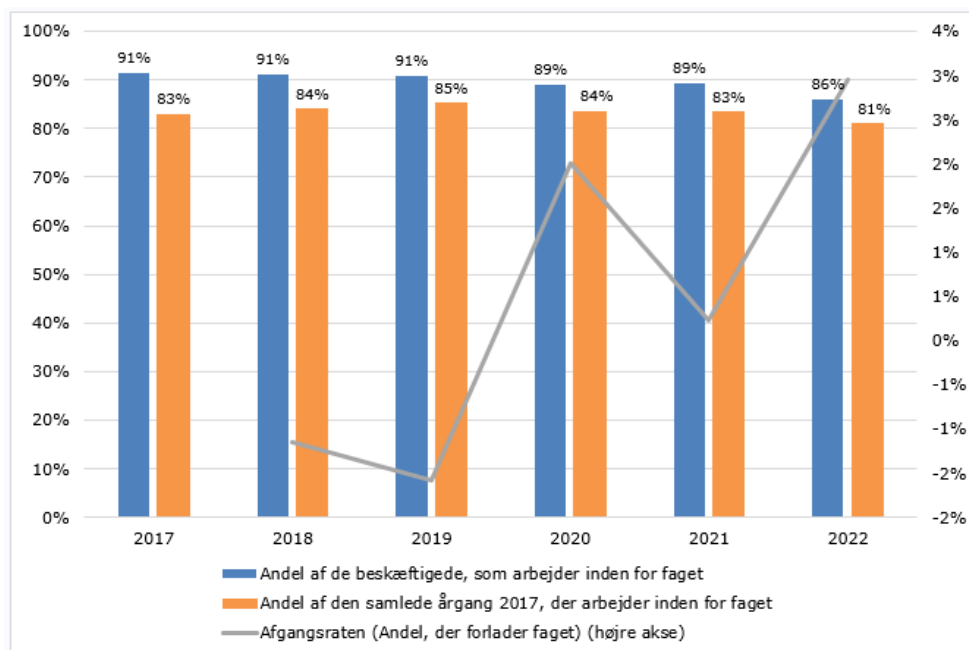
Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmarks Statistik.
 Anm.: De steder, hvor der optræder en bindestreg (-) har det ikke været muligt at angive antal af diskretionshensyn. For at sikre, at det ikke er muligt at regne sig frem til antallet i den konkrete celle, har vi valgt at diskretionere den næststørste værdi også.

Arbejder inden for faget

Rettes fokus dernæst på, hvor stor en andel af årgang 2017, der arbejder inden for faget i udgangsåret og i de første fem år efter endt uddannelse, så viser tallene:

- > Ca. 91% af de beskæftigede folkeskolelærere, og dermed størstedelen, arbejder inden for deres fag i det år de blev uddannet og i de to efterfølgende år. Herefter begynder andelen at falde, omend ikke drastisk, jf. Figur 10-1.
- > Andelen af de beskæftigede, der arbejder inden for faget, er faldet til 86% fem år efter endt uddannelse.
- > Knap hver femte af den samlede årgang (de 528) arbejder ikke inden for faget, fem år efter endt uddannelse.
- > Afgangsraten er stigende mellem år to (2019) og år tre (2020) efter endt uddannelse samt mellem år fire (2021) og år fem (2022). Når afgangsraten omvendt er negativ mellem f.eks. 2018 og 2019, og dermed mellem det første år efter endt uddannelse og det andet år, skyldes det, at der er flere der arbejder inden for faget i 2019 end i 2018.

Figur 10-1 Andelen af folkeskolelærere der er blevet inden for faget blandt a) de beskæftigede og b) den samlede årgang 2017 samt afgangsraten.

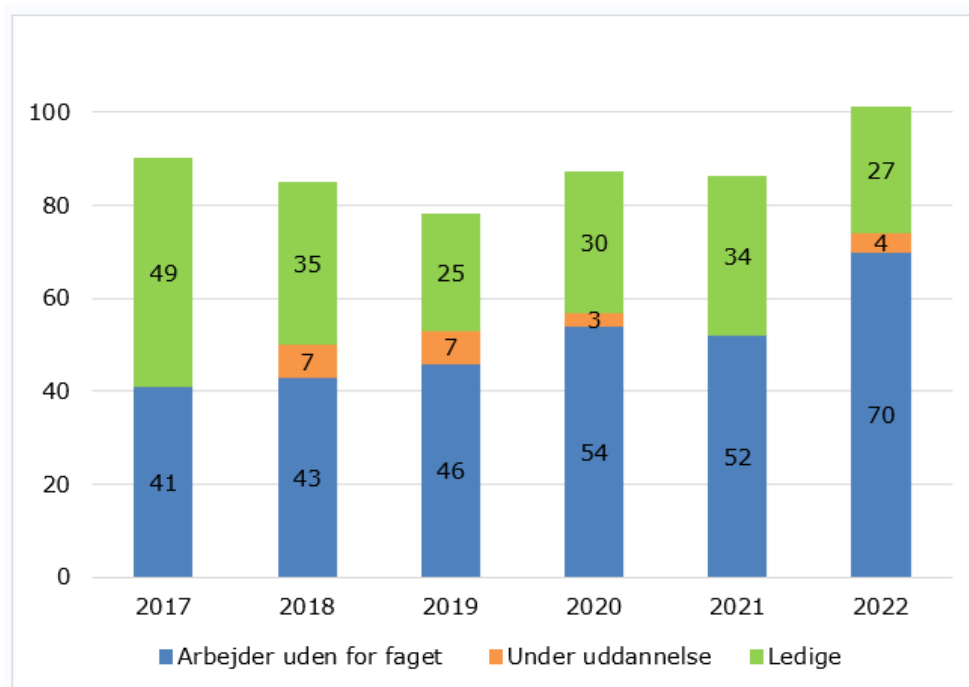

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

Arbejder uden for faget

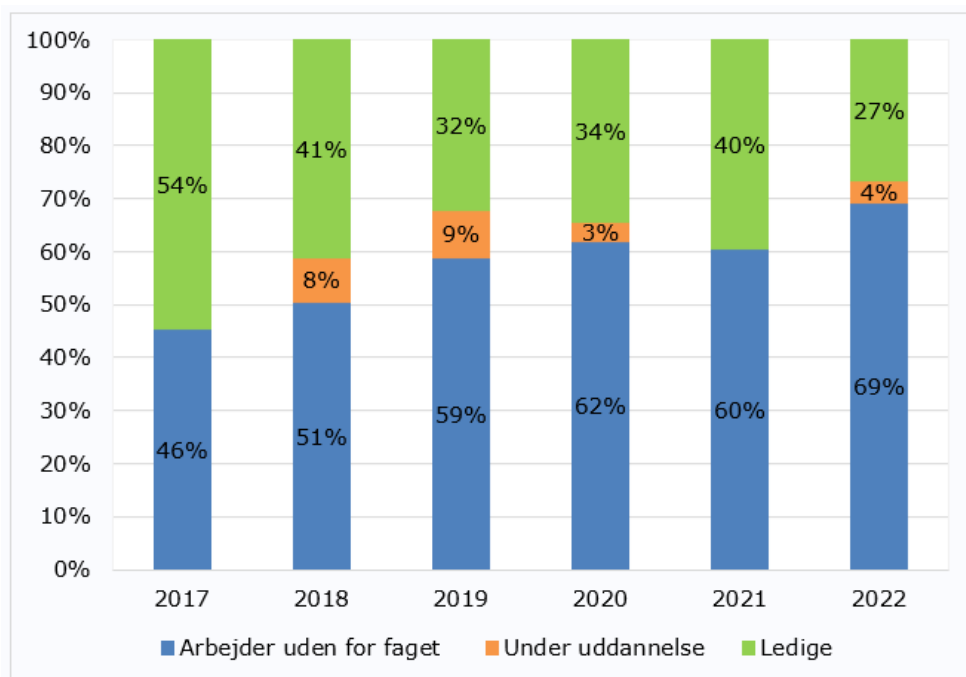
Hovedparten af dem, som ikke arbejder inden for folkeskolelærerfaget, er enten beskæftiget inden for et andet fag eller er ledige, mens det kun er et mindre antal, som påbegynder en anden uddannelse, jf. de to figurer neden for.

Figur 10-2 Antallet af folkeskolelærere, der ikke arbejder inden for faget fordelt på arbejdsmarkedsstatus. Opgjort i antal.

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

Figur 10-3 Antallet af folkeskolelærere, der ikke arbejder inden for faget fordelt på arbejdsmarkedsstatus. Opgjort i procent.

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

Samtidigt kan det konstateres, at antallet af ledige generelt falder i løbet af de første fem år efter endt uddannelse. I samme periode stiger antallet af personer, som arbejder inden for et andet fag.

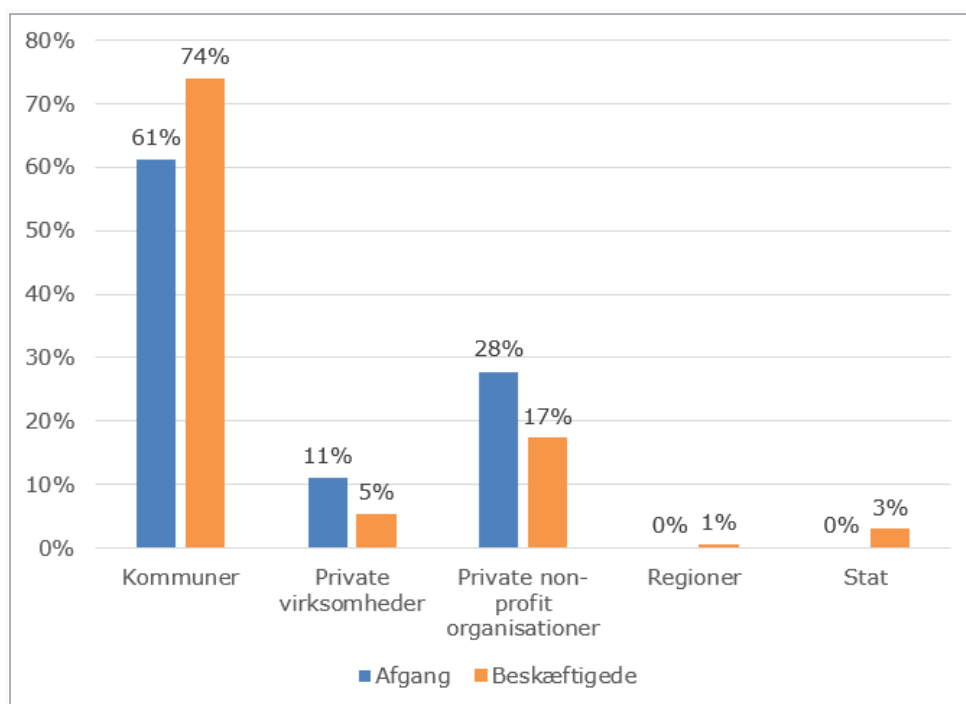
10.2 Hvilken sektor var de typisk ansat i, da de forlod faget?

Afgang fra sektorer

Afgangen af nyuddannede inden for de første fem år efter endt uddannelse er størst fra kommunerne og private nonprofit organisationer.

Sammenholdes afgang fra de enkelte sektorer med antallet af beskæftigede blandt årgang 2017 inden for de enkelte sektorer, kan vi konstatere, at kommunerne har en forholdsvis lav afgang end private nonprofit organisationer og private virksomheder. Det ser altså ud til, at det især er de private virksomheder og private nonprofit organisationer, der har svært ved at fastholde de nyuddannede folkeskolelærere.

Figur 10-4 Antallet af årgang 2017, der har forladt faget i perioden 2017-2022 fordelt på sektorer og antallet af beskæftigede inden for de pågældende sektorer i afgangsåret.

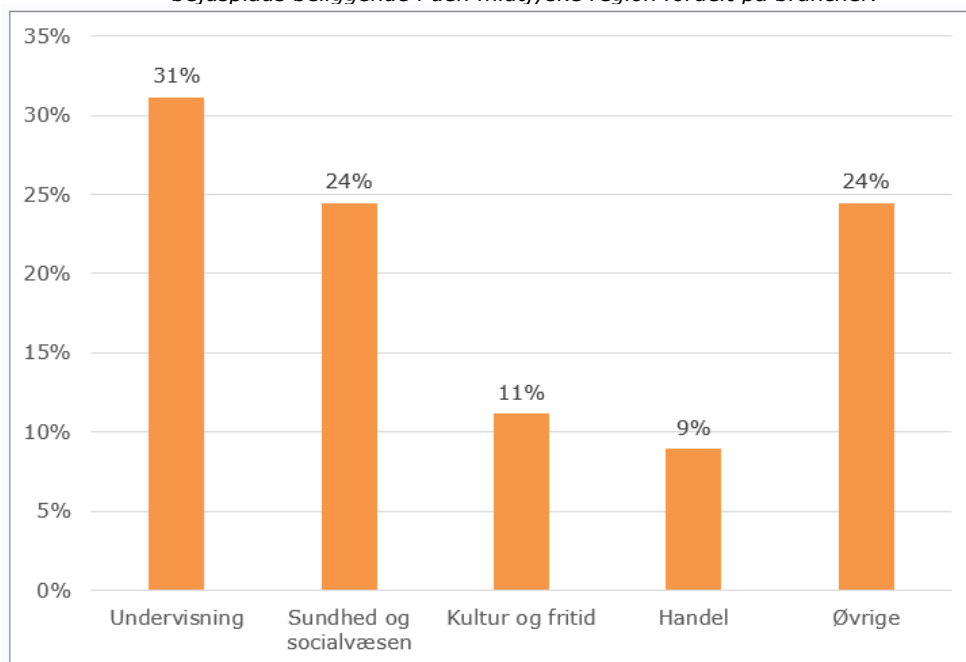

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

10.3 Hvilke brancher arbejder de, som har forladt faget, i?

De folkeskolelærere, som ikke arbejdede inden for faget i 2022, men som var beskæftiget på en arbejdsplads beliggende i Midtjylland, arbejdede typisk inden for enten undervisning, sundhed og socialvæsen, kultur og fritid eller handel. Det gælder 75% af årgang 2017, jf. figuren neden for.

Figur 10-5 *Antallet blandt årgang 2017, der arbejdede uden for faget i 2022 på en arbejdsplads beliggende i den midtjyske region fordelt på brancher.*

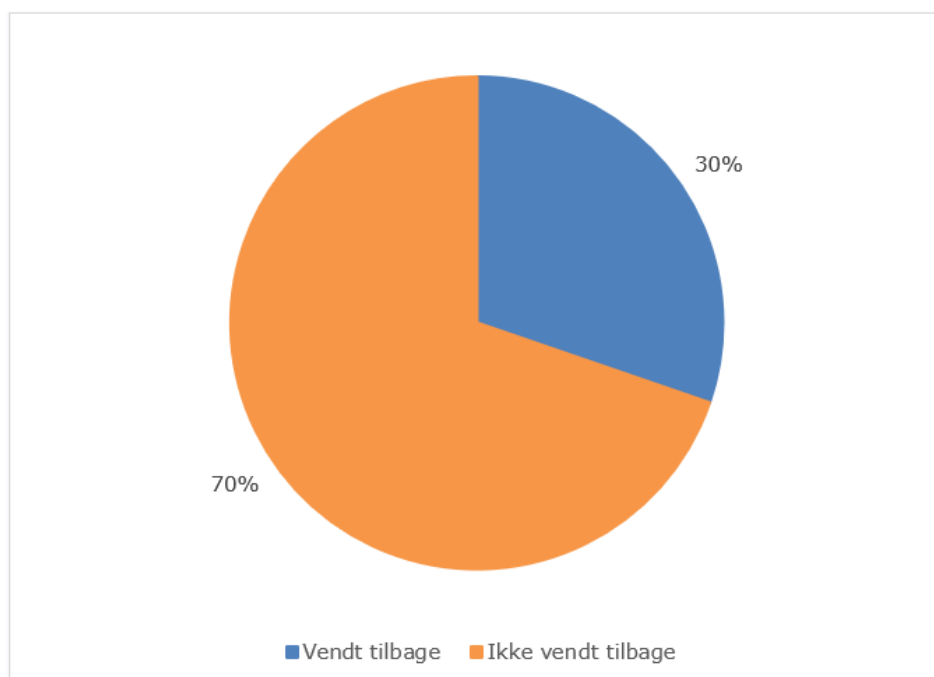
Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

10.4 Hvor mange vender tilbage til deres fag igen?

Andel der vender tilbage

Hver tredje af de nyuddannede folkeskolelærere, som arbejdede inden for et andet fag i perioden 2017 til 2021, er vendt tilbage til faget igen i 2022, jf. figuren neden for.

Figur 10-6 *Andelen af de som på et eller andet tidspunkt i perioden 2017-2021, har arbejdet inden for et andet fag fordelt på, om de arbejder inden for faget igen ("Vendt tilbage") eller ej ("Ikke vendt tilbage") i 2022.*

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

Vi kan dog ikke sige, om dette er et generelt mønster, men alene sige, at det er billedet, når vi kigger på, hvor stor en andel af de beskæftigede, som arbejder inden for faget i 2022 og som på et eller andet tidspunkt i de forudgående fem år har arbejdet i et andet fag. Men det giver en indikation af, at der ikke nødvendigvis er tale om et endeligt farvel til faget.

10.5 Bevægelser mellem sektorer fra 2020 til 2022

Størstedelen af folkeskolelærerne var i 2022 stadig ansat inden for samme sektor som i 2020, jf. tabellen neden for. Det gælder bl.a. 96% af de folkeskolelærere, som var ansat i en kommune i 2020.

De største bevægelser mellem sektorer ses for de folkeskolelærere, som i 2020 var ansat i enten staten, private virksomheder eller private nonprofitorganisationer, hvor blot henholdsvis 0%, 79% og 81% i 2022 var ansat i samme sektor.

Tabel 10-2 Bevægelser mellem sektorer fra 2020 til 2022 for folkeskolelærere, der blev uddannet i 2017, boede i Midtjylland det år de blev uddannet, og var beskæftiget i både 2020 og 2022.

Ansættelsessted i 2020	Ansættelsessted i 2022	Fordeling i 2022
Kommuner	Kommuner	96%
	Region	0%
	Stat	0%
	Private virksomheder	3%
	Private nonprofitorganisationer	1%
Stat	Kommuner	36%
	Region	64%
	Stat	0%
	Private virksomheder	0%
	Private nonprofitorganisationer	0%
Private virksomheder	Kommuner	21%
	Region	0%
	Stat	0%
	Private virksomheder	79%
	Private nonprofitorganisationer	0%
Private nonprofitorganisationer	Kommuner	11%
	Region	0%
	Stat	4%
	Private virksomheder	4%
	Private nonprofitorganisationer	81%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

11 Afgangen blandt nyuddannede pædagoger

Indhold

Dette afsnit indeholder resultaterne af en analyse af de nyuddannede pædagoger, der forlader deres fag inden for de første fem år efter de har afsluttet deres uddannelse. Analysens omdrejningspunkt er de pædagoger, der var nyuddannede i 2017. I det følgende benævnt årgang 2017.

11.1 Hvor stor er afgangen de første fem år?

Beskæftigelse de første fem år efter endt uddannelse

Årgang 2017 **udgør i alt 939 personer, jf. tabellen neden for**. Følger vi denne gruppe de første fem år efter endt uddannelse så kan vi på baggrund af tallene i tabellen neden for konkludere:

- > Størstedelen af årgang 2017 er **i beskæftigelse** i udgangsåret, og dermed i det år, de har opnået deres uddannelse²². Det gælder også i de efterfølgende fem år efter endt uddannelse. Konkret er 834 af de 939 i beskæftigelse i 2017, svarende til 89%. I 2022, og dermed fem år efter endt uddannelse, er denne andel vokset til 91%.
- > Størstedelen af årgang 2017 finder deres første job **inden for regionen**, men denne andel falder generelt i løbet af de første fem år efter endt uddannelse. Tallene viser, at blandt de i årgang 2017, der var i beskæftigelse i 2017, arbejdede 787 af de 834 beskæftigede inden for regionen, svarende til 94%. I 2022 var denne andel faldet til 88% (753 ud af 852).

Tabel 11-1 Arbejdsmarkedsstatus de efterfølgende fem år for de pædagoger, der var nyuddannede i 2017 og som boede i Midtjylland, det år de blev uddannet.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Arbejder inden for faget i den midtjyske region	728	690	702	697	670	663
Arbejder uden for faget i den midtjyske region	59	49	50	64	74	90
Arbejder inden for faget , men uden for regionen	42	61	68	69	78	75
Arbejder uden for faget og uden for regionen	5	14	14	17	26	24
Ledige (antal hoveder)	105	117	93	82	81	81
Under uddannelse		8	12	10	10	6
I alt	939	939	939	939	939	939

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmarks Statistik.

Anm.: De steder, hvor der optræder en bindestreg (-) har det ikke været muligt at angive antal af diskretionshensyn. For at sikre, at det ikke er muligt at regne sig frem til antallet i den konkrete celle, har vi valgt at diskretionere den næststørste værdi også.

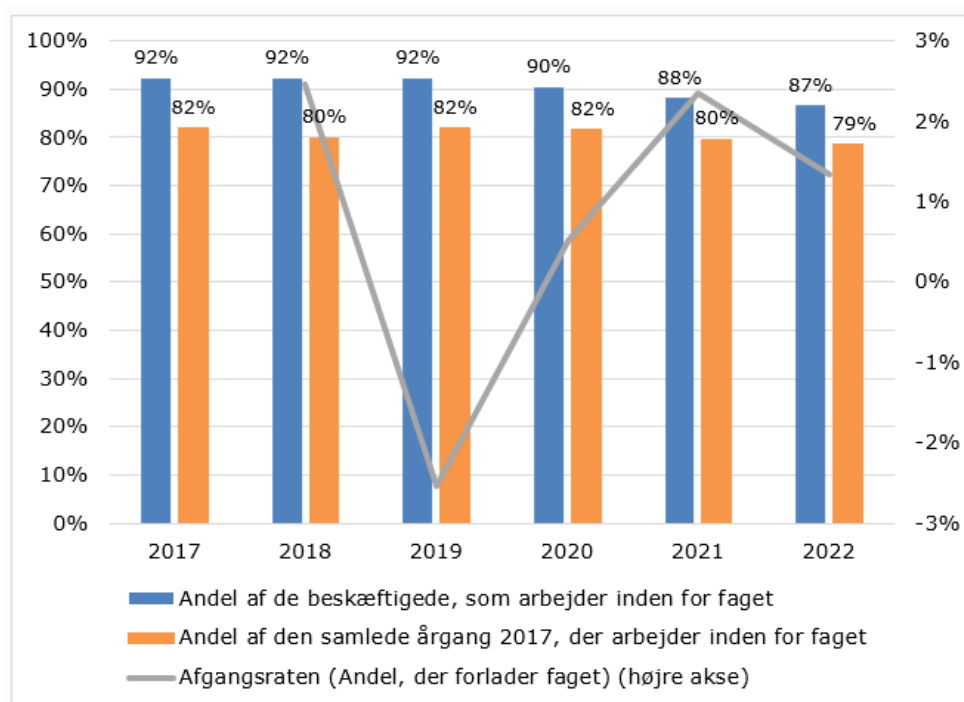
Arbejder inden for faget

Hvad angår spørgsmålet om hvor stor en andel af de nyuddannede, der **arbejder inden for faget** i udgangsåret og i de første fem år efter endt uddannelse, så viser tallene:

²² Første gang optræder med en højst fuldført uddannelse som pædagog i statistikken.

- > Ca. 92% af **de beskæftigede** pædagoger, og dermed størstedelen, arbejder inden for deres fag i det år, de blev uddannet og i de to efterfølgende år. Herefter begynder andelen at falde, omend ikke drastisk, jf. Figur 11-1.
- > Andelen af de beskæftigede, der arbejder inden for faget, er faldet til 87% fem år efter endt uddannelse.
- > Knap hver femte af **den samlede årgang** (de 939) arbejder ikke inden for faget, fem år efter endt uddannelse. Dette tal svarer nogenlunde til det tal, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) og BUPL kom frem til i en analyse af den samlede årgang 2017 på landsplan²³.
- > **Afgangsraten** er særlig høj og stigende mellem år to (2019) og år fire (2021) efter endt uddannelse. Mellem år fire og fem efter endt uddannelse falder afgangsraten en smule sammenlignet med de to års-perioder. Når den omvendt er negativ mellem 2018 og 2019, og dermed mellem det første år efter endt uddannelse og det andet år, skyldes det, at der er flere der arbejder inden for faget i 2019 end i 2018.

Figur 11-1 Andelen pædagoger der er blevet inden for faget blandt a) de beskæftigede og b) den samlede årgang 2017 samt afgangsraten.

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik

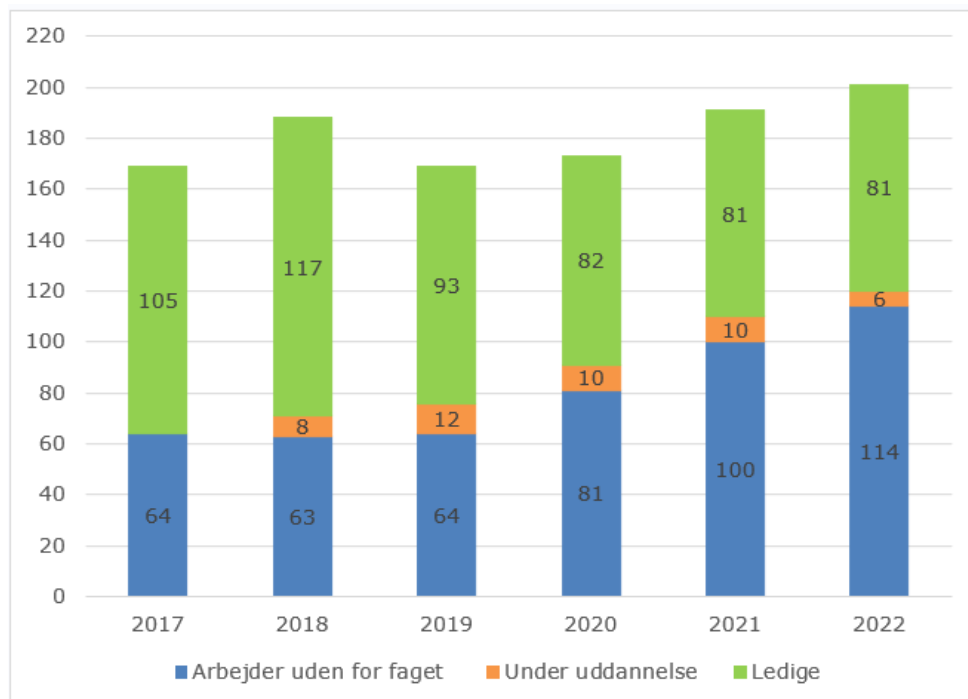
Arbejder uden for faget

Hovedparten af dem, som **ikke arbejder inden for faget**, arbejder enten inden for et andet fag eller er ledige, mens et mindre antal har påbegyndt en anden uddannelse, jf. figurene neden for. Samtidigt kan det konstateres, at antallet af

²³ Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, 2023: "Knap hver fjerde pædagog arbejder ikke i faget fem år efter endt uddannelse". <https://www.ae.dk/analyse/2023-08-knap-hver-fjerde-paedagog-arbejder-ikke-i-faget-fem-aar-efter-endt-uddannelse>

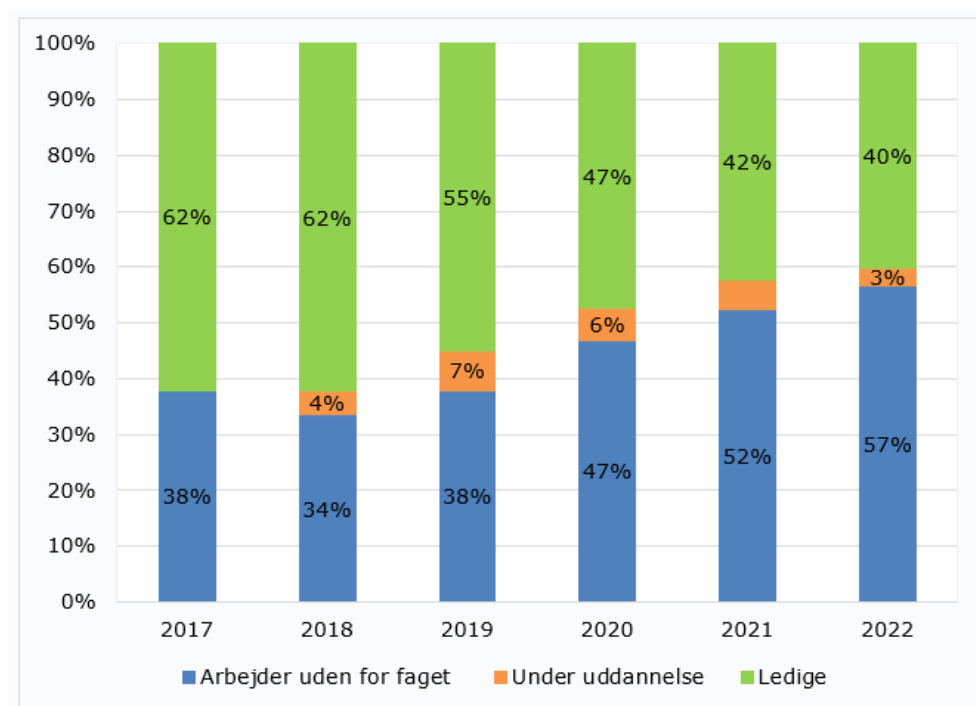
ledige falder i løbet af de første fem år efter endt uddannelse, hvis vi ser bort fra den midlertidige stigning fra 2017 til 2018.

Figur 11-2 Antallet af pædagoger, der *ikke arbejder inden for faget* fordelt på arbejdsmarkedsstatus. Opgjort i **antal**.

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

Figur 11-3 Antallet af pædagoger, der *ikke arbejder inden for faget* fordelt på arbejdsmarkedsstatus. Opgjort i **procent**.

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

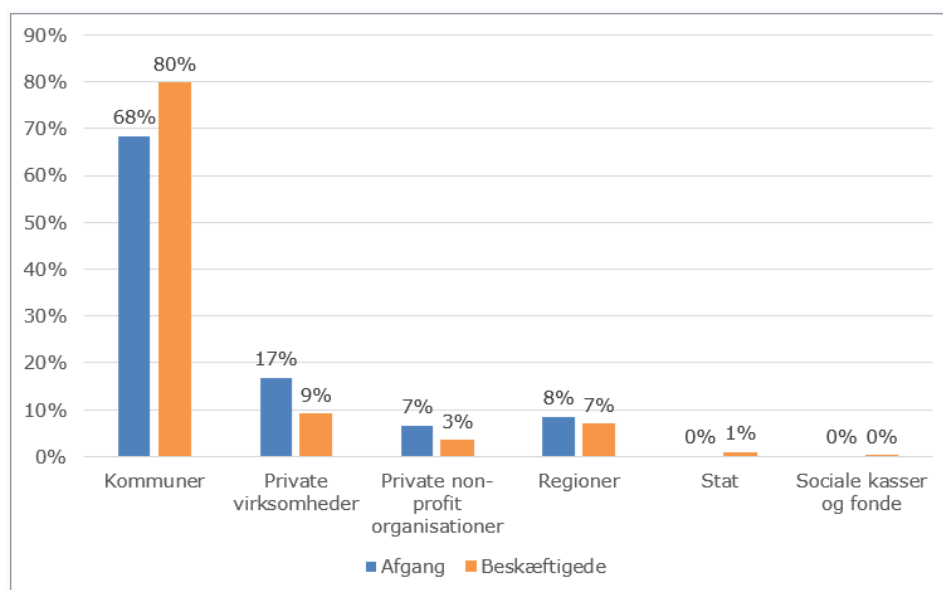
I samme periode stiger antallet af personer, som arbejder inden for et andet fag, end det vi her har defineret som pædagogisk arbejde. Sagt med andre ord ser det ud til, at de nyuddannede pædagoger i stigende omfang bider sig fast på arbejdsmarkedet, men at de samtidigt i stigende omfang er beskæftiget inden for et andet fag og som erkendt ovenfor i stigende omfang uden for regionen.

11.2 Hvilken sektor var de typisk ansat i, da de forlod faget?

Afgang fra sektorer

Afgangen er isoleret betragtet størst fra kommunerne og fra private virksomheder. Sammenholdes afgang fra de enkelte sektorer med antallet af beskæftigede inden for de enkelte sektorer, kan vi konstatere, at kommunerne har en forholdsmæssig lavere afgang end de private virksomheder. Det ser altså ud til, at det især er de private virksomheder, der har svært ved at fastholde pædagogerne.

Figur 11-4 Andel af årgang 2017, der har forladt faget i perioden 2017-2022 fordelt på sektorer og andel af beskæftigede inden for de pågældende sektorer i afgangsåret.

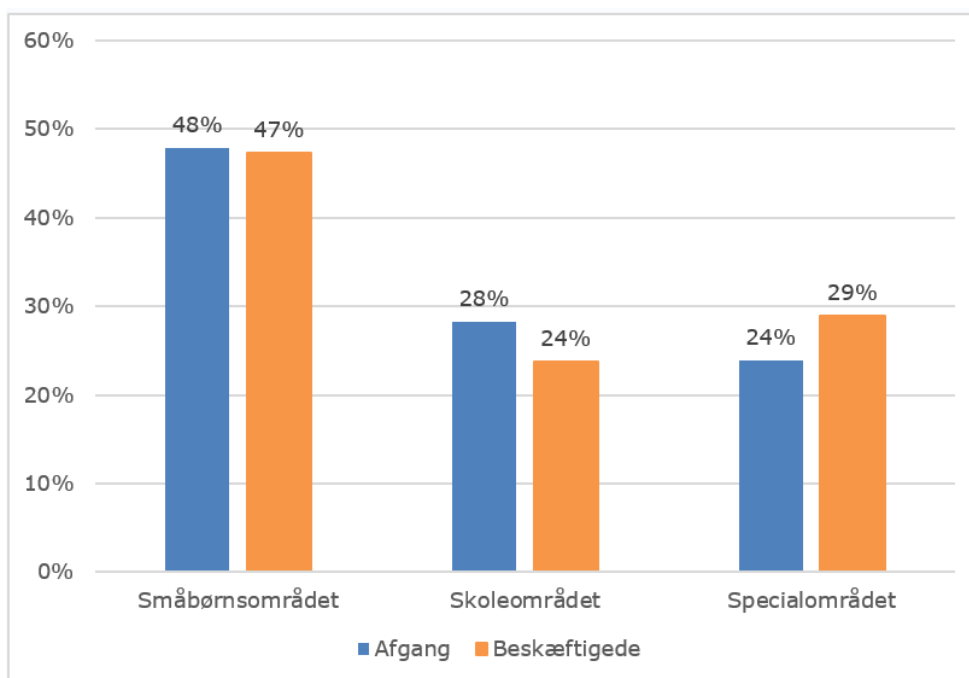

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

Stilles der skarpt på udvalgte delområder som småbørnsområdet, skoleområdet og specialområdet, ser det ud til, at afgang af nyuddannede er særlig stor fra skoleområdet, når vi holder afgang op mod antallet af beskæftigede inden for de enkelte delbrancher i afgangsåret, jf. Figur 11-5. Der skal gøres opmærksom på, at afgang fra specialområdet kun omfatter 11 personer, og at datagrundlaget er spinkelt.

Småbørnsområdet omfatter her vuggestuer, børnehaver, aldersintegrerede institutioner og dagplejemødre, mens **skoleområdet** omfatter skolefritidsordninger og fritidshjem, fritids- og ungdomsklubber, folkeskoler, specialskoler for handicappede og ungdoms- og efterskoler. Endelig omfatter **specialområdet** brancherne døgninstitutioner for børn og unge og døgninstitutioner for personer med psykiske eller fysiske handicap.

Figur 11-5 Antallet af årgang 2017, der har forladt faget i perioden 2017-2022 fordelt på delområder og antallet af beskæftigede inden for de pågældende områder i afgangsåret.

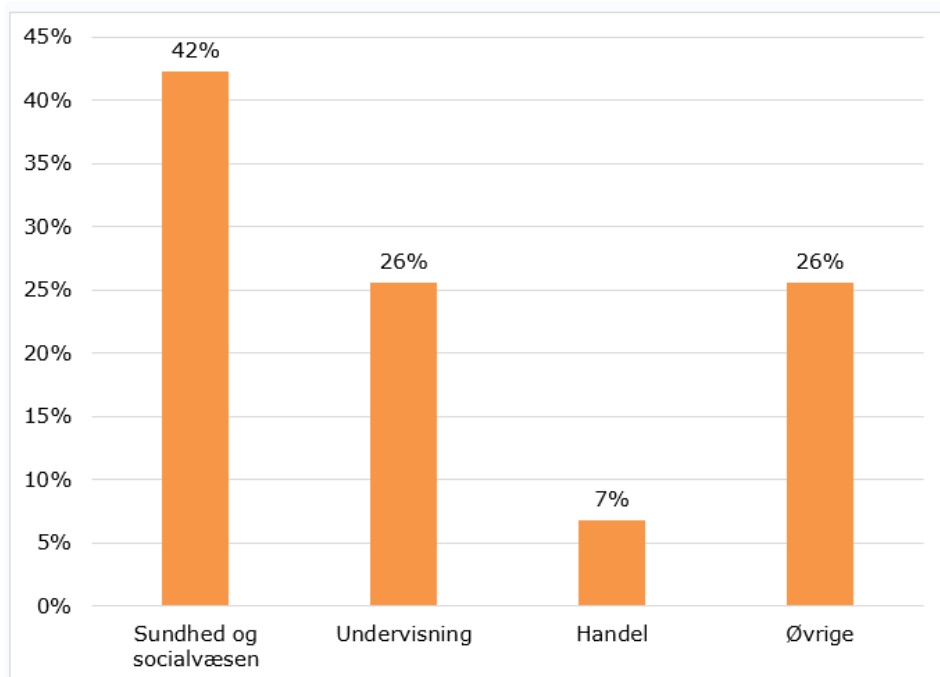

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

11.3 Hvilke brancher arbejder de, som har forladt faget, i?

De pædagoger, som ikke arbejdede inden for faget i 2022, men som var beskæftiget på en arbejdsplads beliggende i Midtjylland, arbejdede typisk inden for enten sundhed og socialvæsen, undervisning eller handel, jf. Figur 11-6. Dette gælder 75% af årgang 2017.

Figur 11-6 Antallet blandt årgang 2017, der arbejdede uden for faget i 2022 på en arbejdsplads beliggende i den midtjyske region fordelt på brancher.

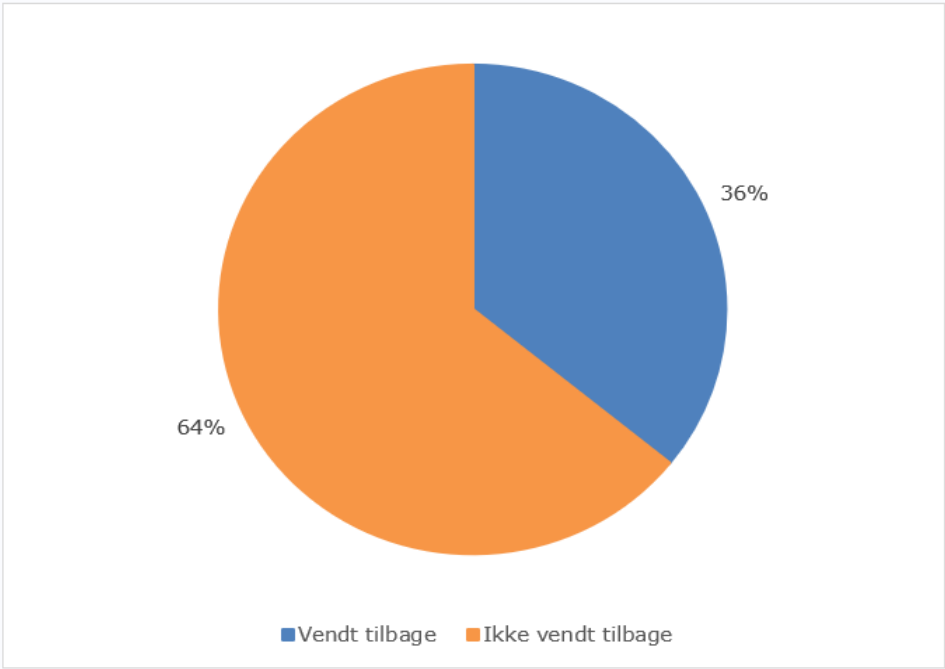
Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

11.4 Hvor mange vender tilbage til deres fag igen?

Andel der vender tilbage

Omtrent hver tredje af de nyuddannede pædagoger, som arbejdede inden for et andet fag i perioden 2017 til 2021, er vendt tilbage til faget igen i 2022, jf. Figur 11-7. Det er relativ stor andel sammenlignet med øvrige faggrupper.

Figur 11-7 Andelen af de som på et eller andet tidspunkt i perioden 2017-2021, har arbejdet inden for et andet fag fordelt på, om de arbejder inden for faget igen ("Vendt tilbage") eller ej ("Ikke vendt tilbage") i 2022.

Kilde: COWIs beregninger på dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

11.5 Bevægelser mellem sektorer fra 2020 til 2022

Størstedelen af pædagogerne i 2022 stadig er ansat inden for samme sektor som i 2020. F.eks. er 94% af de pædagoger, som var ansat i en kommune i 2020, stadig ansat i en kommune i 2022. De største bevægelser mellem sektorer ses for de pædagoger, som i 2020 var ansat i enten regionen, private virksomheder eller private non-profit organisationer, hvor blot henholdsvis 66%, 75% eller 78% i 2022 var ansat i samme sektor. Bevægelserne fra det private og regionen sker særligt til det kommunale.

Tabel 11-2 Bevægelser mellem sektorer fra 2020 til 2022 for pædagoger, der blev uddannet i 2017, boede i Midtjylland det år de blev uddannet, og var beskæftiget i både 2020 og 2022.

Ansættelsessted i 2020	Ansættelsessted i 2022	Fordeling i 2022
Kommuner	Kommuner	94%
	Region	1%
	Stat	0%
	Private virksomheder	1%
	Private non-profit organisationer	1%
Region	Kommuner	25%
	Region	66%
	Stat	0%
	Private virksomheder	9%
	Private non-profit organisationer	0%
Stat	Kommuner	0%

	Region	0%
	Stat	100%
	Private virksomheder	0%
	Private non-profit organisationer	0%
Private virksomheder	Kommuner	25%
	Region	0%
	Stat	0%
	Private virksomheder	75%
	Private non-profit organisationer	0%
Private non-profit organisationer	Kommuner	22%
	Region	0%
	Stat	0%
	Private virksomheder	0%
	Private non-profit organisationer	78%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistiks forskermaskine.

12 Afgangen blandt nyuddannede pædagogiske assistenter

Indhold

Dette afsnit indeholder resultaterne af analysen af, hvor mange og hvem blandt de nyuddannede pædagogiske assistenter, der forlader deres fag inden for de første fem år efter de har afsluttet deres uddannelse. Udgangspunktet er de pædagogiske assistenter, der var nyuddannede i 2017 og som boede i den midtjyske region i samme år. I det følgende benævnt årgang 2017.

12.1 Hvor stor er afgangen de første fem år?

Beskæftigelse de første fem år efter endt uddannelse

Årgang 2017 udgør i alt 127 personer, jf. tabellen neden for. Følger vi denne gruppe de første fem år efter endt uddannelse kan vi konstatere:

- > 87 af de i alt 127, som årgang 2017 udgør, var i beskæftigelse i udgangsåret (2017), svarende til 69%. Det er lavere end de øvrige faggrupper i dette notat. Andelen stiger dog i løbet af de fem år efter endt uddannelse og ender i 2022 på 81%.
- > De opnår alle deres første job inden for regionen. I 2022 var denne andel faldet til 97%. Størstedelen af de nyuddannede pædagogiske assistenter starter således deres karriere på en arbejdsplads inden for regionen, mens meget få opnår job uden for regionen i løbet af de første fem år efter endt uddannelse.

Tabel 12-1 Arbejdsmarkedsstatus de efterfølgende fem år for de pædagogiske assistenter, der var nyuddannede i 2017 og som boede i Midtjylland, det år de blev uddannet.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Arbejder inden for faget i den midtjyske region	69	70	64	58	51	49
Arbejder uden for faget i den midtjyske region	18	22	29	33	43	51
Arbejder inden for faget , men uden for regionen	-	0	3	-	-	-
Arbejder uden for faget og uden for regionen	-	5	3	-	-	-
Ledige (antal hoveder)	37	20	16	16	19	15
Under uddannelse		10	12	14	8	7
I alt	127	127	127	127	127	127

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmarks Statistik.

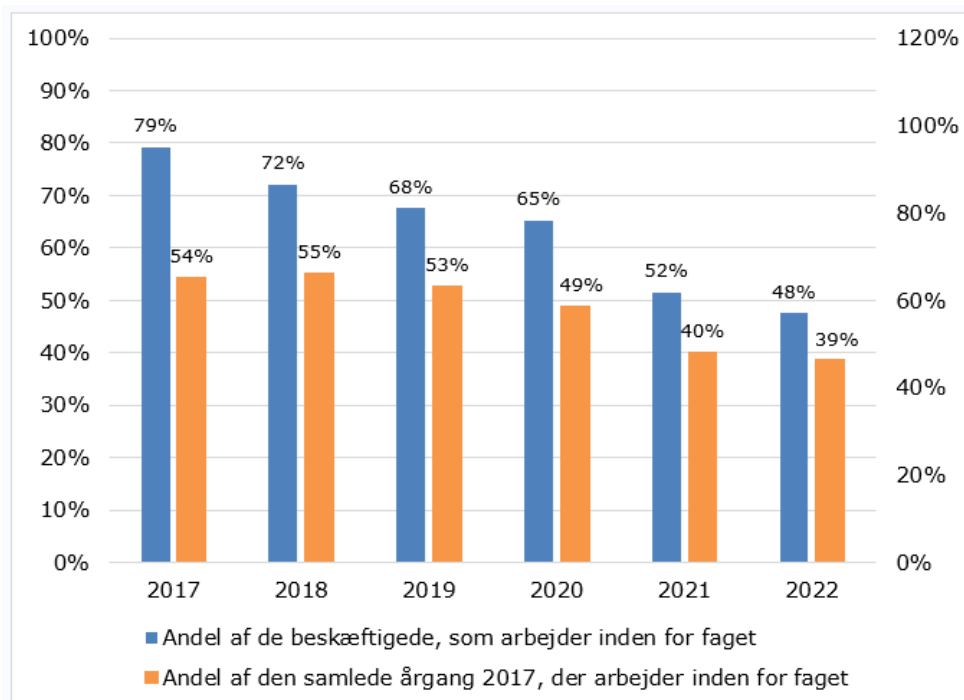
Anm.: De steder, hvor der optræder en bindestreg (-) har det ikke været muligt at angive antal af diskretionshensyn. For at sikre, at det ikke er muligt at regne sig frem til antallet i den konkrete celle, har vi valgt at diskretionere den næststørste værdi også.

Arbejder inden for faget

Rettes fokus på, hvor stor en andel af årgang 2017, der arbejder inden for faget i udgangsåret og i de første fem år efter endt uddannelse, så viser tallene:

- > Ca. 79% af **de beskæftigede** pædagogiske assistenter arbejder inden for deres fag i det år, de blev uddannet. Herefter begynder andelen at falde år for år.
- > Andelen af de beskæftigede, der arbejder inden for faget, er faldet til 48% fem år efter endt uddannelse. Under halvdelen af de beskæftigede pædagogiske assistenter arbejder således ikke inden for deres fag fem år efter, de er blevet uddannet.
- > Blot 39% af **den samlede årgang** (de 127) arbejder ikke inden for faget fem år efter endt uddannelse. Når andelen af den samlede årgang, som arbejder inden for faget, er mindre end andelen blandt de beskæftigede, skyldes det, at vi i dette tal også omfatter den gruppe, som enten er ledige og/eller er under uddannelse.

Figur 12-1 Andelen af pædagogiske assistenter der er blevet inden for faget blandt a) de beskæftigede og b) den samlede årgang 2017 samt afgangsraten.

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af dataudtræk fra Danmark Statistik.

Anm.: Afgangsraten pr. år kan ikke vises, da populationen er for lille.

Bilag A Afgræsning af de enkelte faggrupper

Faggrupper	DISCO-kode	Jobfunktioner
Ergoterapeut	226910	Ergoterapeutarbejde
Fysioterapeut	226410	Fysioterapeutarbejde
	226900	Sundhedsarbejde ikke klassificeret andetsteds.
	321400	Teknikerarbejde inden for fremstilling af proteser,
	342300	Instruktørarbejde inden for fitness og beslægtede områder
	532100	Omsorgsarbejde på institutioner og hospitaler (ekskl. plejehjem
	532200	Social- og sundhedsarbejde i private hjem (inkl. plejehjem).
SOSU-assistent og SOSU-hjælper	134300	Ledelse af hovedaktiviteten inden for ældreplejen
	532000	Omsorgsarbejde inden for sundhedsområdet
	532110	Social- og sundhedsarbejde på institutioner og hospitaler, medhjælpere
	532120	Social- og sundhedsarbejde på institutioner og hospitaler, assistenter
	532200	Social- og sundhedsarbejde i private hjem (inkl. plejehjem)
	532210	Social- og sundhedsarbejde i private hjem, medhjælpere
	532220	Social- og sundhedsarbejde i private hjem, assistenter
	532900	Andet omsorgsarbejde inden for sundhedsområdet
Socialrådgiver	263500	Socialrådgivningsarbejde
	341200	Socialrådgivningsarbejde på mellemniveau
	335300	Formidling af offentlige ydelser
Sygeplejerske	134200	Ledelse af hovedaktiviteten inden for sundhedsområdet
	220000	Arbejde inden for sundhedsområdet
	222100	Sygeplejerskearbejde
	222110	Sygeplejerskearbejde, basisfunktioner
	222120	Sygeplejerskearbejde, specialfunktioner
	222130	Sundhedsplejerskearbejde

Folkeskolelærer	134500	Ledelse af hovedaktiviteten inden for undervisningsområdet
	230000	Undervisning og pædagogisk arbejde
	231010	Undervisning og forskning ved lange videregående uddannelser
	231020	Undervisning og forskning ved mellemlange videregående uddannelser
	231030	Undervisning og forskning ved korte videregående uddannelser
	232010	Undervisning ved erhvervsuddannelser for unge
	232020	Undervisning ved arbejdsmarkedsuddannelser
	232030	Undervisning ved voksenerhvervsuddannelser
	233010	Undervisning på gymnasialt niveau
	233020	Undervisning ved øvrige almene uddannelser efter grundskoleniveau
	234100	Undervisning på grundskoleniveau (inkl. 10. klasse)
	234110	Undervisning på grundskoleniveau, unge og voksne
	234120	Undervisning på grundskoleniveau, (børn, 1.-10. klasse)
	234130	Undervisning på grundskoleniveau, børnehaveklasseniveau
	235100	Forskning, udvikling og rådgivning inden for undervisningsmetoder
	235200	Specialundervisning
	235210	Specialundervisning, unge og voksne
	235220	Specialundervisning på grundskoleniveau (1.-10. klasse)
	235230	Specialundervisning på børnehaveklasseniveau
	235300	Anden sprogundervisning
	235400	Anden musik- og sangundervisning
	235910	Undervisningsarbejde ikke klassificeret andetsteds (ekskl. medhjælp)
Pædagog og pædagogiske assistenter	134100	Ledelse inden for pædagogisk arbejde med og omsorg for børn
	230000	Undervisning og pædagogisk arbejde
	234300	Pædagogisk arbejde
	234310	Pædagogisk arbejde med unge og voksne
	234320	Pædagogisk arbejde, fritidsklubber/legepladser
	234330	Pædagogisk arbejde i skolefritidsordninger/fritidshjem og på skoler

	234340	Pædagogisk arbejde, førskolebørn
	234390	Andet pædagogisk arbejde
	235700	Pædagogisk arbejde
	235710	Specialpædagogisk arbejde, ældre og handicappede
	235720	Specialpædagogisk arbejde, aktivering mv.
	235730	Specialpædagogisk arbejde, rådgivning af voksne
	235740	Specialpædagogisk arbejde, kontakt med- og ledsagning af voksne
	235750	Specialpædagogisk arbejde, børn og unge
	235760	Specialpædagogisk arbejde, førskolebørn
	235790	Andet specialpædagogisk arbejde
	234000	Undervisning og pædagogisk arbejde
	531100	Børneomsorgsarbejde
	531110	Dagplejearbejde
	531120	Pædagogisk medhjælp
	531190	Andet børneomsorgsarbejde
	532190	Andet omsorgsarbejde på institutioner og hospitaler
	532900	Andet omsorgsarbejde inden for sundhedsområdet

Bilag B Udvalgte resultater på tværs af faggrupperne

Bilagstabel 1 Andel af årgang 2017, der er i beskæftigelse i henholdsvis det år, de blev uddannet og de efterfølgende fem år.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ergoterapeuter	81%	83%	86%	90%	90%	86%
Fysioterapeuter	81%	85%	89%	85%	86%	90%
SOSU- hjælper	87%	89%	87%	86%	85%	85%
SOSU-assistenten	95%	93%	90%	89%	87%	88%
Socialrådgivere	94%	94%	96%	94%	94%	95%
Sygeplejersker	98%	94%	95%	94%	94%	94%
Folkeskolelærer	91%	92%	94%	94%	93%	94%
Pædagoger	89%	87%	89%	90%	90%	91%
Pædagogiske assistenter	69%	76%	78%	75%	78%	81%

AUGUST 2024
REGION MIDTJYLLAND, KKR MIDTJYLLAND OG VIA UC

Behovet for velfærdsuddannede i den midtjyske region 2024- 2034

HOVEDANALYSE

AUGUST 2024
REGION MIDTJYLLAND, KKR MIDTJYLLAND OG VIA UC

Behovet for velfærds- uddannede i den midtjyske region 2024-2034

HOVEDANALYSE

PROJEKTNR.

A236783

DOKUMENTNR.

3

VERSION

4.0

UDGIVELSESDATO

5. august 2024

BESKRIVELSE

Rapport

UDARBEJDET

HLE, JBAK, KAGH

KONTROLLERET

POS

GODKENDT

POS

INDHOLD

1	Indledning	7
1.1	Baggrund og formål	7
1.2	Afgrænsning, metode og datagrundlag	10
1.3	Styre- og følgegruppe, samt sekretariat	13
1.4	Rapportens opbygning	14
2	Resumé	15
3	Social- og sundhedsområdet	19
3.1	Bioanalytikere	21
3.2	Ergoterapeuter	24
3.3	Ernæring og sundhed	26
3.4	Fysioterapeuter	29
3.5	Hospitalsserviceassistenter	31
3.6	Jordemødre	34
3.7	Lægeseekretærer og sundhedsadministrative koordinatorer (SAK)	36
3.8	Radiografer	39
3.9	Social- og sundhedshjælpere	41
3.10	Social- og sundhedsassistenter	44
3.11	Socialrådgivere	46
3.12	Sygeplejersker	49
4	Det pædagogiske område og undervisningsområdet	52
4.1	Folkeskolelærer	52
4.2	Pædagoger	55
4.3	Pædagogiske assistenter	57

BILAG

Bilag A	Ordliste – den historiske analyse	61
Bilag B	Datagrundlaget fremskrivningen af udbuddet	63
Bilag C	ADAM fremskrivningen af beskæftigelsen	64
Bilag D	Behovet for velfærdsuddannede i Øst- og Vestjylland	65
Bilag E	Udviklingen i antallet af optagne på meritpædagog uddannelsen	93

Indhold

1 Indledning

Denne rapport indeholder resultaterne af en **opdatering** af analysen af det fremtidige behov for velfærdsuddannede i den midtjyske region i perioden 2024-2034. Med opdateringen ser vi to år yderligere frem i tiden sammenholdt med den seneste analyse, der blev udarbejdet i 2022¹.

Analysen er igangsat af KKR Midtjylland, Region Midtjylland og VIA UC i samarbejde med AMK Midt-Nord, SOSU-skolerne i Midtjylland, BUPL, Socialpædagogernes Landsforbund (SL), FOA, Ergoterapeutforeningen og Danske Fysioterapeuter.

Foruden denne rapport, som udgør hovedrapporten, foreligger der et særskilt notat indeholdende en analyse af **afgangen af nyuddannede** fra følgende faggrupper: ergoterapeuter, fysioterapeuter, socialrådgivere, SOSU-assistenten, SOSU-hjælper og sygeplejersker, folkeskolelærere, pædagoger og pædagogiske assistenter. Når der ikke er gennemført afgangsanalyser af de øvrige faggrupper, skyldes det, at årgangene er for små til, at det har været muligt at gennemføre valide analyser af afgang.

Baggrund

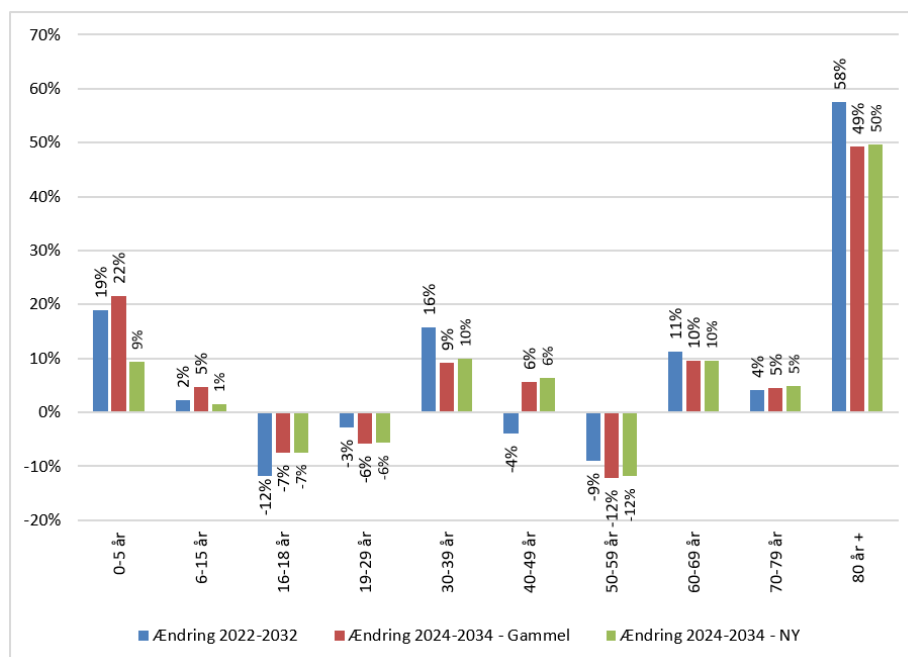
1.1 Baggrund og formål

Arbejdsmarkedet for velfærdsuddannede i Midtjylland har i en årrække været præget af rekrutteringsproblemer og mangel på arbejdskraft, samt stigende udfordringer med at fastholde arbejdskraften. Det gælder både inden for sundhedsområdet, det pædagogiske område og undervisningsområdet.

En af de væsentligste årsager er **den demografiske udvikling**, som indebærer et stigende behov for velfærdsydelse på især ældreområdet og betyder at der er færre hænder til at løfte og finansiere de ønskede velfærdsydelse og det ønskede kvalitetsniveau. Denne udfordring ser alt andet lige ud til at blive forstærket i de kommende ti år, jf. figuren neden for.

¹ Region Midtjylland og KKR Midtjylland, 2022: Behovet for velfærdsuddannelse i den midtjyske region 2022-2032. Udarbejdet af COWI.

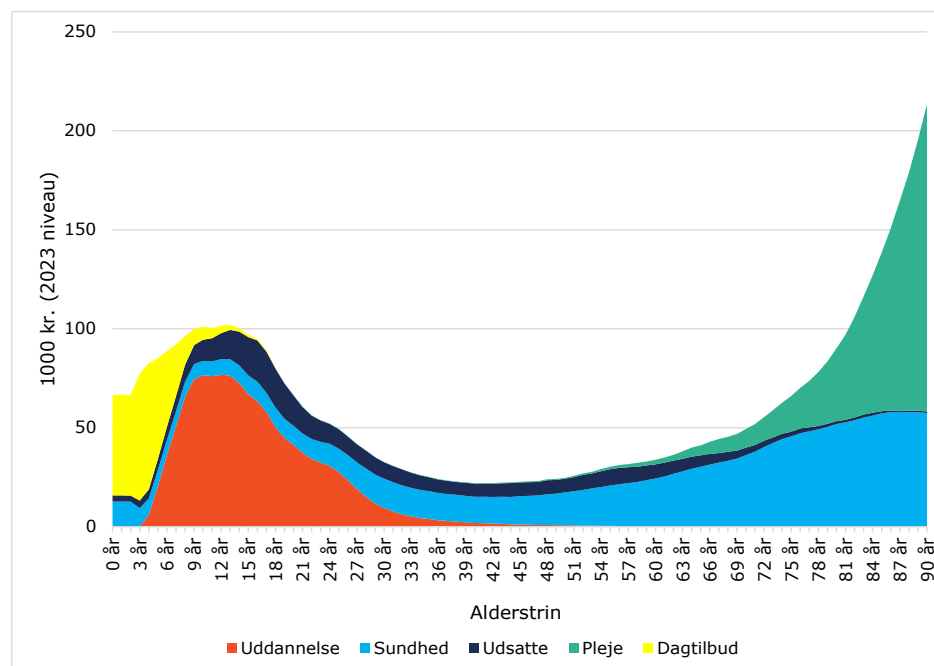
Figur 1-1 Den forventede udvikling i antallet af borgere i den midtjyske region i perioden 2022-2032 og 2024-2034. Procent

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken.dk (FRLD123)

Anm.: "Ændring 2024-2034 - Gammel" indeholder den fremskrivning, som var gældende før 4. juni 2024. "Ændring 2024-2034 - NY" indeholder den nyeste fremskrivning og dermed den fremskrivning, hvor der er taget højde for faldet i fertilitetskvotienterne.

Figur 1-2 De gennemsnitlige offentlige forbrugsudgifter pr. person fordelt på alderstrin

Kilde: Finansministeriet, 2023 (Rekruttering af velfærdsmedarbejdere nu og i fremtiden)

Anm. 1: De gennemsnitlige udgifter er beregnet for 2018 men opgjort i 2023-niveau.

Anm. 2: Sundhed omfatter medicintilskud, hospital og sygesikring. Udsatte består af udgifter til udsatte børn og voksne samt handicappede, mens pleje dækker udgifter til hjemmehjælp og plejehjem.

Den forventede stigning i antallet af ældre over 80 år på ti års sigt, er dog lidt mindre end den, som lå til grund for analysen i 2022, og som er illustreret i de søjler, der viser udviklingen fra 2022-2032 i Figur 1-1. Til gengæld forventes stigningen i antallet af 0-5-årige at blive noget mindre end forventet i den seneste analyse fra 2022. Det skyldes, at Danmarks Statistik har reduceret deres forventninger til udviklingen i fertilitetskvotienten, og dermed deres forventninger til hvor mange børn kvinder i aldersgruppen 15-49 år i gennemsnit forventes at få i de kommende år.

De reducerede fertilitetsforventninger indebærer en relativ markant nedjustering af forventningen til udviklingen i antallet af 0-5-årige i de kommende ti år. Antallet af 0-5-årige i den midtjyske region nu kun at stige med 9% i perioden 2024-2034 (Ændring 2024-2034-NY), mod 22% i den tidligere fremskrivning (Ændring 2024-2034-Gammel) og 19% i den fremskrivning, der indgik i den seneste analyse (Ændring 2022-2032). Der tale om ca. 11.000 færre børn i aldersgruppen 0-5 år, sammenholdt med forventningerne i den tidligere fremskrivning. Nu forventes antallet af 0-5-årige således kun at stige med ca. 8.200 i perioden 2024-2034 mod tidligere ca. 19.200.

De ændrede fertilitetsforventninger får også betydning for den forventede udvikling i antallet af 6-15-årige, men ændringerne er her mindre markante end for de 0-5-årige. Forventningen i den nye fremskrivning er, at denne aldersgruppe kun vil stige med 1% i de kommende ti år, mod 5% i den tidligere fremskrivning. Ændringen betyder, at der nu forventes knap 5.000 færre 6-15-årige i de kommende ti år.

Begge ændringer vil alt andet lige få betydning for den forventede efterspørgsel efter jordemødre, pædagoger, pædagogiske assistenter og folkeskolelærer i perioden 2024-2034. Da der ikke umiddelbart forventes ændringer i antallet af personer over 15 år inden for den tiårige periode, der er i fokus i denne rapport, vil ændringerne ikke få betydning for udbuddet af arbejdskraft.

Ændringerne vil samtidigt få betydning for de fremtidige gennemsnitlige offentlige forbrugsudgifter per alderstrin, jf. Figur 1-2 overfor, og dermed for det fremtidige finansieringsbehov. De offentlige forbrugsudgifter er dog fortsat højst for den gruppe, som der forventes den største stigning i de kommende ti år, dvs. gruppen på 80 år og derover².

Formål

Analysens formål er at levere et opdateret billede af behovet for velfærdsuddannede i den midtjyske region. Analysen skal desuden afdække mulighederne for at kunne rekruttere det nødvendige antal medarbejdere inden for velfærdsområdet i fremtiden. Målet med analysen er at opnå et fælles vidensgrundlag om den forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter de enkelte faggrupper inden for velfærdsområdet, og om den række af faktorer, som har haft betydning for den historiske udvikling.

² Jf. Finansministeriet, 2023: Rekruttering af velfærdsmedarbejdere nu og i fremtiden. September 2023.

Vidensgrundlaget skal bruges som input i drøftelserne af, hvordan de potentielle ubalancer på arbejdsmarkedet bedst muligt forebygges inden for det handlingsrum, som de forskellige aktører omkring analysen, og dermed målgruppen for analysen, har.

Målgruppe

Målgruppen for analysen er de offentlige arbejdsgivere (region og kommuner), uddannelsesinstitutionerne, arbejdsmarkedsmyndighederne og arbejdstagerorganisationerne. Det vil sige de institutioner, som efterspørger arbejdskraften, og de forskellige institutioner og organisationer, der sikrer tilgangen og fastholdelsen af udbuddet af arbejdskraften, og herunder sikrer, at arbejdskraften har de kompetencer, der efterspørges.

1.2 Afgrænsning, metode og datagrundlag

Afgrænsning

Analysen omfatter de samme 15 uddannelser (faggrupper), som indgik i den seneste analyse af behovet for velfærdsuddannede fra 2022, jf. tabellen neden for.

Kriteriet for at indgå i analysen er, at personerne har en højst fuldført uddannelse inden for en af de 15 uddannelser³ og at de bor i Midtjylland. De indgår uanset om, de arbejder inden for deres profession eller ej. Har de valgt at gennemføre eller gå i gang med en anden uddannelse efterfølgende, indgår de derimod ikke i analysen.

Tabel 1-1 De 15 uddannelser inden for velfærdsområder, som indgår i analysen

Social- og sundhedsområdet	Det pædagogiske område og undervisningsområdet
Bioanalytiker	Folkeskolelærer
Ergoterapeut	Pædagog
Ernæring og sundhed	Pædagogiske assistent
Fysioterapeut	
Hospitalsserviceassistent	
Jordemoder	
Lægesekretær/sundhedsadm. koordinator	
Radiografer	
Social- og sundhedshjælper	
Social- og sundhedsassistent	
Socialrådgiver	
Sygeplejerske	

Analysens resultater er desuden opdelt geografisk og indeholder særskilte analyser af udviklingen i behovet for velfærdsuddannede i henholdsvis Østjylland og

³ En persons højeste fuldførte uddannelse er baseret følgende rækkefølge: 1. hvor troværdig kilden er 2. uddannelsens hovedgruppe 3. hvilken uddannelse, der er senest fuldført.

Vestjylland. Den geografiske opdeling og resultaterne af analysen af den geografiske dimension fremgår af Bilag D.

Metode

Analysen er i tråd med de tidligere analyser af behovet for velfærdsuddannede, blevet gennemført på baggrund af **COWIs fremskrivningsmodel FREMAD** (Future REcruitment Model And Demand).

På baggrund af modellen kan vi både sige noget om de seneste ti års udvikling i **udbuddet** og **efterspørgslen** efter de enkelte uddannelser, og give et billede af den potentielle fremtidige udvikling, og dermed af den potentielle fremtidige rekrutteringssituation. Modellen giver desuden mulighed for at belyse udviklingen i nogle af de bagvedliggende faktorer, som har betydning for udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter arbejdskraft. Det gælder udviklingen i andelen af ledige (ledighedsprocenten), erhvervsfrekvensen, nettoindpendlingen, alderssammensætningen blandt de beskæftigede, deltidsfrekvens (andelen af de beskæftigede, der arbejder færre end 37 timer pr. uge), erhvervsfrekvensen blandt de 60+ årige (andelen af de 60+ årige, som fortsat står til rådighed på arbejdsmarkedet). I Bilag A findes en oversigt over, hvordan de enkelte indikatorer i den historiske analyse er defineret, og hvad de siger noget om.

Udbuddet og efterspørgslen efter personer med de enkelte uddannelser udgør omdrejningspunktet for analysen og er defineret på følgende måde:

- > **Udbuddet** dækker over det samlede antal personer med bopæl i den midtjyske region, som har en højst fuldført inden for en af de 15 uddannelsesområder, og som står til rådighed for arbejdsmarkedet, dvs. de enten er beskæftigede eller ledige. Udbuddet svarer hermed til den **samlede arbejdsstyrke**.
- > **Efterspørgslen** dækker over det **samlede antal arbejdspladser** i den midtjyske region, som er besat med en person, der har en højst fuldført uddannelse inden for en af de 15 uddannelsesområder. Der kan både være tale om offentlige og private arbejdspladser.

Fremskrivningerne af **efterspørgslen** er gennemført på baggrund af scenarier, og dermed konkrete antagelser om, hvordan efterspørgslen efter de enkelte uddannelser vil udvikle sig, hvis nu efterspørgslen følger bestemte og kvantificerbare udviklingsmønstre.

Vi har anvendt følgende scenarier:

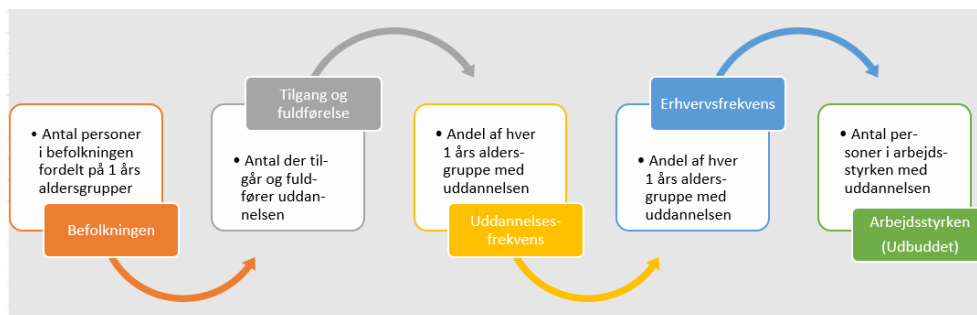
- > Et **vægtet branchescenarie**. Her antager vi, at efterspørgslen følger den forventede udvikling i beskæftigelsen i de brancher, hvor de enkelte faggrupper er ansat i dag.⁴

⁴ Der tages her udgangspunkt i Finansministeriets forventninger til beskæftigelsesudviklingen i de kommende år udtrykt i konvergensprogrammet for 2023.

- > Et **historisk scenarie**. Her antager vi, at efterspørgslen udvikler sig med samme vækstrate som i perioden 2012-2022.
- > Et **behovsscenario**. Her antager vi, at efterspørgslen udvikler sig på samme måde, som udviklingen i antallet af borgere i den gruppe, som faggruppen servicerer. Dette scenarie er kun udformet for jordemødre, folkeskolelærere, pædagoger, pædagogiske assistenter.⁵
- > Et **udgiftsscenario**. Her antager vi, at efterspørgslen udvikler sig med samme gennemsnitlig vækstrate som udgiftsbehovet indenfor sundhedsvæsenet ville gøre, hvis udgiftsniveauet pr. aldersgruppe holdes fast. Dette scenarie er kun udarbejdet for sygeplejersker, social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistenter.
- > Et **fuldtidsscenario**. Her antager vi, at alle arbejder på fuld tid.

Scenarierne danner tilsammen et muligt udfaldsrum.

Fremskrivningen af **udbuddet** og dermed arbejdsstyrken er baseret på registerdata vedrørende den demografiske udvikling, tilgangen til de konkrete uddannelser, fuldførelsesprocenter og omfanget af nyuddannede samt tilbagetrækningsmønstrene blandt de personer, der befinder sig i arbejdsstyrken, jf. illustrationen nedenfor.

Se Bilag B for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte variable, der indgår i fremskrivningen af udbuddet.

Tilgangstal og optagelsestal for uddannelser

Her vil vi alene gøre opmærksom på, at tilgangen til de enkelte uddannelser ikke nødvendigvis er i overensstemmelse med optagelsestallene for de enkelte uddannelsesinstitutioner i Midtjylland. Det skyldes to forhold. For det første medtager vi alle som starter på en af de 15 uddannelser, uanset om uddannelsesinstitutionen er beliggende i Midtjylland eller ej. For det andet bruger vi (som i de tidligere analyser) tallene fra det komprimerede elevregister (KOTRE), der opgør

⁵ For jordemødre følger efterspørgslen i behovsscenarioet den forventede udvikling i 0-årige, for folkeskolelærere følger efterspørgslen i behovsscenarioet den forventede udvikling i antallet af 6-15-årige. Hvad angår pædagogerne og de pædagogiske assistenter, så er behovsscenarioet konstrueret på den måde, at 2/3 af efterspørgslen efter pædagoger og pædagogiske assistenter Danmarks Statistiks fremskrivning af udviklingen i antallet af 0-6-årige i Region Midtjylland. Den sidste tredjedel følger udviklingen i antallet af udviklingshæmmede, jf. JYFE og Servicestyrelsen, 2010: Ældre udviklingshæmmede. Vidensindsamling i danske kommuner. April 2010

tilgangen, som antallet som personer, der påbegynder en uddannelse i perioden 1. oktober åååå - 30. september åååå. Tællingen foretages hvert år i oktober, og tallene for et givet tællingsår dækker perioden fra 1. oktober fra forrige år til 30. september det nævnte år (tællingsåret)⁶.

Med det mål at give et billede af størrelsen af effekten af tilbagetrækningsreformen⁷ har vi udarbejdet to scenarier:

- > **Nulstilling af tilbagetrækningsreformen.** I dette scenarie antages det, at de enkelte faggrupper i de kommende år trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet, som de gjorde før implementeringen af tilbagetrækningsreformen.
- > **Fuld implementering af tilbagetrækningsreformen.** I dette scenarie antages det, at de enkelte faggrupper bliver lige så længe på arbejdsmarkedet, som de skal ifølge tilbagetrækningsreformen i de kommende ti år.

1.3 Styre- og følgegruppe, samt sekretariat

Resultaterne af fremskrivningen og rapportens tilblivelse er blevet fulgt af en styregruppe og en følgegruppe, samt et sekretariat. Styregruppen har haft det økonomiske- og strategiske ansvar for analysen og for at involvere fagorganisationerne, der har været repræsenteret i analysens følgegruppe. Den daglige drift og koordinering er blevet varetaget af et sekretariat. Neden for følger en liste over de personer, der har indgået i henholdsvis styregruppen, følgegruppen og sekretariatet.

Styregruppe

I **styregruppen** har der indgået følgende personer:

- > Rasmus Møller, Kommunaldirektør, Syddjurs Kommune
- > Annette Ørbæk Andersen, Direktør, Ringkøbing-Skjern Kommune
- > Lene Mosegaard Søbjerg Uddannelsesdekan, VIA University College
- > Susanne Tellerup, Uddannelsesdekan, VIA University College
- > Ditte Hughes, Afdelingschef, Vicedirektør, Region Midtjylland

⁶ Jf. [Elevregistret: Indhold - Danmarks Statistik \(dst.dk\)](https://dst.dk/indhold/levregistret)

⁷ Tilbagetrækningsreformen blev vedtaget i 2011 og indebærer en forhøjelse af såvel efterlønssalderen og folkepensionsalderen, samt en afkortelse af efterlønperioden. Konkret indebar tilbagetrækningsreformen, at efterlønssalderen blev hævet med et halvt år om året siden 2014, så den fra 2019 er 63 år for personer født fra juli 1956 til december 1958. For årgangene født i 1954 og 1955 er pensionsalderen parallelt blevet forhøjet, men forbliver herefter 67 år, hvilket betyder, at efterlønperioden er blevet reduceret fra fem til fire år. For de efterfølgende årgange er efterlønssalderen blevet forhøjet med yderligere med et år til 64 år, uden at pensionsalderen sættes op, hvilket indebærer, at efterlønperioden er tre år for personer født efter 1. juli 1959. Fremadrettet skal folkepensionsalderen indekseres i forhold til den gennemsnitlige levetid, hvilket besluttet hvert femte år ifølge reglerne i Lov om social pension. jf. https://dors.dk/files/media/rapporter/2021/f21/baggrundsmateriale/kapitel_iii_baggrundsnotat_en_analyse_af_effekterne_paa_arbejdsudbud_og_beskaeftigelse_af_tilbagetrakningsreformen_fra_2011.pdf.

Følgegruppen

I **følgegruppen** har der indgået følgende personer:

- > Lisbeth Hvid Christensen, Direktør for Randers Social- og Sundhedsskolen
- > Anne Emdal Arba, Fuldmægtig, AMK Midt-Nord (Del af STARs nationale job og uddannelsesteam)
- > Bente Alkærsig Rasmussen, Kreds næstformand, DSR Kreds Midtjylland
- > Ulla Gram, Afdelingsformand, Silkeborg-Skanderborg Foa
- > Jonna Uhre, Næstformand, BUPL-Midt Vestjylland
- > Peter Sandkvist, Formand, Socialpædagogerne
- > Kirsten Ægidius, formand, Danske Fysioterapeuter
- > Maj Britt Middelhede Olsen, Regionsformand, Ergoterapeutforeningen Midt-Nord.

Sekretariatet

Sekretariatet har bestået af følgende personer:

- > Jonna Holm, KKR Sekretariat
- > Alexander Byskov, Konsulent, KD-Net
- > Marianne Wolf, Vicekontorchef, Region Midtjylland
- > Ruth Strøm, Chefkonsulent, Regional Udvikling, Region Midtjylland
- > Casper Larsen, AC-fuldmægtig, Region Midtjylland
- > Rikke Hjuler Mikkelsen, Chefkonsulent, VIA University College
- > Magnus Hyltoft Thomsen, Data- og analysekonsulent, VIA University College.

1.4 Rapportens opbygning

Rapporten består foruden dette kapitel af i alt tre kapitler:

Kapitel 2 indeholder et resumé af rapportens resultater.

Kapitel 3 indeholder resultaterne af fremskrivningerne for faggrupperne inden for social- og sundhedsområdet.

Kapitel 4 indeholder resultaterne af fremskrivningerne for faggrupperne inden for lærer- og pædagogområdet.

2 Resumé

Resultaterne af fremskrivningen af rekrutteringssituationen for de 15 velfærdsuddannelser i den midtjyske region 2024 til 2034, er kort resumeret i dette afsnit.

Indledningsvis præsenteres nogle centrale nøgletal for uddannelserne i analysen, henholdsvis fra 2020 (analysen udgivet i 2022) og 2022 (fra nærværende analyse). Nøgletallene omfatter: Udviklingen i andelen af ledige (ledighedsprocent), andel af 50+ årige blandt de beskæftigede og tilgangen til uddannelserne, samt ændringerne heri fra 2020 til 2022.

Tabel 2-1: Nøgletal for uddannelserne, 2022 sammenlignet med 2020.

	Ledighedsprocent		Andel over 50 år blandt de beskæftigede		Tilgang		Ændring i tilgang
	2020	2022	2020	2022	2020	2022	2020-2022
Bioanalytikere	2,2%	1,2%	45%	43%	116	107	-9
Ergoterapeuter	2,9%	1,5%	28%	30%	178	136	-42
Ernæring og sundhed	6,0%	3,3%	7%	11%	70	76	6
Fysioterapeuter	3,3%	1,3%	27%	28%	246	227	-19
Hospitalsserviceassistenter	2,0%	0,7%	61%	65%	74	74	0
Lægesekretærer/SAK	1,5%	0,7%	41%	46%	119	177	58
Jordemødre	2,7%	1,0%	24%	23%	56	58	2
Radiografer	0,2%	0,4%	24%	24%	26	24	-2
Social- og sundhedshjælper	3,0%	1,2%	44%	46%	587	236	-351
Social- og sundhedsassistenter	1,3%	0,8%	52%	50%	755	326	-429
Socialrådgivere	4,2%	3,0%	34%	32%	548	460	-88
Sygeplejersker	0,7%	0,6%	41%	41%	947	887	-60
Folkeskolelærere	2,3%	1,4%	42%	43%	804	653	-151
Pædagoger	2,9%	1,6%	42%	43%	1182	1048	-134
Pædagogiske assistenter	8,5%	3,0%	23%	25%	128	116	-12

Sammenholdt med analysen fra 2022 er det generelle billede, at rekrutteringsudfordringerne for en stor del af faggrupperne er blevet større. Det skyldes bl.a. følgende forhold:

- > **Tilgangen til uddannelserne er faldet** mere end vi forventede i forbindelse med den seneste analyse. Fremskrivningen antager normalt, at tilgangen til de enkelte uddannelser de kommende ti år vil være på samme niveau som seneste år, der foreligger registerdata for. I 2022 var det seneste år, der forelå tilgængelige registerdata på 2020. Tilgangen til uddannelserne i 2020 (og 2021) var imidlertid ekstraordinær høj grundet en beslutning om at øge dimensioneringen på nogle af velfærdsuddannelserne under COVID-19 pandemien. Tilgangen er imidlertid typisk faldet siden.
- > Under COVID-19 blev der samtidigt tilført flere penge til bl.a. sundheds- og undervisningsområdet, og ansat flere medarbejdere. Det betyder, at **efterspørgslen efter arbejdskraft i 2020 og 2021 har været særlig høj** og har betydet et niveauskifte i efterspørgslen efter flere af analysens faggrupper. Finansministeriet anser stigningen som **midlertidig** og forventer, at efterspørgslen vil falde igen fra 2024 til et lavere niveau, jf. Bilag C. Det påvirker Finansministeriets konvergensprogram (forventningerne til den økonomiske udvikling) og dermed en del af grundlaget for denne analyse. Det medfører, at vi også betragter udviklingen i 2020 til 2021 som værende midlertidig.

- > **Ledigheden er faldet yderligere** og er nu meget lav for stort set alle faggrupper.
- > Samtidigt er **andelen over 50 år blandt de beskæftigede fortsat meget høj** blandt flere af de belyste faggrupper. Sammen med den vigende tilgang til uddannelserne, vil det alt andet lige betyde et faldende udbud af de pågældende faggrupper i takt med, at gruppen over 50+ årige forlader arbejdsmarkedet.

Resumé af resultaterne for de enkelte faggrupper følger herunder.

Bioanalytikere

Der er forventning om stigende overskud af bioanalytikere gennem hele perioden. Tilgangen til uddannelsen har været stigende de sidste par år og antallet af 60+ årige, som blevet på arbejdsmarkedet, har også været stigende. Det betyder, at udbuddet af bioanalytikere vil stige mere end efterspørgslen i de kommende år, hvis efterspørgslen følger de scenarier analysen her er baseret på.

Ergoterapeuter

Der er forventning om stigende overskud af ergoterapeuter gennem hele perioden for det vægtede branchescenarie. For det historiske scenarie viser fremskrivningen til gengæld stigende mangel i hele perioden, idet faggruppen historisk har oplevet stigende beskæftigelse. Tilgangen til uddannelsen har i en årrække ligget stabilt, men er faldet i 2022.

Ernæring og sundhed

Der ventes et stigende overskud inden for ernæring og sundhed i perioden, hvis efterspørgslen følger ADAM-modellens forventninger. Der vil til gengæld være et stigende underskud fra 2024 og frem, hvis efterspørgslen følger det historiske scenarium. Tilgangen til uddannelsen har været svagt stigende i en årrække, men er faldet lidt i 2022.

Fysioterapeuter

Der er udsigt til et stigende overskud af fysioterapeuter, hvis efterspørgslen efter fysioterapeuter følger ADAM-modellens forventninger til udviklingen i beskæftigelsen. Hvis efterspørgslen fortsætter som den gennemsnitlige årlige vækstrate i perioden 2012 til 2022, vil udviklingen i efterspørgslen og udbuddet omtrent følges ad frem til 2028 hvorefter, der vil opstå en mangel på fysioterapeuter. Der er få 50+ årige blandt fysioterapeuter. Søgningen til uddannelsen steg i 2020 og 2021, men faldt en smule i 2022.

Hospitalsserviceassistenter

Både udbud og efterspørgsel efter hospitalsserviceassistenter er steget i de seneste 10 år. Der er forventning om fald i udbuddet, grundet høj andel ældre og faldende tilgang til uddannelsen og der er derfor forventning om voksende mangel i alle scenarierne. Der er en del beskæftigede på området, som ikke har en uddannelse som hospitalsserviceassistent.

Jordemødre

Analysen viser, at der er udsigt til et stigende overskud af jordemødre frem til 2034, særligt hvis efterspørgslen følger det vægtede branchescenarium. Den reviderede befolkningsfremskrivning fra juni 2024 betyder, at behovsscenariet viser en lidt meget afdæmpet efterspørgsel, tæt på det vægtede branchescenarium. Modsat vil der blive stigende mangel på jordemødre, hvis udviklingen i efterspørgslen fortsætter som den gennemsnitlige vækstrate i perioden fra 2012 til 2022. Uddannelsen har oplevet stigende tilgang til uddannelsen i 2022.

Lægesekretærer og sundhedsadministrative koordinatore

Uddannelsesområdet er under omlægning, hvilket skaber lidt usikkerhed om resultaterne. Der kan opstå rekrutteringsproblemer eller egentlig arbejdskraftmangel, hvis efterspørgslen i de kommende ti år udvikler sig, som antaget i det vægtede branchescenarie og det historiske vækstscenarie. I det vægtede branchescenarie vil der dog være overskud af arbejdskraft frem til 2028-2030, hvorefter der vil være risiko for mangel på arbejdskraft i resten af perioden.

Radiografer

Der er udsigt til overskud af radiografer i de kommende år, hvis efterspørgslen udvikler sig som det vægtede branchescenarium. Det historiske scenarium viser derimod et andet billede, idet der i dette scenarium er risiko for mangel på radiografer og at denne mangel vil vise sig at stige i hele perioden. Det er et relativt lille uddannelsesområde, hvorfor selv mindre ændringer i tilgangen til uddannelsen påvirker analysens resultater.

Social- og sundhedshjælpere

Der er mangel på social- og sundhedshjælpere og fremskrivningen viser, at der er risiko for, at mangelsituationen forværres i de kommende år – det gælder for alle scenarierne og særligt for udgiftsscenariet. Udviklingen skyldes især en kombination af faldende tilgang til uddannelserne og en relativ høj gennemsnitsalder blandt de uddannede.

Social- og sundhedsassistenter

Der er ligeledes mangel på social- og sundhedsassistenter og manglen vil øges i de kommende år. Også for social- og sundhedsassistenter er det især udgiftsscenariet, som viser stor mangel men også det vægtede branchescenarie og det historiske scenarie viser mangel på arbejdskraft. Tilgangen til uddannelsen er faldet markant fra 2020 til 2022 og der er en stor andel af 50+ årige blandt de beskæftigede, hvilket har stor indflydelse på resultatet.

Socialrådgivere

Der er risiko for mangel på socialrådgivere, hvis den historiske vækst i efterspørgslen efter socialrådgivere fortsætter i de kommende år. Hvis udviklingen på den anden side forløber som i det vægtede branchescenarie, så er der udsigt til et stigende overskud. Tilgangen til uddannelsen er samlet set steget siden 2012, men med en nedgang i 2021 og 2022.

Sygeplejersker

Der risiko for, at de nuværende rekrutteringsproblemer fortsætter i de kommende år, særligt ifølge det historiske vækstscenarie og udgiftsscenariet. Det vægtede branchescenarie (ADAM-modellens forventninger) peger til gengæld på et stigende overskud af sygeplejersker i løbet af få år. Søgningen til uddannelsen er steget fra 2017 til 2021, men faldet en smule i 2022.

Folkeskolelærere

Der er risiko for stigende rekrutteringsproblemer eller egentlig mangel, særligt sidst i perioden. Manglen kan blive en realitet inden for en relativ kort årrække, særligt i det vægtede branchescenarie og det historiske vækstscenarie. Den reviderede befolkningsfremskrivning betyder, at behovsscenariet viser en noget mere afdæmpet efterspørgsel i behovsscenariet – tæt på branchescenariet. Det er især sidst i perioden de nye befolkningstal slår igennem. For lærere spiller det en stor rolle, at søgning til uddannelsen har været nedadgående de sidste par år og at 43% af lærerne er over 50 år.

Pædagoger

Der er risiko for stigende rekrutteringsproblemer for pædagoger i de kommende år og på længere sigt til en egentlig mangelsituation. Den store udfordring er, at udbuddet af pædagoger ventes at falde i løbet af få år, på grund af en vigende tilgang til uddannelsen og et stigende antal som forlader arbejdsmarkedet på grund af alder. Den reviderede befolkningsfremskrivning fra juni 2024 betyder, at behovsscenariet viser en mere afdæmpet efterspørgsel i behovsscenariet, særligt sidst i perioden.

Pædagogiske assistenter

Analysen peger på et fortsat overskud af pædagogiske assistenter, hvis efterspørgslen udvikler sig som forudsat i både det vægtede branchescenarie, behovsscenariet og fuldtidsscenariet. Den reviderede befolkningsfremskrivning betyder, at behovsscenariet viser en mere afdæmpet efterspørgsel i behovsscenariet, tæt på det vægtede branchescenarie. Det er især sidst i perioden de nye befolkningstal slår igennem. Det historiske scenarie peger i modsætning til de tre øvrige scenarier på, at der er risiko for mangel i hele perioden.

3 Social- og sundhedsområdet

Indhold

Dette kapitel indeholder resultaterne af den historiske analyse og fremskrivningerne af udbuddet og efterspørgslen efter hver enkelt af de udvalgte uddannelser inden for social- og sundhedsområdet frem til 2034.

Det drejer sig om følgende uddannelser:

- > Bioanalytiker
- > Ergoterapeut
- > Ernæring og sundhed
- > Fysioterapeut
- > Hospitalsserviceassistent
- > Jordemoder
- > Lægesekretær
- > Radiograf
- > Social- og sundhedshjælper
- > Social- og sundhedsassistent
- > Socialrådgiver
- > Sygeplejerske.

Ekstraoptag i 2020 og 2021

Som led i en politisk aftale i sommeren 2020, blev der åbnet for ekstraoptag i 2020 og 2021, på bl.a. bioanalytikeruddannelsen, jordemoderuddannelsen og sygeplejerskeuddannelsen, jf. Tabel 3-1. Baggrunden for ekstraoptaget var bl.a., at mange unge ikke kunne tage ud at rejse på grund af Corona-pandemien. Det er efterfølgende blevet besluttet at videreføre ekstraoptaget i 2020 på sygeplejerskeuddannelsen, dvs. at optaget indtil videre fortsætter på det højere niveau.

Tabel 3-1 Oversigt over de uddannelser, der har haft ekstra optag i 2020 og 2021

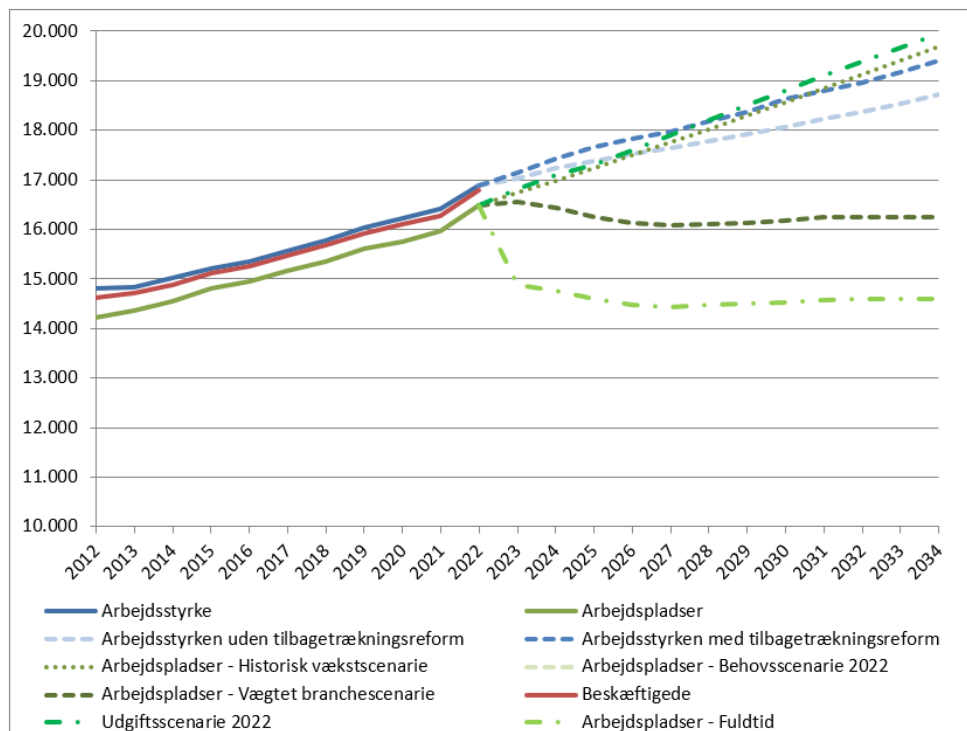
Uddannelse	Dimensionering 2020	Dimensionering 2021
Bioanalytiker	149 (heraf ekstra 20)	144 (heraf 15 ekstra)
Jordemoder	80 (heraf 8 ekstra)	80 (heraf 8 ekstra)
Sygeplejerske	963 (heraf ekstra 65)	963 (heraf ekstra 65)

Når det nævnes her, er det fordi, at det har betydning for udviklingen i udbuddet af de enkelte uddannelser.

Læsevejledning

Hovedresultaterne af den historiske analyse og fremskrivningen af rapporteres i en figur, som den der er vist neden for.

Figur 3-1 Eksempel på afrapporteringsfigur

Tallene for den **historiske udvikling** i perioden 2012 til 2022 er vist i form af de **ubrudte linjer**, hvor

- > den **blå ubrudte linje** viser udviklingen i arbejdsstyrken og dermed den historiske udvikling i udbuddet af den enkelte uddannelse i den midtjyske region (antal personer).
- > den **grønne ubrudte linje** viser udviklingen i antallet af arbejdspladser i den midtjyske region, som er besat med den enkelte uddannelse, og dermed efterspørgslen efter den enkelte uddannelse (antal personer).
- > den **røde ubrudte linje** viser udviklingen i antallet af beskæftigede med bopæl i den midtjyske region og dermed den del af arbejdsstyrken, der er i beskæftigelse enten inden for eller uden for regionen.

Tallene for **fremskrivningerne** af udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter den enkelte uddannelse er vist i form af **brudte linjer**. Fremskrivningerne er udarbejdet som scenarier. De forskellige scenarier udgør forskellige mulige udviklingsmønstre (udfaldsrum), baseret på forskellige antagelser om den fremtidige udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter de enkelte faggrupper i Region Midtjylland:

- > **-----** viser udviklingen i **udbuddet**, hvis faggruppen trækker sig tilbage, som tilbagetrækningsreformen foreskriver i de kommende år.
- > **-----** viser udviklingen i **udbuddet**, hvis faggruppen trækker sig tilbage, som før tilbagetrækningsreformen blev implementeret.

- >

.....

viser, hvordan **efterspørgslen** vil udvikle sig, hvis den udvikler sig med samme gennemsnitlige, årlige vækstrate, som i perioden 2012-2022 (**Historisk vækstscenarie**).
- >

viser, hvordan **efterspørgslen** vil udvikle sig, hvis den følger ADAM-modellens forventninger til udviklingen i beskæftigelsen inden for de brancher, hvor faggruppen er ansat i dag (**Vægtet branchescenarie**).
- >

- . -

viser, hvordan **efterspørgslen** vil udvikle sig, hvis alle arbejdede fuld tid (**Fuldtid scenarie**).
- >

viser, hvordan **efterspørgslen** vil udvikle sig, hvis den følger udviklingen i antallet af personer inden for den brugergruppe, som faggruppen er relateret til (**Behovsscenario-2022**). (Ikke vist i figuren her. Er kun anvendt i forhold til jordemødre, folkeskolelærere, pædagoger og pædagogiske assistenter).
- >

- . -

viser, hvordan **efterspørgslen** vil udvikle sig, hvis den følger udviklingen i det demografiske bestemte udgiftsniveau (**Udgiftsscena-riet-2022**)

Afsnittene er bygget ens op

De enkelte afsnit er opbygget nogenlunde ens, og der kan derfor forekomme gentagelser på tværs af de enkelte afsnit.

3.1 Bioanalytikere

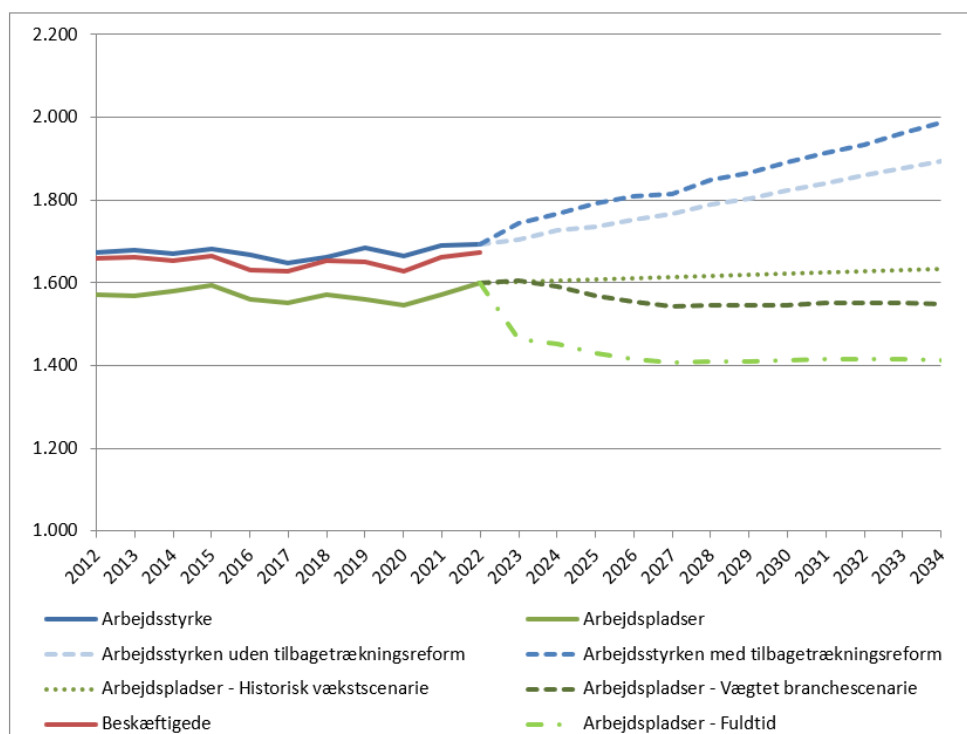
Den forventede udvikling

Fremskrivningerne viser, at der er udsigt til et stigende overskud af bioanalytikere i perioden 2024-2034, forudsat at udbuddet og efterspørgslen udvikler sig som antaget i fremskrivningen, jf. figuren neden for. Det skyldes især, at udbuddet i de kommende år vil stige mere end efterspørgslen.

Stigningen i udbuddet skal bl.a. ses i lyset af, at det ekstraoptag, der var på uddannelsen i 2020 og 2021, kombineret med en øget fastholdelse af de 60+ årige. I denne forbindelse skal det desuden nævnes, at vi i den seneste fremskrivning antog, at optaget i 2022 ville ligge på samme niveau som i 2019, og dermed på det niveau, der var gældende før ekstraoptaget i 2020 og 2021. Det har imidlertid vist sig, at optaget i 2022 reelt var højere end i 2019 og næsten på niveau med optaget i 2021. Dette har også påvirket udviklingen i udbuddet.

Historisk set har efterspørgslen i store træk fuldt udviklingen i udbuddet. Det er der ingen af scenarierne, der peger på, vil fortsætte i de kommende år. Det scenarie, der kommer tættest på, er det historiske vækstscenarie, hvor det antages, at efterspørgslen efter bioanalytikere vil stige med samme gennemsnitlige årlige vækstrate som i perioden 2012-2022. Men også her er der udsigt til et stigende overskud.

Figur 3-2 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter *bioanalytikere* frem til 2034 i den midtjyske region

Anm.: Fuldtidsscenarioet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 3-2 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for *bioanalytikere*

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												357
	Med reform												450
Historisk scenarie	Uden reform												272
	Med reform												365
Fuldtidsscenarioet	Uden reform												493
	Med reform												586

	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

Sammenholdt med den seneste fremskrivning, så er det lykket at øge udbuddet lidt mere end forventet. Samtidigt er ADAM-modellens forventninger til udviklingen i antallet af beskæftigede inden for Sundhedsvæsen mere afdæmpet end tidligere. Den vækst, der har været i 2020-2022 anses at være midlertidig.

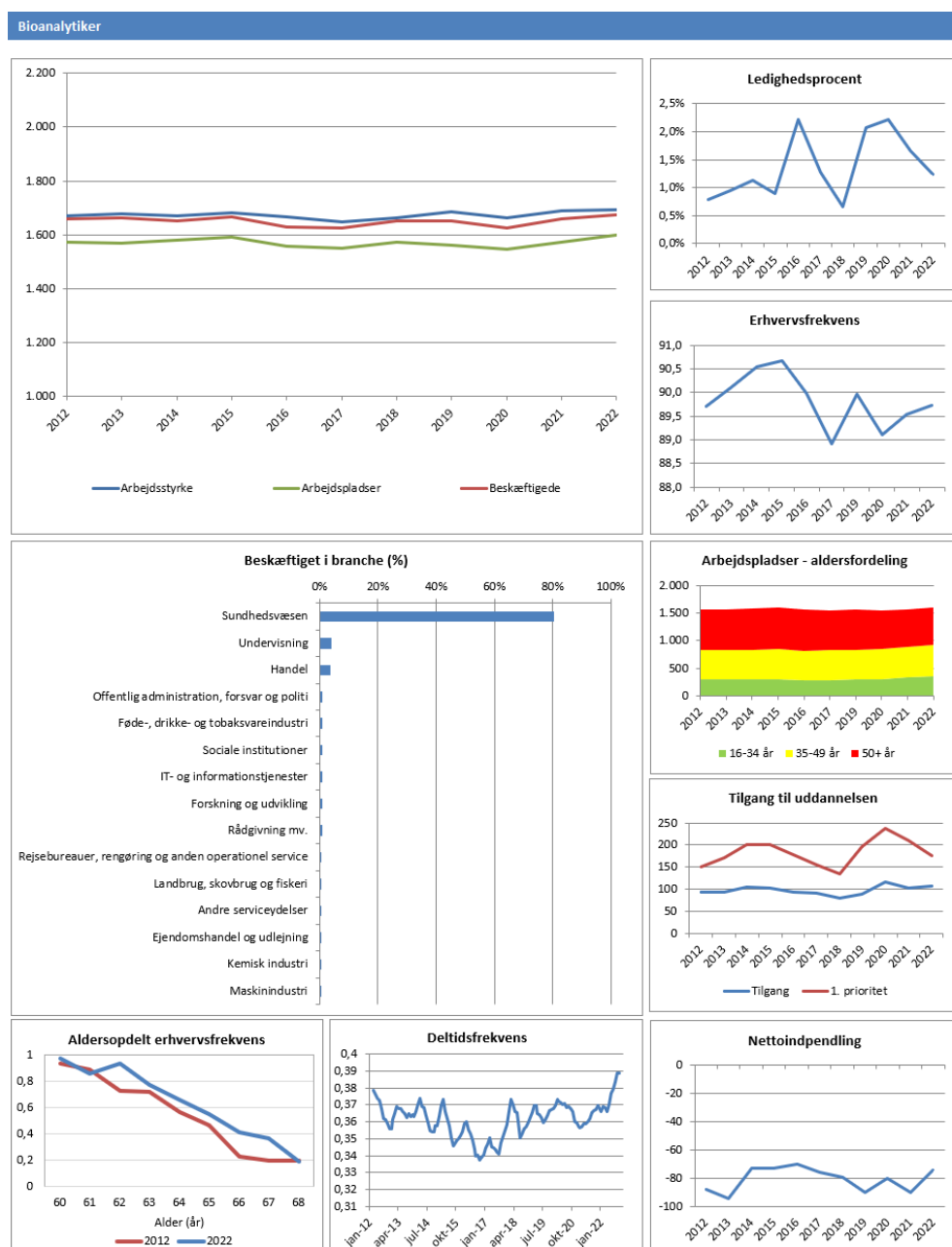
Den historiske udvikling

Hvad angår den historiske udvikling, vil vi fremhæve følgende historiske udviklingsmønstre i perioden 2020-2022, jf. faktaarket neden for:

- > Både udbuddet (arbejdsstyrken) og efterspørgslen (antallet af arbejdspladser) er steget fra 2020 til 2022. Fra 2021 til 2022 er efterspørgslen steget mere end udbuddet.
- > I tråd hermed er andelen af ledige faldet. I 2022 var andelen af ledige nede på 1,2% mod 2,2% i 2020.

- > Andelen af de beskæftigede, der arbejder færre end 37 timer, er steget en smule og ligger nu på 39% (oktober 2022) mod 37% på samme tidspunkt i 2020.
- > Antallet af 1. prioritetsansøgere er fortsat med at falde siden 2020.
- > Tilgangen (antal optagne) til bioanalytikeruddannelsen ligger stort set på samme niveau i 2022, som i 2021, hvor der ligesom i 2020 blev optaget ekstra på uddannelsen grundet Corona-pandemien.
- > Andelen af 60+ årige, der er erhvervsaktive, er steget.

Faktaark 3-1 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter *bioanalytikere* og i en række baggrundtal. 2012-2022.

3.2 Ergoterapeuter

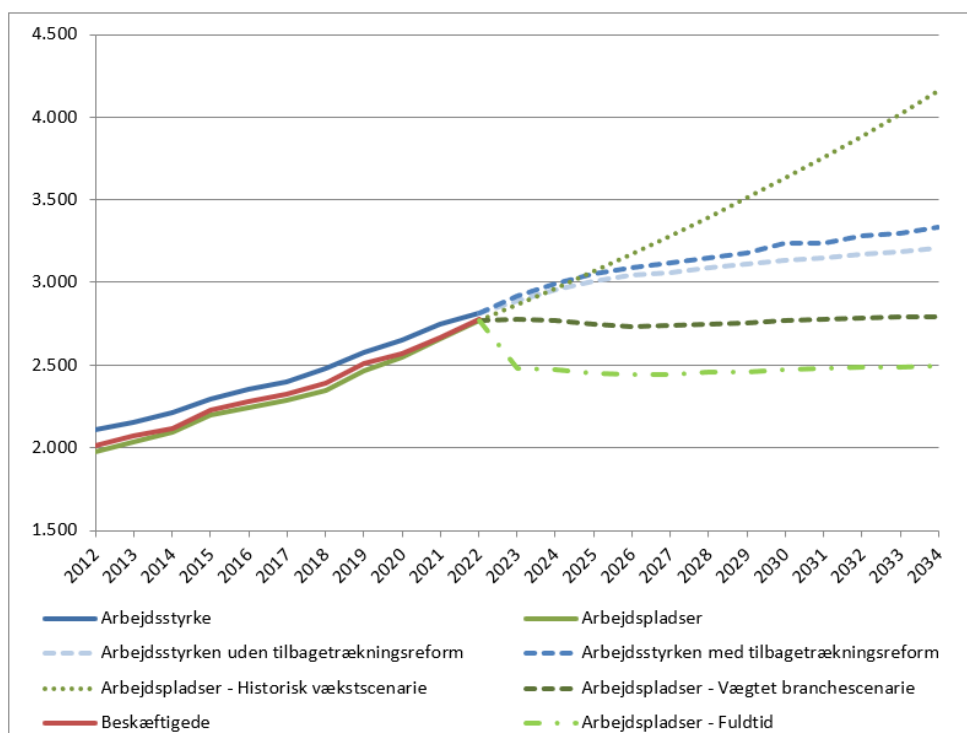
Den forventede udvikling

Analysen af det fremtidige behov for ergoterapeuter viser, at der er udsigt til et stigende overskud af ergoterapeuter frem til 2034, hvis efterspørgslen efter ergoterapeuter følger ADAM-modellens forventninger til udviklingen i beskæftigelsen, jf. Figur 3-3. Der vil dog modsat være en stigende mangel på ergoterapeuter fra 2025 og frem, hvis efterspørgslen fortsat vil udvikle sig som den gennemsnitlige årlige vækstrate i perioden 2012 til 2022.

Ifølge analysen vil der være en stigning i udbuddet af ergoterapeuter frem mod 2034, hvilket skyldes, at den nogenlunde konstante tilgang af nye uddannede er højere end afgangsraten og der er en øget fastholdelse af de 60+ årige.

Historisk set har efterspørgslen fulgt udviklingen i udbuddet. Det historiske vækstscenarie giver anledning til at tro, denne trend vil fortsætte. Men ifølge ADAM-modellen vil udviklingen i antallet af beskæftigede i sundhedsvæsenet generelt stagnere frem mod 2034, og efterspørgslen efter ergoterapeuter vil følge samme udvikling.

Figur 3-3 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter *ergoterapeuter* i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenariet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 3-3 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for *ergoterapeuter*

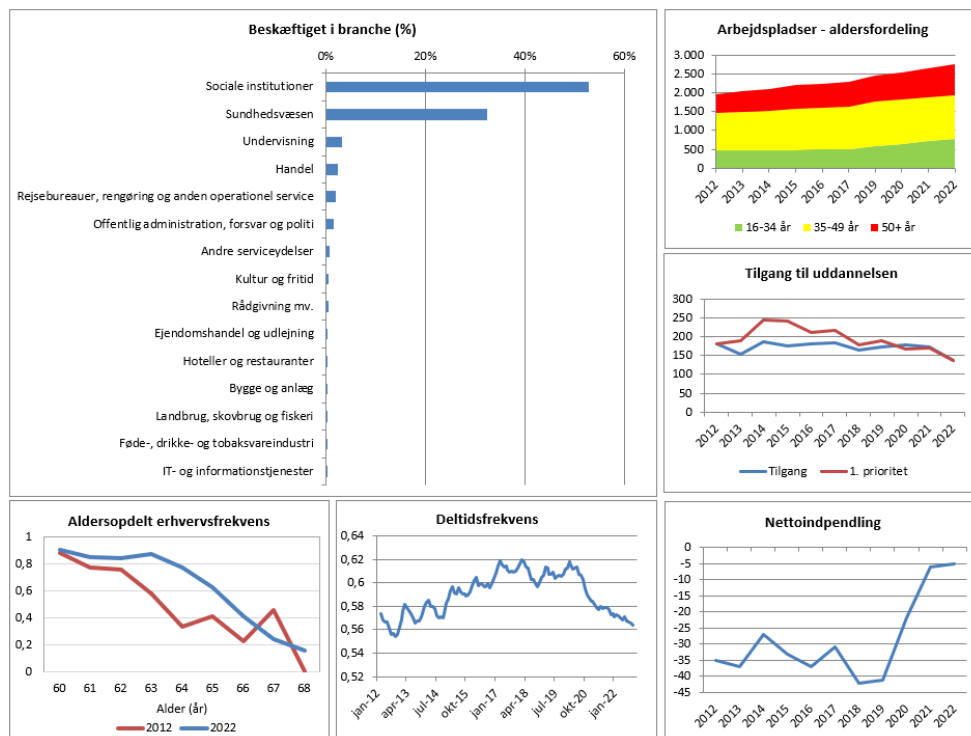
Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												410
	Med reform												539
Historisk scenarie	Uden reform												-951
	Med reform												-822
Fuldtidsscenario	Uden reform												710
	Med reform												839

	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning	Sammenholdt med den seneste fremskrivning, så er udbuddet steget lidt mere end forventet. Samtidig er ADAM-modellens forventninger til udviklingen i antallet af beskæftigede inden for sundhedsvæsenet mere afdæmpet end tidligere. Den gennemsnitlige årlige vækstrate for perioden 2012 til 2022 er højere end vækstraten for perioden 2010 til 2020, hvilket betyder, at efterspørgslen stiger mere i det nye historiske vækstscenarie.
Den historiske udvikling	Hvad angår den historiske udvikling, bør følgende historiske udviklingsmønstre i perioden 2020-2022 fremhæves, jf. nedenstående faktaark: > Både udbuddet (arbejdsstyrken) og efterspørgslen (antallet af arbejdspladser) er steget fra 2020 til 2022. > Fra 2021 til 2022 er efterspørgslen steget mere end udbuddet. I tråd hermed er andelen af ledige faldet fra ca. 3% i 2020 til 1,5% i 2022. > Andelen af beskæftigede, der arbejder færre end 37 timer, er faldet en smule og ligger på 56% i oktober 2022 mod 59% i oktober 2020. > Antallet af 1. prioritetsansøgere er fortsat med at falde siden 2020. > Tilgangen (antal optagne) til ergoterapeutuddannelsen er faldet markant fra 2021 til 2022, som ellers har ligget nogenlunde konstant på 160-180 nye studerende årligt siden 2012. Faldet i 2022 skal ses i lyset af et generelt fald i tilgangen i 2022 samlet set for alle erhvervs- og videregående uddannelser. > Andelen af 60+ årige, der er erhvervsaktive, er steget.

Faktaark 3-2 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter *ergoterapeuter* og i en række baggrundtal. 2012-2022.

3.3 Ernæring og sundhed

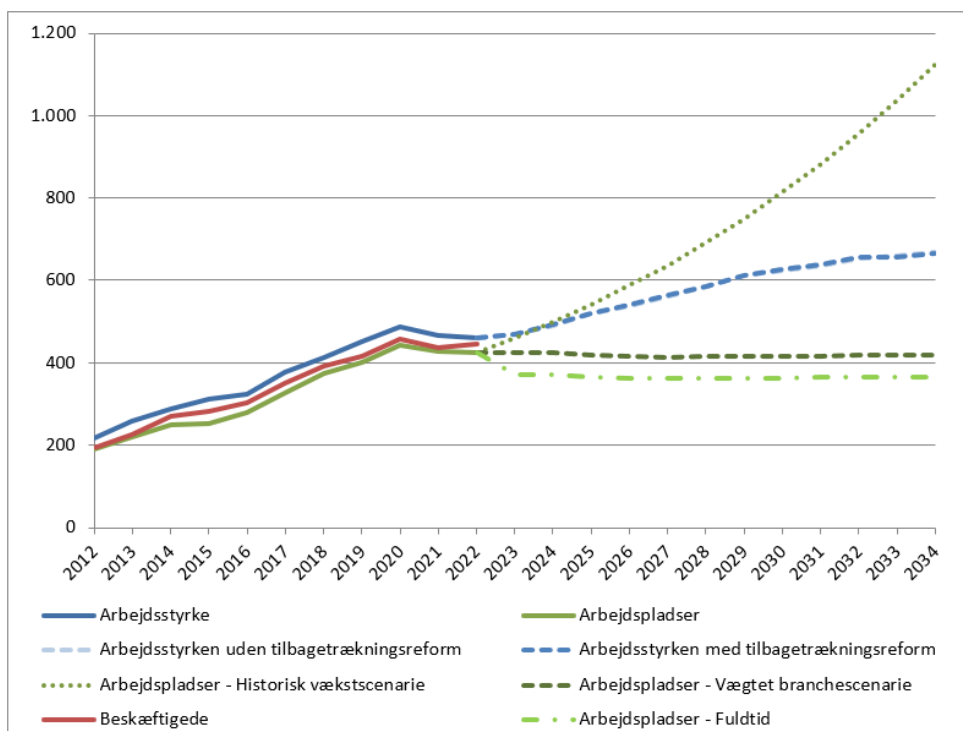
Den forventede udvikling

Analysen af det fremtidige behov for velfærdsuddannede viser, at der er udsigt til et stigende overskud af uddannede inden for ernæring og sundhed i perioden 2024-2034, hvis efterspørgslen følger ADAM-modellens forventninger til udviklingen i beskæftigelsen, jf. Figur 3-4. Der vil til gengæld være et stigende underskud fra 2024 og frem, hvis efterspørgslen vil udvikle sig som den gennemsnitlige årlige vækstrate i perioden 2012 til 2022.

Der forventes en stigning i udbuddet frem mod 2034, da tilgangen er større end afgangens særligt som følge af, at uddannelsen først blev oprettet i 2002 og der derfor er relativt få uddannede over 50 år i 2022.

Historisk set har efterspørgslen fulgt udviklingen i udbuddet. Det historiske vækstscenarie understøtter, at denne udvikling vil fortsætte. Scenariet tager dog muligvis ikke tilstrækkelig højde for den stagnerende udvikling fra 2020, da alle år fra 2012 til 2022 er vægtet lige højt i beregningen. Ifølge ADAM-modellen vil udviklingen i beskæftigede inden for sundhedsområdet generelt stagnere frem mod 2034, hvilket vil medføre, at efterspørgslen siden 2020 vil fortsætte sin tendens.

Figur 3-4 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter ernæring og sundhed i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenariet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 3-4 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for ernæring og sundhed

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												251
	Med reform												246
Historisk scenarie	Uden reform												-455
	Med reform												-460
Fuldtidsscenario	Uden reform												304
	Med reform												299

	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

Sammenholdt med den seneste fremskrivning, er udbuddet og det vægtede branchescenarie stort set uændret. Men den uændrede udvikling i antallet af arbejdspladser fra 2020 til 2022 har gjort, at efterspørgslen stiger mindre i det historiske vækstscenarie sammenlignet med seneste analyse.

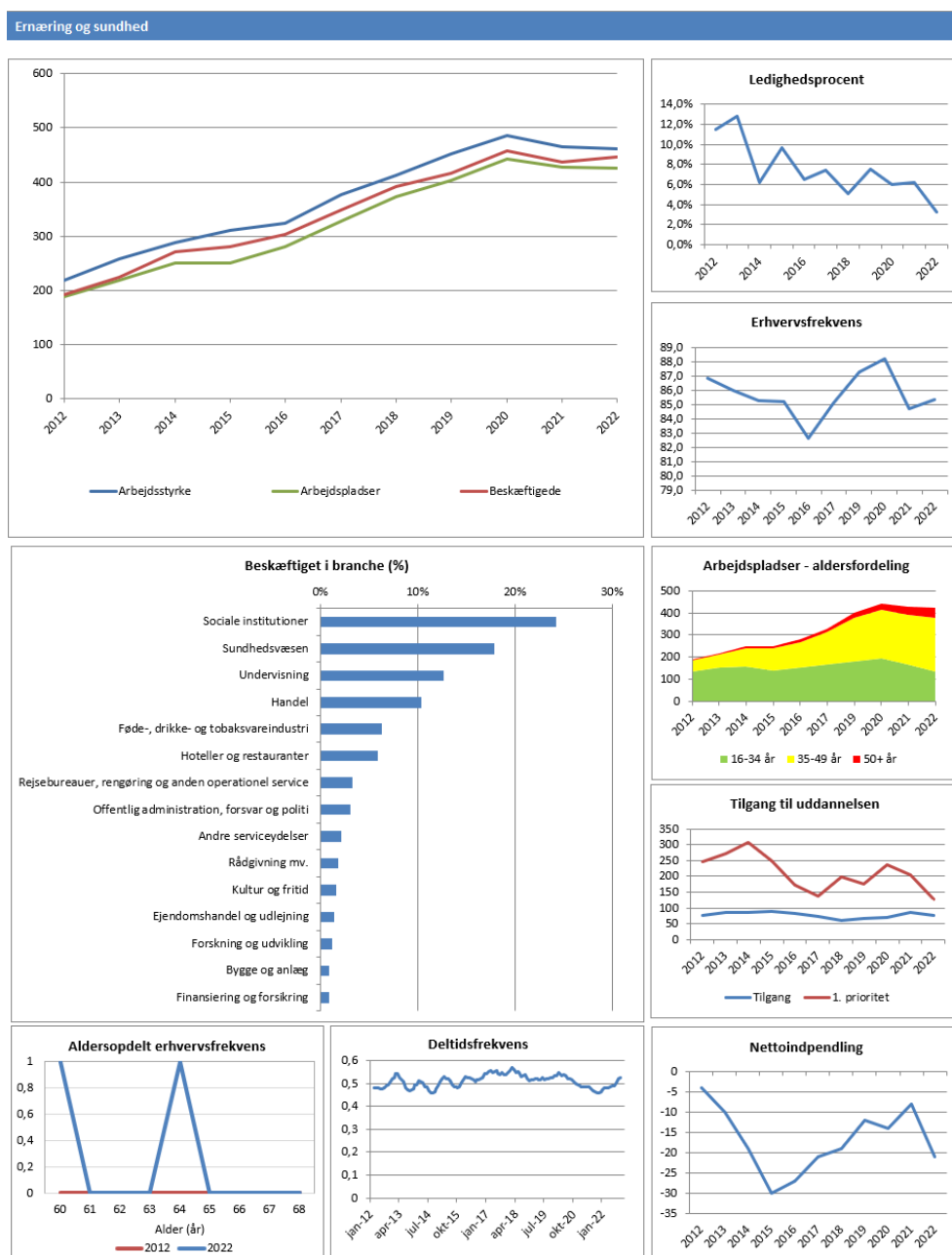
Den historiske udvikling

Hvad angår den historiske udvikling, vil vi fremhæve følgende historiske udviklingsmønstre i perioden 2020-2022, jf. nedenstående faktaark:

- > Både udbuddet (arbejdsstyrken) og efterspørgslen (antallet af arbejdspladser) er faldet fra 2020 til 2022.
- > Udbuddet er faldet mere end efterspørgslen, hvilket medfører, at andelen af ledige til at falde. I 2022 var andelen af ledige ca. 3% mod ca. 6% i 2020.

- > Andelen af beskæftigede, der arbejder færre end 37 timer, er steget en smule fra 50% i oktober 2020 til 52% i oktober 2022.
- > Antallet af 1. prioritetsansøgere er faldet siden 2020 og følger den generelle tendens siden 2012.
- > Tilgangen (antal optagne) til ernæring- og sundhedsuddannelsen er nogenlunde uændret fra 2020 til 2022, hvilket følger den generelle tendens siden 2012.

Faktaark 3-3 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter **ernæring og sundhed** og i en række baggrundtal. 2012-2022.

3.4 Fysioterapeuter

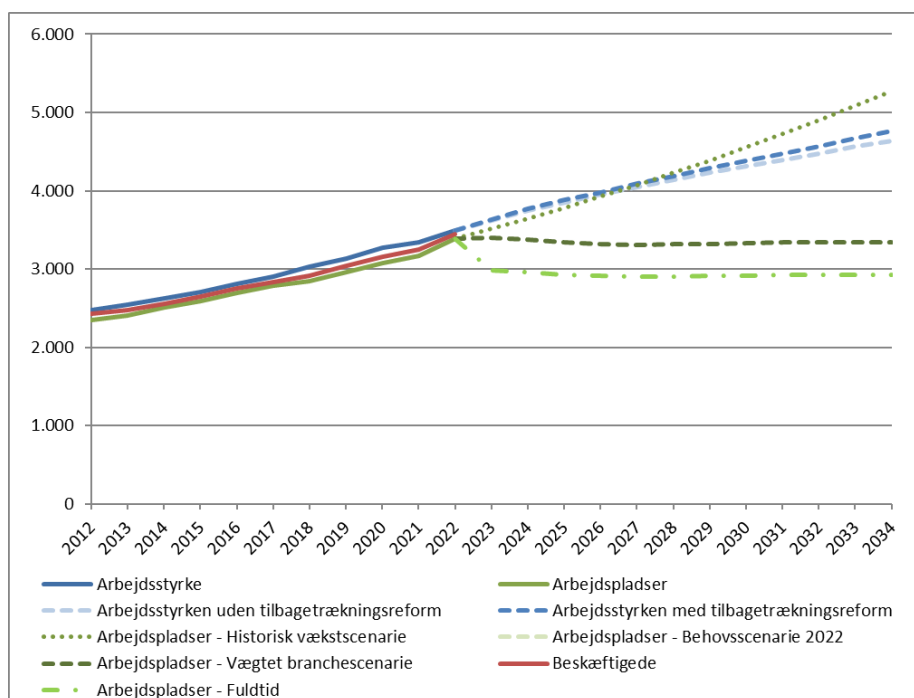
Den forventede udvikling

Fremskrivningerne viser, at der er udsigt til et stigende overskud af fysioterapeuter frem til 2034, hvis efterspørgslen efter fysioterapeuter følger ADAM-modellens forventninger til udviklingen i beskæftigelsen, jf. Figur 3-5. Hvis efterspørgslen fortsætter som den gennemsnitlige årlige vækstrate i perioden 2012 til 2022, vil udviklingen i efterspørgslen og udbuddet omtrent følges ad frem til 2028 hvorefter, der vil opstå en mangel på fysioterapeuter.

Udbuddet forventes at stige frem mod 2034 i nogenlunde samme takt som de seneste ti år. Det er drevet af en kombination af en øget fastholdelse af de 60+ årige, og at årgangene med nye uddannede er større end de årgange, som forlader faget.

Historisk set har efterspørgslen fulgt udviklingen i udbuddet. Ifølge ADAM-modellens fremskrivning vil antallet af beskæftigede i sundhedsvæsenet dog samlet set ikke stige frem mod 2034. Hvis dette scenarie holder, vil det betyde, at der enten vil være et stort antal ledige fysioterapeuter, eller at tilgangen til uddannelsen vil tilpasse sig efterspørgslen.

Figur 3-5 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter fysioterapeuter i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenariet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 3-5 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for fysioterapeuter

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/ mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												1.295
	Med reform												1.420
Historisk scenarie	Uden reform												-637
	Med reform												-512
Fuldtidsscenario	Uden reform												1.705
	Med reform												1.830

	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

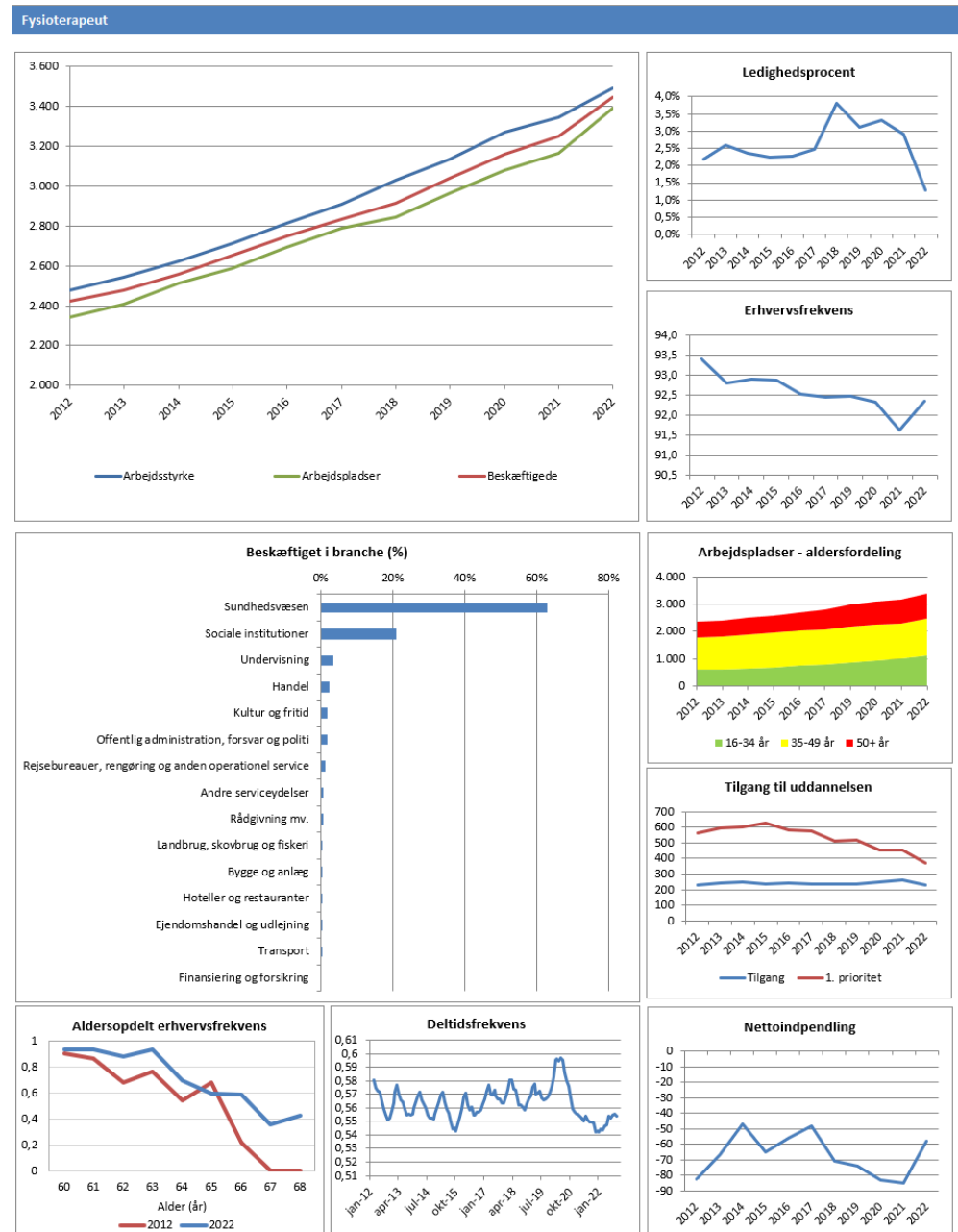
Sammenholdt med den seneste fremskrivning, er der ikke væsentlige ændringer. Den gennemsnitlige årlige vækstrate for perioden 2012 til 2022 er lidt højere end for perioden 2010 til 2020, hvilket betyder, at efterspørgslen stiger mere i det historiske vækstscenarie sammenlignet med før.

Den historiske udvikling

Hvad angår den historiske udvikling, er der følgende historiske udviklingsmønstre i perioden 2020-2022, jf. nedenstående faktaark:

- > Både udbuddet (arbejdsstyrken) og efterspørgslen (antallet af arbejdspladser) er steget fra 2020 til 2022.
- > Fra 2020 til 2022 er efterspørgslen steget mere end udbuddet, hvilket betyder, at andelen af ledige er faldet. I 2022 var andelen af ledige nede på knap 1,5% mod knap 3,5% i 2020.
- > Andelen af beskæftigede, der arbejder færre end 37 timer, er nogenlunde på samme niveau i oktober 2020 og oktober 2022 efter et mindre fald i løbet af 2021.
- > Antallet af 1. prioritetsansøgere er faldet siden 2020, hvilket følger den generelle tendens siden 2012.
- > Tilgangen (antal optagne) til fysioterapeutuddannelsen er nogenlunde uændret fra 2020 til 2022, hvilket følger den generelle tendens siden 2012.
- > Andelen af 60+ årige, der er erhvervsaktive, er steget.

Faktaark 3-4 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter *fysioterapeuter* og i en række baggrundtal. 2012-2022.

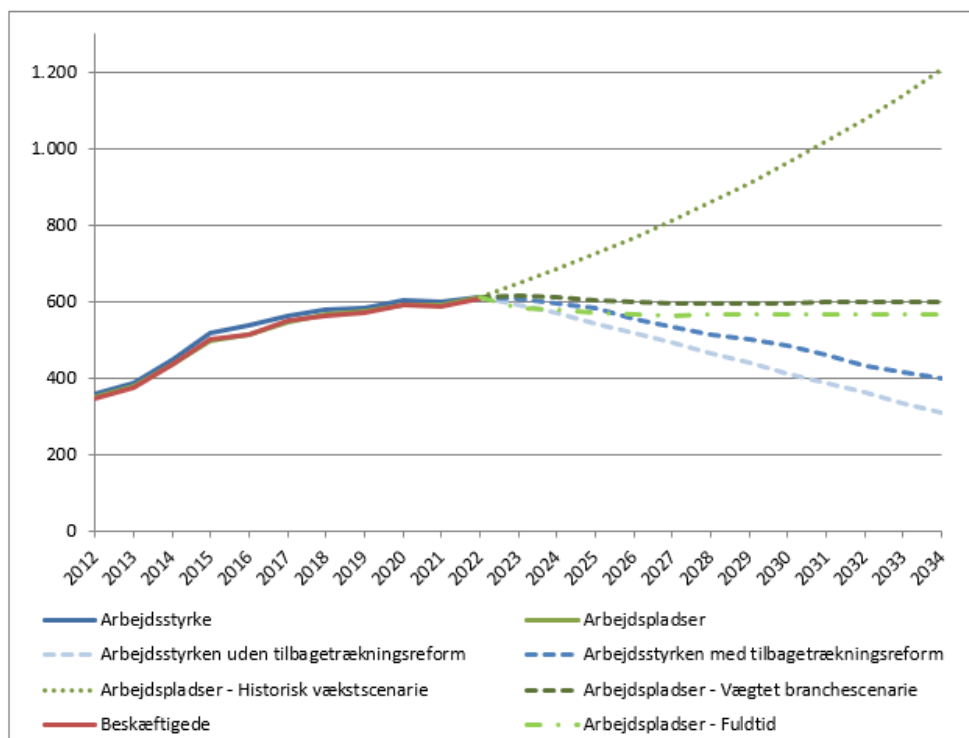
3.5 Hospitalsserviceassistenter

Den forventede udvikling

Analysen af det fremtidige behov for *hospitalsserviceassistenter* viser, i tråd med den seneste analyse, at der fortsat er risiko for mangel på arbejdskraft i alle scenarierne. Manglen vil være størst i det historiske scenarium, som viser en markant stigning i efterspørgslen efter hospitalsserviceassistenter i hele analyseperioden. I det vægtede branchescenarium ventes til gengæld et stort set uændret antal arbejdspladser til faggruppen.

Det er en kombination af stor afgang fra faget på grund af alder og en faldende søgning til uddannelsen i en længere periode, som fører til forventningen om markant mangel på hospitalsserviceassistenter.

Figur 3-6 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter hospitalsserviceassistenter i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenarioet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 3-6 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for hospitalsserviceassistenter

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												-288
	Med reform												-200
Historisk scenarie	Uden reform												-894
	Med reform												-806
Fuldtidsscenarioet	Uden reform												-257
	Med reform												-169

Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet

Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke

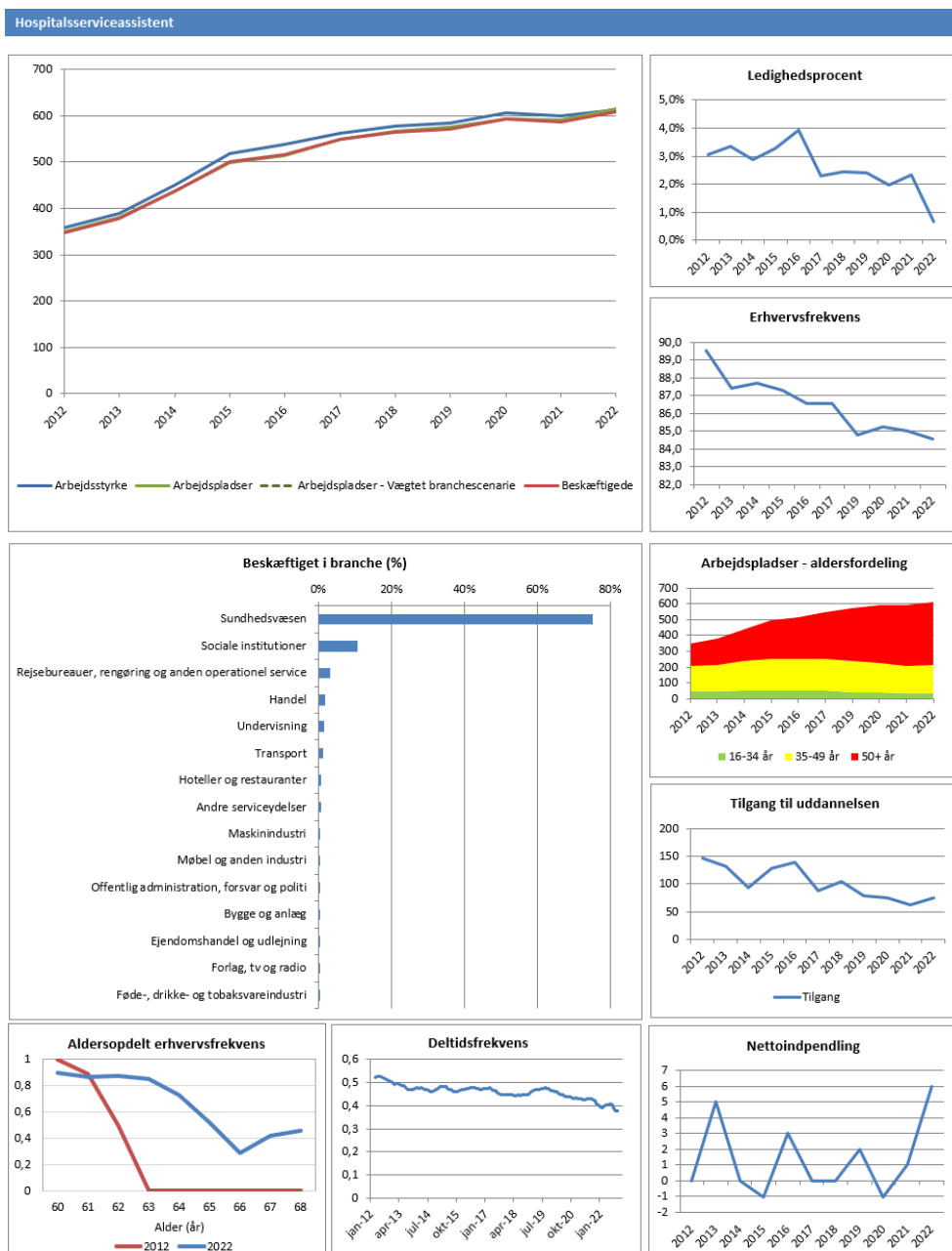
Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

I forhold til resultaterne i analyse fra 2022, så viser denne analyse de samme træk. I analysen fra 2022 var forventningen i det historiske scenarium 1.600 arbejdspladser i 2032. Dette tal er dog faldet til knap 1.100 arbejdspladser i denne analyse. Det skyldes især, at den faktiske udvikling i antallet af arbejdspladser i 2021 og 2022 har været mere afdæmpet end i årene forud, hvilket påvirker scenariet.

Den historiske udvikling

Faktaark 3-5 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter *hospitalsserviceassistenter* og i en række baggrundtal. 2012-2022.

Med hensyn til den historiske udvikling, vil vi fremhæve et par udviklingsmønstre for 2020-2022, jf. faktaarket oven for:

- > Både udbuddet (arbejdsstyrken) og efterspørgslen (antallet af arbejdspladser) er steget svagt de sidste to år.
- > Ledigheden er meget lav og er faldet i perioden fra 2% i 2020 til 0,6% i 2022.
- > Andelen af beskæftigede, der arbejder færre end 37 timer, er faldet og er på 37% (oktober 2022) mod 43% i oktober 2020.
- > Tilgangen (antal optagne) til hospitalsserviceassistentuddannelsen har været faldende, set over hele perioden siden 2012, med undtagelser i enkelte

år. Perioden fra 2021 til 2022 udgør en sådan undtagelse. Her ser vi en lille stigning.

- > På hospitalerne beskæftiges fortsat medarbejdere uden den erhvervsfaglige uddannelse som hospitalsserviceassistent i denne jobfunktion.

3.6 Jordemødre

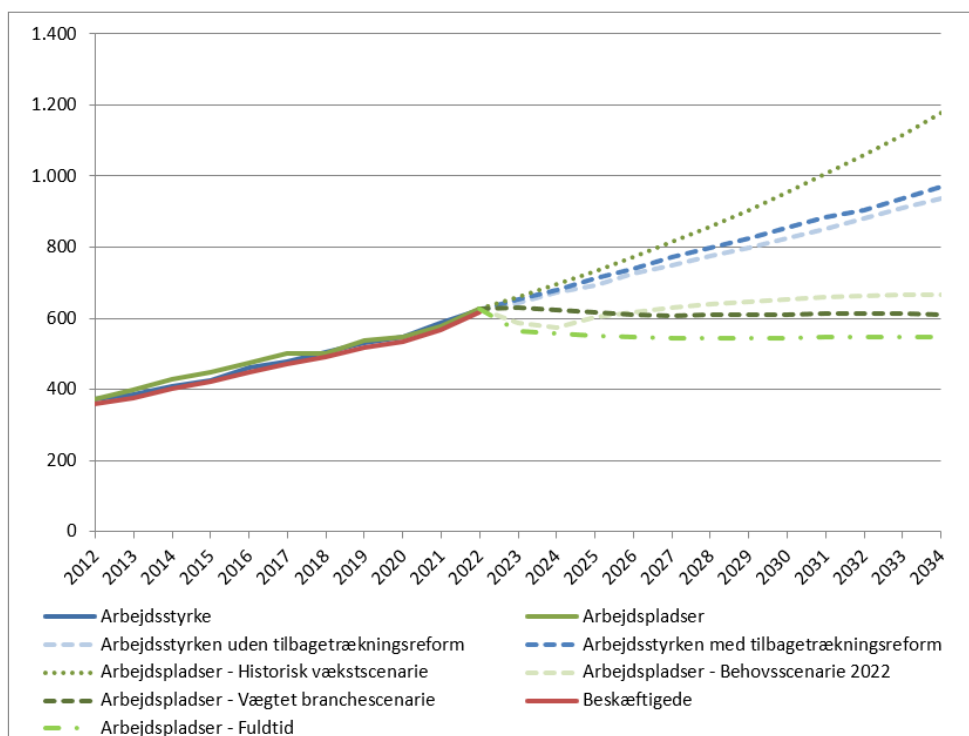
Den forventede udvikling

Analysen viser, at der er udsigt til et stigende overskud af jordemødre frem til 2034, hvis efterspørgslen følger ADAM-modellens forventninger til udviklingen i beskæftigelsen, jf. Figur 3-6. Modsat vil der stigende mangel på jordemødre, hvis udviklingen i efterspørgslen fortsætter som den gennemsnitlige vækstrate i perioden fra 2012 til 2022.

Udbuddet forventes at stige frem mod 2034 i nogenlunde samme takt som de seneste ti år. Denne stigning skal bl.a. ses i lyset af, at det ekstraoptag, der var på uddannelsen i 2020 og 2021 samt en øget fastholdelse af 60 til 65-årige.

Efterspørgslen efter jordemødre øges en smule, hvis efterspørgslen følger den forventede udvikling i antallet af nyfødte (behovsscenariet), sammenlignet med det vægtede branchescenarie. Behovsscenariet viser en relativ afdæmpet vækst, grundet de nedjusterede forventninger til nyfødte i den seneste befolkningsprognose.

Figur 3-7 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter *jordemødre* i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenariet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 3-7 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for *jordemødre*

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												325
	Med reform												358
Historisk scenarie	Uden reform												-241
	Med reform												-208
Fuldtidsscenario	Uden reform												390
	Med reform												423
Behovsscenario	Uden reform												269
	Med reform												302

	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

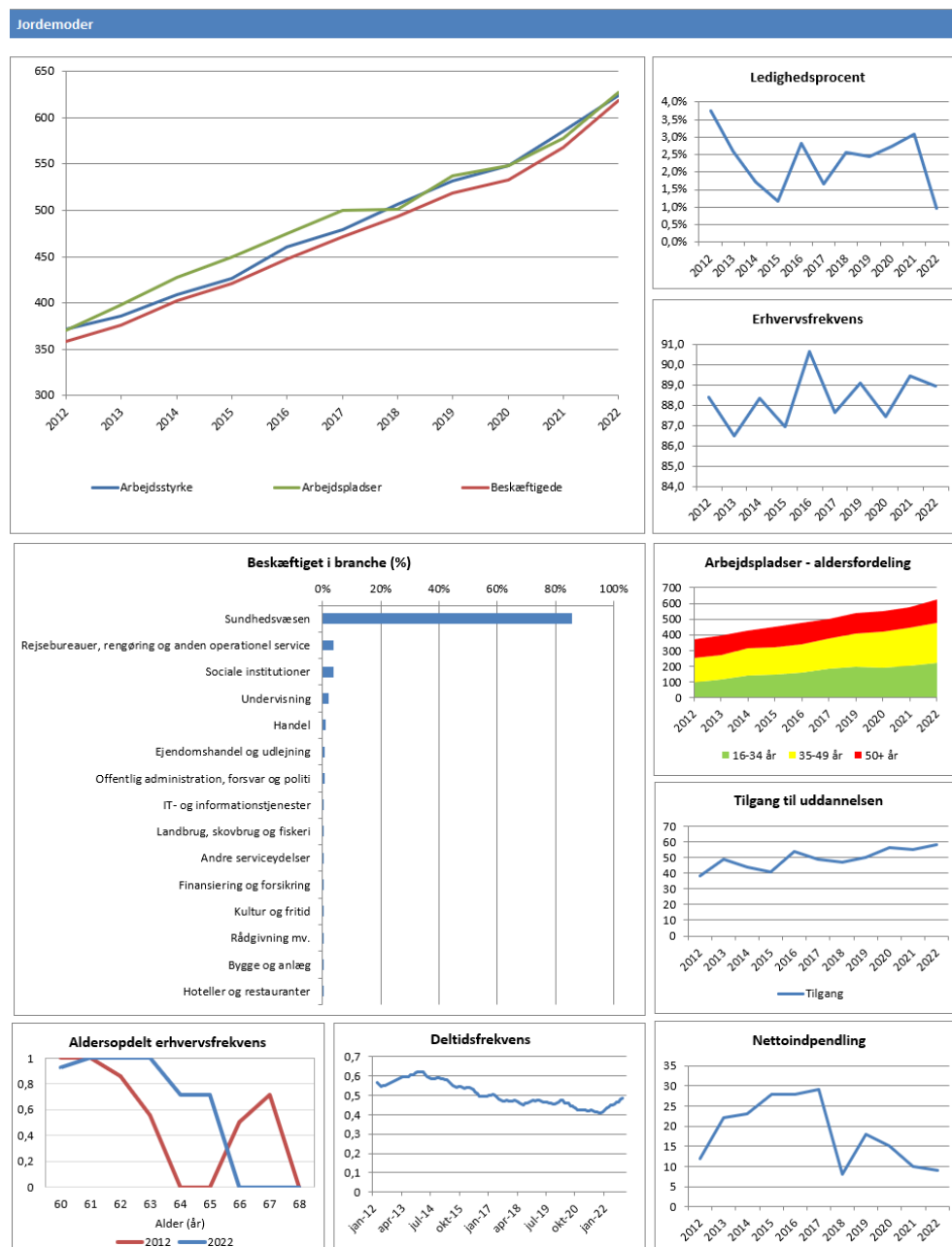
Sammenholdt med den seneste fremskrivning, er der ikke væsentlige ændringer. Det forventede udbud stiger en smule mere, og efterspørgslen stiger lidt mere i det historiske vækstscenarie sammenlignet med den tidligere analyse.

Den historiske udvikling

Hvad angår den historiske udvikling, er der bl.a. følgende historiske udviklingsmønstre i perioden 2020-2022, jf. nedenstående faktaark:

- > Både udbuddet (arbejdsstyrken) og efterspørgslen (antallet af arbejdspladser) er steget fra 2020 til 2022, også med højere vækst end i perioden 2012 til 2020.
- > Fra 2020 til 2022 er efterspørgslen steget mere end udbuddet, hvilket også betyder, at andelen af ledige er faldet. I 2022 var andelen af ledige nede på knap 1% mod knap ca. 2,7% i 2020.
- > Andel beskæftigede, der arbejder færre end 37 timer, er steget en smule fra oktober 2020 til oktober 2022 efter en faldende tendens siden 2014.
- > Tilgangen (antal optagne) til jordemoderuddannelsen er steget fra 2020 til 2022, hvilket følger den generelle tendens siden 2012.
- > Andelen af 60+ årige, der er erhvervsaktive, er generelt steget, hvilket dog er drevet af en stigning blandt de 62-65-årige.

Faktaark 3-6 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter *jordemødre* og i en række baggrundtal. 2012-2022.

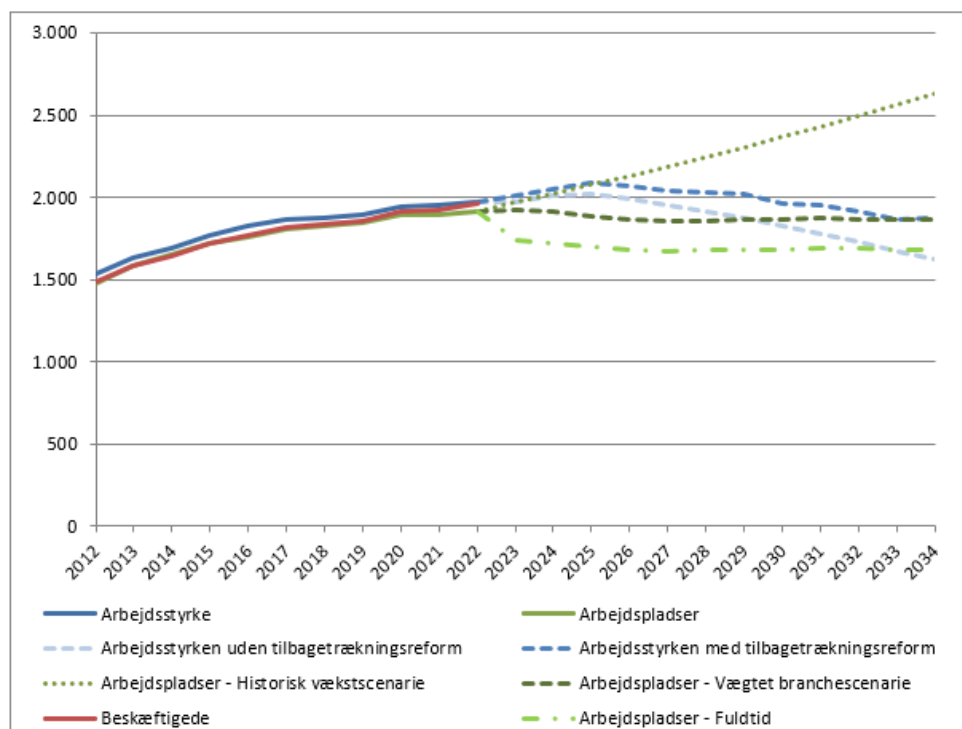

3.7 Lægesekretærer og sundhedsadministrative koordinatore (SAK)

Den forventede udvikling

Fremskrivningen viser, at der kan opstå risiko for rekrutteringsproblemer eller egentlig arbejdskraft mangel, hvis efterspørgslen i de kommende ti år udvikler sig, som antaget i det vægtede branchescenarie og det historiske vækstscenarie. I det vægtede branchescenarie vil der dog være overskud af arbejdskraft frem til 2028-2030, hvorefter der vil være risiko for mangel på arbejdskraft i resten af perioden. Det er især det historiske scenarium, som viser mangel på arbejdskraft på arbejdskraft allerede fra 2025 og i hele den resterende periode.

Figur 3-8 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter lægesekretærer/SAK i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenariet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 3-8 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for SAK

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												-242
	Med reform												12
Historisk scenarie	Uden reform												-1.005
	Med reform												-751
Fuldtidsscenario	Uden reform												-60
	Med reform												194

	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

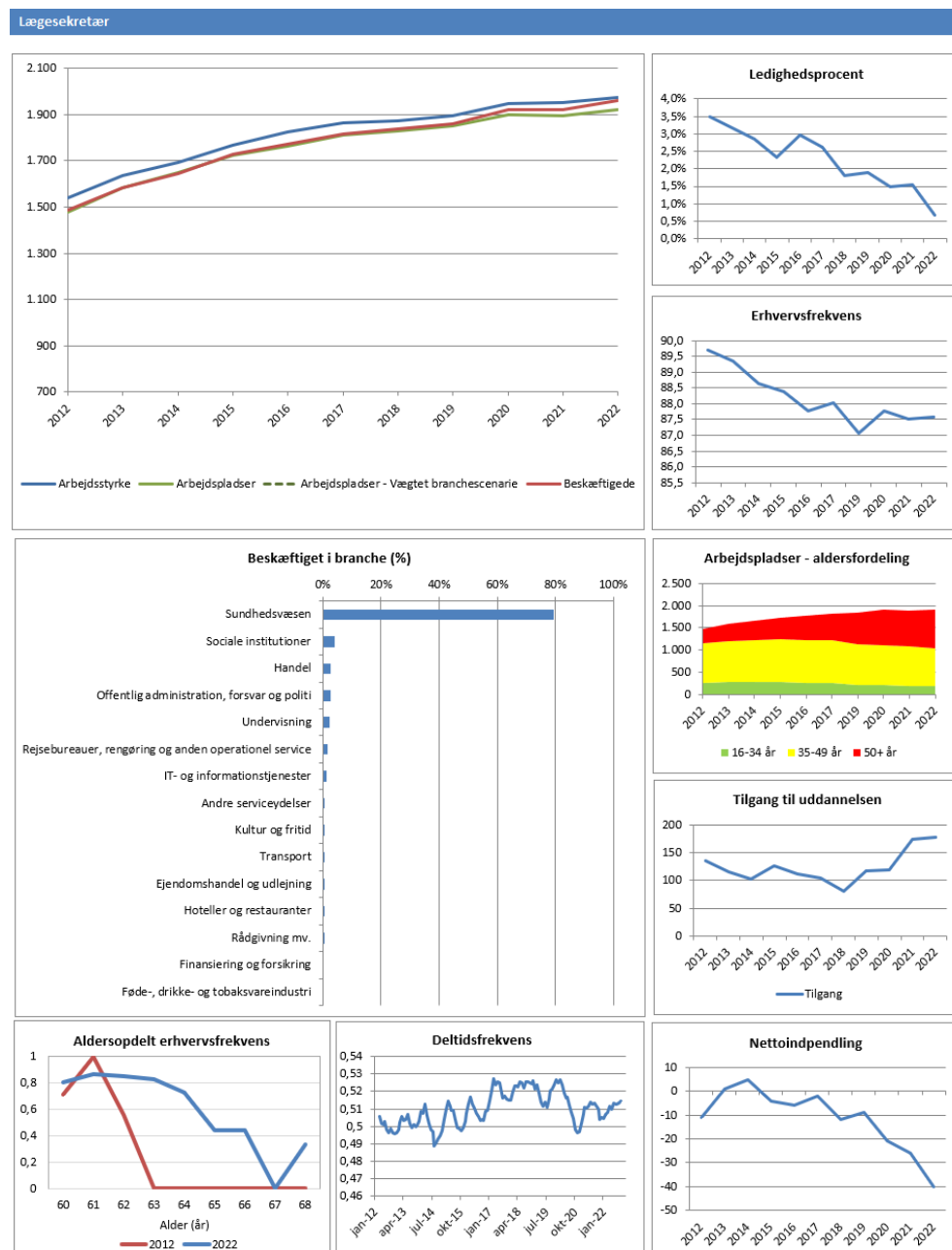
Sammenholdt med fremskrivningen i analysen fra 2022, så ventes henholdsvis risiko for rekrutteringsproblemer og egentlig mangel at komme lidt senere i denne fremskrivning. Den egentlige forskel i resultaterne af fremskrivningen er dog meget små og den historiske udvikling i 2021 og 2022 ligger meget tæt på den forventede udvikling i fremskrivningen fra 2022.

Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at vi i forbindelse med den seneste fremskrivning antog, at det samlede optag på lægesekretæruddannelsen og SAK var 120 i 2022 og 160 i de efterfølgende år, svarende til dimensioneringen af

uddannelsen. De realiserede tal viser, at optaget i 2022 var 177⁸ og dermed højere, mens optaget i 2023 var 112, og dermed lavere. Vi har valgt at fastholde tallet for 2023 i hele fremskrivningsperioden.

Den historiske udvikling

Faktaark 3-7 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter lægesekretærer/SAK og i en række baggrundtal. 2012-2022.

Med hensyn til den historiske udvikling, vil vi fremhæve følgende udviklingsmønstre for 2020-2022, jf. faktaarket ovenfor:

⁸ Vi har her været nødt til at skønne over optaget på lægesekretæruddannelsen, der har sit sidste optag i august 2022. På baggrund af historiske data har vi antaget at optaget i 2022 lå på 66.

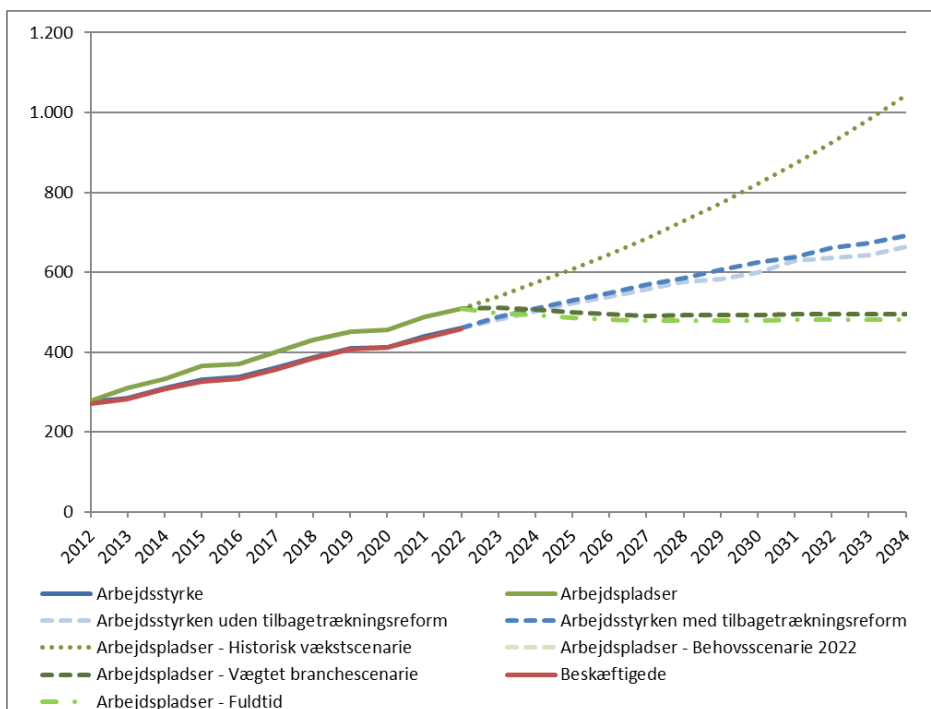
- > Både udbuddet (arbejdsstyrken) og efterspørgslen (antallet af arbejdspladser) er steget smule i perioden 2020-2022. Sammenholdt med perioden før ses tegn på stabilisering af udviklingen.
- > Ledigheden er meget lav og er faldet fra 1,5% i 2020 til 0,66% i 2022.
- > Andelen af beskæftigede, der arbejder færre end 37 timer, er stort set uændret og ligger på 51% (oktober 2022). I oktober 2020 lå niveauet på 50%.
- > 2022 var det sidste år med optag på hovedforløbet som lægesekretær (som en del af erhvervsuddannelsen i kontor/business). I 2021 begyndte professionshøjskolerne at optage studerende på den nye sundhedsadministrative koordinator-uddannelse (SAK), dvs. der har været overlap mellem de to uddannelser i en meget kort periode. Optagelsestallet på SAK ventes at stabilisere sig de kommende år. I 2021 blev der optaget 80, mens der i henholdsvis 2022 og 2023 blev optaget 111 og 112.

3.8 Radiografer

Den forventede udvikling

Analysen af det fremtidige behov for radiografer viser, at der er udsigt til overskud i de kommende år, hvis efterspørgslen efter radiografer udvikler sig som det vægtede branchescenarium. Det historiske scenarium viser derimod et andet billede, idet der i dette scenarium er risiko for mangel på radiografer og at denne mangel vil vise sig at stige i hele perioden frem til 2034.

Figur 3-9 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter radiografer i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenarioet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 3-9 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for *radiografer*

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												169
	Med reform												198
Historisk scenarie	Uden reform												-380
	Med reform												-351
Fuldtidsscenario	Uden reform												182
	Med reform												211

	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Der ventes en stigning i udbuddet af radiografer de kommende år, bl.a. fordi der de seneste ti år har været en mindre stigning i tilgangen til uddannelsen. I 2021 og 2022 er tilgangen dog faldet en smule igen til 24 optagne, men der er tale om små tal, som derfor skal tolkes forsigtigt. I den seneste fremskrivning antog vi, at optaget på uddannelsen i 2022 ville ligge på samme niveau som i 2020 og 2021.

Arbejdsstyrken blandt radiografer er relativ ung, hvorfor afgangsen på grund af alder har lille betydning for arbejdsstyrkens størrelse.

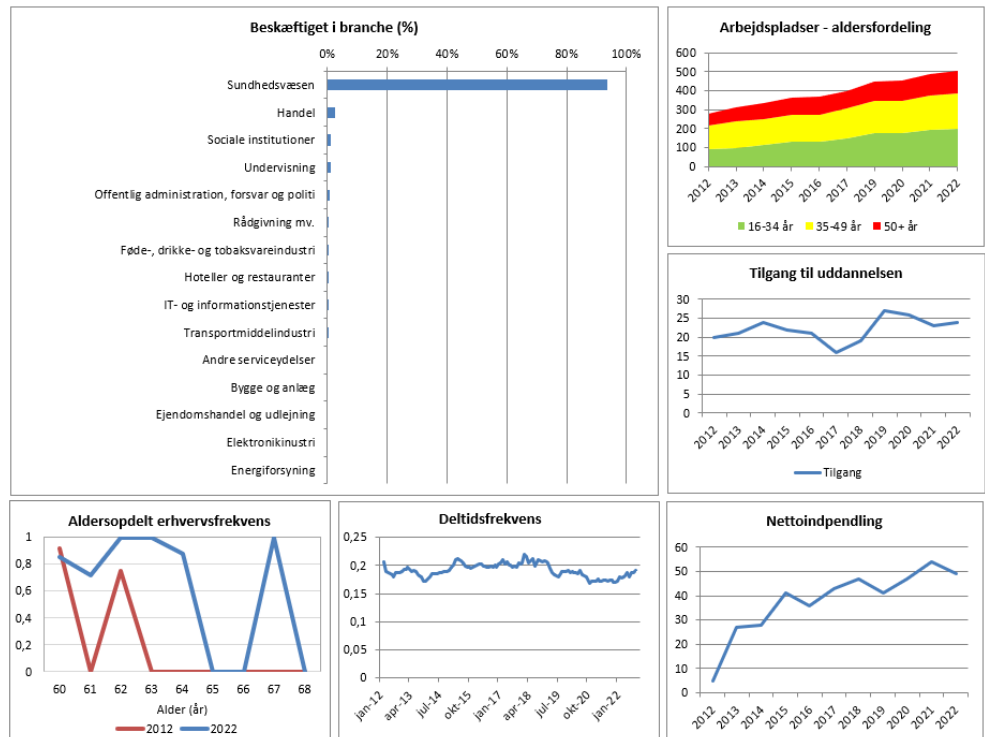
Sammenholdt med den seneste fremskrivning

Sammenholdt med den seneste analyse, så viser denne analyse, at der p.t. er en reel mangel på radiografer. Resultaterne for analysen passer dermed relativt nøje med forventningerne i den seneste analyse, som pegede på at situationen ville opstå omkring 2021 eller 2022.

Den historiske udvikling

Faktaark 3-8 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter *radiografer* og i en række baggrundtal. 2012-2022.

Med hensyn til den historiske udvikling, vil vi fremhæve et par udviklingsmønstre for 2020-2022, jf. faktaarket oven for:

- > Både udbuddet (arbejdsstyrken) og efterspørgslen (antallet af arbejdspladser) er fortsat med at stige i perioden. Efterspørgslen og udbuddet er steget nogenlunde lige meget.
- > Ledigheden er meget lav, men dog steget fra 0,24% i 2020 til 0,46% i 2022. Udviklingen omfatter meget få personer og procentudviklingen skal derfor ikke tillægges større vægt.
- > Andelen af beskæftigede, der arbejder færre end 37 timer, er stort set uændret og ligger nu på 19% (oktober 2022).
- > Tilgangen (antal optagne) til radiografuddannelsen er faldet en smule fra 2020 til 2022.
- > Andelen af 60+ årige, der er erhvervsaktive, er steget.

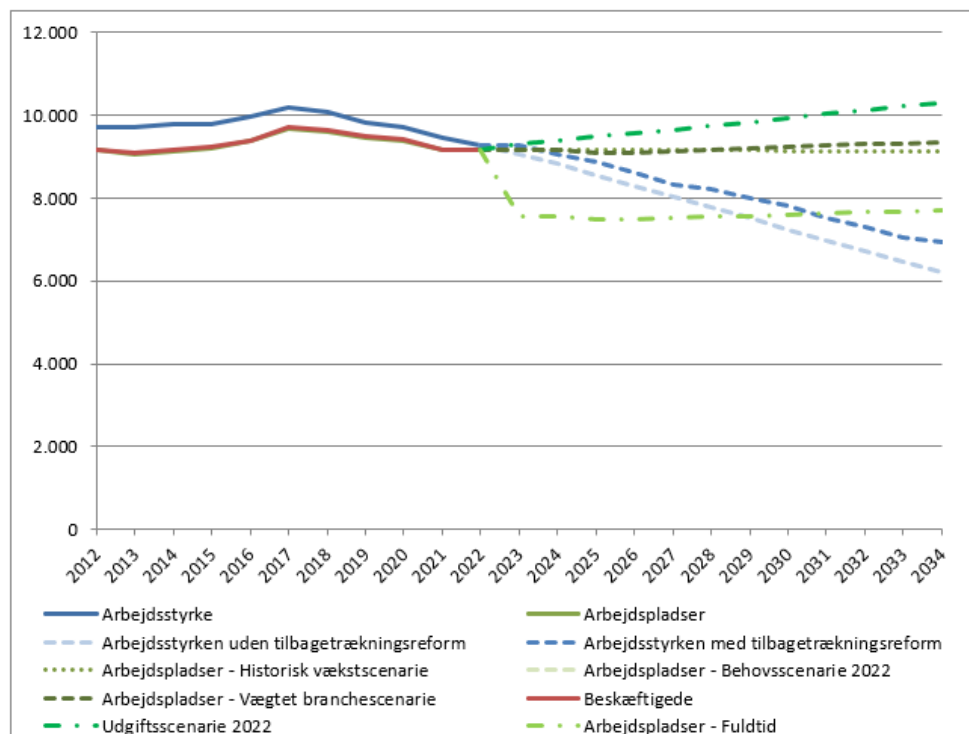
3.9 Social- og sundhedshjælpere

Den forventede udvikling

Fremskrivningen viser, at der er risiko for, at den nuværende mangelsituation forværrer i de kommende år. Manglen forventes at blive særlig stor, hvis efterspørgslen følger den udvikling, som udgifterne inden for sundhedsvæsen vil følge, givet udgifterne pr. aldersgruppe fastholdes på det niveau, der var gældende i 2023 (udgiftsscenariet). Men også de øvrige scenarier peger alle på, at der er risiko for stigende mangel, jf. figurerne neden for.

Hovedårsagen til udviklingen er, at udbuddet forventes at falde relativt meget i de kommende år, og det givet, at tilgangen til uddannelsen fastholdes på det niveau, der var gældende i 2022.

Figur 3-10 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter social- og sundhedshjælpere i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenarioet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 3-10 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for social- og sundhedshjælpere

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												-3.136
	Med reform												-2.419
Historisk scenarie	Uden reform												-2.936
	Med reform												-2.219
Fuldtidsscenarioet	Uden reform												-1.491
	Med reform												-774
Udgiftsscenarioet	Uden reform												-4.097
	Med reform												-3.380

	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

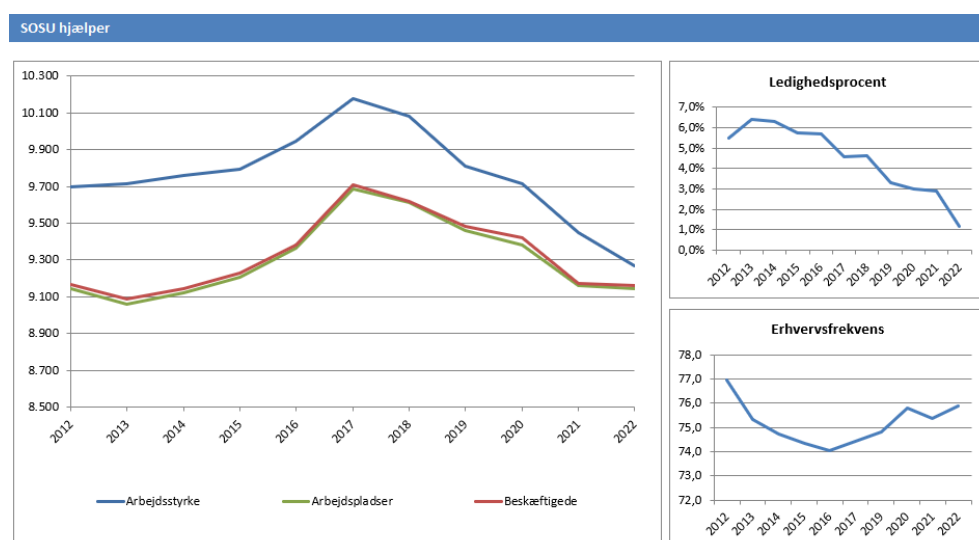
Sammenholdt med den seneste fremskrivning er både risikoen og størrelsen af den potentielle mangel på social- og sundhedshjælpere væsentlig større. Det skyldes bl.a., som antydnet ovenfor, at tilgangen til uddannelsen er knap 2,5 mindre i både 2021 og 2022 end forudsagt i forbindelse med den seneste fremskrivning. Det betyder, at vi overvurderede udviklingen i udbuddet både på kort og lang sigt.

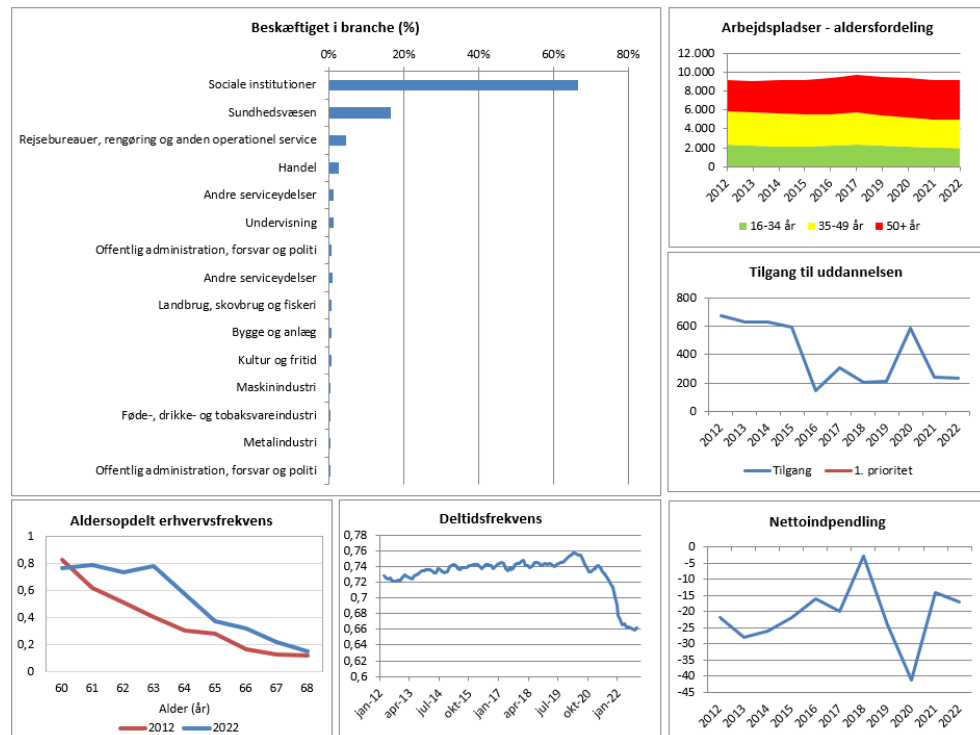
Den historiske udvikling

Hvad angår den historiske udvikling, så vil vi nævne følgende særtræk ved udviklingen i 2020-2022:

- > I perioden 2020-2022 er udbuddet af arbejdskraft (arbejdsstyrken) fortsat med at falde, og dermed fortsat den udvikling, som satte ind i 2017. Konkret er udbuddet af arbejdskraft faldet med knap 450 personer siden 2020, svarende til et fald på 5%. Efterspørgslen er ligeledes faldet, men faldet er stagneret fra 2021 til 2022, og udgør kun 3% i perioden 2020 til 2022.
- > Ledigheden er ligeledes fortsat med at falde og det især fra 2021 til 2022. I 2022 var ledighedsprocenten nået ned på 1,2%, hvilket er det laveste niveau i den forudgående tiårige periode.
- > Social- og sundhedshjælpernes erhvervsfrekvens lå i 2022 på knap 76, hvilket er lavere end gennemsnittet for befolkningen i Midtjylland (78,4).
- > Tilgangen til uddannelsen er faldet betydeligt fra 2020 til 2022. I 2020 udgjorde den 587, mens den i 2021 og 2022 var faldet til et niveau omkring 240. Tilgangen er således mere end halveret i 2021 og 2022 sammenholdt med i 2020, hvor den var ekstraordinær høj.
- > Deltidsfrekvensen er faldet i perioden fra 2020 til 2022. I oktober 2020 arbejdede 73% af social- og sundhedshjælperne færre end 37 timer og ugen, mod 66% i 2022.
- > Endelig er andelen over 60 år, som forbliver i arbejdsstyrken, steget. I 2012 var det således kun 40% af de 63-årige, der fortsat var i arbejdsstyrken. I 2022 var denne andel vokset til 78%.

Faktaark 3-9 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter **social- og sundhedshjælpere** og i en række baggrundtal. 2012-2022.

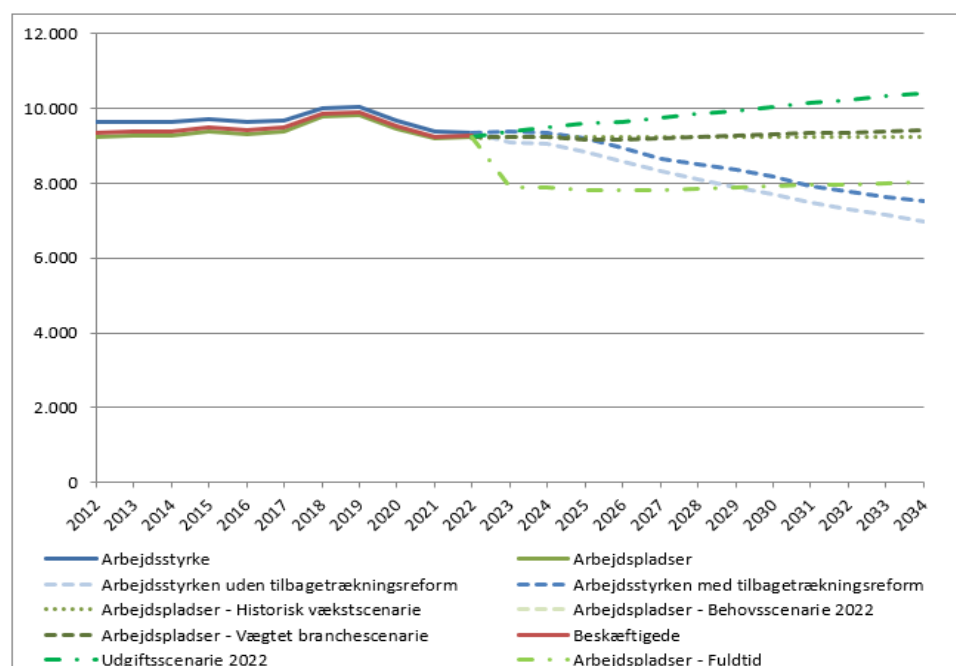

3.10 Social- og sundhedsassistenter

Den forventede udvikling

Resultaterne af fremskrivningen viser, at der er risiko for, at manglen på social- og sundhedsassistenter vil øges i de kommende år, og det især hvis efterspørgslen udvikler sig med samme stigningstakt som udgifterne til sundhed, givet vi holder udgifterne pr. aldersgruppe fast (udgiftsscenariet), jf. figuren neden for.

Figur 3-11 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter social- og sundhedsassistenter i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenariet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 3-11 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for social- og sundhedsassistenter

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/ mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												-2.425
	Med reform												-1.907
Historisk scenarie	Uden reform												-2.265
	Med reform												-1.747
Fuldtidsscenarie	Uden reform												-1.027
	Med reform												-509
Udgiftsscenarie	Uden reform												-3.426
	Med reform												-2.908

	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

Sammenholdt med den seneste fremskrivning ser rekrutteringssituationen langt værre ud. Det skyldes bl.a., at tilgangen i 2021 og 2022 har vist sig, at være noget lavere end vi antog i den seneste fremskrivning. I tråd med den måde fremskrivningsmodellen er bygget på, tog vi i forbindelse med den seneste fremskrivning udgangspunkt i det seneste år, der forelå tilgangstal for og fastholdt det i fremskrivningen.

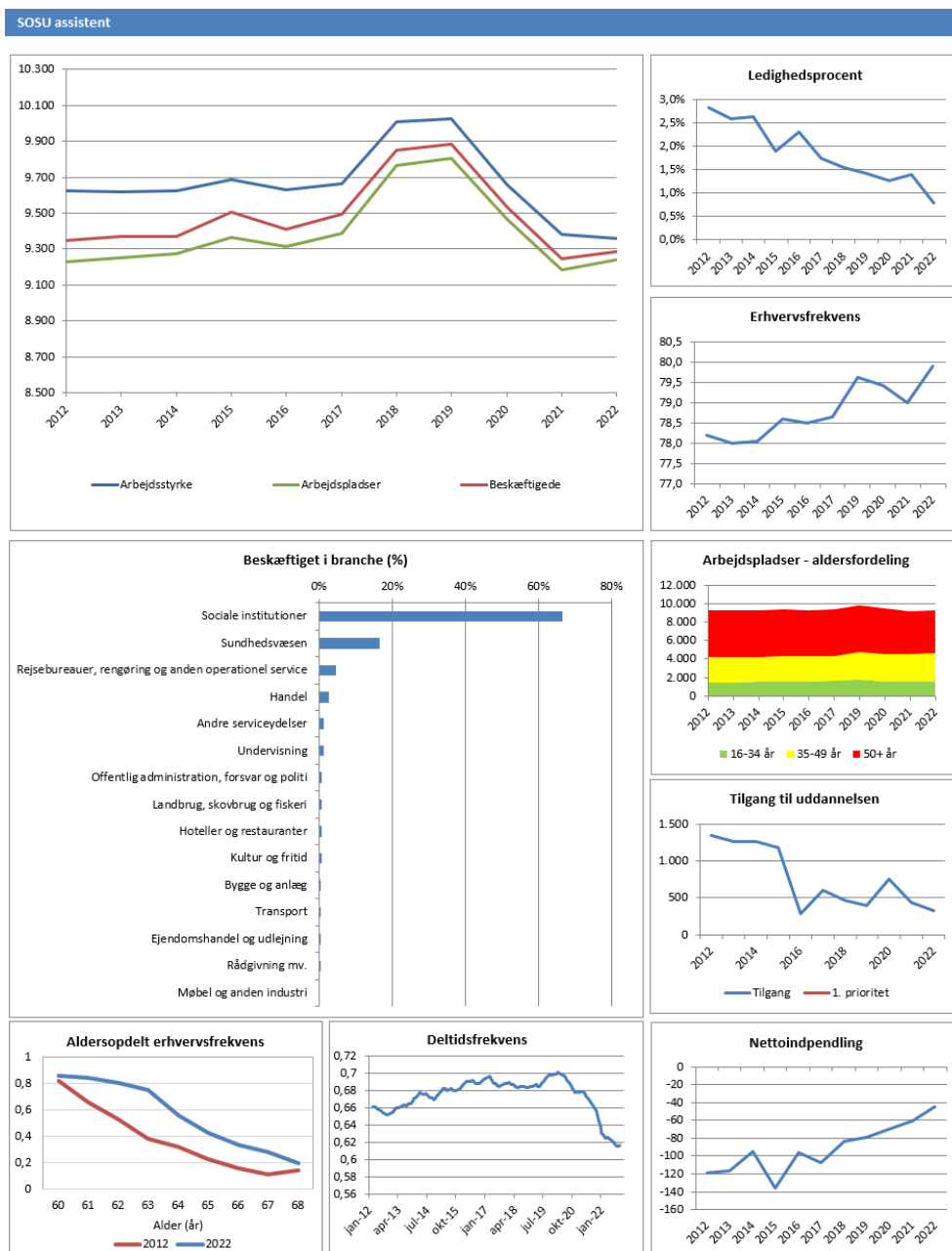
I 2020 blev der optaget 755 ifølge oplysningerne fra Danmarks Statistik. I 2021 og 2022 var optagstallet imidlertid faldet til henholdsvis 440 og 326. I forhold til det forudsatte niveau på 755 er der tale om en halvering. Det har betydning for den forventede udvikling i udbuddet, og dermed også den forventede rekrutteringssituation.

Den historiske udvikling

Hvad angår den historiske udvikling i 2020-2022, og dermed i de to nyeste tilføjede år, så vil vi bemærke følgende:

- > Fra 2021 til 2022 er der sket en mindre opbremsning i det fald i udbuddet af social- og sundhedsassistenter, som har fundet sted siden 2019. Faldet fra 2021 til 2022 er således mindre end i de forudgående 2 år. Samtidigt er efterspørgslen steget fra 2022.
- > I tråd hermed er ledigheden faldet, og udgør i 2022 0,8%, der er det laveste niveau i den betragtede tiårige periode.
- > Tilgangen til uddannelsen er, som nævnt ovenfor, faldet fra 2020 til 2022. I 2022 var tilgangen mere end halveret sammenholdt med 2020.
- > Andelen af de beskæftigede social- og sundhedsassistenter, der arbejder færre end 37 timer om ugen, er faldet en smule, og udgør i oktober 2022 62% mod 68% i oktober 2020.
- > Endelig er det lykket at fastholde flere af de 60+ årige på arbejdsmarkedet. I 2012 var det kun 38% af de 63-årige, der befandt sig i arbejdsstyrken, mod 78% i 2022.

Faktaark 3-10 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter *social- og sundhedsassistenter* og i en række baggrundtal. 2012-2022.

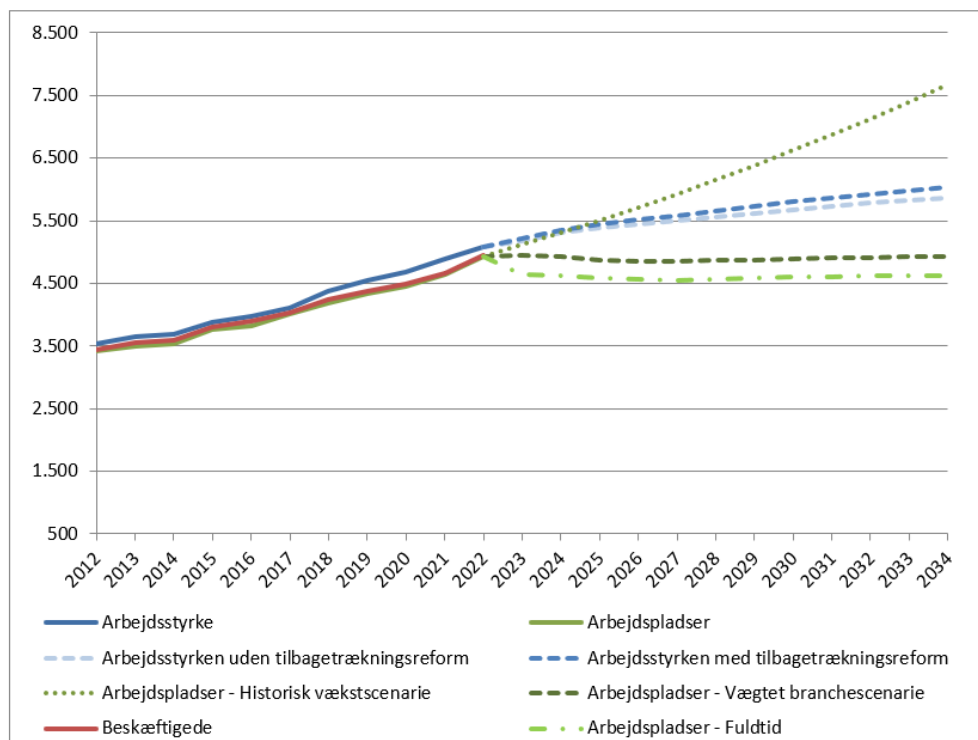

3.11 Socialrådgivere

Den forventede udvikling

Analysen af det fremtidige behov for socialrådgivere viser, at der er risiko for mangel på socialrådgivere, hvis den historiske vækst i efterspørgslen fortsætter i de kommende år, og dermed den udvikling i efterspørgslen, som vi har set i de forudgående 10 år (2012-2022), jf. figurerne neden for. Udvikler efterspørgslen sig som i det vægtede branchescenarie, og dermed som forventet i ADAM-modellen, så er der omvendt udsigt til et stigende overskud. Det samme gælder den situation, hvor alle arbejder på fuldtid.

Figur 3-12 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter socialrådgivere i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenariet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 3-12 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for socialrådgivere

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												945
	Med reform												1.115
Historisk scenarie	Uden reform												-1.799
	Med reform												-1.629
Fuldtidsscenario	Uden reform												1.244
	Med reform												1.414

	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

Sammenholdt med den seneste fremskrivning, så forventes mangelsituationen i det historiske scenarie at opstå tidligere i den situation, hvor de beskæftigede bliver lige så længe på arbejdsmarkedet, som tilbagetrækningsreformen tilskriver.

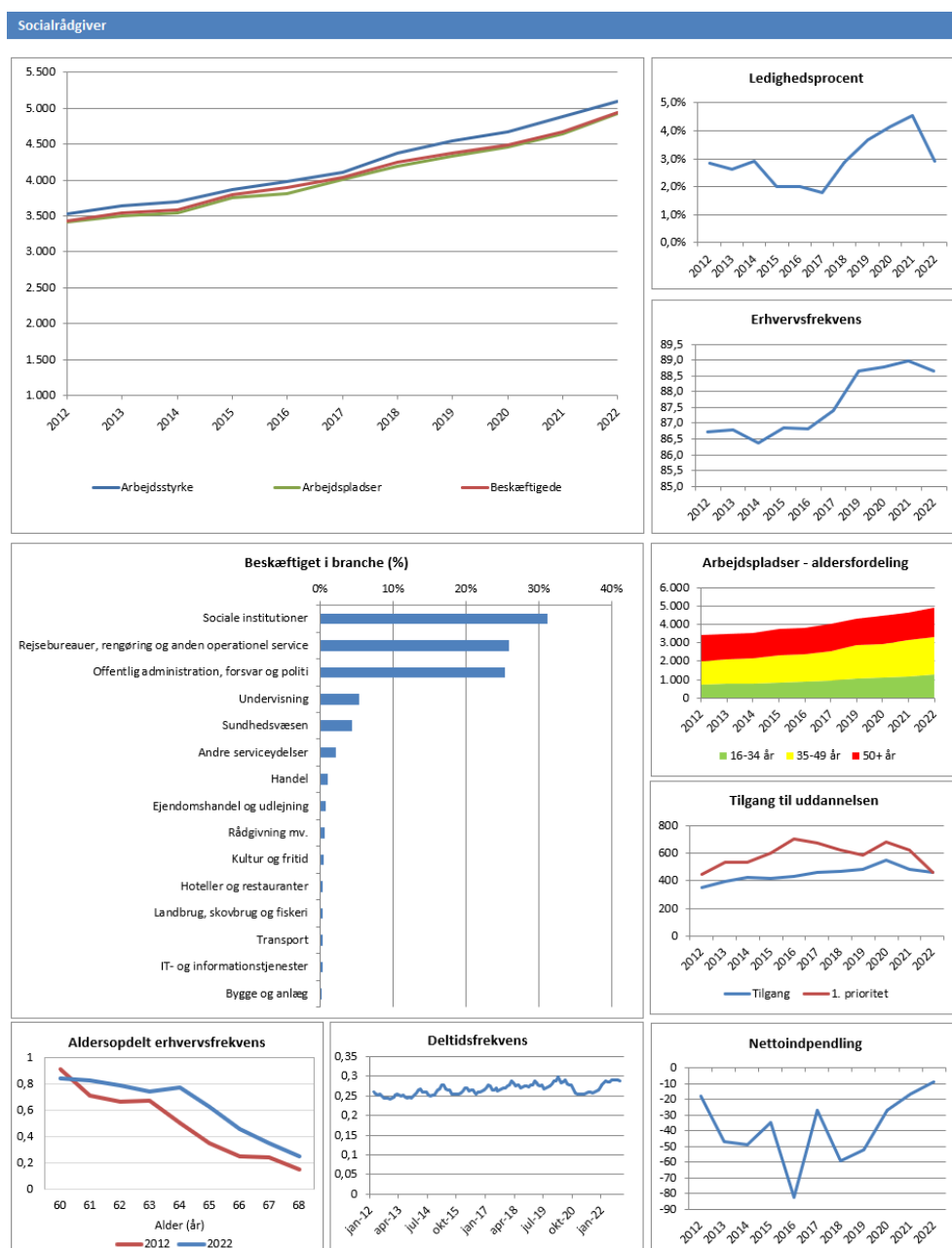
Den historiske udvikling

Hvad angår den historiske udvikling vil vi fremhæve følgende historiske udviklingsmønstre i perioden 2020-2022, jf. faktaarket nedenfor:

- > Såvel arbejdsstyrken (udbuddet) som antallet af arbejdspladser (efterspørgslen) er steget i perioden 2020-2022, men antallet af arbejdspladser er steget mere end arbejdsstyrken.

- > I tråd hermed er ledigheden faldet, og udgjorde 2,9% mod 4,5% i 2020. Faldet fra 2020 til 2021 er større end vi har set i den forudgående 10-årige periode og er et brud med den stigende ledighed, der har fundet sted fra 2017 til 2020.
- > Andelen af beskæftigede, der arbejder færre end 37 timer er steget en smule og ligger nu på 29% (okt. 22) mod 27% i oktober 2020.
- > Antallet af 1. prioritetsansøgere er faldet fra 2020 til 2021 og igen fra 2021 til 2022, efter der ellers havde været en mindre stigning fra 2019 til 2020.
- > Tilgangen til uddannelsen er faldet siden 2020, efter der også her havde været en mindre stigning fra 2019 til 2020.

Faktaark 3-11 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter **socialrådgivere** og i en række baggrundtal. 2012-2022.

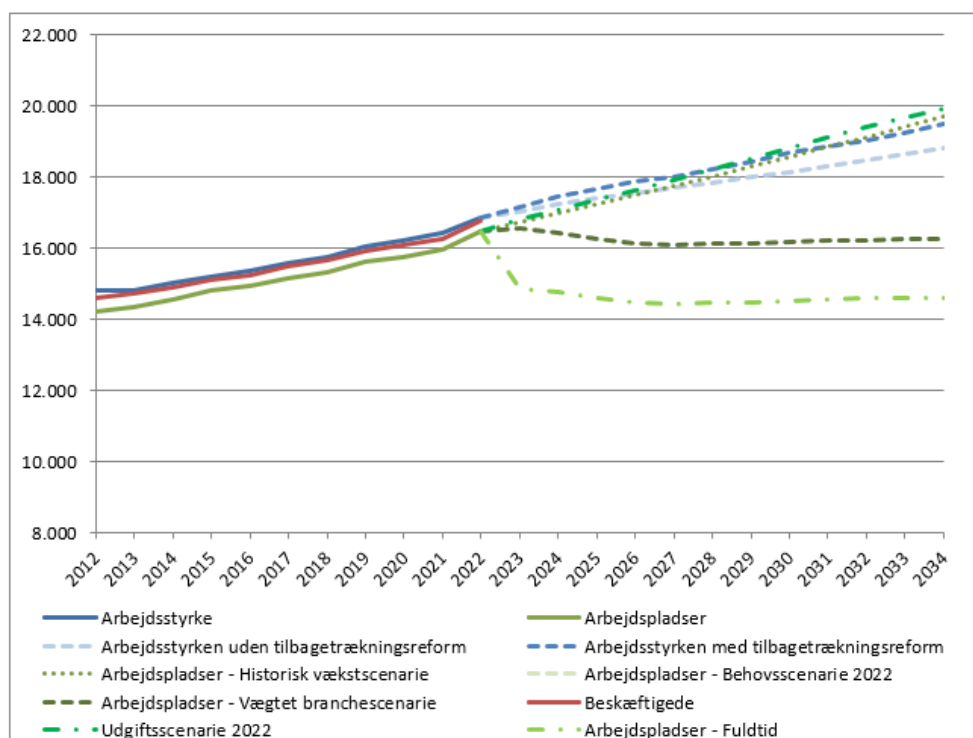
3.12 Sygeplejersker

Den forventede udvikling

Fremskrivningen viser, at der er risiko for, at de nuværende rekrutteringsproblemer fortsætter i de kommende år, hvis efterspørgslen udvikler sig, som forudsat i henholdsvis det historiske vækstscenarie og udgiftsscenariet. Der er altså udset til stigende rekrutteringsproblemer og mangel på sygeplejersker, hvis efterspørgslen efter sygeplejersker fortsætter med at stige med samme gennemsnitlige årlige vækstrate, som i perioden 2012 til 2022 og/eller hvis efterspørgslen udvikler sig med samme vækstrate som udgiftsniveauet ville stige, hvis vi fastholdt sundhedsudgifterne pr. aldersgruppe.

Hvis efterspørgslen alternativt udvikler sig som i det vægtede branchescenarie, og dermed følger ADAM-modellens forventninger til udviklingen i beskæftigelsen inden for de brancher, hvor sygeplejerskerne er ansat i dag, så vil der være et overskud af sygeplejersker og det allerede i de førstkomende år. Det hænger bl.a. sammen med, at ADAM-modellen antager, at den vækst, der er sket i beskæftigelsen inden for sundhedsvæsenet fra 2020 til 2022 vil klinge lidt af fra 2023.

Figur 3-13 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter sygeplejersker i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenariet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 3-13 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for sygeplejersker

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												2.561
	Med reform												3.267
Historisk scenarie	Uden reform												-891
	Med reform												-185
Fuldtidsscenario	Uden reform												4.216
	Med reform												4.922
Udgiftsscenario	Uden reform												-1.127
	Med reform												-421

	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

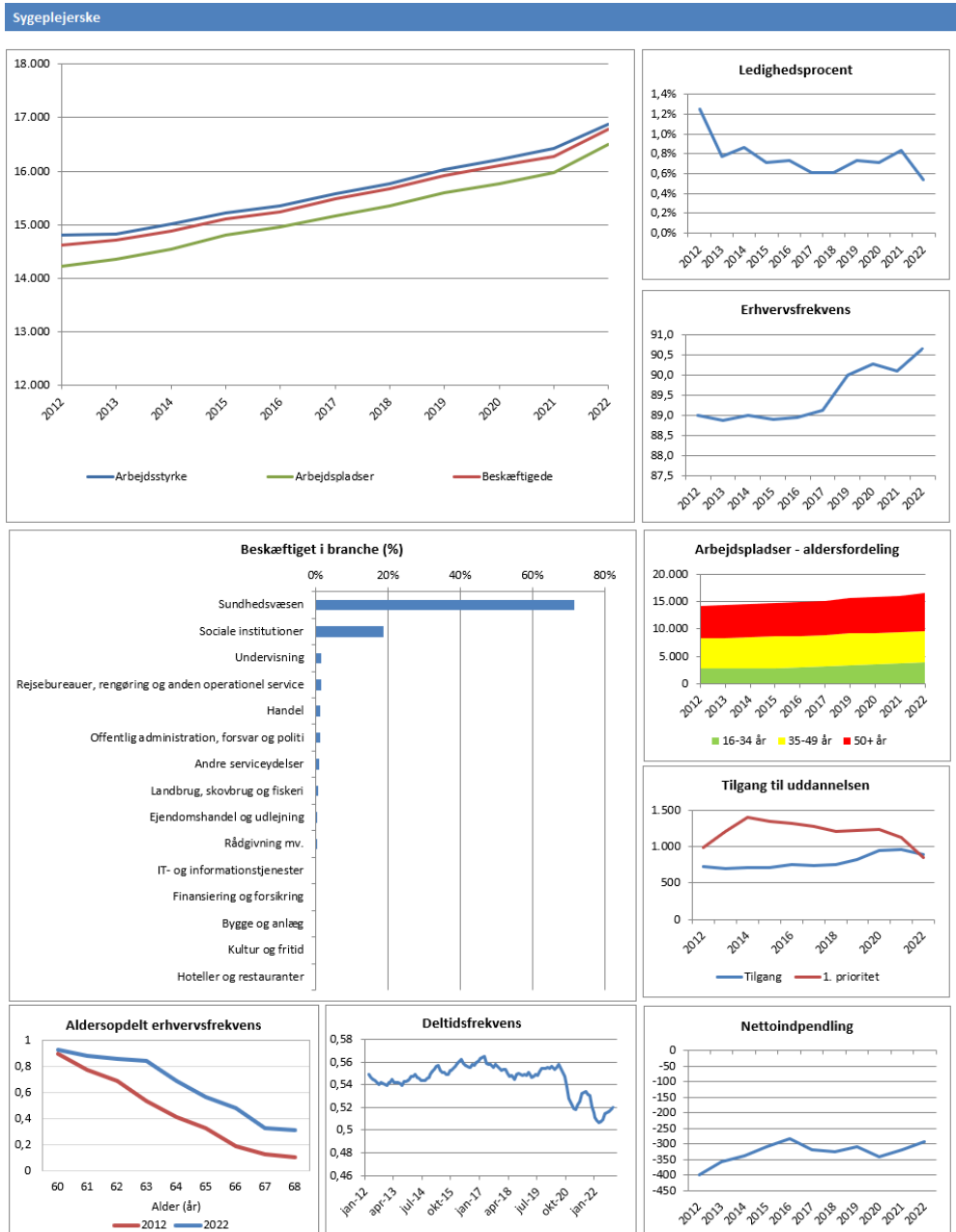
Sammenholdt med den seneste fremskrivning, så er tilgangen til uddannelsen i 2022 lidt mindre end vi antog sidst. Men stigningen i tilgangen i de forudgående år og en øget fastholdelse af de 60+ årige betyder, at udbuddet er steget mere end forventet i 2021 og 2022 og i fremskrivningsperioden. Selvom vi kan imødegå et stigende udbud, er det ikke tilstrækkeligt til at imødekomme den forventede udvikling i efterspørgslen, hvis efterspørgslen udvikler sig, som antaget i det historiske vækstscenarie eller i udgiftsscenariet.

Den historiske udvikling

I forhold til den historiske udvikling vil vi fremhæve følgende historiske udviklingsmønstre i perioden 2020-2022, jf. faktaarket nedenfor:

- > Såvel efterspørgslen (antallet af arbejdspladser) som udbuddet (arbejdsstyrken) er steget særligt meget i perioden 2021 til 2022.
- > Samtidigt er ledigheden faldet ekstraordinært meget fra 2021 til 2022, og ligger nu på 0,6%, hvilket er det laveste niveau i hele den ti-årige periode 2012-2022.
- > Erhvervsfrekvensen er også steget og er nu oppe på 90,5%. Det er det højeste niveau i hele den belyste tiårige periode.
- > Tilgangen til uddannelsen er steget fra 2020 til 2021, hvor det lå på det højeste niveau i den belyste periode. Fra 2021 er tilgangen faldet lidt igen, men ligger fortsat højt.
- > I oktober 2022 arbejdede 52% af sygeplejerskerne færre end 37 timer mod 54% i oktober 2020. Niveauet er således stort set det samme, men det skal nævnes, at deltidsfrekvensen har udvist en faldende tendens siden marts 2020.
- > Endelig skal det nævnes, at det er lykket at fastholde langt flere over 60 år i 2022 sammenholdt med 2012. Det gælder især gruppen mellem 60 og 63 år, men også de ældre over 63 år. I 2012 var det kun 41% af de 63årige sygeplejersker, der fortsat befandt sig i arbejdsstyrken. I 2022 var dette tal steget til 77%.

Faktaark 3-12 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter sygeplejersker og i en række baggrundtal. 2012-2022.

4 Det pædagogiske område og undervisningsområdet

Indhold

Dette kapitel indeholder resultaterne af den historiske analyse og fremskrivningerne af udbuddet og efterspørgslen efter hver enkelt af de udvalgte uddannelser inden for det pædagogiske og undervisningsområdet frem til 2034.

Det drejer sig om følgende uddannelser:

- > Folkeskolelærere
- > Pædagoger
- > Pædagogiske assistenter

Ekstraoptag i 2020 og 2021

Som led i en politisk aftale i sommeren 2020 blev der også på dette område åbnet op for ekstraoptag i 2020 og 2021, på udvalgte uddannelser, herunder pædagoguddannelsen. Det er efterfølgende blevet besluttet at videreføre ekstraoptaget i 2020 på pædagoguddannelsen.

Tabel 4-1 *Oversigt over ekstra optaget på pædagoguddannelsen i 2020 og 2021*

Uddannelse	Dimensionering 2020	Dimensionering 2021
Pædagog	1294 (heraf 11 ekstra)	1329 (heraf 46 ekstra)

Når vi nævner det her, er det fordi, at det har betydning for udviklingen i udbuddet af de enkelte uddannelser.

4.1 Folkeskolelærere

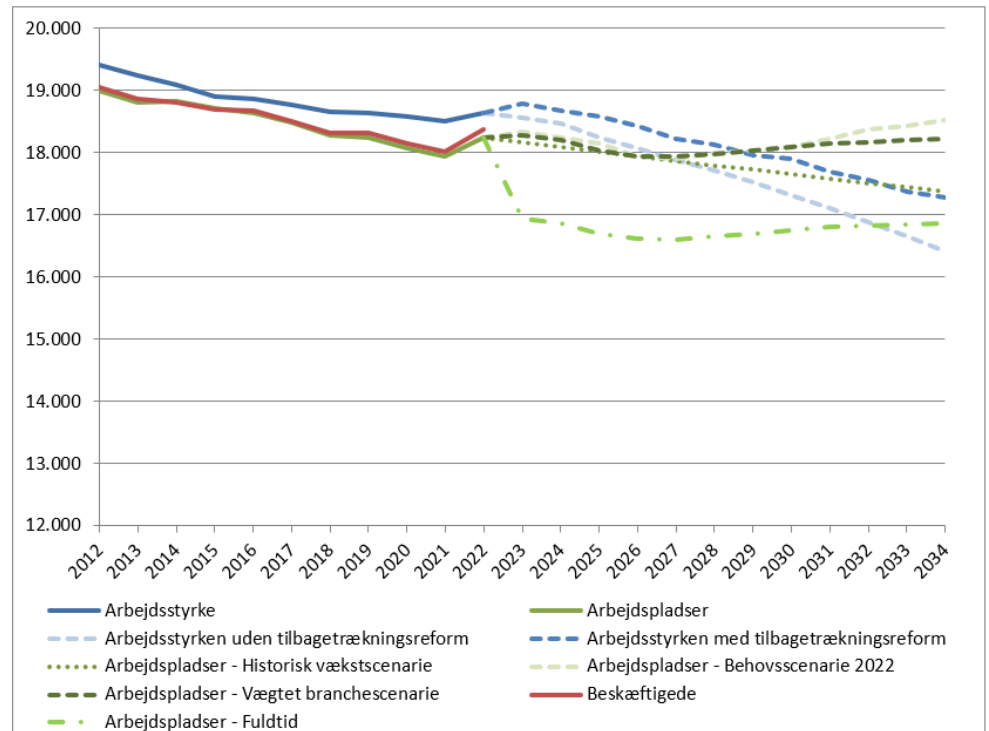
Den forventede udvikling

Fremskrivningen viser, at der er risiko for stigende rekrutteringsproblemer i perioden frem mod 2034, og for at rekrutteringsproblemerne vil udvikle sig til en egentlig mangelsituation. Rekrutteringsudfordringerne bliver særlig store, hvis efterspørgslen følger udviklingen i antallet af 6-15-årige i de kommende år (behovsscenariet).

Mangelsituationen risikerer allerede være en realitet inden for en relativ kort årrække og det både hvis efterspørgslen udvikler sig som i det vægtede branchescenarie, det historiske vækstscenarie og behovsscenariet.

Med den nye befolkningsprognose fra juni 2024, som forudser færre nyfødte de kommende år, viser behovsscenariet nu en mere afdæmpet efterspørgsel efter lærere end tidligere. Den justerede prognose slår især igennem sidst i perioden.

Figur 4-1 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter folkeskolelærere i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenariet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 4-2 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for folkeskolelærere

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												-1.809
	Med reform												-943
Historisk scenarie	Uden reform												-961
	Med reform												-95
Fuldtidsscenarie	Uden reform												-460
	Med reform												406
Behovsscenarie	Uden reform												-2.108
	Med reform												-1.242

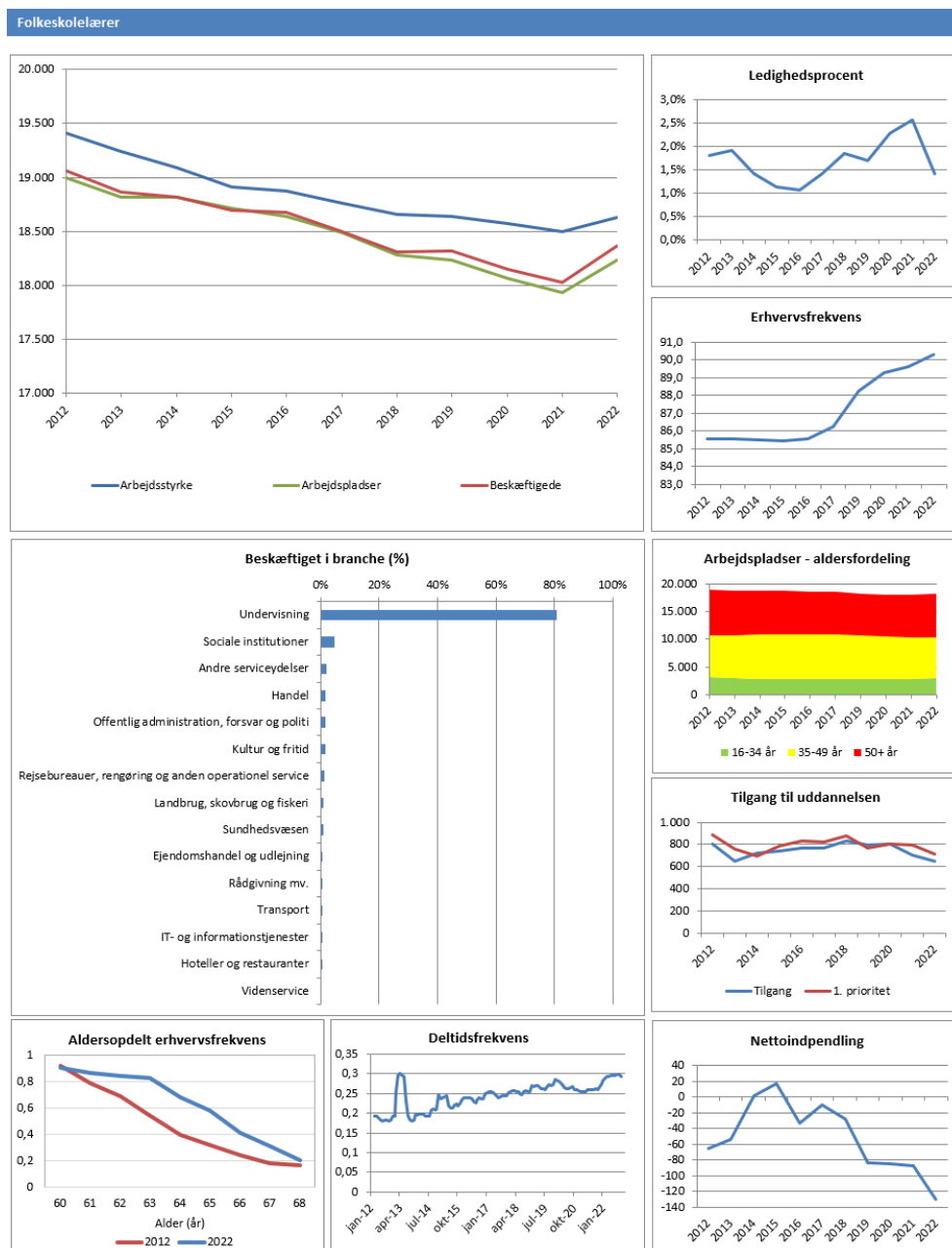
	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

Sammenholdt med den seneste fremskrivning, så er risikoen for en egentlig mangelsituation højere og omfanget af den potentielle mangel større. Hovedårsagen er, at udbuddet ventes at falde relativt meget de kommende år. Faldet er større end vi forventede i den seneste fremskrivning. I den seneste fremskrivning antog vi, at tilgangen ville ligge på det samme niveau som i 2020 i de efterfølgende år frem mod 2032. I 2020 udgjorde tilgangen ca. 800. Den er imidlertid faldet til ca. 650 i 2022, og dermed til det næstlaveste niveau i hele fremskrivningsperioden. Når vi i modellen antager, at tilgangen vil være den samme, som det seneste år, der foreligger data for, får det betydning for udviklingen i udbuddet.

Den historiske udvikling

Faktaark 4-1 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter folkeskolelærere og i en række baggrundtal. 2012-2022.

Ser vi på den historiske udvikling og stiller skarpt på de to nyeste år, som der ligger data for, og som ikke indgik den seneste fremskrivning, kan vi konstatere følgende mønstre, jf. faktaarket oven for:

- > Efterspørgslen (antallet af arbejdspladser) er steget mere end udbuddet (arbejdsstyrken) fra 2021 til 2022. Hermed er der sket en ændring i den udvikling, som har været gældende i perioden 2016-2020, og hvor efterspørgslen er faldet mere end udbuddet.
- > I tråd med denne udvikling er andelen af ledige faldet fra 2021 til 2022. I 2022 udgjorde ledighedsprocenten således 1,4% mod 2,6% i 2020.
- > Erhvervsfrekvensen er fortsat med at stige og udgør i 2022 90,3%.

- > Tilgangen til uddannelsen er faldet fra 2020-2021.

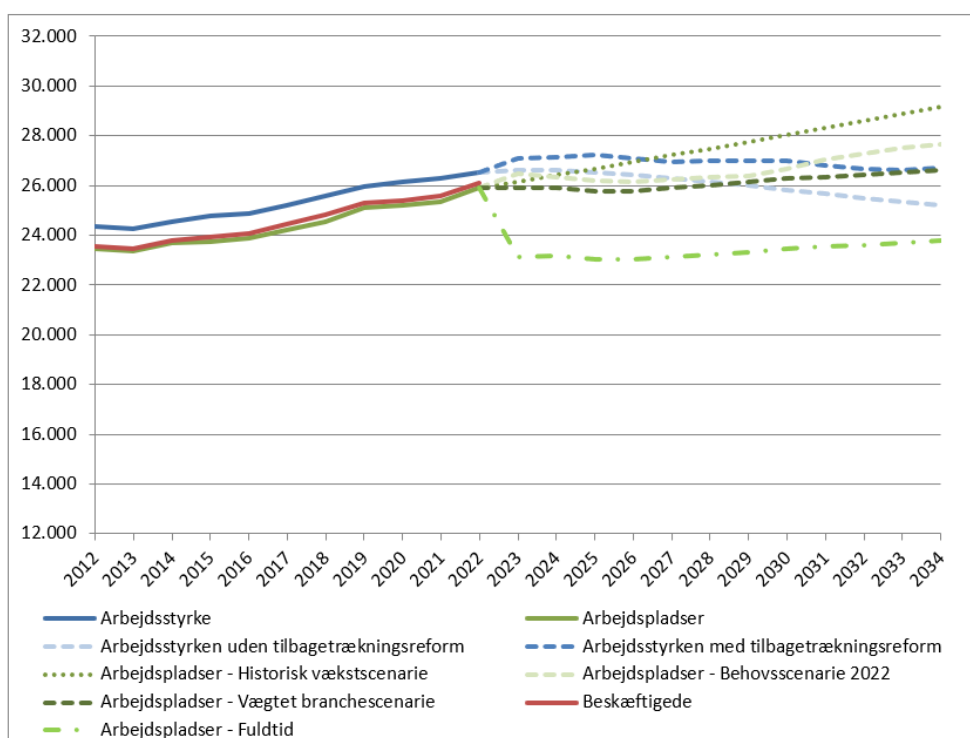
Omfanget af 60+ årige, der bliver på arbejdsmarkedet, er steget. Det gælder især aldersgruppen mellem 60 og 63 år. I dag er det 82% af de 63-årige, der fortsat er på arbejdsmarkedet mod 54% i 2012.

4.2 Pædagoger

Den forventede udvikling

Analysen af det fremtidige behov for pædagoger viser, at der fortsat er risiko for stigende rekrutteringsproblemer i de kommende år, og at disse vil udvikle sig til en egentlig mangelsituation, jf. figurerne neden for.

Figur 4-2 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter pædagoger i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenariet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 4-3 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for pædagoger

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												-1.417
	Med reform												85
Historisk scenarie	Uden reform												-3.971
	Med reform												-2.469
Fuldtidsscenarie	Uden reform												1.427
	Med reform												2.929
Behovsscenarie	Uden reform												-2.469
	Med reform												-967

Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet

Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Overordnet skyldes situationen, at udbuddet ikke forventes at stige lige så meget som efterspørgslen. Godt nok kan der imødeses en lille stigning i udbuddet på kort sigt, som følge af bl.a. ekstraoptaget i 2020 og 2021. Idet at optaget i 2022 er lavere end i 2020 og 2021, og det samtidigt er det niveau, der indgår i fremskrivningen, betyder det, at udbuddet udviser en stagnerende udvikling på længere sigt. I den seneste fremskrivning antog vi, at optaget på uddannelsen i 2022 ville ligge på samme niveau som i 2020 og 2021.

Med den justerede befolkningsprognose fra juni 2024, som forudser færre nyfødte de kommende år, viser behovsscenarioet nu en mere afdæmpet efterspørgsel efter pædagoger end tidligere. Den justerede prognose slår især igennem sidst i perioden. For pædagoger viser behovsscenarioet (baseret på antallet af 0-6-årige og antallet af udviklingshæmmede) således en mindre efterspørgsel, end det historiske scenarium og manglen på pædagoger vil blive størst, hvis efterspørgslen udvikler sig som det historiske scenarium.

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

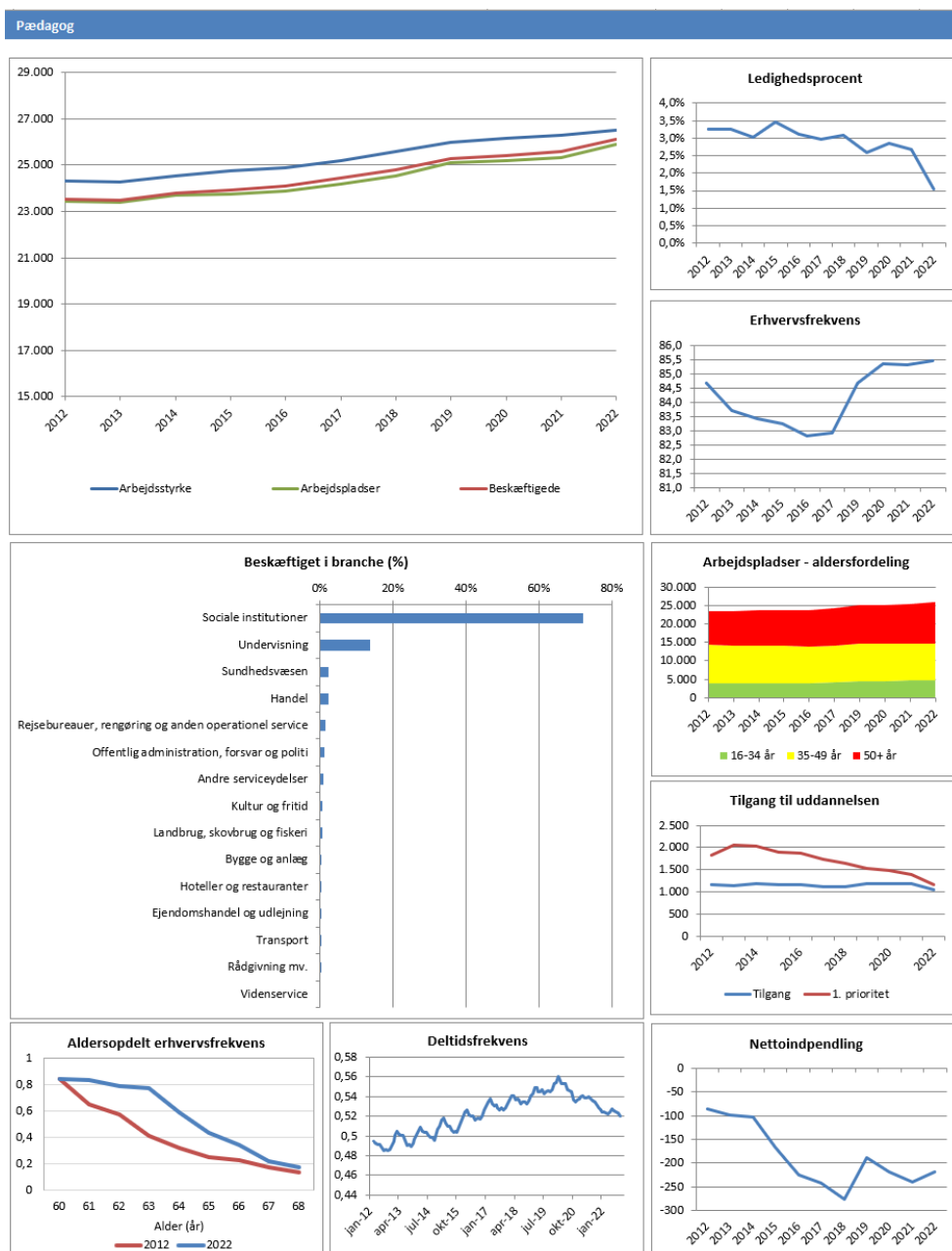
Sammenholdt med den seneste fremskrivning fra analysen i 2022, så forventes mangelsituationen at opstå senere. Årsagerne hertil er bl.a., at det er lykket at øge udbuddet mere end forventet i perioden 2020-22. Det skyldes især, at de 60+ årige bliver længere på arbejdsmarkedet og at der har været en øget tilgang af nyuddannede pædagoger, herunder merituddannede. Konkret er antallet af optagne på merituddannelsen steget fra 37 i 2019 til 70 i 2020, og til 180 i 2022. Fra 2022 til 2023 er der antallet imidlertid faldet til 110, jf. Bilag E.

Den historiske udvikling

Hvad angår den historiske udvikling, vil vi fremhæve følgende historiske udviklingsmønstre i perioden 2020-2022, og dermed siden den seneste analyse, jf. faktaarket oven for:

- > Både udbuddet (arbejdsstyrken) og efterspørgslen (antallet af arbejdspladser) er fortsat med at stige. Fra 2021 til 2022 er efterspørgslen steget mere end udbuddet.
- > Ledigheden er faldet fra 2020 til 2022, især fra 2021 til 2022. Sidstnævnte skal ses i lyset af stigningen i efterspørgslen fra 2021 til 2022. Andelen af ledige er nu (2022) nede på 1,5% mod 3,5% i 2015, hvor den lå højest.
- > Andelen af beskæftigede pædagoger, der arbejder færre end 37 timer er steget og ligger nu på 29% (oktober 2022) mod 25% i starten af 2021.
- > Antallet af 1. prioritetsansøgere er fortsat med at falde siden 2020.
- > Tilgangen (antal optagne) til pædagoguddannelsen er faldet fra 2020 til 2022.
- > Andelen af 60+ årige, der er erhvervsaktive, er steget.

Faktaark 4-2 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter *pædagoger* og i en række baggrundtal. 2012-2022.

4.3 Pædagogiske assistenter

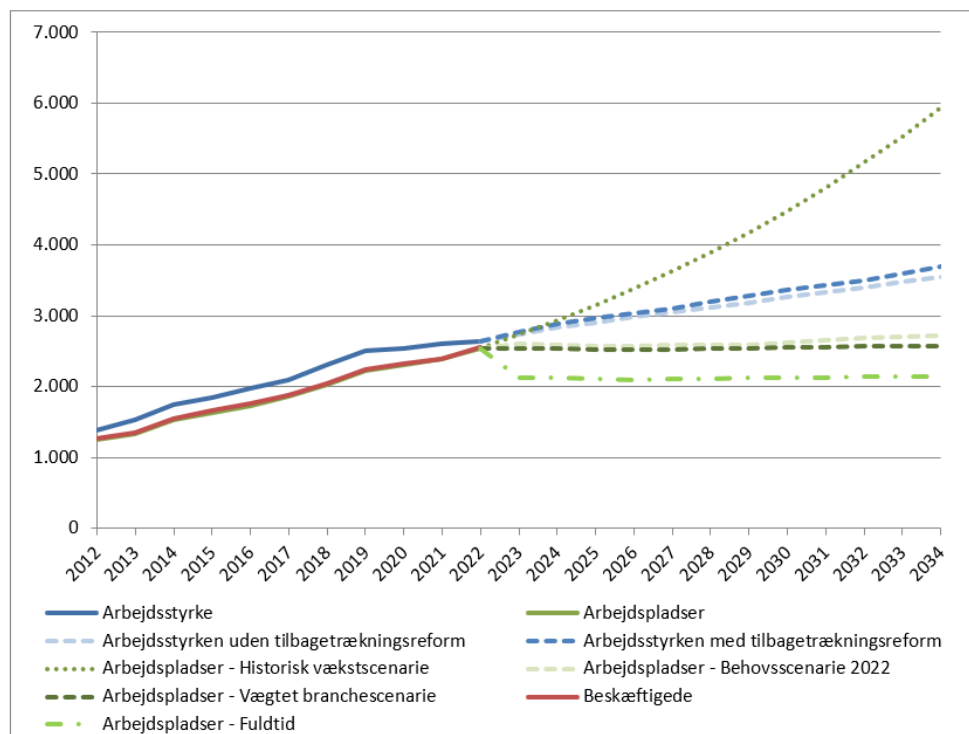
Den forventede udvikling

Resultaterne af fremskrivningen viser, at der i de kommende ti år fortsat vil være et overskud af pædagogiske assistenter, hvis efterspørgslen udvikler sig som forudsat i både det vægtede branchescenarie, behovsscenariet og fuldtids-scenariet. Det historiske scenarie peger i modsætning til de tre øvrige scenarier på, at der er risiko for mangel i hele perioden.

Den justerede befolkningsprognose fra juni 2024, som forudser færre nyfødte de kommende år, betyder at behovsscenariet nu viser en mindre efterspørgsel efter

pædagogiske assistenter end tidligere. Effekten af den nye befolkningsprognose er dog ikke så markant for de pædagogiske assistenter.

Figur 4-3 Den historiske og forventede udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter pædagogiske assistenter i den midtjyske region.

Anm.: Fuldtidsscenariet er beregnet med udgangspunkt i det vægtede branchescenarie.

Tabel 4-4 Resultaterne af fremskrivningerne af de enkelte scenarier for pædagogiske assistenter

Efterspørgsels-scenarier	Udbuds-scenarier	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Overskud/mangel i 2034
Vægtet branchescenarie	Uden reform												974
	Med reform												1.109
Historisk scenarie	Uden reform												-2.386
	Med reform												-2.251
Fuldtidsscenarie	Uden reform												1.403
	Med reform												1.538
Behovsscenarie	Uden reform												833
	Med reform												968

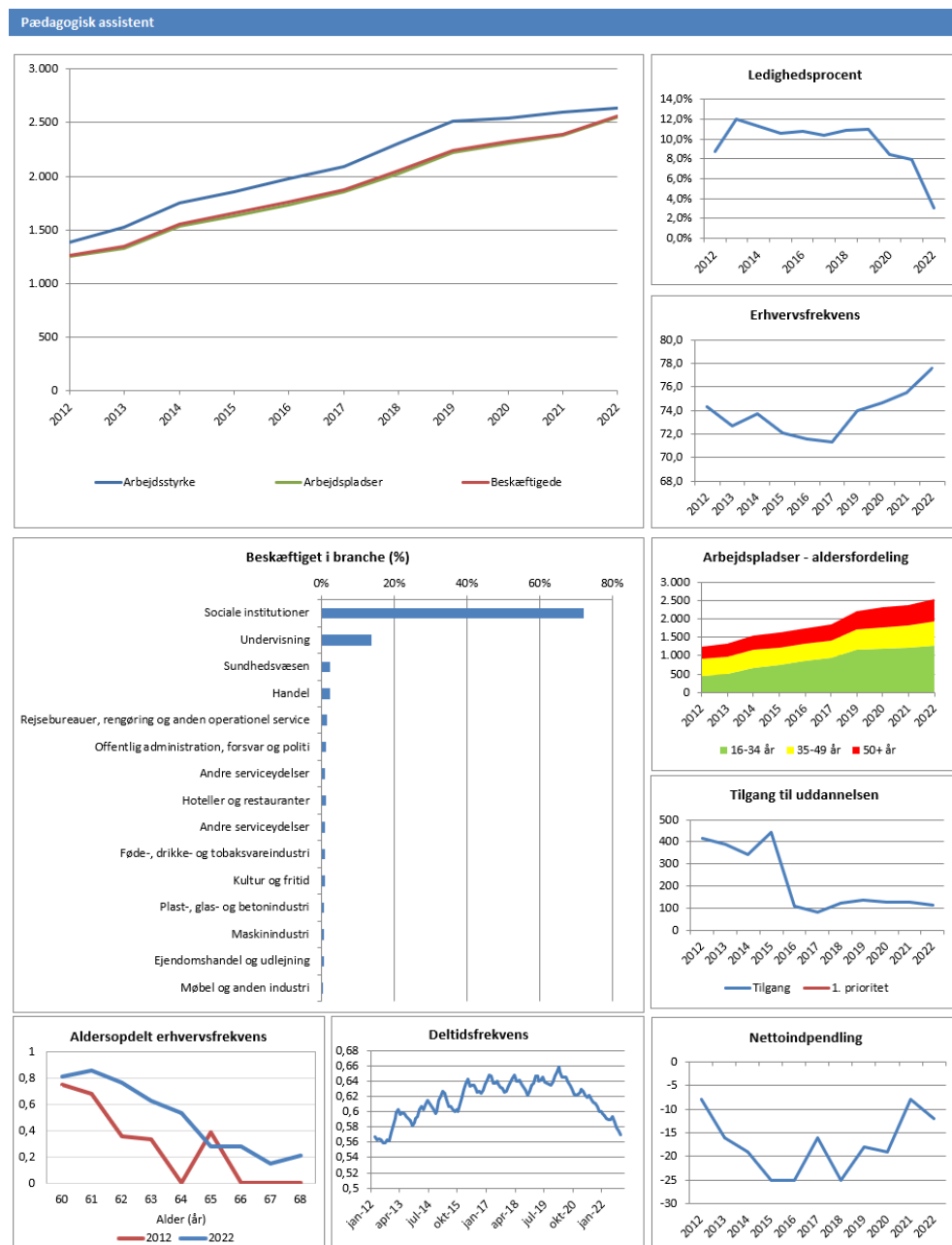
	Mangel: Efterspørgslen er højere end udbuddet
	Rekrutteringsproblemer: Overskuddet udgør mindre end 5% af den samlede arbejdsstyrke
	Overskud: Overskuddet udgør mere end 5% af den samlede arbejdsstyrke

Sammenholdt med den seneste fremskrivning

Sammenholdt med den seneste fremskrivning, så er udbuddet af pædagogiske assistenter i 2021 og 2022 lidt mindre end vi forudsagde. Omvendt er efterspørgslen i det historiske vækstscenarie højere. Det gælder ligeledes efterspørgslen i 2022 i de det vægtede branchescenarie og behovsscenariet.

Den historiske udvikling

Faktaark 4-3 Den historiske udvikling i udbuddet og efterspørgslen efter pædagogiske assistenter og i en række baggrundtal. 2012-2022.

Følgende træk ved den historiske udvikling i 2020-2022 er værd at bemærke:

- > I perioden 2020 til 2022 er forskellen mellem udbuddet og efterspørgslen efter pædagogiske assistenter indsnævret. Det skyldes, at efterspørgslen er vokset mere end udbuddet af pædagogiske assistenter, og det især i perioden 2021 til 2022.
- > Det har afstedkommet et kraftigt fald i ledigheden blandt pædagogiske assistenter. I 2022 var andelen af ledige 3% mod 8,5% i 2020. Niveaueet i 2022 er det lavest niveau i den betragtede tiårige periode.

- > De pædagogiske assistenter har samtidigt øget deres erhvervsfrekvens. Den lå i 2020 på 75 og er i 2022 steget til 78, og dermed til gennemsnittet for befolkningen i Midtjylland (78,4).
- > Tilgangen til uddannelsen er faldet en lille smule fra 2021 til 2022, men har ellers ligget stabil siden 2018.
- > Andelen af de beskæftigede, der arbejder færre end 37 timer om ugen er faldet fra at udgøre 62% i oktober til 57% i 2022.

Bilag A Ordliste – den historiske analyse

Neden for findes en oversigt over de forskellige indikatorer, der er anvendt i den historiske analyse og over hvordan de er afgrænset og hvad de siger noget om.

Indikator	Definition
> Antallet af arbejdspladser	Antallet af arbejdspladser angiver, hvor mange med en bestemt uddannelse, som er beskæftiget på en arbejdsplads beliggende i den midtjyske region. Indikatoren angiver dermed, hvor stor efterspørgslen efter den konkrete uddannelse er målt i antal personer (hoveder).
> Antallet af beskæftigede	Antallet af beskæftigede angiver, hvor mange af dem, som har en bestemt uddannelse og som bor i den midtjyske region, som er i beskæftigelse. Indikatoren omfatter således både, dem som arbejder på arbejdspladser, som er beliggende i Midtjylland og dem, som arbejder på arbejdspladser, som er beliggende uden for regionen. Det afgørende her er således ikke, at arbejdspladserne skal være beliggende, i Midtjylland, men at arbejdskraften er bosat i Midtjylland.
> Antallet af personer i arbejdsstyrken	Arbejdsstyrken udgør den del af den samlede befolkning i Midtjylland med en bestemt uddannelse, som står til rådighed for arbejdsmarkedet, dvs. at de enten er i beskæftigelse eller er ledige. Indikatoren angiver, dermed hvor stor udbuddet af arbejdskraft med en bestemt uddannelse er i Midtjylland.
> Ledighedsprocent	Ledighedsprocenten angiver, hvor stor en andel af arbejdsstyrken i Midtjylland, der er ledige, og dermed hvor mange af dem, som har en bestemt uddannelse og som står til rådighed for arbejdsmarkedet, der er ledige. Indikatoren siger noget om, hvor stort et eventuelt overskud af de enkelte uddannelser er, og dermed indirekte noget om efterspørgslen efter de pågældende uddannelser.
> Erhvervsfrekvens	Erhvervsfrekvensen angiver, hvor stor en del af befolkningen i Midtjylland, som befinder sig i arbejdsstyrke, og dermed hvor stor en andel, af dem som har en bestemt uddannelse, som står til rådighed for arbejdsmarkedet. Er erhvervsfrekvensen høj, så befinder der sig kun relativ få i aldersgruppen 16-64 uden for arbejdsstyrken, og dermed relativ få som potentielt vil kunne trækkes ind i arbejdsstyrken.

> Aldersfordelingen blandt de beskæftigede	Aldersfordelingen blandt de beskæftigede på arbejdspladser i Midtjylland er opgjort for tre aldersgrupper: 16-34 år, 35-49 år og 50+ år. Indikatoren anvendes til at give et billede af balancen mellem de tre aldersgrupper, herunder af i hvilket omfang de yngre grupper, er tilstrækkelige store til at kompensere for den afgang blandt de 50+ årige, der vil komme i løbet af de kommende år.
> Tilgangen til uddannelserne	Tilgangen til uddannelserne angiver, hvor mange, der hvert år starter på en bestemt uddannelse, og som bor i Midtjylland det pågældende år. Tallene tilgangen stammer fra registret KOTRE2023 og er opgjort pr. 30. september i de enkelte år. Det betyder, at alle, der er optaget efter 1. oktober, hører til året efter. Tallene vil dermed ikke være direkte sammenlignelige med de tal, som de enkelte skoler har for deres optagelsestal.
> 1. prioritetsansøgere	1. prioritetsansøgere til professionsuddannelserne angiver, hvor mange af dem, som har søgt de enkelte uddannelser, som har ansøgt uddannelsen som 1. prioritet og det uanset bopæl på ansøgningstidspunktet. Indikatoren anvendes til at give et billede af interessen for de enkelte uddannelser.
> Deltidsfrekvens	Deltidsfrekvensen blandt de beskæftigede med arbejdssted i Midtjylland angiver, hvor stor en andel af de beskæftigede, som arbejder færre end 37 timer ugentligt.
> Erhvervsfrekvens blandt de 60-68-årige	Erhvervsfrekvensen blandt de 60-68-årige fordelt på et-årsaldersgrupper, angiver hvor stor en andel af de enkelte aldersgrupper, som befinder sig i arbejdsstyrken. I Faktaarket vises erhvervsfrekvenserne for de pågældende aldersgrupper for 2012 og 2022. Herved opnår vi et billede af, hvor mange flere af de enkelte aldersgrupper, der er blevet på arbejdsmarkedet efter de er fyldt 60 år, og dermed af betydningen af tilbagetrækningsreformen. Af Faktaarkene fremgår det eksempelvis, at det især er de 60-63-årige, der er blevet længere tid på arbejdsmarkedet, men også de øvrige aldersgrupper.
> Nettoindpendling	Nettoindpendlingen udgør antallet af indpendlere fratrasket antallet af udpendlere. Er værdien negativ betyder det, at der er flere der pendler ud af regionen end, der pendler ind.

Bilag B Datagrundlaget fremskrivningen af udbuddet

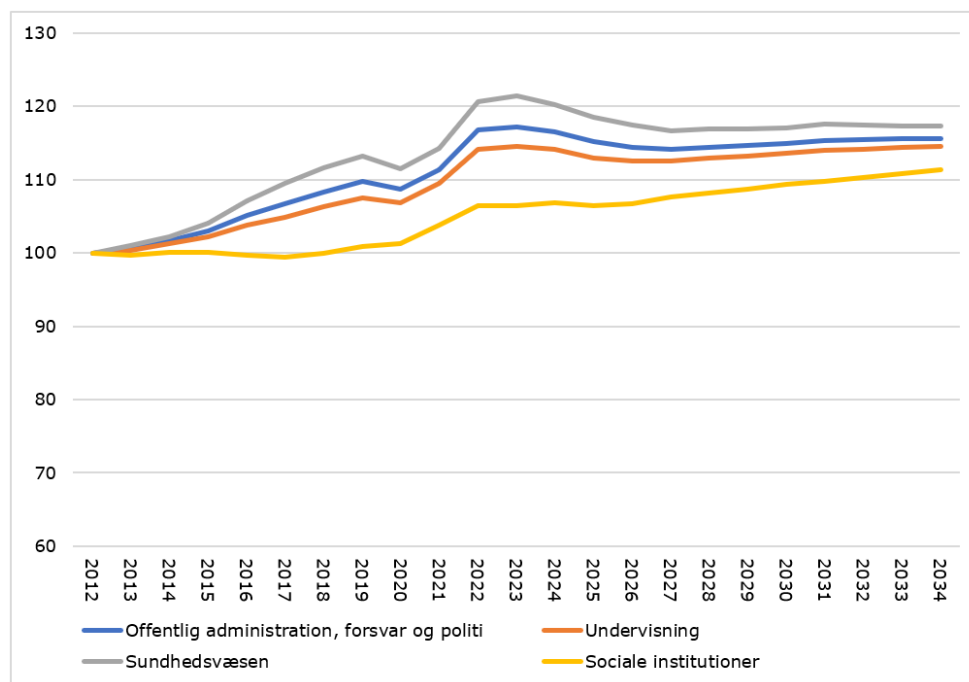
Udbuddet af de enkelte uddannelser fremskrives på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik. Konkret indgår følgende variabler:

- > **De 16-66-åriges aldersudvikling** i den midtjyske region de næste 10 år (2023-2034). Datagrundlaget er her Danmarks Statistiks befolkningsprognose.
- > **Befolkningens uddannelsesfrekvenser**, dvs. andelen af befolkningen i hver aldersgruppe (etårs intervaller), der har fuldført de pågældende uddannelser. Her anvendes Danmarks Statistiks opgørelser over højeste fuldførte uddannelse for befolkningen i Midtjylland.⁹
- > **Udviklingen i tilgangen til uddannelserne og fuldførelsesprocenter** for uddannelserne. Tilgangen til uddannelserne er kendt frem til 2022, og det antages, at tilgangen i de efterfølgende år svarer til niveauet i 2022. Tallene er baseret på Undervisningsministeriets tal for tilgang og fuldførelsesprocenter.
- > **De forventede effekter af tilbagetrækningsreformen**. Effekterne af indfasningen og implementeringen af tilbagetrækningsreformen vil blive indarbejdet i fremskrivningen af udbuddet, idet der dog ikke tages højde for, hvor mange flere der vil forlade arbejdsmarkedet før tid pga. af kritisk sygdom eller lignende end i dag.

⁹ Vi tager således udgangspunkt i den højeste fuldførte uddannelse for hver enkelt person. Det betyder, at såfremt en person først har taget en uddannelse som pædagogiske assistent og dernæst en uddannelse som pædagog, er det uddannelsen, som pædagog, der tæller i analysen.

Bilag C ADAM fremskrivningen af beskæftigelsen

Bilagsfigur 1 ADAM-modellens forventninger til udviklingen i beskæftigelsen i udvalgte brancher i perioden 2023-2034 på landsplan, og den forudgående historiske udvikling fra 2012-2022. Indeks=100 i 2012.

Bilag D Behovet for velfærdsuddannede i Øst- og Vestjylland

I dette bilag præsenteres hovedresultater af den historiske analyse og fremskrivningen fordelt på de to landsdele Østjylland og Vestjylland.

Bilagstabel 1 De kommuner, der indgår i henholdsvis Østjylland og Vestjylland

Østjylland	Vestjylland
Favrskov	Herning
Hedensted	Holstebro
Horsens	Ikast-Brande
Norddjurs	Lemvig
Odder	Ringkøbing-Skjern
Randers	Skive
Samsø	Struer
Silkeborg	
Skanderborg	
Syddjurs	
Viborg	
Aarhus	

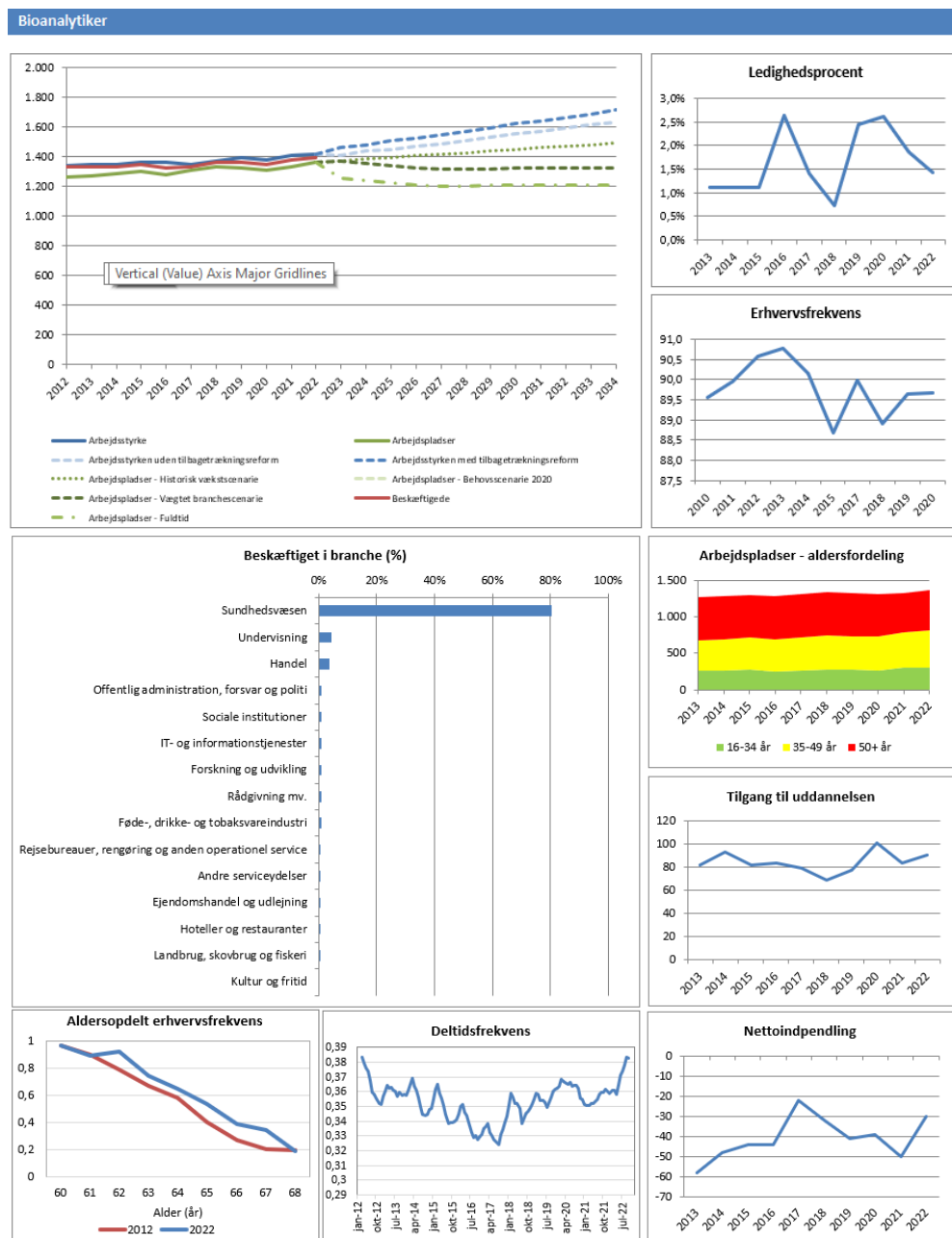
D.1 Sundheds- og socialområdet

Det fremtidige behov for de enkelte uddannelser i henholdsvis Østjylland og Vestjylland er beskrevet i følgende afsnit:

- > B.1.1 Bioanalytikere
- > B.1.2 Ergoterapeuter
- > B.1.3 Ernæring og sundhed
- > B.1.4 Fysioterapeuter
- > B.1.5 Hospitalsserviceassistenter
- > B.1.6 Jordemødre
- > B.1.7 Lægesekretærer/sundhedsadministrative koordinatore (SAK)
- > B.1.8 Radiografer
- > B.1.9 Social- og sundhedshjælper
- > B.1.10 Social- og sundhedsassistenter
- > B.1.11 Socialrådgivere
- > B.1.12 Sygeplejersker.

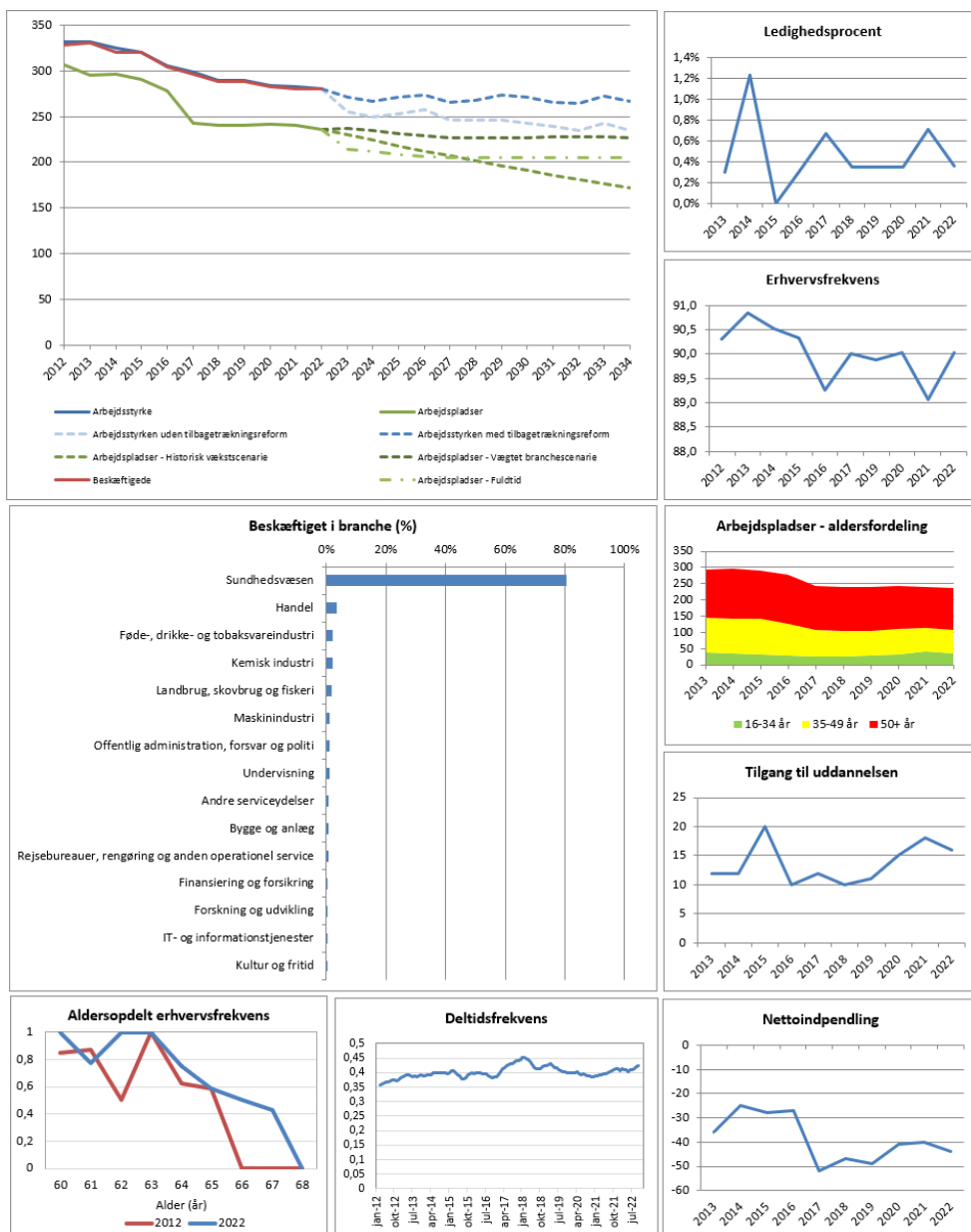
D.1.1 Bioanalytikere

Bilagstabel 2 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **bioanalytikere i ØST-JYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

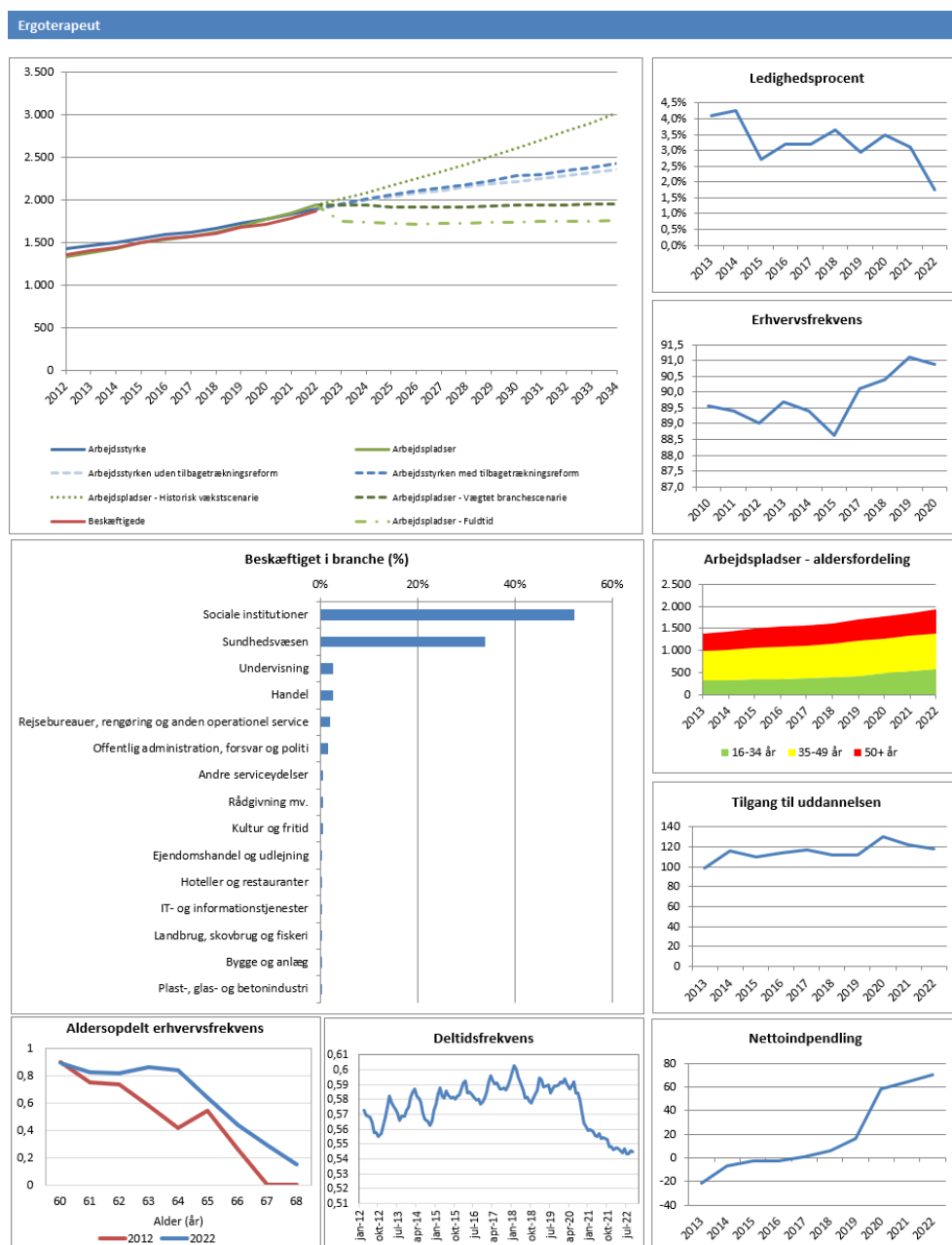
Bilagstabel 3 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **bioanalytikere i VEST-JYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

Bioanalytiker

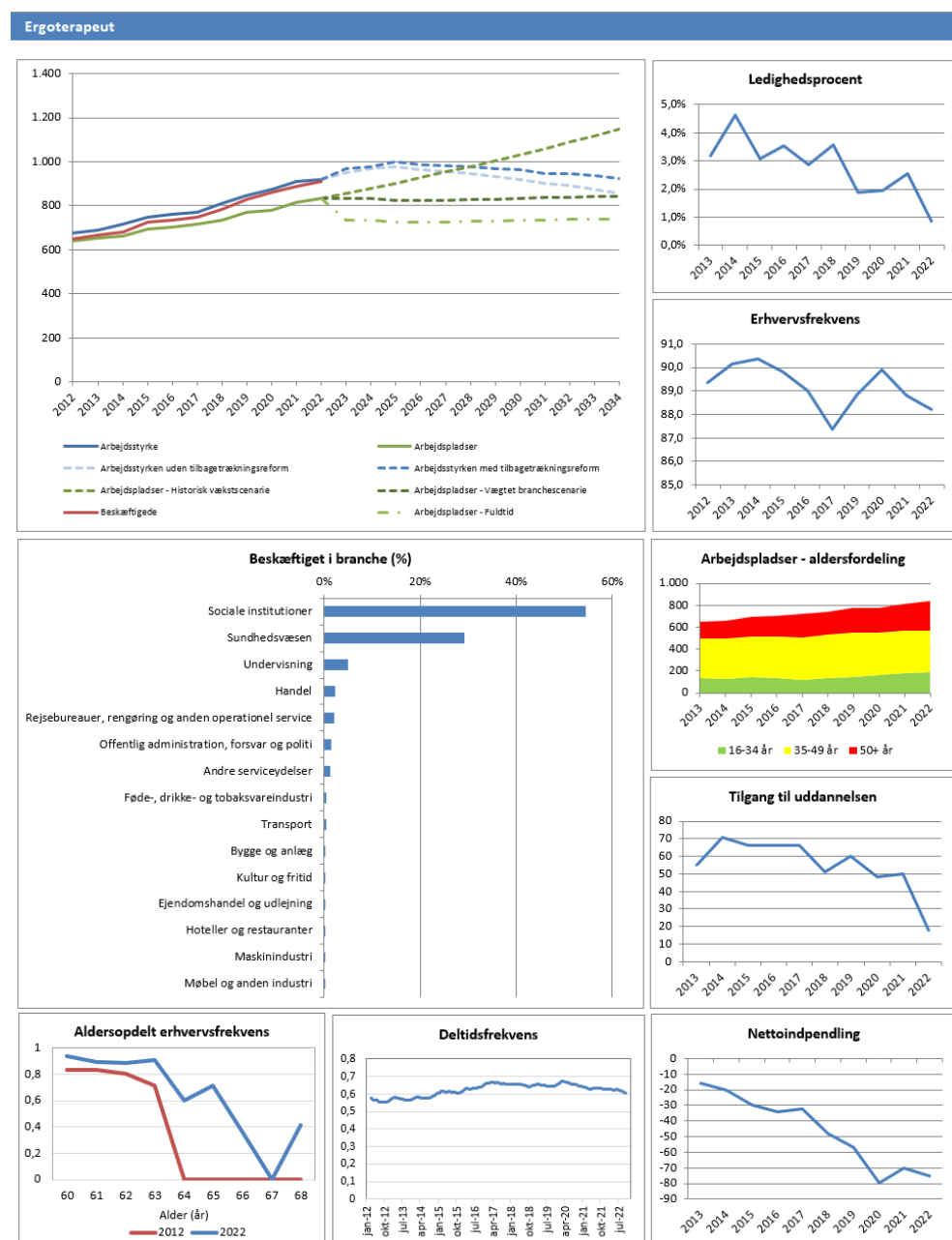

D.1.2 Ergoterapeuter

Bilagstabel 4 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **ergoterapeuter i ØST-JYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

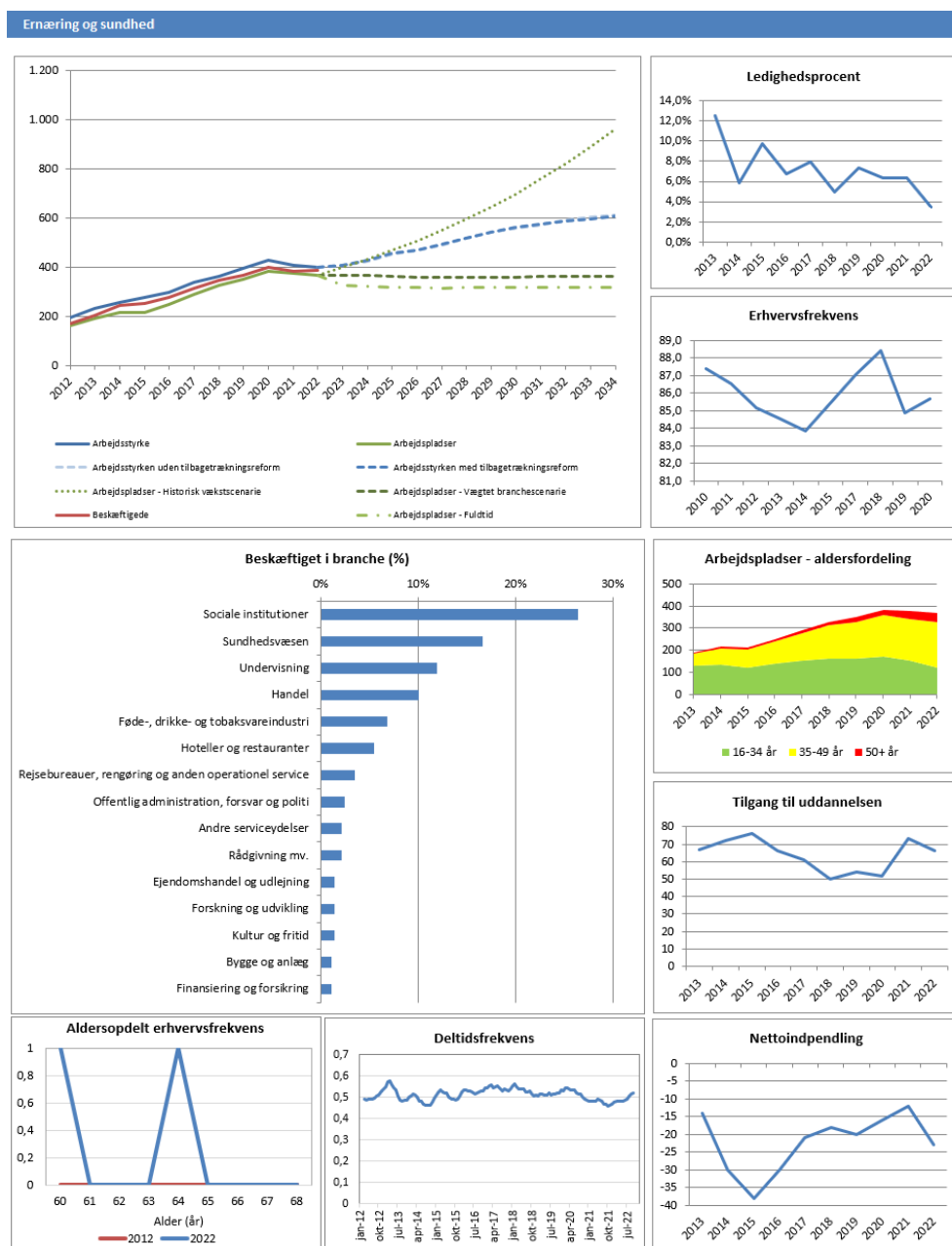

Bilagstabel 5 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **ergoterapeuter i VESTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

D.1.3 Ernæring og sundhed

Bilagstabel 6 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **ernæring og sundhed** i **ØSTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

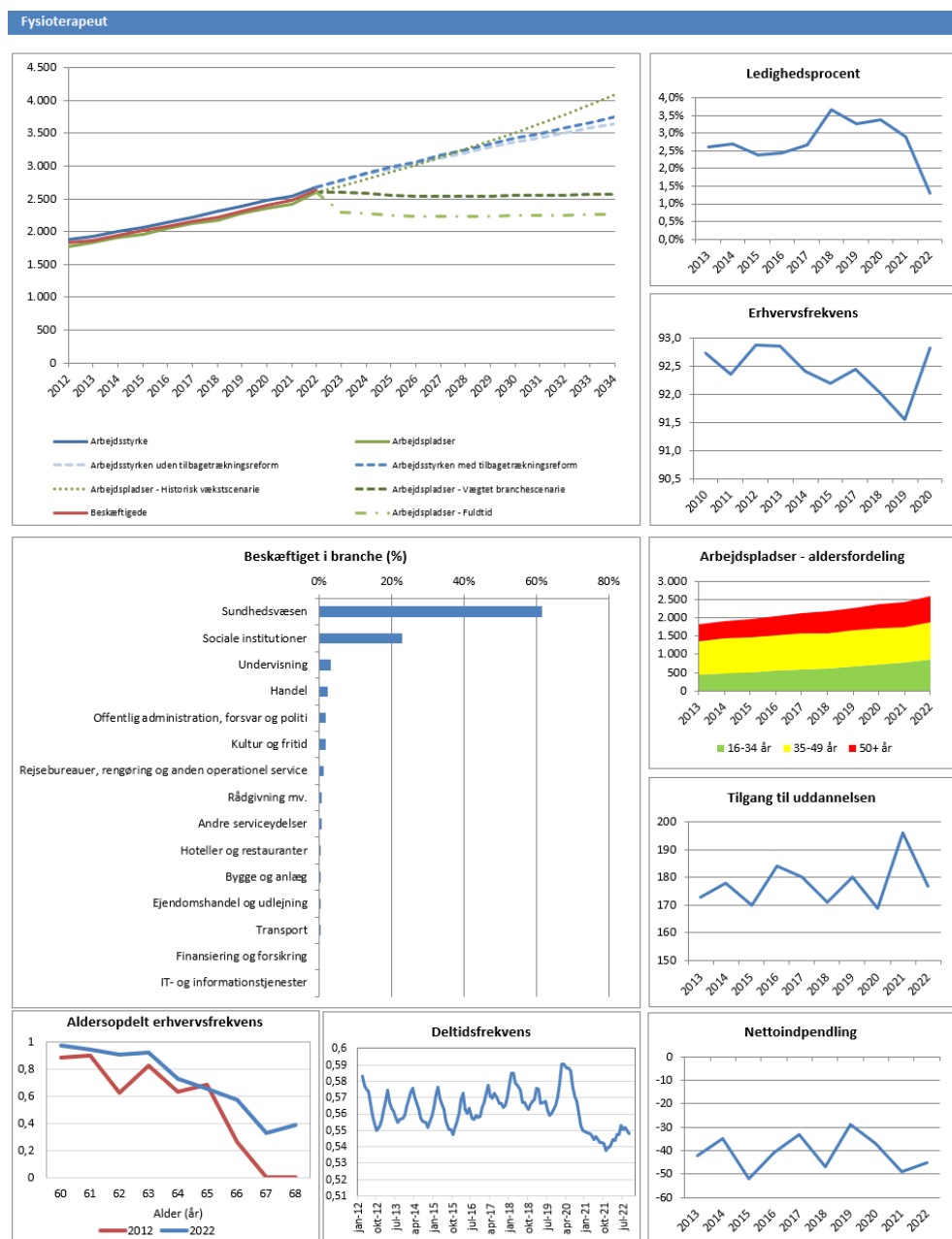

Bilagstabel 7 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **ergoterapeuter** i **VESTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

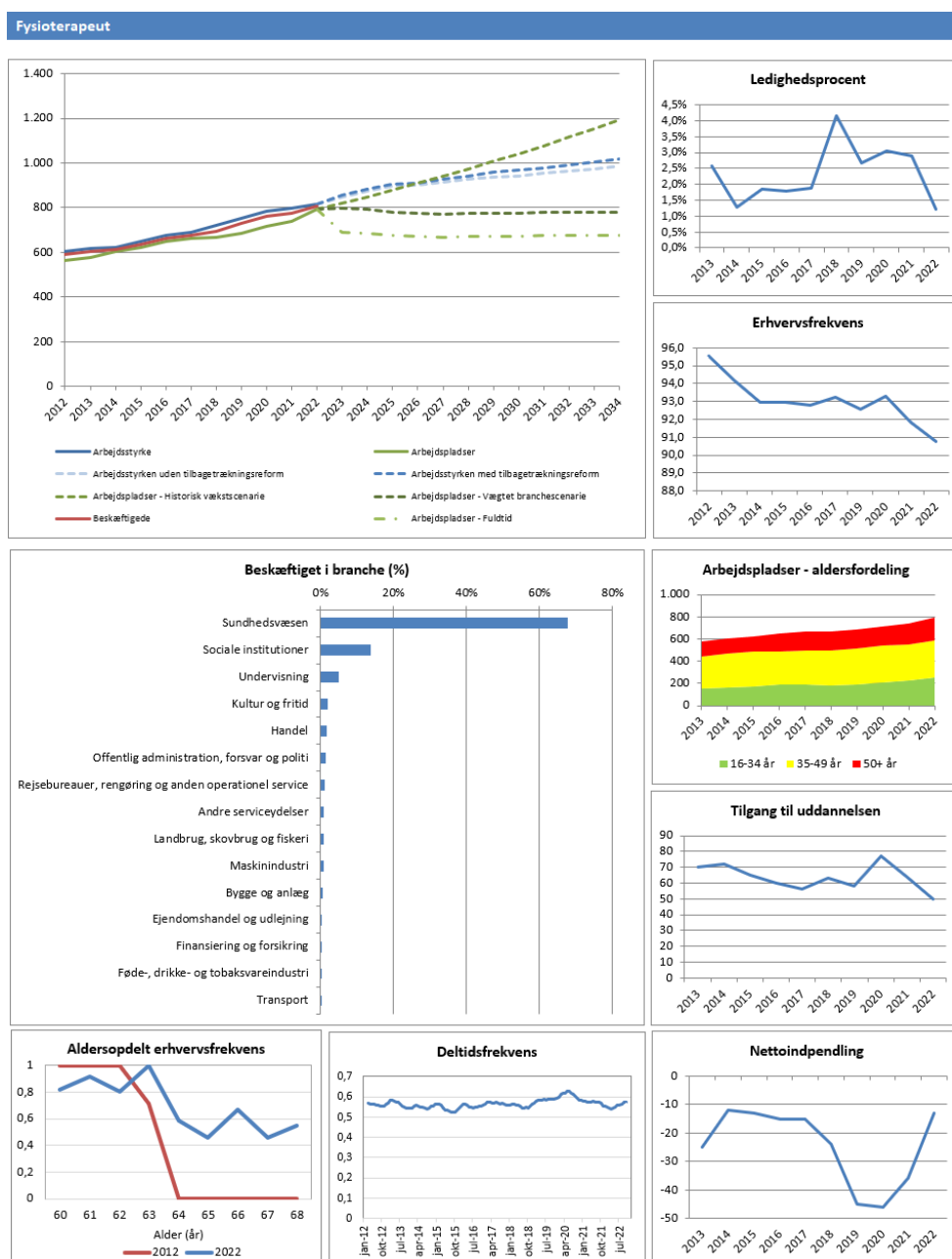
Tallene er her for små til at der kan laves en fremskrivning på baggrund af dem.

D.1.4 Fysioterapeuter

Bilagstabel 8 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **fysioterapeuter i ØST-JYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

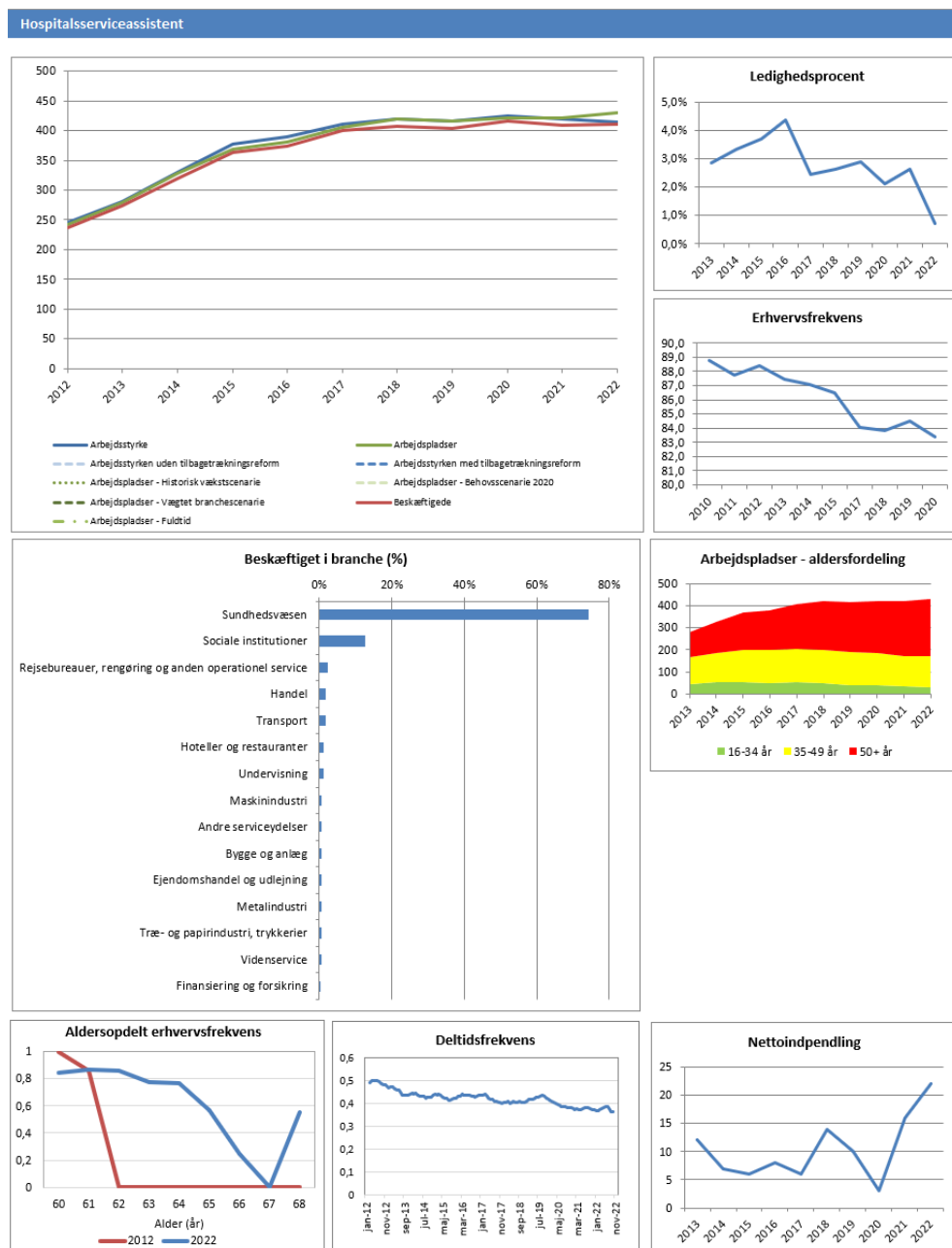

Bilagstabel 9 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **fysioterapeuter i VESTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

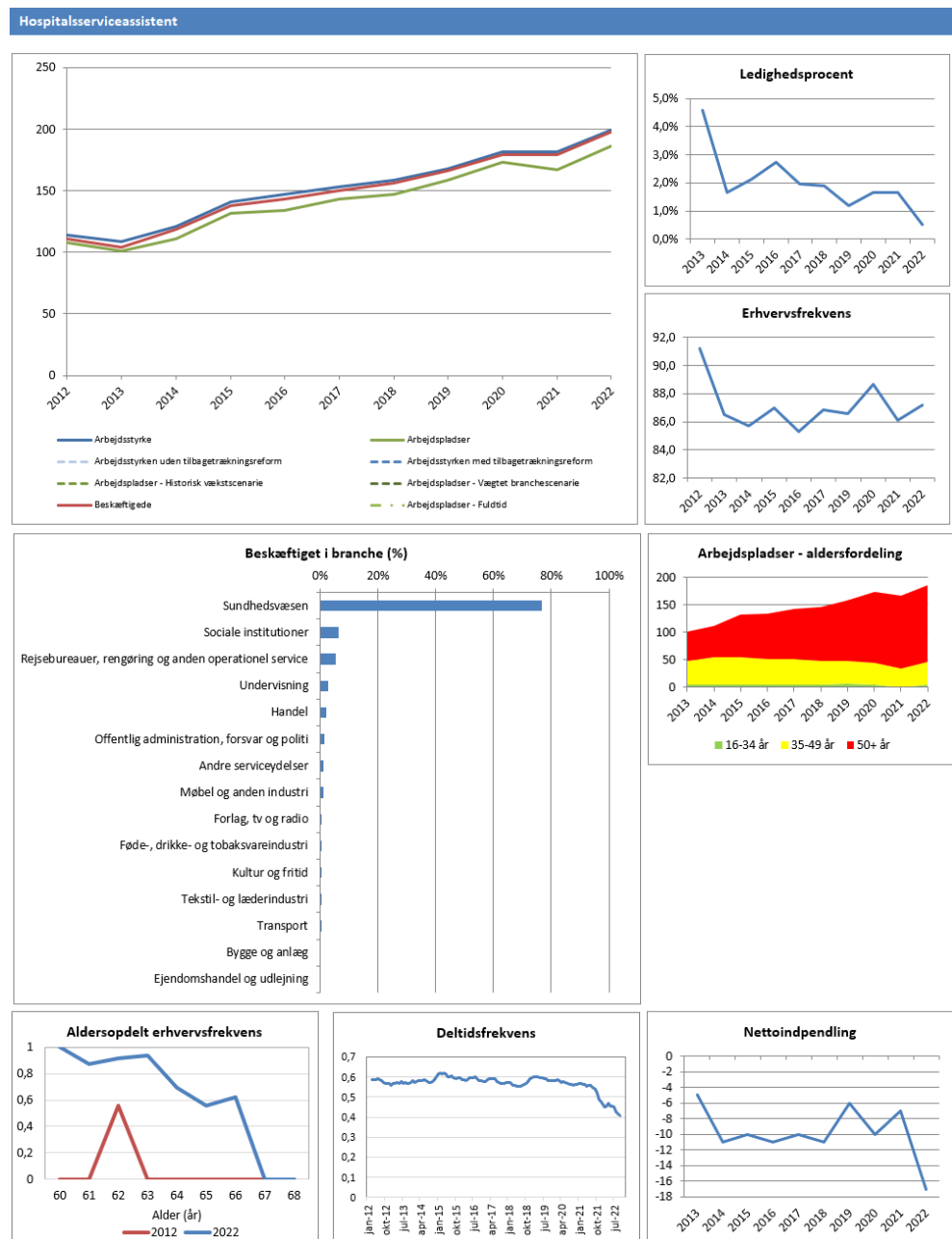
D.1.5 Hospitalsserviceassistenter

Bilagstabel 10 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **hospitalsserviceassistenter i ØSTJYLLAND** 2012-2022, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

Anm.: Det har ikke været muligt at opgøre tilgangen fordelt på øst og vest, hvorfor der ikke er udarbejdet en fremskrivning for øst og vest.

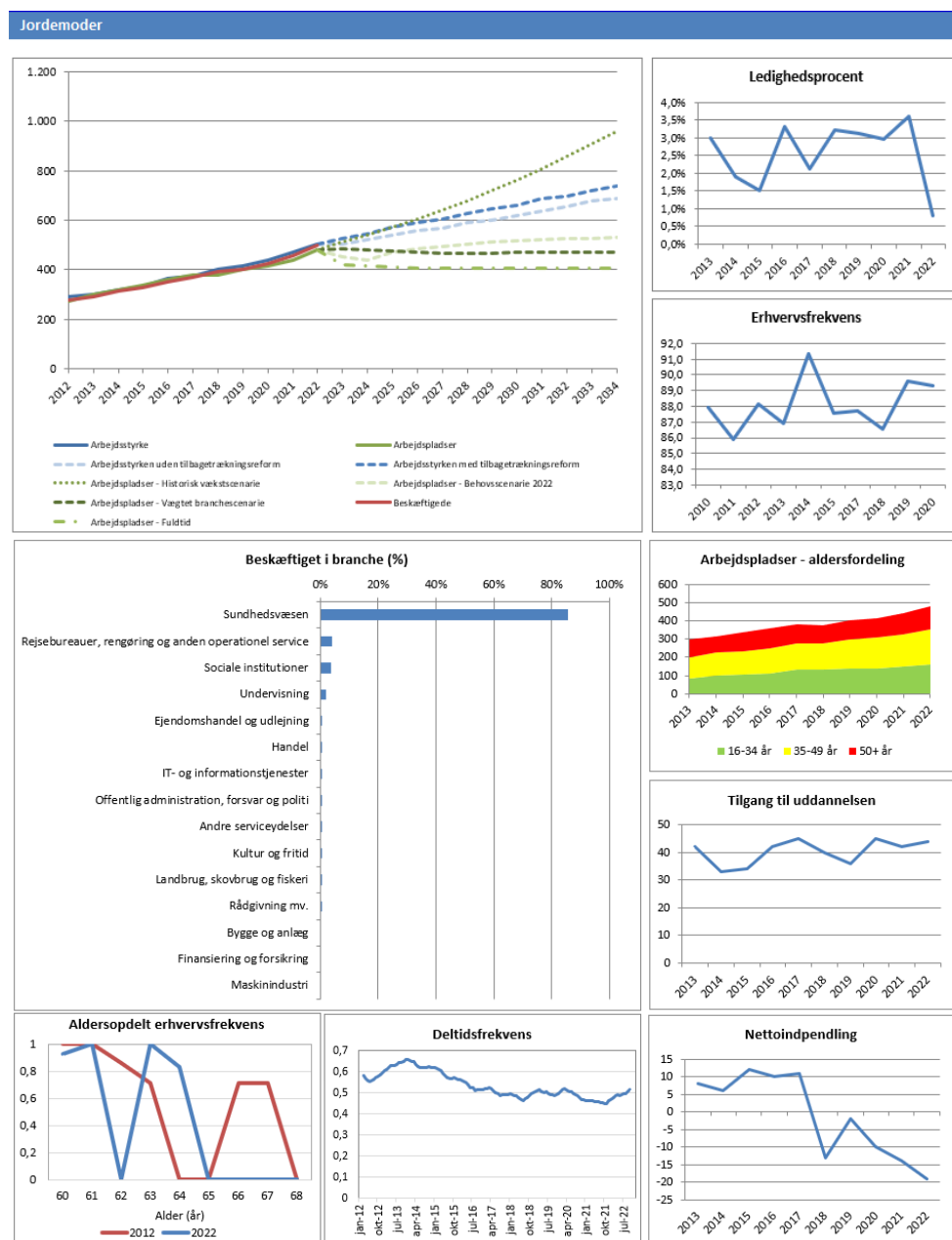
Bilagstabel 11 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **hospitalsserviceassistent-ter VESTJYLLAND** 2012-2022, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

Anm.: Det har ikke været muligt at opgøre tilgangen fordelt på øst og vest, hvorfor der ikke er udarbejdet en fremskrivning for øst og vest.

D.1.6 Jordemødre

Bilagstabel 12 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **jordemødre i ØST-JYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

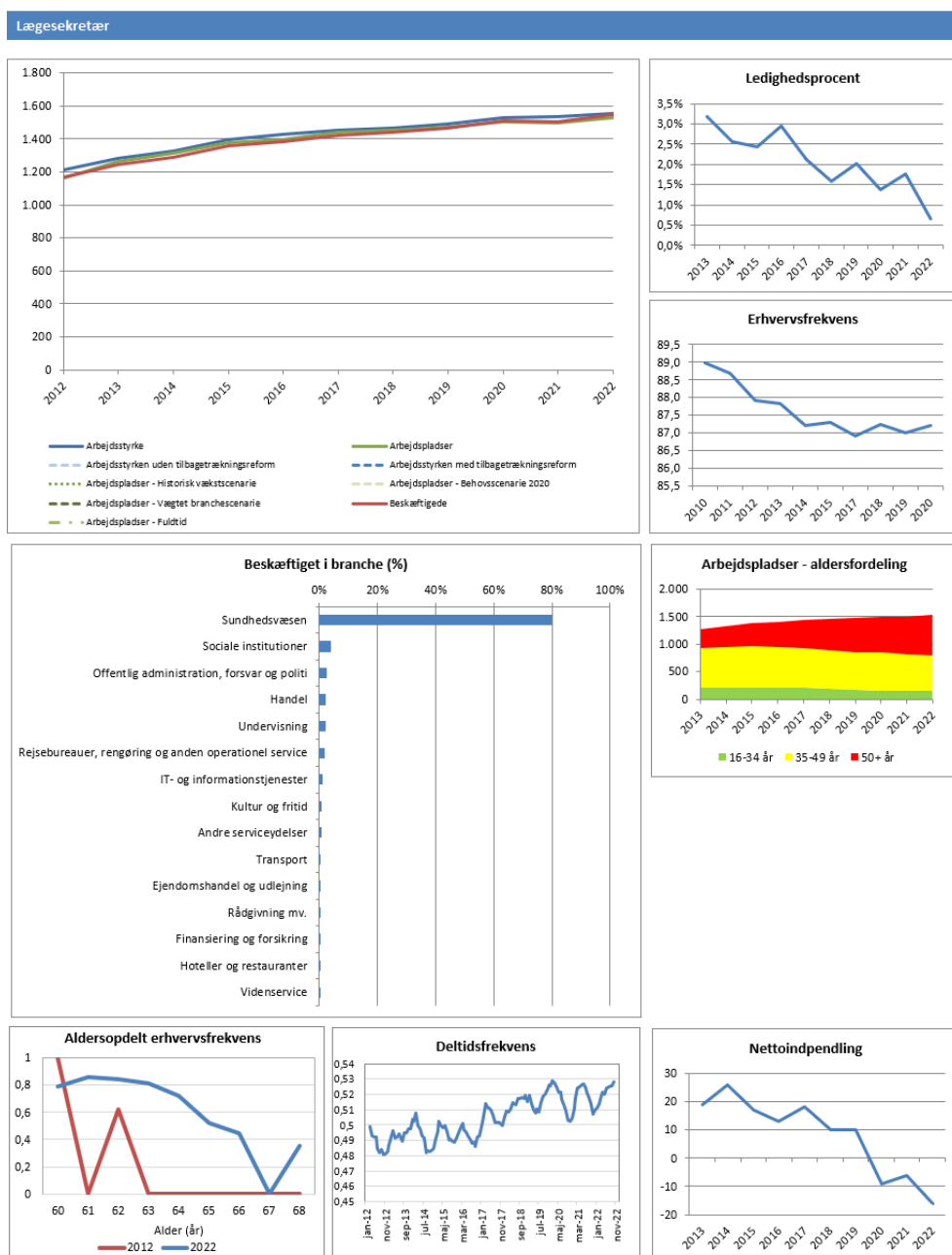

Bilagstabel 13 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **jordemødre i VESTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

Tallene for vest er for små til, at det kan lade sig gøre at lave en fremskrivning.

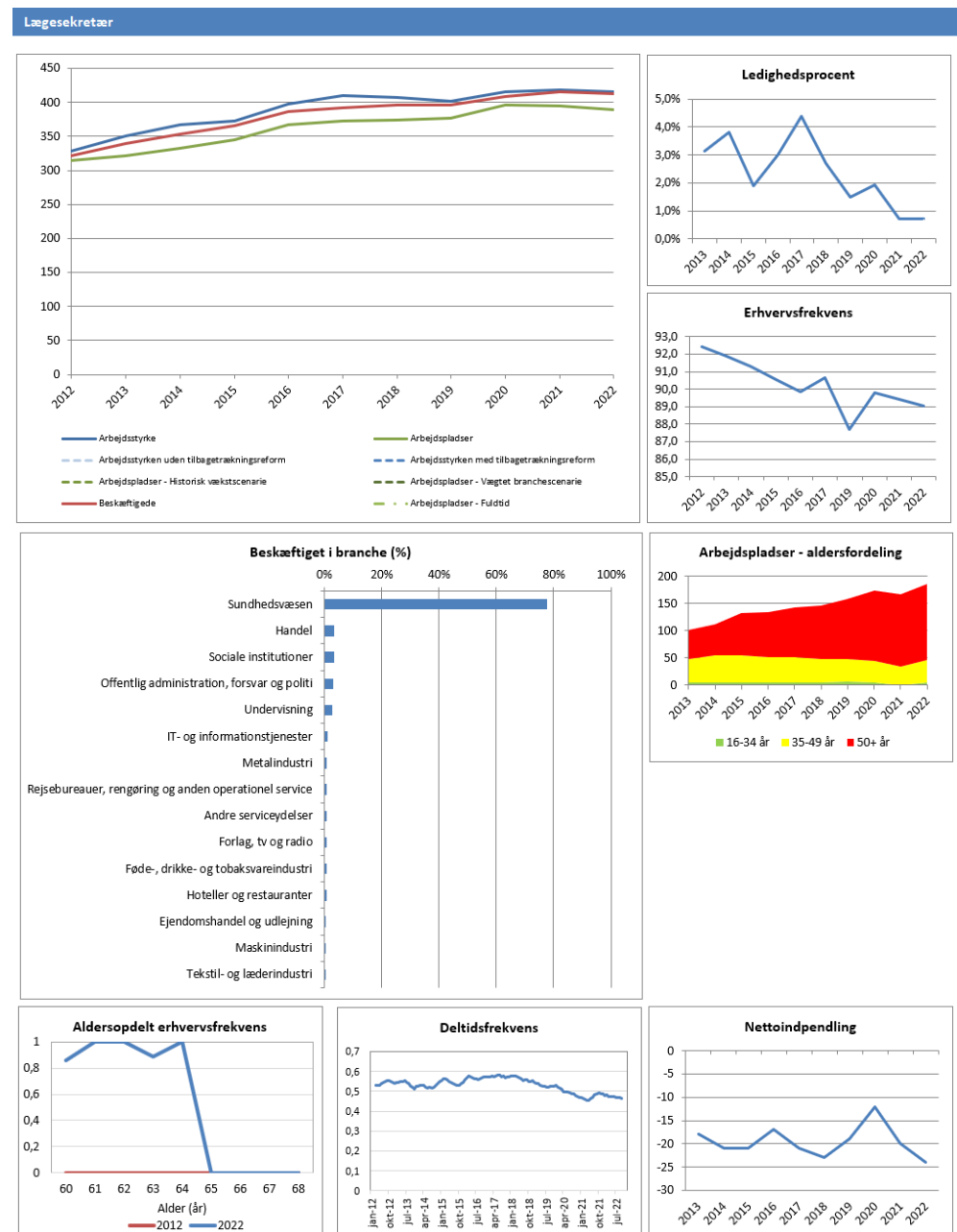
D.1.7 Lægeseekretærer/SAK

Bilagstabel 14 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **lægeseekretærer/SAK i ØSTJYLLAND** 2012-2022, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

Anm.: Det har ikke været muligt at opgøre tilgangen fordelt på øst og vest, hvorfor der ikke er udarbejdet en fremskrivning for øst og vest.

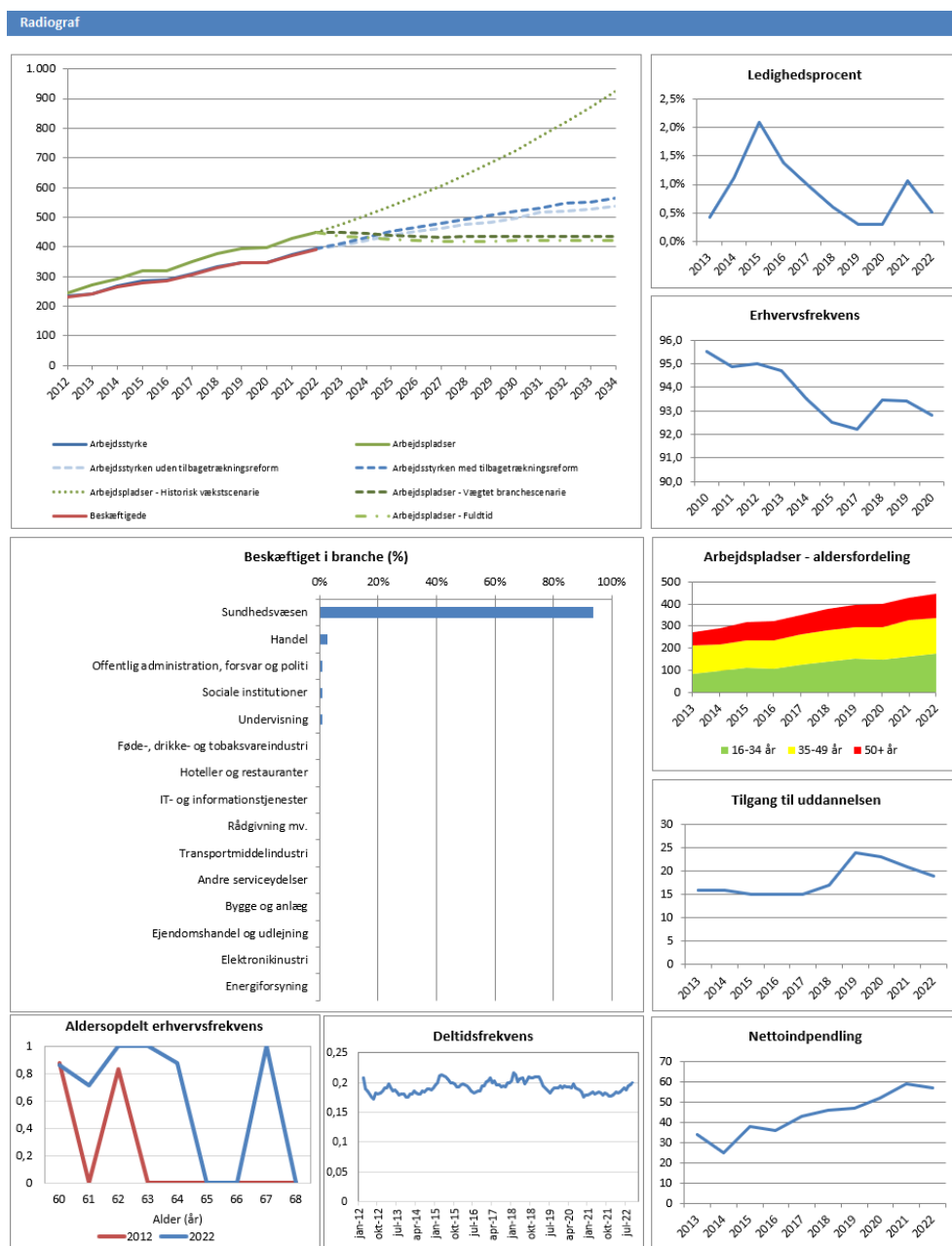
Bilagstabel 15 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **lægesekretærer/SAK i VESTJYLLAND** 2012-2022, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

Anm.: Det har ikke været muligt at opgøre tilgangen fordelt på øst og vest, hvorfor der ikke er udarbejdet en fremskrivning for øst og vest.

D.1.8 Radiografer

Bilagstabel 16 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **radiografer i ØST-JYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

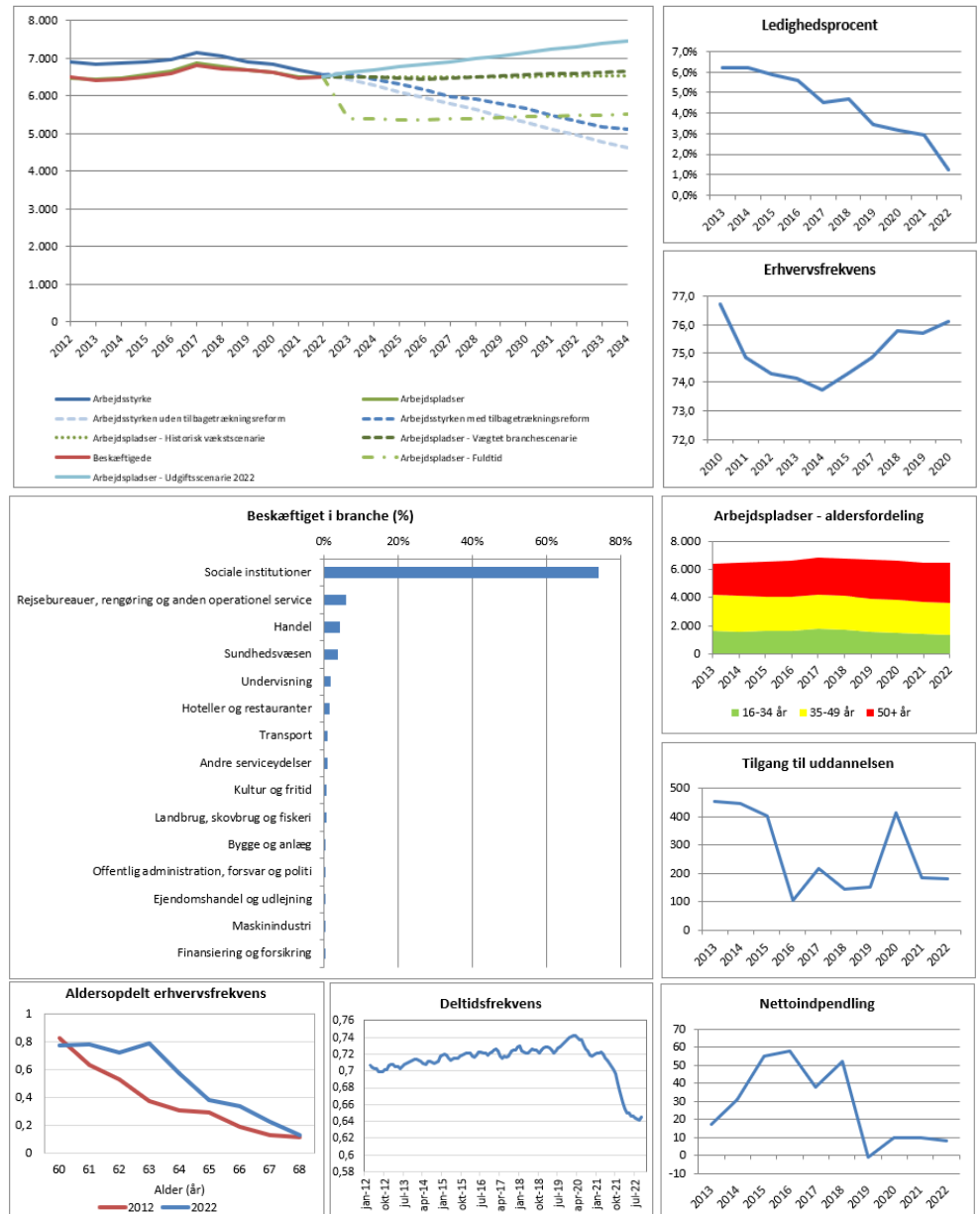
Bilagstabel 17 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **radiografer i VESTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

Tallene er for små til, at der kan laves en fremskrivning for Vest.

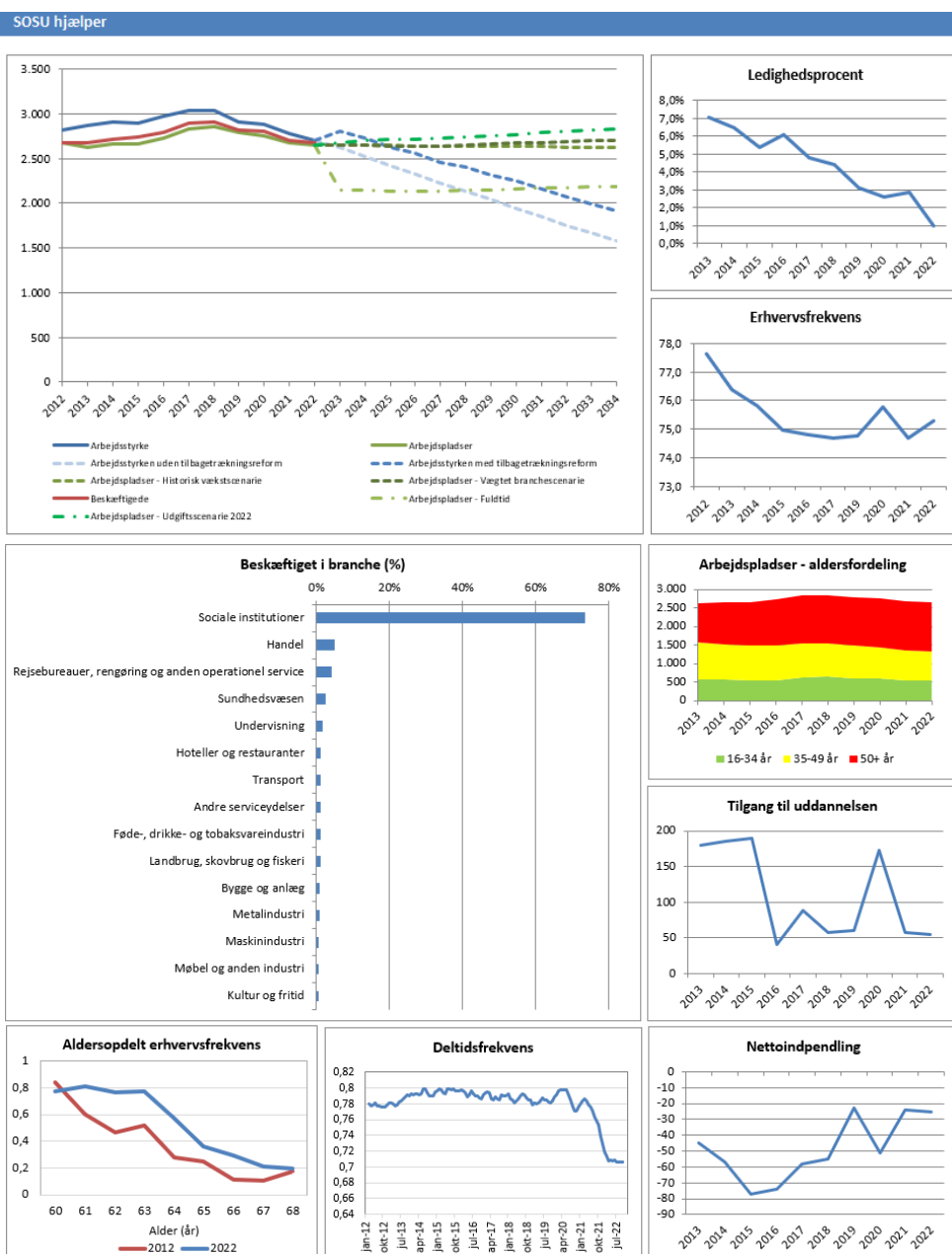
D.1.9 Social- og sundhedshjælper

Bilagstabel 18 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **SOSU-hjælper i ØST-JYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

SOSU hjælper

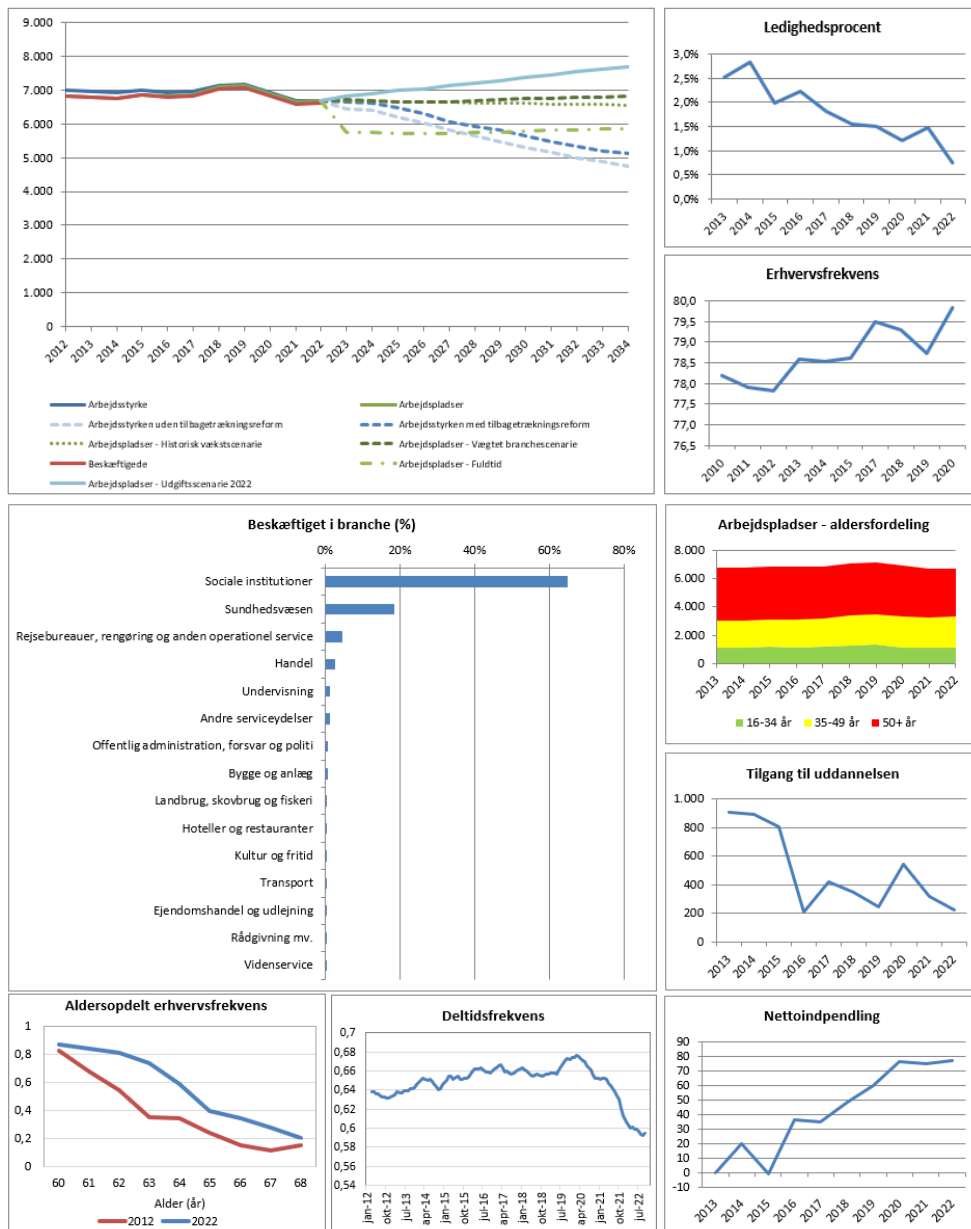
Bilagstabel 19 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **SOSU-hjælper i VESTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

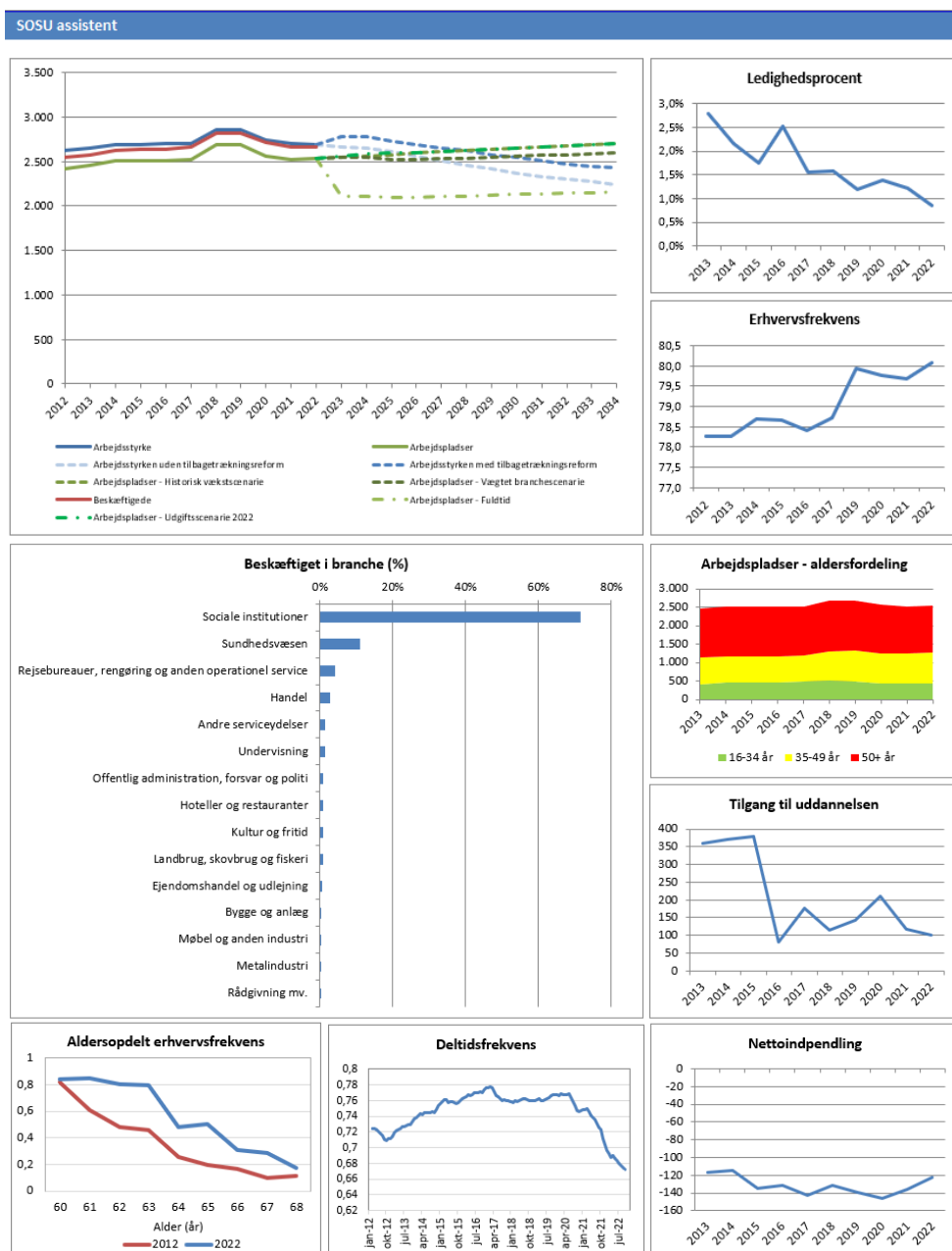
D.1.10 Social- og sundhedsassistenter

Bilagstabel 20 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **SOSU-assistenter i ØST-JYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

SOSU assistent

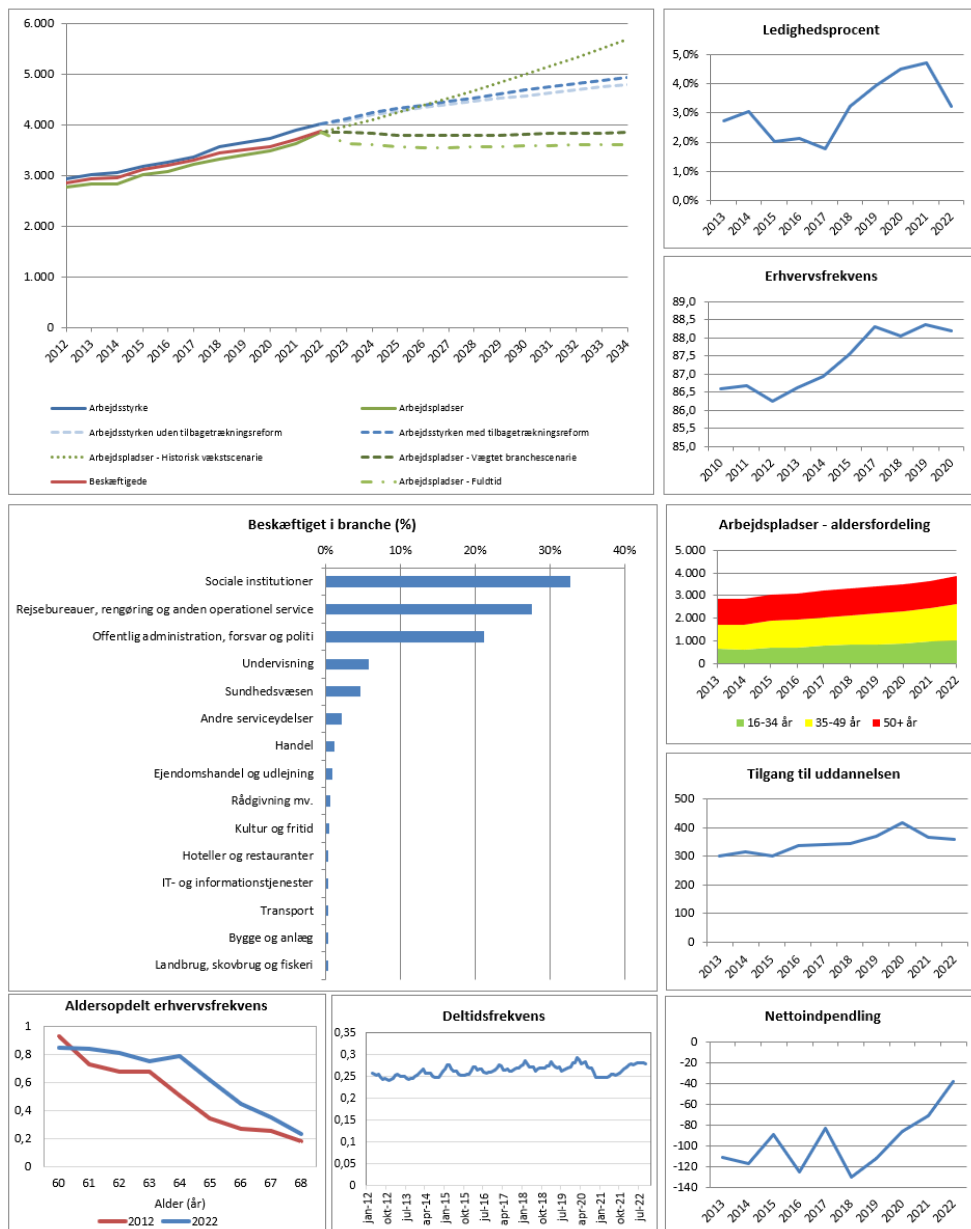
Bilagstabel 21 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **SOSU-assistent** i **VESTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

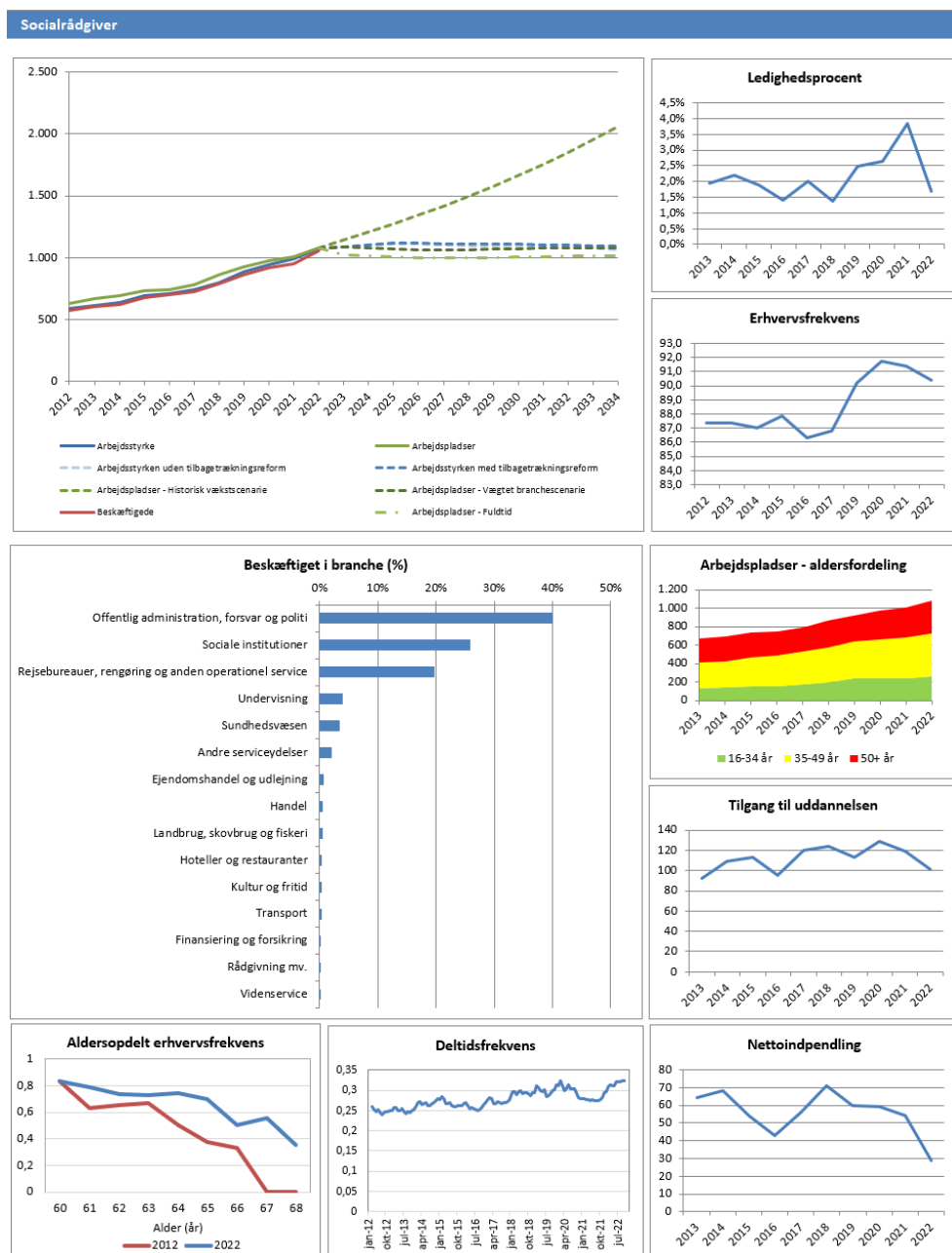
Socialrådgivere

Bilagstabel 22 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **socialrådgivere** i **ØSTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

Socialrådgiver

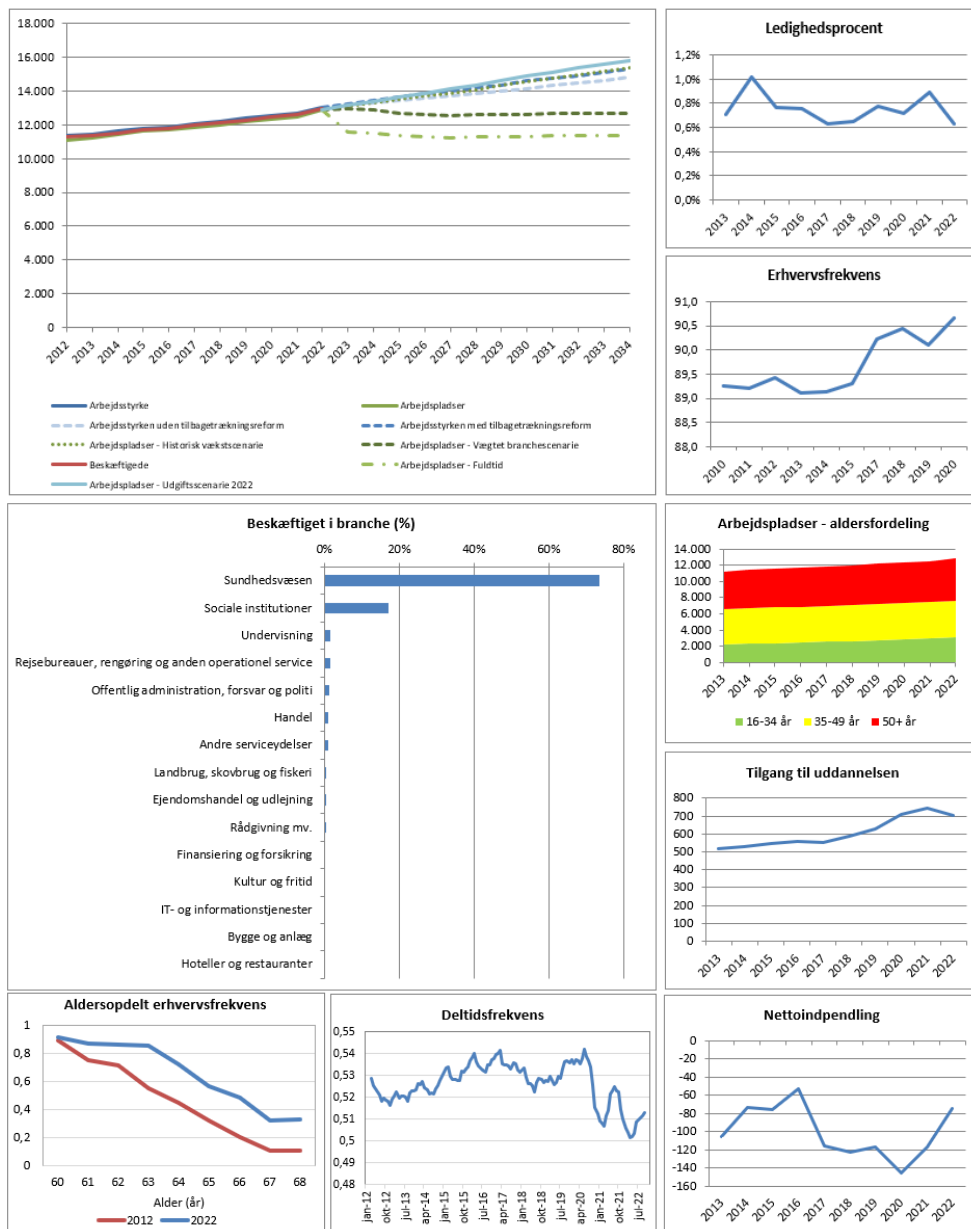
Bilagstabel 23 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **socialrådgivere** i **VESTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

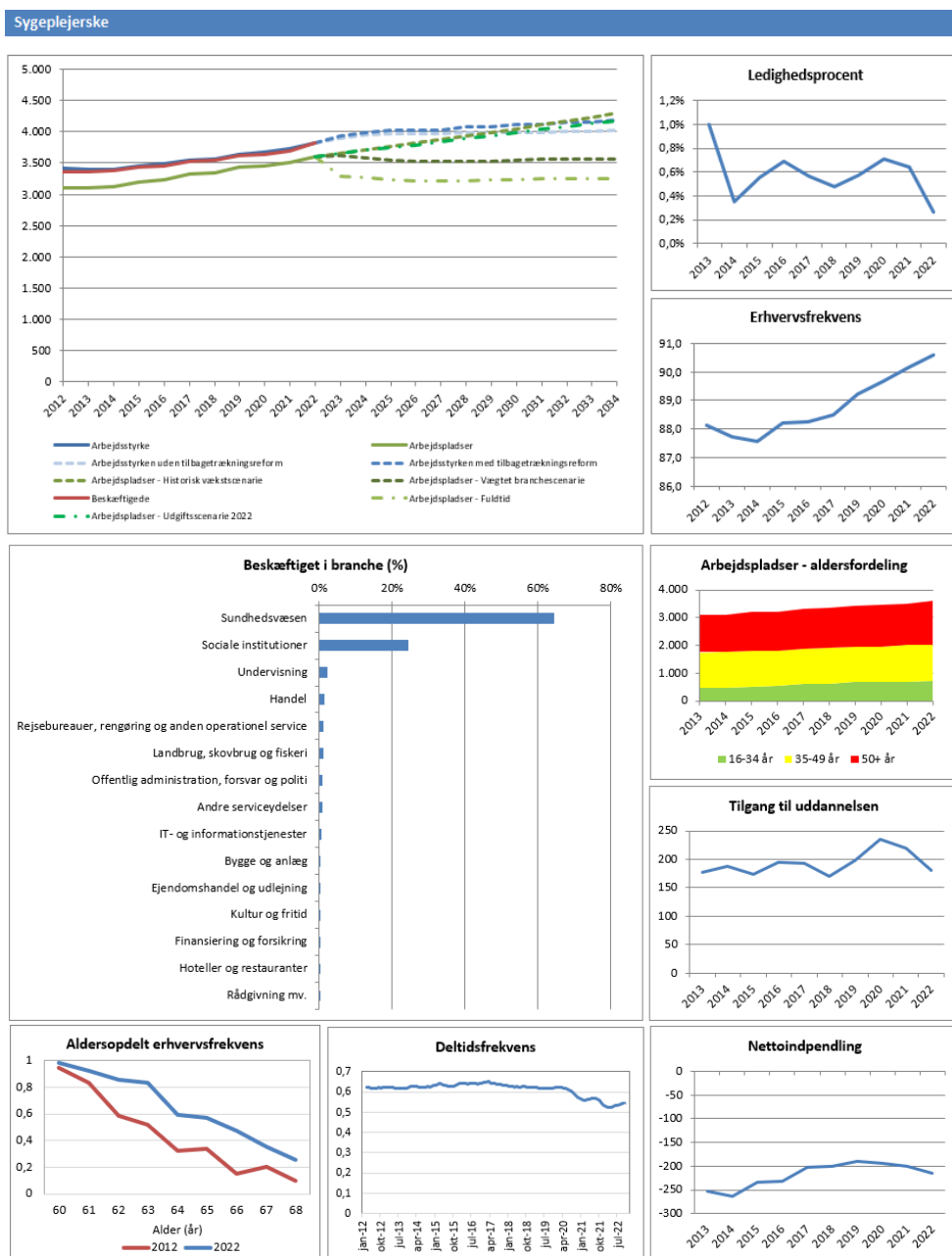
D.1.11 Sygeplejersker

Bilagstabel 24 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **sygeplejersker i ØST-JYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

Sygeplejerske

Bilagstabel 25 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **sygeplejersker i VESTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

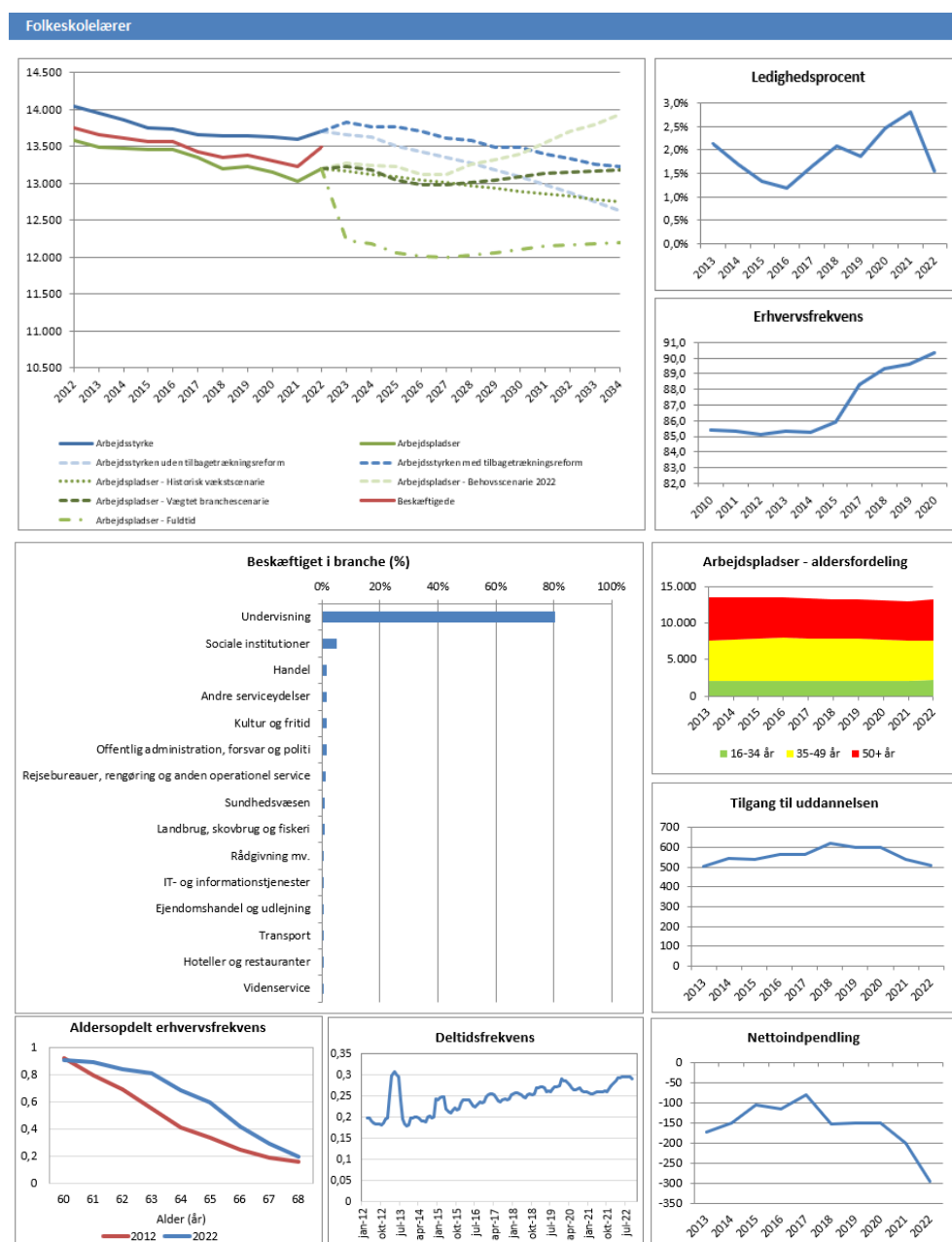

C.2 Det pædagogiske område og undervisningsområdet

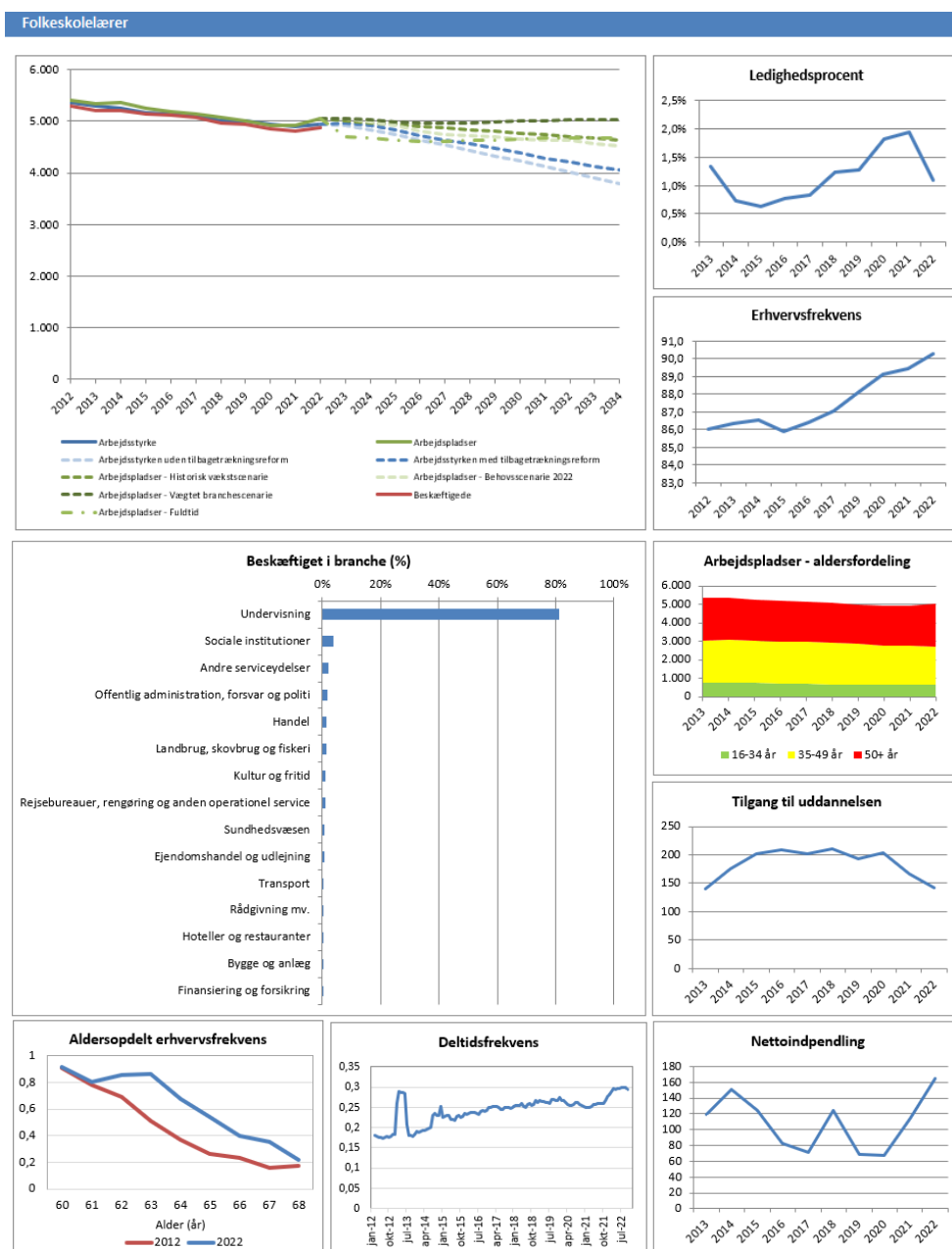
I dette bilagsafsnit præsenteres resultaterne af fremskrivningerne behovet for folkeskolelærere, pædagoger og pædagogiske assistenter i henholdsvis Østjylland og Vestjylland.

D.1.12 Folkeskolelærere

Bilagstabel 26 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **folkeskolelærere i ØST-JYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

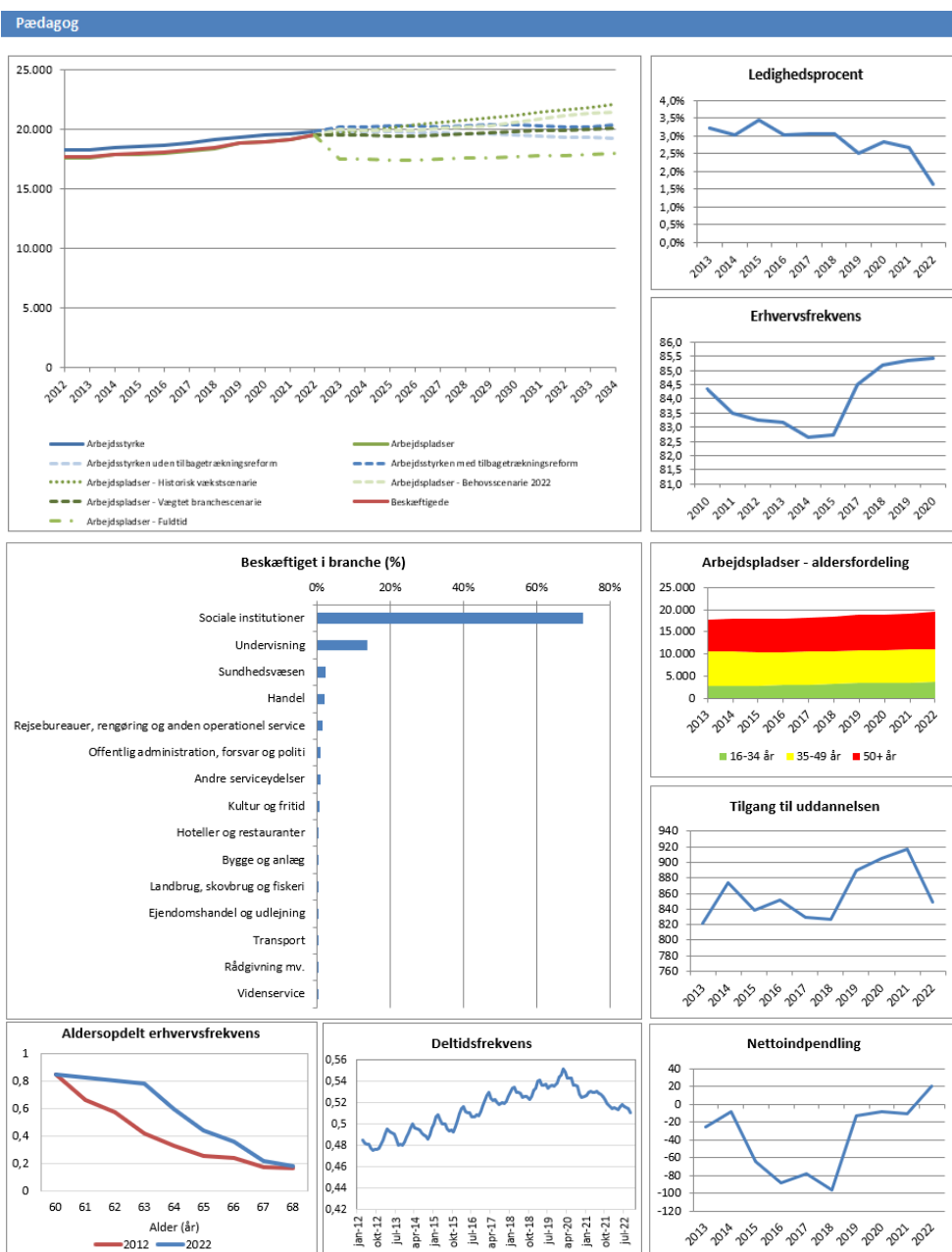

Bilagstabel 27 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **folkeskolelærere i VESTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

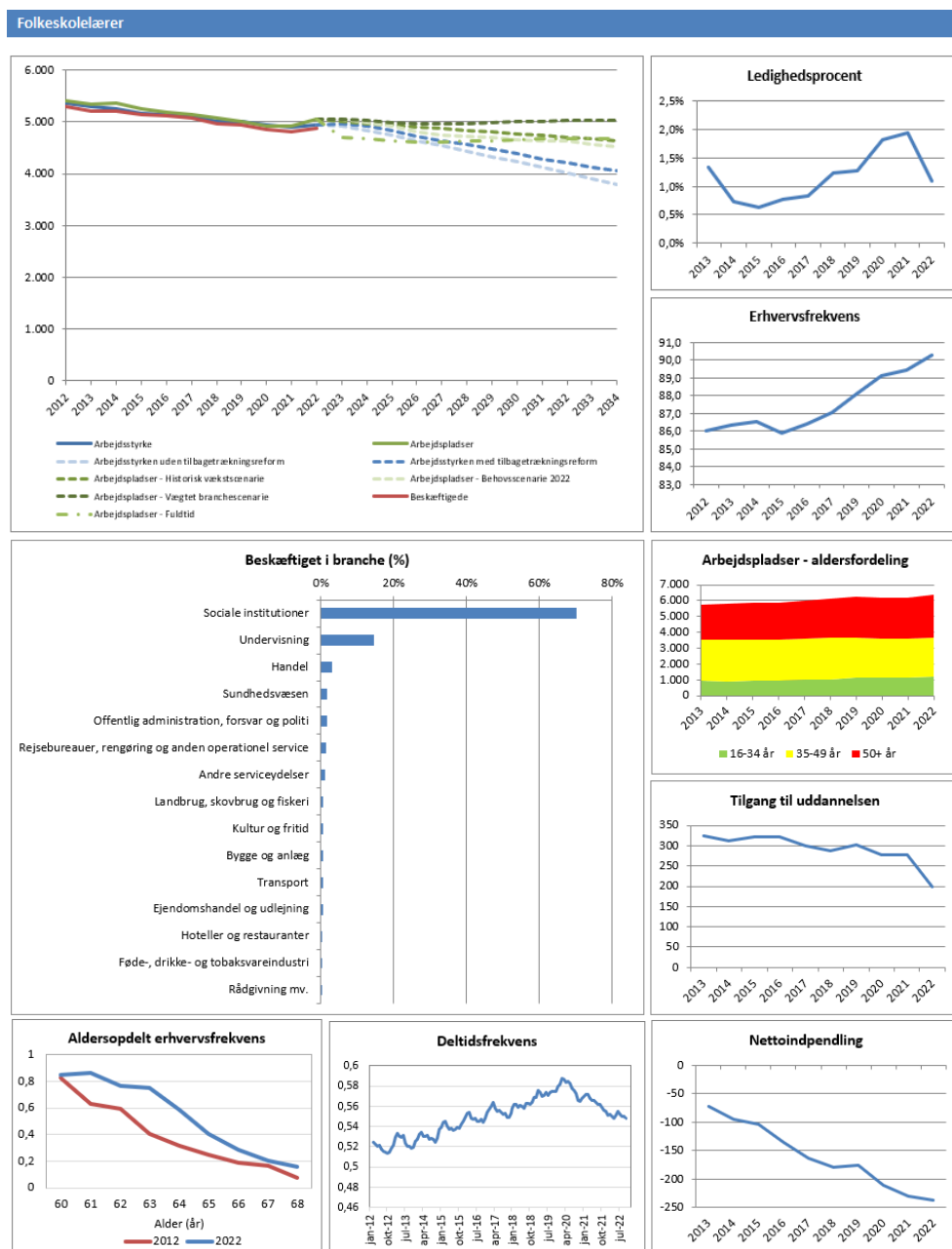

D.1.13 Pædagoger

Bilagstabel 28 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **pædagoger** i **ØSTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

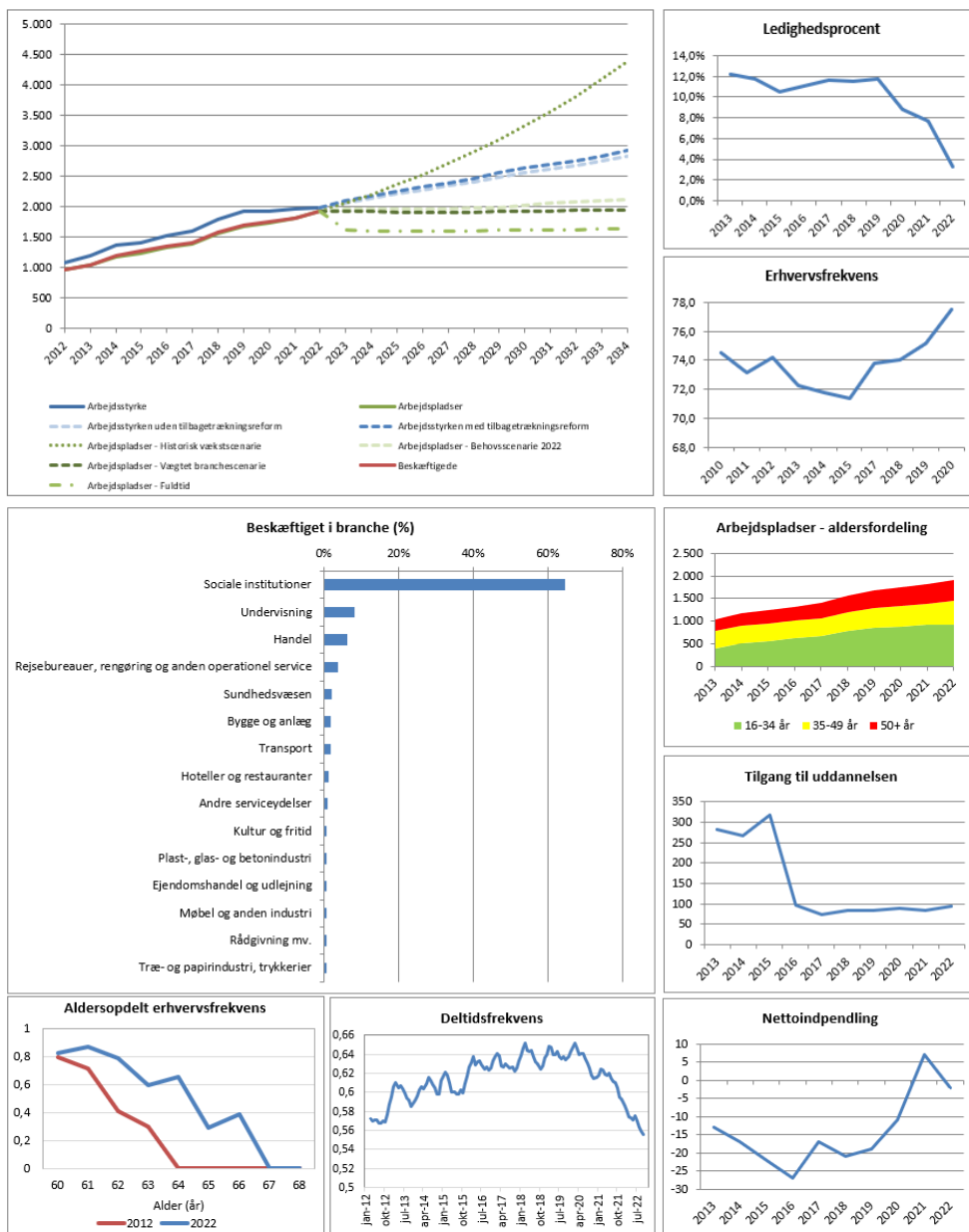
Bilagstabel 29 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **pædagoger i VESTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

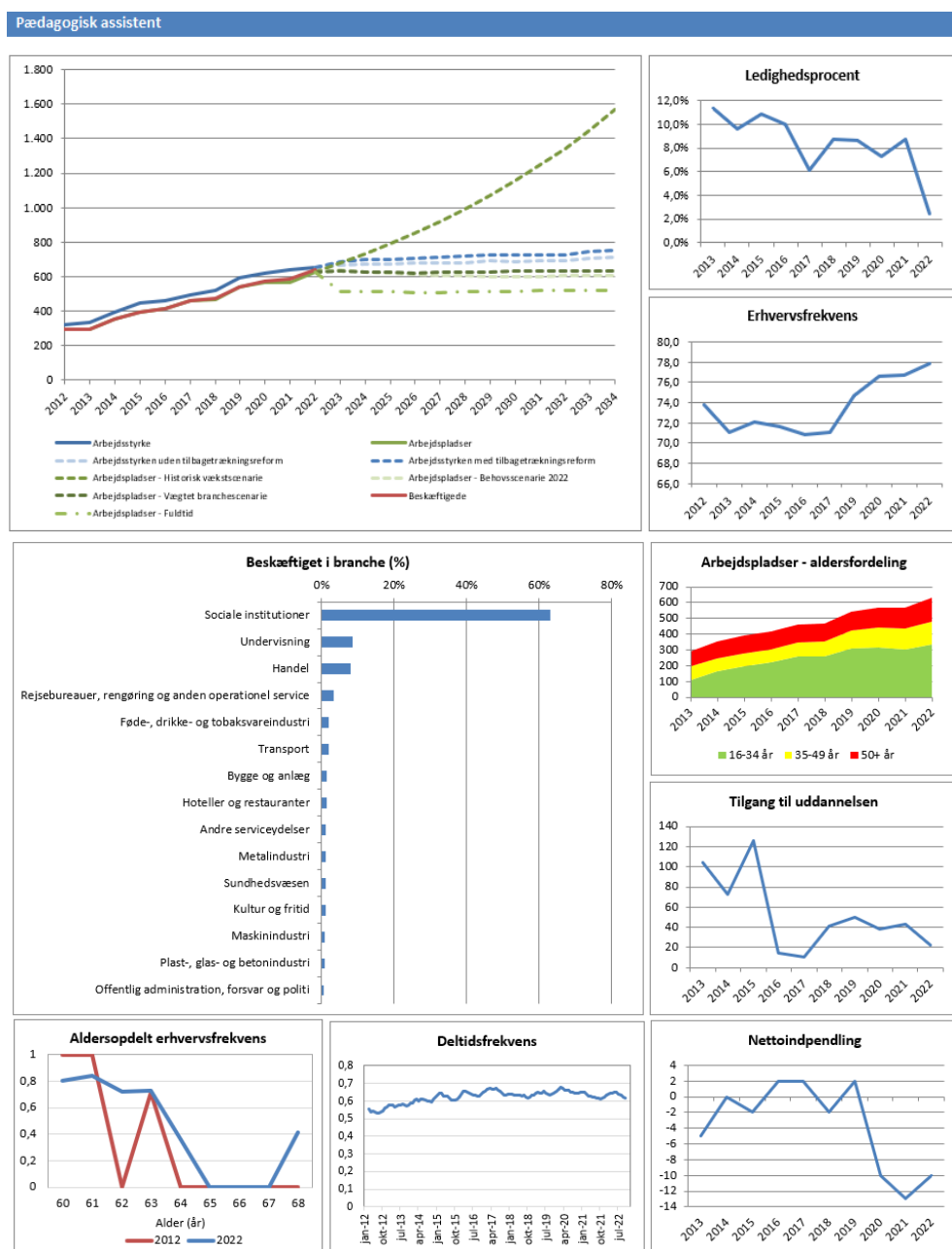
D.1.14 Pædagogiske assistenter

Bilagstabel 30 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **pædagogiske assistenter i ØSTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

Pædagogisk assistent

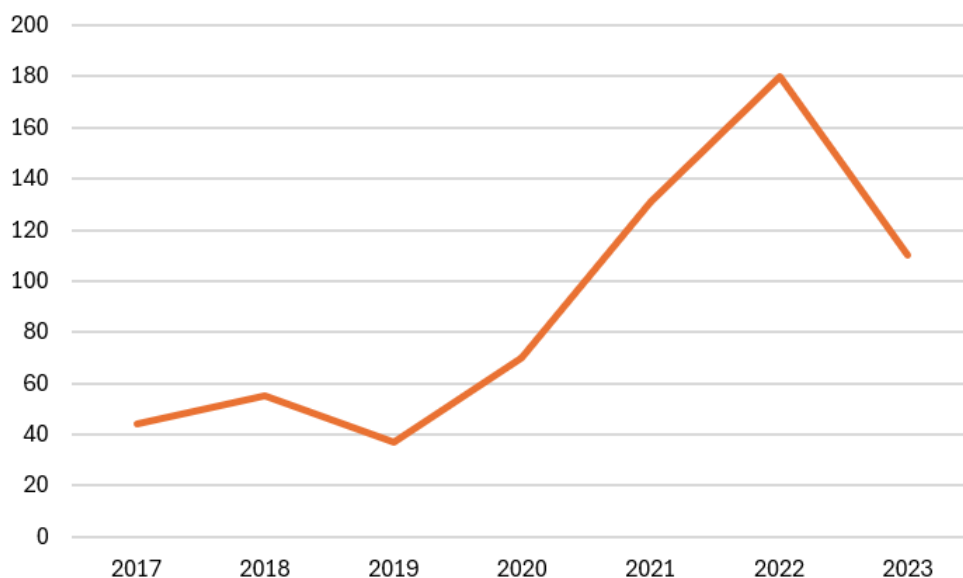

Bilagstabel 31 Udviklingen i udbuddet og efterspørgslen efter **pædagogiske assistenter** i **VESTJYLLAND** 2012-2034, samt inden for en række indikatorer 2012-2022

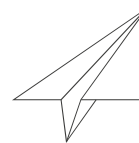

Bilag E Udviklingen i antallet af optagne på meritpædagog uddannelsen

Bilagsfigur 2 Udviklingen i antallet af optagne på meritpædagoguddannelsen

Kilde: VIA University UC

Endeligt optag efterårssemestret 2024, sammenlignet med efterårssemestret 2023

1. Notatets anledning

Notatet er udarbejdet i anledningen af at optagstillene for oktober 2024 er indberettet til Danmarks Statistik. Målet med notatet er at sammenligne optaget på VIA i efterårssemestret 2024 med optaget i efterårssemestret 2023.

Nederst i notatet findes datatabellerne, hvor optaget er opgjort efter uddannelsesdekanområde i tabel 2.

2. Hovedobservationer

Samlet set er VIAs optag i efterårssemestret steget med 0,95% ift. 2023, svarende til 39 studerende. Det skal hertil bemærkes, at optaget i 2023 var lavere end tidligere år, fx 7,6% lavere end i 2019 svarende til 337 studerende.

Uddannelsesdekanområder

Der er på baggrund af tabel 2 sket en større vækst inden for områderne: henholdsvis ingeniør- og business-uddannelserne samt byggeriuddannelserne. For ingeniør- og business-uddannelser var der en procentvis stigning fra 2022 til 2023 på 17,2%, og for 2023 sammenlignet med 2024 er optaget steget yderligere 8,26%. Det skyldes bl.a. et øget optag for eksportingeniøruddannelsen og de nye udbud af traineeuddannelsen og softwareingeniør i Viborg. For byggeriuddannelserne er optaget steget med 11,03% sammenlignet med 2023. Det skyldes særligt det nye udbud af bygningskonstruktøruddannelsen på Minervavej i Randers. Fra 2022 til 2023 var der modsat et fald på 0,34% for byggeriuddannelserne.

Sundhedsuddannelserne har også oplevet et øget optag med en stigning på 4,35%, der særligt forklares af bandagistuddannelsen i Horsens (nyt fuldt udbud) og ergoterapeutuddannelsen i Aarhus N, hvor optaget er steget fra 60 til 70.

På flere dekanområder er der marginale udsving på et samlet områdeniveau, men der er forskelle mellem de enkelte udbudssteder. Det gælder optaget for læreruddannelsen, der er steget med 0,77%, men her har udbuddet i Silkeborg oplevet et fald på 17,86%. Stigningen i optaget for læreruddannelsen skyldes, på trods af dette fald, at optaget i Aarhus C er steget fra 465 til 500.

Det gælder også Social- og samfundsuddannelserne, der samlet stiger med 0,37 %, men her gemmer der sig en fremgang for begge udbud af Sundhedsadministrativ koordinator og udbud af Socialrådgiveruddannelsen i Holstebro.

På sygeplejerskeuddannelsen er optaget også ca. den samme i efteråret 2024 som i efteråret 2023, dog med forskelle mellem udbudsstederne. Særligt i Viborg er optaget markant anderledes med et fald på 40 %.

På to områder er der sket fald i optaget: På pædagoguddannelsen er optaget faldet 4,49%, der særligt skyldes et fald i Viborg, Grenaa og Ikast. I Viborg er optaget faldet med 25,81%, i Grenaa 16,13% og i Ikast 13,79%. Endeligt er optaget for Storytelling-, design- og businessuddannelserne faldet med 3,22%. Her er det en vigtig

NOTAT

Udarbejdet af:
Sander Sachmann Sørensen
Studertermedhjælper
Stab, strategi og politisk analyse

E: SSSS@via.dk
T: +4587551058

Dato: 10. oktober 2024

1/5

bemærkning at, der kun optages til Graphic Storytelling hver 2. år. Da der var et optag sidste år, er der derfor ikke optaget studerende i 2024. Antager man at optaget på graphic storytelling havde været det samme som sidste år, var optaget kun faldet med 1 sammenlignet med 2023.

Som et overblik over status på VIAs fire største offentligrettede uddannelser, ses følgende optagstendenser: VIA har optaget 7,14% flere socialrådgivere og 0,77% flere lærere, men 4,49% færre pædagoger og 0,59% færre sygeplejersker.

Tabel 1: Hovedtal

	Antal studerende [10/2023]	Antal studerende [10/2024]	%-vis ændring [2023- 2024]
Hovedtotal	4109	4148	0,95

Tabel 2: Inddeling per uddannelsesdekan

Uddannelse	Uddannelsessted		Antal studerende [10/2023]	Antal studerende [10/2024]	%-vis ændring [2023- 2024]
Sygeplejerske- uddannelsen	Campus Herning	Sygeplejerske	27	30	11,11
	Campus Holstebro	Sygeplejerske	49	43	-12,24
	Campus Holstebro (E-læring)	Sygeplejerske	-	3	-
	Campus Horsens	Sygeplejerske	71	78	9,86
	Campus Randers	Sygeplejerske	60	62	3,33
	Campus Silkeborg	Sygeplejerske	64	66	3,13
	Campus Viborg	Sygeplejerske	45	27	-40,00
	Campus Viborg, (E- læring)	Sygeplejerske	28	31	10,71
	Campus Aarhus N	Sygeplejerske	168	169	0,60
	I alt:		512	509	-0,59

Uddannelse	Uddannelsessted		Antal studerende [10/2023]	Antal studerende [10/2024]	%-vis ændring [2023- 2024]
Pædagog- uddannelsen og pædagogisk assistent	Campus Holstebro	Pædagog	64	61	-4,69
	Campus Horsens	Pædagog	76	77	1,32
	Campus Randers	Pædagog	70	70	0,00
	Campus Viborg	Pædagog	62	46	-25,81
	Campus Viborg, (E- læring)	Pædagog	57	59	3,51
	Campus Aarhus C	Pædagog	228	228	0,00
	Grenaa	Pædagog	31	26	-16,13
	Ikast	Pædagog	58	50	-13,79
	I alt:		646	617	-4,49

Uddannelse	Uddannelsessted		Antal studerende [10/2023]	Antal studerende [10/2024]	%-vis ændring [2023-2024]
Læreruddannelsen, HF og FIF-kurser	Campus Holstebro	Lærer	34	33	-2,94
	Campus Silkeborg	Lærer	84	69	-17,86
	Campus Aarhus C	Lærer	465	500	7,53
	Nørre Nisum	Lærer	11	-	-
	Nørre Nisum (E-læring)	Lærer	20	20	0,00
	Skive	Lærer	33	30	-9,09
	I alt:		647	652	0,77

Uddannelse	Uddannelsessted		Antal studerende [10/2023]	Antal studerende [10/2024]	%-vis ændring [2023-2024]
Byggeri-uddannelserne	Campus Holstebro	Bygningskonstruktør	29	38	31,03
	Campus Horsens	Architectural Technology and Construction Management	33	37	12,12
	Campus Horsens	Bygningskonstruktør	74	61	-17,57
	Campus Horsens	Kort- og landmålingstekniker	28	32	14,29
	Campus Aarhus C	Bygningskonstruktør	126	122	-3,17
	Minervavej Randers (NY)	Bygningskonstruktør	-	32	-
	I alt:		290	322	11,03

Uddannelse	Uddannelsessted		Antal studerende [10/2023]	Antal studerende [10/2024]	%-vis ændring [2023-2024]
Ingeniør- og business-uddannelserne	Campus Horsens	Bygningsingeniør	15	15	0,00
	Campus Horsens	Climate and Supply Engineering	30	28	-6,67
	Campus Horsens	International Handel og Markedsføring	12	-	-
	Campus Horsens	Markedsføringsøkonom	38	-	-
	Campus Horsens	Maskiningeniør	13	17	30,77
	Campus Horsens	Produktionsingeniør	12	12	0,00
	Campus Horsens	Produktionsteknolog	14	11	-21,43
	Campus Horsens	Software Technology Engineering	89	90	1,12
	Campus Horsens	Softwareingeniør	36	26	-27,78

	Campus Horsens (e-læring)	Maskiningeniør Trainee (NY)	-	15	-
	Campus Viborg	Software Ingeniør (NY)	-	21	-
	Campus Aarhus C	Eksportingeniør (Global Business og Teknologi)	83	122	46,99
	Campus Aarhus C	Procesøkonomi og værdikædeledelse	94	115	22,34
	I alt:		436	472	8,26

Uddannelse	Uddannelsessted		Antal studerende [10/2023]	Antal studerende [10/2024]	%-vis ændring [2023-2024]
Social- og samfundsuddannelserne	Campus Herning	Skat	10	-	-
	Campus Herning (E-læring)	Skat	24	32	33,33
	Campus Holstebro	Socialrådgiver	52	62	19,23
	Campus Randers	Skat	16	16	0,00
	Campus Randers (E-læring)	Skat	26	29	11,54
	Campus Viborg	Sundhedsadministrativ koordinator	25	31	24,00
	Campus Aarhus C	Administrationsbachelor	53	49	-7,55
	Campus Aarhus C	Sundhedsadministrativ koordinator	40	45	12,50
	Campus Aarhus C	Socialrådgiver	140	148	5,71
	Campus Aarhus C (E-læring)	Administrationsbachelor	27	-	-
	Campus Aarhus C (E-læring)	Socialrådgiver	60	60	0,00
	Lyseng Alle	Diakoni & Socialpædagogik	46	45	-2,17
	Lyseng Alle	Kristendom, kultur og kommunikation	16	20	25,00
	I alt:		535	537	0,37

Uddannelse	Uddannelsessted		Antal studerende [10/2023]	Antal studerende [10/2024]	%-vis ændring [2023-2024]
Storytelling-, design- og businessuddannelserne	Campus Herning	Design & Business (Herning, dansk)	29	24	-17,24
	Campus Herning	Design & Business (Herning, English)	80	82	2,50
	Campus Herning	Design Technology and Business (English)	76	67	-11,84
	Campus Herning	Designteknolog	230	230	0,00

	Campus Aarhus C	Design & Business (Aarhus, dansk)	135	144	6,67
	Filmbyen Aarhus	Multiplatform Storytelling og Production	30	30	0,00
	Kasernevej Viborg	Animation	52	54	3,85
	Kasernevej Viborg	Graphic Storytelling	20	-	-
	I alt:		652	631	-3,22

Uddannelse	Uddannelsessted		Antal studerende [10/2023]	Antal studerende [10/2024]	%-vis ændring [2023-2024]
Sundhedsuddannelserne	Campus Holstebro	Ergoterapeut	26	13	-50,00
	Campus Holstebro	Fysioterapeut	36	37	2,78
	Campus Holstebro (e-læring)	Ergoterapeut	-	11	-
	Campus Horsens	Bandagist (Nyt fuldt udbud)	-	10	-
	Campus Randers	Psykomotorisk terapeut	28	28	0,00
	Campus Aarhus N	Bioanalytiker	66	65	-1,52
	Campus Aarhus N	Ergoterapeut	60	70	16,67
	Campus Aarhus N	Ernæring og Sundhed	102	101	-0,98
	Campus Aarhus N	Fysioterapeut	73	73	0,00
	I alt:		391	408	4,35

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

**Prækvalifikation af videregående uddannelser - Uddannelsen til
Professionsbachelor som lærer i folkeskolen**

Udskrevet 24. juni 2024

Professionsbachelor - Uddannelsen til Professionsbachelor som lærer i folkeskolen - VIA University College

Institutionsnavn: VIA University College

Status på ansøgning: Kladde

[Læs hele ansøgningen](#)

Ansøgningstype

Dublering

Udbudssted

Holstebro

Informationer på kontaktperson for ansøgningen (navn, email og telefonnummer)

Chefkonsulent Helle Bækkelund Sørensen, hbas@via.dk, 87554030 Uddannelsesdekan Elsebeth Jensen, ej@via.dk, 87553015

Er institutionen institutionsakkrediteret?

Ja

Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?

Nej

Uddannelsestype

Professionsbachelor

Uddannelsens fagbetegnelse på dansk

Uddannelsen til Professionsbachelor som lærer i folkeskolen

Uddannelsens fagbetegnelse på engelsk

Bachelor's Degree Programme in Education

Angiv den officielle danske titel, som institutionen forventer at bruge til den nye uddannelse

Professionsbachelor som lærer i folkeskolen

Angiv den officielle engelske titel, som institutionen forventer at bruge til den nye uddannelse

Bachelor of Education

Hvilket hovedområde hører uddannelsen under?

Pædagogiske område

Hvilke adgangskrav gælder til uddannelsen?

Adgangsgivende eksamener:

Gymnasial eksamen (stx, hf, hhx, htx eller eux) eller særligt hf-forløb for fremmedsprogede (GIF)

En tilsvarende udenlandsk eller international eksamen

For optagelse gennem kvote 1 er der krav om karaktergennemsnit på mindst 7,0. i adgangsgivende gymnasial eksamen.

Hvis karaktergennemsnittet er lavere end 7,0 eller ved usikkerhed på at få et gennemsnit på 7,0 eller derover, skal der søges via kvote 2 og efterfølgende optagelsessamtale.

Der gælder endvidere specifikke adgangskrav for undervisningsfag. Disse fremgår af Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen (BEK nr 707 af 11/06/2024), bilag 3.

Er det et internationalt samarbejde, herunder Erasmus, fællesuddannelse el. lign.?

Ja

Hvis ja, hvilket samarbejde?

Læreruddannelsen i Holstebro indgår i de udvekslingsmuligheder ift. praktik og mobilitet, som findes i Læreruddannelsen i VIA.

Hvilket sprog udbydes uddannelsen på?

Dansk

Er uddannelsen primært baseret på e-læring?

Nej, undervisningen foregår slet ikke eller i mindre grad på nettet.

ECTS-omfang

240

Beskrivelse af uddannelsens formål og erhvervssigte. Beskrivelsen må maks. fylde 1200 anslag

Ikke relevant

Uddannelses struktur og konstituerende faglige elementer

Ikke relevant

Begrundet forslag til takstindplacering af uddannelsen

Ikke relevant

Forslag til censorkorps

Censorkorps for læreruddannelsen

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - Upload PDF-fil på max 15 sider. Der kan kun uploades én fil

Kort redegørelse for det nationale og regionale behov for den nye uddannelse. Besvarelsen må maks. fylde 1800 anslag (1483)

Den seneste arbejdsmarkedsbalance fra STAR viser, at der langt overvejende er gode jobmuligheder for folkeskolelærere nationalt. Dette defineres ved stillinger uden rekrutteringsproblemer, med lav ledighed og høj jobomsætning. Dog er der i Sydjylland og på Sjælland i nuværende halvår mangel på arbejdskraft.

Analyser fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) har i analysen "Mange nye folkeskolelærere forlader folkeskolen efter få år" (juni 2024) dokumenteret, at næsten hver femte nyuddannede lærer, som får arbejde i folkeskolen, forlader den igen efter tre år. Omkring halvdelen af de lærere, der forlader folkeskolen inden for fem år efter uddannelse, forlader såvel skolen som professionen. Det er en stigende tendens i forhold til tidligere dimittendårgange. Tænk tanken Kraka konkluderede tilsvarende i en analyse fra 2022.

AE konkluderer i analysen "Næsten hver femte lærer i folkeskolen har ikke en læreruddannelse" (maj 2023), at der på landsplan er 19% lærere i folke- og specialskoler, som ikke har en læreruddannelse samt at andelen er steget siden 2012, hvor det var knapt 10%. Tallet dækker dog over regionale forskelle. I de omkringliggende kommuner for læreruddannelsen i Holstebro er det i Holstebro Kommune 9,8% af lærerne, der ikke har en læreruddannelse, mens tallet i Ringkøbing-Skjern Kommune er 13,1%, i Struer Kommune 8,1% og i Lemvig Kommune 12,1%. Dette peger på, at der er behov for at sikre en forsyning af uddannede lærere i Vestjylland.

Der henvises til bilag 1 for uddybning.

Uddybende bemærkninger

VIA's bestyrelse har truffet beslutning om at udfase optag til matrikeludbuddet i Nr. Nissum, mens fan fortsat udbydes. Ansøger- og optagelsestale for Nr. Nissum har været dalende, og det har således ikke været muligt at opretholde det ønskede fagudbud.

Med et fuldt udbud placeret i Holstebro og med et forventet optag på 51 studerende årligt ved fuld indfasning vil det give bedre muligheder for bæredygtige stamhold til undervisningen i grundfagligheden/de pædagogiske fag samt muligheden for at udbyde undervisningsfag med et bæredygtigt antal studerende per hold. Enkelte undervisningsfag skal fortsat gennemføres i faglokaler i Nr. Nissum eller på netuddannelsen. Det vil betyde, at flere studerende kan få deres ønsker til undervisningsfag opfyldt, og at læreruddannelsen i Vestjylland samlet set uddanner lærere inden for flere fag

Underbygget skøn over det nationale og regionale behov for dimittender. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag (1195)

COWI har i 2024 udarbejdet en analyse om behovet for velfærdssuddannede i den midtjyske region 2024-2034. For folkeskolelærere konkluderes en risiko for stigende rekrutteringsproblemer i perioden frem mod 2034 og for, at det vil udvikle sig til en decideret mangelsituation. Dette forklares med, at efterspørgslen (antallet af arbejdspladser) er steget mere end udbuddet (arbejdsstyrken) fra 2021 til 2022. I tråd med dette er andelen af fuldtidsledige i Midtjylland faldet, og udgør 1,4% i 2022.

Nationalt og regionalt kan behovet for læreruddannede aflæses i STARs Rekrutteringssurvey (juni 2024). På landsplan er den forgæves rekrutteringsrate for folkeskolelærere 15% (550 forgæves rekrutteringer). For Vestjylland er den forgæves rekrutteringsrate 10% (30 forgæves rekrutteringer). Sammenholdt med de lave ledighedstal for lærere i kommunerne omkring Holstebro kan konkluderes, at der ikke er en arbejdskraftreserve til at dække behovet for uddannede lærere, særligt set i lyset af andelen af lærere, som jf. AE's analyse forventes at forlade faget. Dette er baggrund for VIA's ansøgning om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro med det formål at sikre uddannede lærere til regionen.

Hvilke aftagere har været inddraget i behovsundersøgelsen? Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag (1061)

VIA's nuværende uddannelsesfilial i Holstebro rekrutterer primært studerende fra Holstebro, Ringkøbing-Skjern, Struer, Herning og Lemvig Kommuner. Dette fremgår af data fra Uddannelses- og Forskningsministeriets (UFMs) datavarehus opgjort på, hvor de optagne studerende havde bopæl pr. 30.6. det år, de søgte ind på læreruddannelsen. Disse kommuner er VIA i løbende dialog med i forbindelse med praktik og løbende samarbejde om læreruddannelsen. I forbindelse med Styrelsen for Forskning og Uddannelse · pkf@ufm.dk · Udskrevet 24. juni 2024

prækvalifikationsansøgningen er Holstebro, Ringkøbing-Skjern, Struer og Lemvig kommuner kontaktet med henblik på at afgive en støtteerklæring eller tilkendegivelse til VIAs ansøgning.

Holstebro, Ringkøbing-Skjern og Struer kommuner bakker op om VIAs ansøgning. Lemvig Kommune anfører ønske om at videreføre læreruddannelsen i Nr. Nisum og kan ikke bakke op om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro, hvis det indebærer en permanent lukning af udbuddet i Nr. Nisum. Direktionen ønsker at benytte muligheden for en respons i ansøgningens bilag til Lemvig Kommunes tilkendegivelse.

Se bilag 1.

Beskriv ligheder og forskelle til beslægtede uddannelser, herunder beskæftigelse og eventuel dimensionering.

Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag (1088)

VIA ønsker at gøre læreruddannelsen i Holstebro permanent og at kunne tilbyde et så bredt udbud af undervisningsfag og -linjer som muligt. VIA har en aktiv flerfaglig campus i Holstebro med ca. 2250 studerende fordelt på 8 grunduddannelser samt efter- og videreuddannelsesaktiviteter. Det er bl.a. uddannelserne til pædagog, socialrådgiver og sygeplejerske, der udbydes på campus i Holstebro, og studiemiljøet for velfærdsuddannelserne vil således styrkes yderligere med et fuldt udbud af læreruddannelsen. Pædagoguddannelsen og læreruddannelsen har et naturligt fagligt slægtskab gennem professionernes fokus på børns og unges læring, dannelse og trivsel.

Læreruddannelsen er nationalt dimensioneret, og VIA råder i 2024/2025 over 1093 uddannelsespladser.

Dimittendledighedsgraden for VIAs læreruddannelse i 4.-7. kvartal for fuldførelsesårgang 2021 er på 5,5%, mens den gennemsnitlige ledighedsgrad nationalt er 5,1%. Ledighedsgraden for 2021-årgangen på udbuddet i Nr. Nisum, der omfatter uddannelsen i Nr. Nisum, netudbuddet og filialen i Holstebro er 5,6% (Kilde: UFM's Datavarehus).

Uddybende bemærkninger

Med et fuld udbud og et forventet optag på 51 studerende årligt vil større grupper af studerende alt andet lige øge diversitet og mulighederne for variationer i samarbejdskonstellationer, hvorved de studerende får flere deltagelsesmuligheder. Hold af en vis størrelse er desuden mere robuste over for fravær og frafald. Ved at lave et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro, vil læreruddannelsens studerende desuden få flere muligheder for socialt studiemiljø gennem deltagelse i de studerendes foreninger, fredagsbarer og øvrige sociale aktiviteter.

Holstebro er placeret centralt i Vestjylland i forhold til offentlig transport og infrastruktur. Således vil udbuddet have et stort rekrutteringsopland, hvor man inden for 40 minutter i bil kan nå til campus.

Samlet øger dette såvel rekrutteringen som beskæftigelsen for dimittender fra Holstebro.

Beskriv rekrutteringsgrundlaget for ansøgte, herunder eventuelle konsekvenser for eksisterende beslægtede udbud. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag (1117)

VIA udbyder læreruddannelsen i Aarhus, Silkeborg, Skive og Holstebro samt Nr. Nisum. Data fra UFM's datavarehus viser, at søgningen til uddannelsen i Holstebro primært kommer fra Holstebro, sekundært fra Ringkøbing-Skjern, Herning og Struer, mens søgningen til udbuddet i Skive primært kommer fra Skive, Viborg, Thisted og Morsø. De to udbud deler således ikke primært rekrutteringsgrundlag.

Siden 2018 har VIA optaget gns. 29,5 studerende pr. år uddannelsen i Holstebro. VIA forventer, at det vil være mere attraktivt at søge ind på uddannelsen, når den er et fuldt udbud. I de kommuner, som læreruddannelsen i Holstebro primært rekrutterer fra, viser VIAs opgørelse af tal fra uddannelsesstatistik.dk, at mellem 40 og 45% af årgang 2019/2020 med en fuldført gymnasial uddannelse ikke er i gang med en videregående uddannelse eller en erhvervsuddannelse. Der er således et grundlag for at øge rekrutteringen til et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro.

UCN udbyder læreruddannelsen i Aalborg og Hjørring, og UCN er derfor blevet hørt. Af høringsvaret (bilag 1, hvoraf fremgår, at UCN ikke har bemærkninger.

Beskriv kort mulighederne for videreuddannelse

Der er mulighed for efter- og videreuddannelse på relevante diplom-, master- og kandidatuddannelser. Eksempelvis Pædagogisk Diplomuddannelse, herunder Læsevejleder og Matematikvejleder, kandidatuddannelser i Pædagogisk Filosofi, Pædagogisk Sociologi samt Læring og Forandringsprocesser. Endvidere masteruddannelser som fx Børne- og Ungdomskultur, Master i trivsels- og ressourcopsykologi samt Læreprocesser.

Forventet optag på de første 3 år af uddannelsen. Besvarelsen må maks. fylde 200 anslag (165)

VIA forventer at optage 141 studerende de første 3 år (43 i 2025, 47 i 2026 og 51 i 2027). Ved fuld indfasning er det VIAs forventning at optage 51 studerende årligt.

Hvis relevant: forventede praktikaftaler. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

VIA samarbejder med kommunale og private skoler om praktikken. Den nuværende uddannelsesfilial i Holstebro er naturligvis omfattet af dette samarbejde, og dette fortsættes for et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro. Se bilag 1 for støtteerklæringer fra kommunerne for yderligere herom.

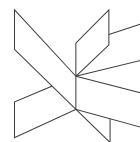
Øvrige bemærkninger til ansøgningen

-

Bilag 1

1. Følgebrev fra VIA (1 side)
2. Hovedkonklusioner, behovs- og rekrutteringsanalyser (5 sider)
3. Aftagere – tilkendegivelser fra kommuner (4 sider)
4. Høringssvar fra UCN

Att: RUVU

Følgeskrivelse – Ansøgning om fuldt udbud af Læreruddannelsen i Holstebro

Vedlagt fremsendes VIAs prækvalifikationsansøgning om et fuldt udbud af Læreruddannelsen i Holstebro.

Grundlaget for ansøgningen er, at VIA ønsker at uddanne så mange lærere i Vestjylland, som der er potentiale til. Ved at omdanne den nuværende uddannelsesfilial i Holstebro til et fuldt udbud bliver det muligt at udbyde flere undervisningsfag, så flere studerende kan få deres ønsker opfyldt og i den sidste ende blive uddannede lærere inden for flere forskellige folkeskolefag. Ansøgningen har sit grundlag i VIAs bestyrelses beslutning om at sætte optaget på den ordinære matrikeluddannelse i Nr. Nisum i bero, hvor optaget gennem en årrække har været dalende og der derfor ikke har kunnet udbydes de ønskede undervisningsfag samt bestyrelsens ønske om at styrke læreruddannelsen i Vestjylland.

Analysen af optaget på VIAs nuværende uddannelsesfilial i Holstebro viser, at den primært har rekrutteret studerende bosiddende i Holstebro, og der er således gjort erfaringer med det lokale udbud i overensstemmelse med intentionerne for uddannelsesfilialer. Der vil også ved et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro fremover være enkelte af undervisningsfagene, der gennemføres i faglokaler i Nr. Nisum eller på netuddannelsen. Dette vil blive kommunikeret tydeligt til potentielle ansøgere.

Analysen fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd samt data fra STARs Rekrutteringssurvey juni 2024 viser et dokumenteret behov for at sikre forsyningen af uddannede lærere i Vestjylland. I kvartalet april – juni 2024 har der været 30 forgæves rekrutteringer af folkeskolelærere i Vestjylland, og i de vestjyske kommuner er der mellem 8,1% og 13,1 af underviserne, der ikke har en læreruddannelse. Dette ønsker VIA at imødekomme med ansøgningen om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro.

VIA har hørt UCN i forbindelse med ansøgningen, idet UCN udbyder læreruddannelsen i hhv. Hjørring og Aalborg. UCN anerkender behovet for kvalificerede lærerkompetencer i Vestjylland og forventer ikke, at et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro vil have indflydelse på UCNs eksisterende udbud. Desuden har VIA modtaget tilkendegivelser fra Holstebro, Ringkøbing-Skjern, Struer og Lemvig Kommuner. Holstebro, Ringkøbing-Skjern og Struer kommuner bakker op om VIAs ansøgning. Lemvig Kommune anfører ønske om at videreføre læreruddannelsen i Nr. Nisum og kan ikke bakke op om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro, hvis det indebærer en permanent lukning af udbuddet i Nr. Nisum. VIA responderer herpå i ansøgningens bilag 1.

Er der behov for supplerende oplysninger kan uddannelsesdekan for Læreruddannelsen Elsbeth Jensen kontaktes på e-mail EJ@via.dk eller telefon 87553015.

Med venlig hilsen
Gitte Sommer Harrits

Gitte Sommer Harrits
Rektor

Campus Århus N
8200 Aarhus N

E: GISH@via.dk
T: +4587551876
www.via.dk

Dato: 29. august 2024

1/1

2. Hovedkonklusioner, behovs- og rekrutteringsanalyser

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, konkluderer følgende i analysen: "Næsten hver femte lærer i folkeskolen har ikke en læreruddannelse", maj 2023.

Hovedkonklusioner

- 19 pct. af lærere i folkeskolen har ikke en læreruddannelse. Der er sket en markant stigning i andelen af ikke-uddannede lærere siden 2012, hvor andelen var knap 10 pct.
- Blandt de ikke-læreruddannede med lærerarbejde i folkeskolen har størstedelen ikke en erhvervskompetencegivende uddannelse. Mere end halvdelen af de ikke-læreruddannede har en gymnasial uddannelse.
- Tallene dækker over store geografiske forskelle. Særligt i kommuner i det østlige Danmark, er der en stor andel af ikke-læreruddannede.

Analysen er lavet i samarbejde med Danmarks Lærerforening.

Knap hver femte læreransatte i folkeskolen har ikke en læreruddannelse

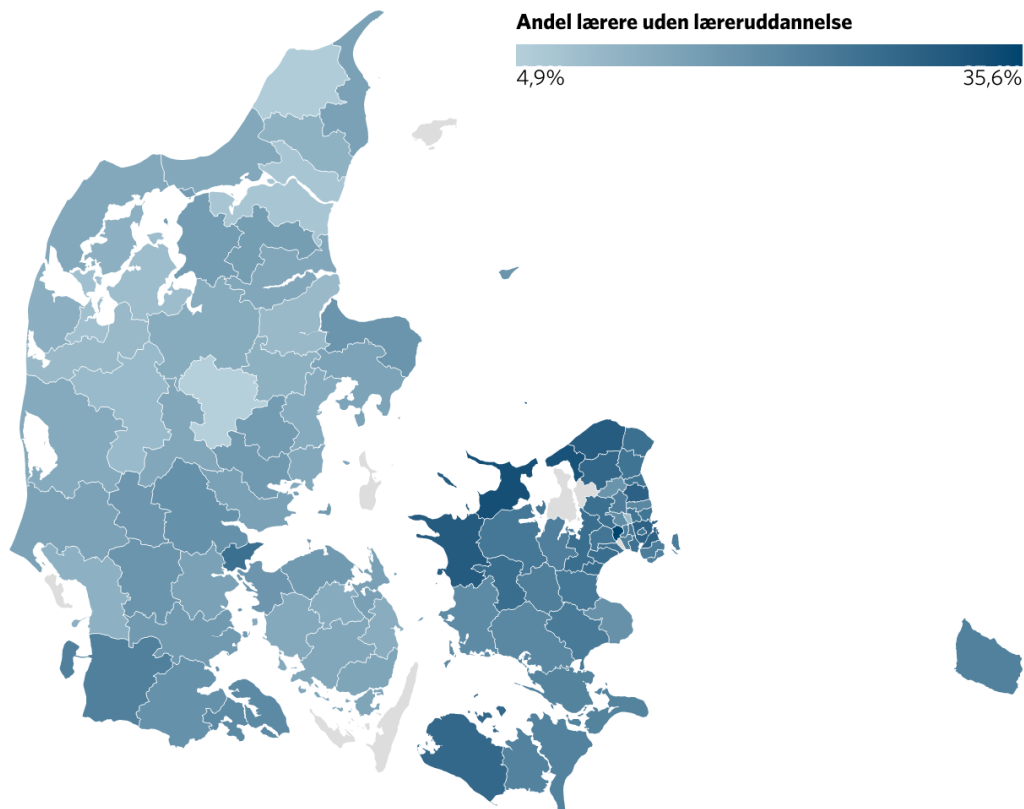
AE har i samarbejde med Danmarks Lærerforening undersøgt uddannelsesniveaut blandt personer, der er ansat i en lærerstilling i en kommunal grund- eller specialskole. Der er afgrænset til personer, der har en oplyst lærerfunktion som arbejdsfunktion i deres primære job¹.

Figur 1 viser udviklingen i andelen af læreransatte, som ikke har en læreruddannelse. Niveaut er steget fra knap 10 pct. i 2012 til knap 19 pct. i 2022. Det fremgår af Figur 1. Stigningen svarer til, at antallet af ikke-læreruddannede læreransatte var ca. 4.500 personer højere i 2022 end i 2012.

Analysen konkluderer desuden, at der er store kommunale forskelle på andelen af læreransatte, som ikke har en læreruddannelse. I kommuner med den højeste andel af ikke-uddannede lærere er andelen 35,6%, mens kommuner med lavest andel er 4,9%. Dette fremgår af nedenstående oversigtskort.

Andel lærere uden læreruddannelse i 2022

Figuren viser andelen af ansatte i lærerstillinger, som ikke har en læreruddannelse. Jo mørkere farve en kommune har, jo højere andel uden læreruddannelse.

Anm.: Andele er beregnet på baggrund af afrundede tal. Vallensbæk og Frederikssund indgår ikke på grund af mulige fejlregistreringer. Læsø, Fanø, Langeland, Samsø og Ærø indgår ikke af diskretionshensyn.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Figur 1: Andel lærere uden læreruddannelse i 2022

Arbejdsmarkedet for folkeskolelærere:

Arbejdsmarkedsbalancen udarbejdet af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering dokumenterer gode jobmuligheder for folkeskolelærere i hele landet. Dog er der i Sydjylland og på Sjælland i nuværende halvår mangel på arbejdskraft.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Folkeskolelærere - Bornholm	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Folkeskolelærere - Fyn	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Folkeskolelærere - Hovedstaden	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Folkeskolelærere - Nordjylland	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Folkeskolelærere - Sjælland	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Folkeskolelærere - Sydjylland	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Folkeskolelærere - Vestjylland	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Folkeskolelærere - Østjylland	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange

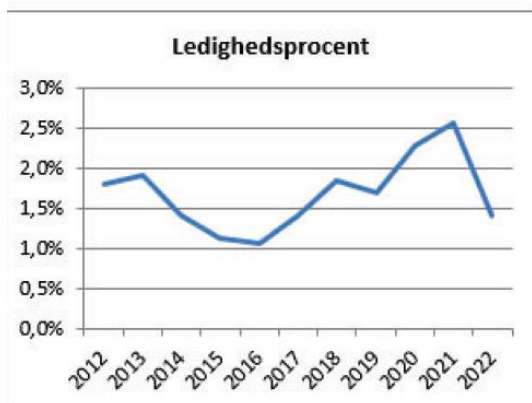
Figur 2: Arbejdsmarkedsbalancen (STAR)

Orange kategori: Gode jobmuligheder: Stillinger uden rekrutteringsproblemer og med lav ledighed og høj jobomsætning. For stillingerne gælder derfor, at jobmulighederne er gode.

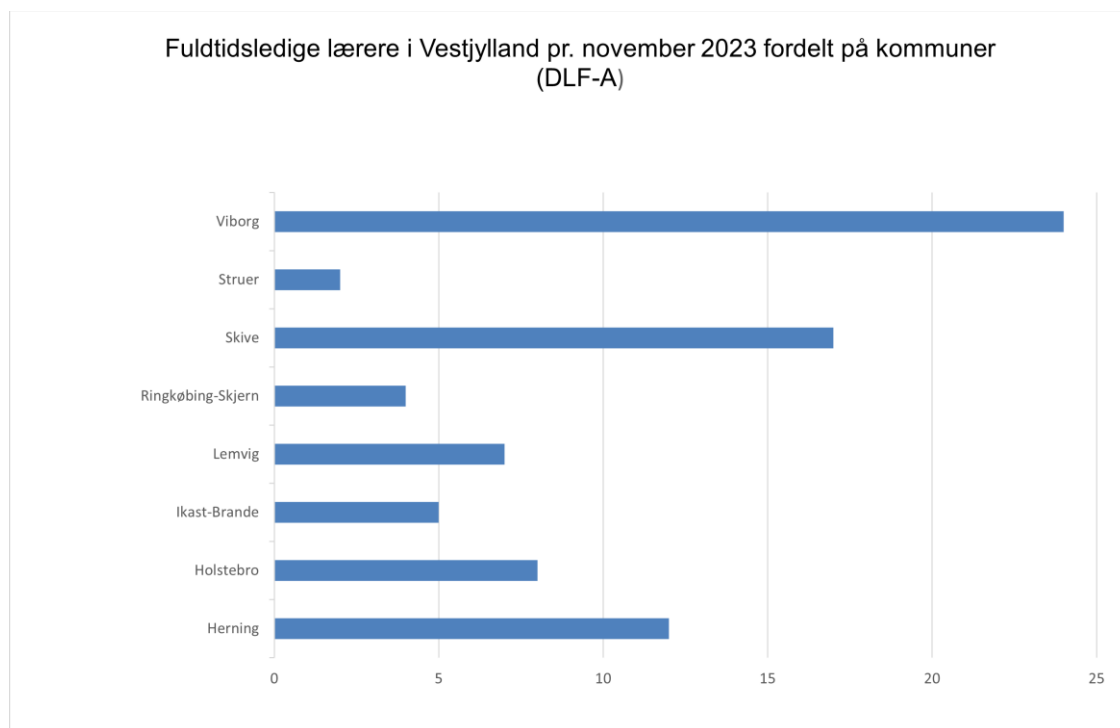
Grøn kategori: Mangel på arbejdskraft: Stillinger med rekrutteringsproblemer og lav ledighed i RAR-området. Der er mangel på arbejdskraft. For stillingerne gælder derfor, at jobmulighederne er rigtig gode.

Mørkegrøn kategori: Omfattende mangel på arbejdskraft: Stillinger med rekrutteringsproblemer og hvor ledigheden på landsplan er lav. For stillingerne gælder derfor, at jobmulighederne er rigtig gode.

I Midtjylland og i Vestjylland er der aktuelt lav ledighed blandt folkeskolelærere. I COWIS nyeste analyse af behovet for velfærdsuddannede i Vestjylland konkluderes en faldende ledighedsprocent fra 2021 til 2022, og nyere ledighedstal fra november 2023 trukket fra Danmarks Statistik viser, at der er få bruttoledige i de vestjyske kommuner.

Figur 3: Udvikling i ledighedsprocent for folkeskolelærere (COWI, august 2024, s. 56)

Figur 4: Fuldtidsledige lærere (bruttoledige) i vestjyske kommuner pr. november 2023 (Danmarks Statistik)

Rekrutteringsgrundlag til den ansøgte læreruddannelse i Holstebro:

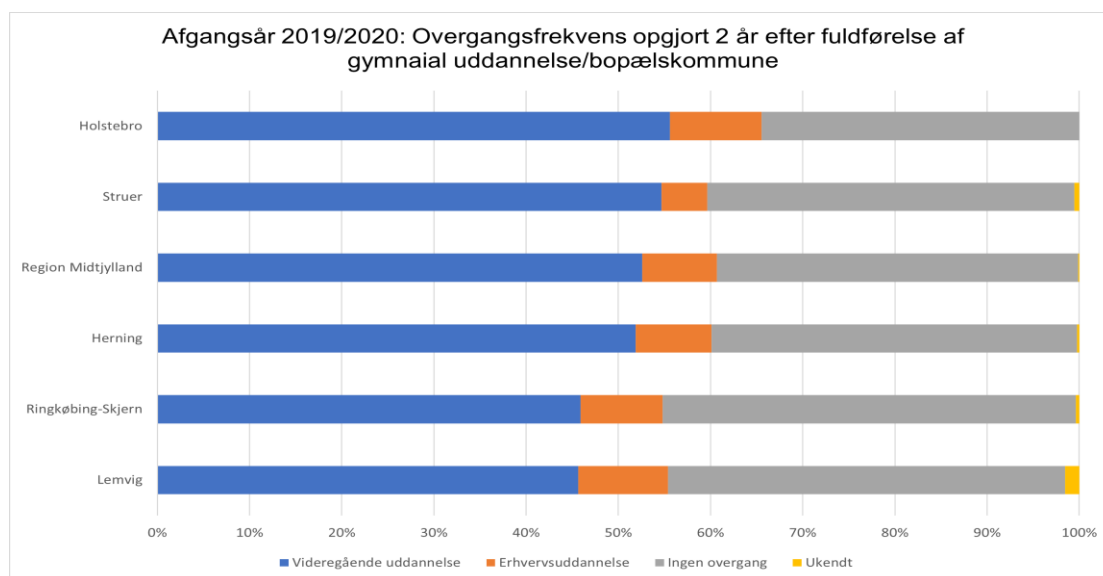
I det følgende uddybes rekrutteringsgrundlaget og rekrutteringspotentialet for et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro. Der er i analyserne taget udgangspunkt i de kommuner, hvor VIA hidtil primært har rekrutteret studerende til den nuværende uddannelsesfilial i Holstebro.

Her ses på personer med gymnasiale uddannelser, idet de er adgangsgivende til læreruddannelsen. I perioden 2017-2023 har i alt 13.393 personer afsluttet en gymnasial uddannelse i Holstebro, Ringkøbing-Skjern, Struer, Lemvig og Herning. Fordeling for de respektive kommuner fremgår af nedenstående tabel.

	Holstebro	Ringkøbing-Skjern	Struer	Lemvig	Herning
2017/2018	543	558	191	197	825
2018/2019	530	579	228	227	817
2019/2020	544	539	181	195	853
2020/2021	492	482	195	189	873
2021/2022	521	510	189	159	706
2022/2023	516	488	184	140	742
	3.146	3.156	1.168	1.107	4.816

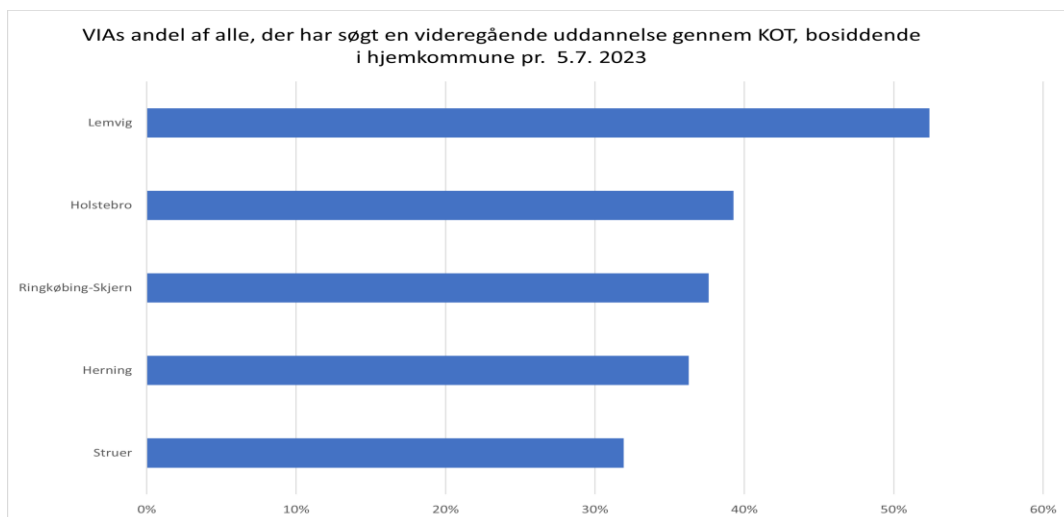
Tabel 1: Antal personer pr. studieår med afsluttet gymnasial uddannelse. (Kilde: VIAs Ledelsesinformationssystem, baseret på uddannelsesstatistik.dk)

Som det fremgår af nedenstående tabel vedr. overgangsfrekvens 2 år efter afsluttet gymnasial eksamen, ses at mellem 46% og 56% af afgangsåret 2019/2020 er overgået til videregående uddannelse, mens mellem 35% og 43% af denne årgang ikke er overgået til uddannelse.

Figur 5: Overgangsfrekvens 2 år efter afsluttet gymnasial eksamen. (Kilde: VIAs Ledelsesinformationssystem, baseret på uddannelsesstatistik.dk)

Ved ansøgningsfristen til videregående uddannelser gennem KOT d. 5. juli 2023 ses i nedenstående figur 6, at VIAs andel af alle ansøgere til videregående uddannelse fra de respektive kommuner er mellem 32% og 52%. Det kan ikke aflæses af tallene, hvilke af VIAs udbud der er søgt inden for VIAs samlede uddannelsesudbud. Det peger dog på, at der er grundlag for at øge rekrutteringen til VIAs uddannelser generelt og særsomt til læreruddannelsen i Holstebro, som siden etableringen af uddannelsesstationen i 2018 særligt har tiltrukket studerende bosiddende i Holstebro.

Figur 6: VIA's andel af alle, der har søgt en videregående uddannelse gennem KOT, bosiddende i hjemkommune pr. 5.7.2023. (Kilde VIA's ledelsesinformationssystem baseret på UFM's datavarehus, kuben KOTbasis)

3. Aftagere – tilkendegivelser fra kommuner

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Til
Elsebeth Jensen
Uddannelsesdekan
VIA University College

Holstebro 20. august 2024

Prækvalifikation af fuldt udbud af Læreruddannelse i Holstebro

Holstebro Kommune tilkendegiver hermed, at vi støtter VIAs ansøgning om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro. Med et fuldt udbud bliver det muligt at tage hele læreruddannelsen i Holstebro, såfremt de studerende vælger de fag, som udbydes her. Holstebro tilbyder at gå dialog med VIA University College om lokalemuligheder lokalt i Holstebro, hvis der er behov for dette.

Holstebro Kommune har behov for at kunne rekruttere uddannede lærere nu og fremadrettet og dermed sikre uddannet arbejdskraft på skolerne. Vi vil ligeledes gerne som nu indgå i et samarbejde med VIA om praktikpladser, rekruttering og øvrige faglige indsatser.

Holstebro Kommune bakker på den baggrund op om VIAs ansøgning om prækvalifikation af et fuldt udbud af Læreruddannelsen i Holstebro.

Med venlig hilsen

Helle Støve
Direktør for Børn og Unge

Returadresse:

Dagtilbud og Undervisning, Dagtilbud og Undervisning
Dyrvigsvej 9, 6920 Videbæk

Sagsbehandler

Ole Ehmsen Kronborg

Direkte telefon

99 74 19 84

E-post

ole.kronborg@rksk.dk

Dato

14. august 2024

Til

Elsebeth Jensen

Uddannelsesdekan

VIA University College

Kære Elsebeth Jensen

Ringkøbing-Skjern Kommune tilkendegiver hermed, at vi støtter VIAs ansøgning om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro. Med et fuldt udbud bliver det muligt at tage hele læreruddannelsen i Holstebro, såfremt de studerende vælger de fag, som udbydes her. En række fag med særlige faglokaler såsom eksempelvis naturfag og musik skal de studerende fortsat læse i Nr. Nissum.

Ringkøbing-Skjern Kommune har behov for at kunne rekruttere uddannede lærere nu og fremadrettet og dermed sikre uddannet arbejdskraft på skolerne. Vi vil ligeledes gerne som nu indgå i et samarbejde med VIA om praktikpladser, rekruttering og øvrige faglige indsatser.

Ringkøbing-Skjern Kommune bakker på den baggrund op om VIAs ansøgning om prækvalifikation af et fuldt udbud af Læreruddannelsen i Holstebro.

Venlig hilsen

Ole Ehmsen Kronborg

Distriktsleder, Dagtilbud & Undervisning

Ringkøbing-Skjern
Kommune

Åbnings- og telefonfonder

Mandag 10.00-17.00

Tirsdag-fredag 10.00-13.30

Til

Elsebeth Jensen

Uddannelsesdekan

VIA University College

Kære Elsebeth Jensen

Struer Kommune tilkendegiver hermed, at vi støtter VIAs ansøgning om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro. Med et fuldt udbud bliver det muligt at tage hele læreruddannelsen i Holstebro, hvis de studerende vælger de fag, som udbydes her

En række fag med særlige faglokaler såsom f.eks. naturfag og musik skal de studerende fortsat læse i Nr. Nissum.

Struer Kommune har behov for at kunne rekruttere uddannede lærere nu og fremadrettet og dermed sikre uddannet arbejdskraft på skolerne.

Vi vil ligeledes gerne som nu indgå i et samarbejde med VIA om praktikpladser, rekruttering og øvrige faglige indsatser.

Vi oplever et velfungerende samarbejde til gavn for vores skoler og de studerende.

Struer Kommune bakker på den baggrund op om VIAs ansøgning om prækvalifikation af et fuldt udbud af Læreruddannelsen i Holstebro.

Jeannette Enevoldsen

Centerchef Børn og Unge

DATO
23-08-24

Struer Kommune
Velfærdshuset
Center for Børn og Unge
Familiebehandlingen
Familerådgivningen
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning
Skoler og Dagtilbud
Sundhedsplejen
Peter Bangs Vej 15
7600 STRUER

E: CBU@STRUER.DK
T: 96 84 85 55

SAGSBEHANDLER:
Jeannette Grummesgaard Enevoldsen
T:2064 6485

Til VIA University College
Att.: Elsebeth Jensen
Uddannelsesdekan

Lemvig den 20. august 2024

Ikke enten eller, men både og

Hermed svar på støtteanmodning til VIAs ansøgning om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro.

Lemvig Kommune støtter op om, at der også fremadrettet skal være en læreruddannelse i Vestjylland. Der er behov for at kunne rekruttere uddannede lærere og dermed sikre uddannet arbejdskraft på skolerne til Lemvig Kommune.

Lemvig Kommune er dog af den holdning, at der skal bygges videre og udvikles på den model, som var gældende frem til optaget i år. Det mere end 130-årige gamle og traditionsrige lærerseminarium i Nørre Nisum har gennem alle årene fulgt med tiden og fleksibelt udviklet sig i takt med at både vilkår og efterspørgsel har ændret sig, eksempelvis med fokus på ordblinde, efterskole, outdoor mv. Det er der også potentiale for fremadrettet.

Som uddannelsen aktuelt er organiseret, så er der en fysisk læreruddannelse i Nørre Nisum, en filial i Holstebro, en merituddannelse og en netuddannelse. Noget af læreruddannelsen i eksempelvis grundforløbene foregår på hver sin matrikel i Holstebro og Nørre Nisum samt over nettet, mens de lærerstuderende fra alle dele af uddannelsen fysisk mødes i Nørre Nisum til blandt andet linjefagsundervisning. Der er en model, der fungerer, og som har tiltrukket samlet set over 300 lærerstuderende på alle årgangene sidste år.

På lærerseminariet i Nørre Nisum er der optimale undervisningsfaciliteter, helt up-to-date faglokaler, studiemiljø og muligheder for at bo. Der 34 sengepladser, der kan benyttes af studerende, når de er der i kortere perioder, og så er der 125 kollegielejligheder.

Lemvig Kommune ønsker en model, hvor der fortsat er en læreruddannelse i Nørre Nisum og kan ikke støtte op om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro, hvis det betyder et permanent stop for optag i Nørre Nisum.

Fra Lemvig Kommune opfordres til, at der fra både VIAs og politisk side investeres i en attraktiv læreruddannelse i Vestjylland, hvor der samarbejdes og udvikles på de gode erfaringer, der er i forvejen.

Med venlig hilsen

Lars Borst Hansen
Direktør
Familie & Kultur

Side 1 af 1

VIA's bemærkninger til Lemvig Kommunes tilkendegivelse:

VIA takker Lemvig Kommune for tilkendegivelse i forbindelse med VIA's ansøgning om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro. VIA har følgende bemærkninger:

1) VIA ønsker med ansøgning om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro at skabe stabilitet om hoveduddbuddet af læreruddannelsen og styrke muligheden for at oprette bæredygtige undervisningshold med så mange undervisningsfag som muligt.

2) VIA har taget bestik af ansøgnings- og rekrutteringssituationen til udbuddet i Nr. Nisum, hvor såvel antallet af 1.-prioritetsansøgere og det endeligt antal optagne studerende pr. år har været faldende. Siden 2015/2016 har tendensen for optagne været faldende, og for de sidste fire års optag er antallet faldet fra 14 til 10 optagne. Med baggrund i rekrutteringssituation ønsker VIA at samle læreruddannelsen i et fuldt udbud i Holstebro.

Endeligt antal optagne ved læreruddannelsen 2015-2023 samt sommeroptag 2023:

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Aarhus	467	489	491	496	494	496	496	474	465
Holstebro	-	-	-	31	25	31	27	28	35
Netudbud	-	-	-	-	-	47	32	33	20
Nr. Nisum	91	94	73	28	34	14	12	12	10
Randers	-	-	-	20	16	-	-	-	-
Silkeborg	184	176	209	200	156	179	132	106	113
Skive	72	88	102	90	60	42	38	37	33
I alt	814	847	875	865	785	809	737	690	676

Kilde: VIA's studieadministrative data

Note: Sommer 2023 består af hovedoptaget (tilbudte studiepladser, hvortil der er takket ja) samt det tilhørende vinteroptag.

3) VIA anerkender Nr. Nisum som et traditionsrigt uddannelsesmiljø, hvor VIA fortsat udbyder den netbaserede læreruddannelse. Ved et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro vil der fremover være enkelte studieaktiviteter i faglokaler i Nr. Nisum, ligesom kostskolen og det særlige HF-tilbud til unge med dysleksi i Nr. Nisum fortsætter uforandret. Optaget på den ordinære læreruddannelse i Nr. Nisum er stillet i bero fra optaget 2024, men med mulighed for at genåbne for optaget, hvis der skulle blive grundlag for det senere.

4. Høringssvar fra UCN

VIA University College
Att.: Gitte Sommer Harrits / Elsebeth Jensen
Hedeager 2
8200 Aarhus N

UCN's høringssvar vedr. fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro

Professionshøjskolen UCN takker for muligheden for at blive hørt i forbindelse med VIA's ansøgning om prækvalifikation af et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro. UCN anerkender behovet for kvalificerede lærerkompetencer i Vestjylland, og forventer ikke, at etableringen af et fuldt udbud i Holstebro vil få konsekvenser for UCN's eksisterende udbud af uddannelsen i hverken Aalborg eller Hjørring.

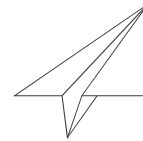
UCN har således ingen indsigelser til etableringen af et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro, såfremt prækvalifikationsansøgningen godkendes.

Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kristina Østergaard Kristoffersen'.

Kristina Østergaard Kristoffersen
Rektor

Professionshøjskolen UCN

NOTAT

Udarbejdet af:
Marian Korsgaard Klit Thorup
Økonomikonsulent

E: MKLI@via.dk
T: +4587551113

Dato: 5. juli 2024

1/3

Rentabilitetsberegning for Læreruddannelsen i Holstebro

Nærværende notat opsummerer forudsætninger og antagelser for rentabilitetsberegning for ændringen af Læreruddannelsen i Holstebro. Notatet opsummerer desuden resultatet af rentabilitetsberegningen.

Læreruddannelsen i Holstebro

Forudsætninger

Rentabilitetsberegningen er foretaget på baggrund af beregning af forventede indtægter og omkostninger ved at ændre Læreruddannelsen i Holstebro fra en uddannelsesfilial til et udbud.

Indtægter

Indtægterne er beregnet på baggrund af undervisnings- og praktiktaxameter for Læreruddannelsen 2024:

- Undervisningstaxameter på kr. 66.908, hvilket er den forventede takst, som er beregnet efter takststigning i forbindelse med den nye læreruddannelse.
- Praktiktaxameter kr. 9.200
- Resultattilskud 11,11%
- Decentralt taxameter 6% i 2025 og 7% i 2026

Beregningen af rentabiliteten forudsætter et årligt optag på 43 studerende med opstart sommer 2025, stigende til 51 studerende i 2027. Der er i beregningen af indtægter taget højde for frafald, som er baseret på statistisk frafaldsdata for uddannelsesfilialen (tidligere uddannelsesstationen) i Holstebro.

Omkostninger

De samlede omkostninger er beregnet på baggrund af forventninger til følgende udgifter:

- Direkte omkostninger til uddannelsen:
 - Undervisning (løn- og driftsomkostninger) og øvrig tid. Begge omkostningsfordelinger er baseret på nuværende uddannelse, som ligger i Nr. Nisum og Holstebro.
 - Ledelse på uddannelsen: Det forventes at beskæftige en niveau 3 leder på fuldtid, hvor lederen er fordelt mellem Læreruddannelsen i Holstebro, net-udbud Nr. Nisum og Åben uddannelse Nr. Nisum. Derfor er der medregnet en timefordeling på 52% af lederen til Holstebro, når udbuddet er fuldt indfaset.

Antagelser og øvrige forudsætninger

Antagelserne vedr. omkostningerne er baseret på oplysninger fra læreruddannelsens forventninger til behov for undervisning i forhold til det forventede antal STÅ. Omkostningerne er beregnet ud fra et forventet samlet behov på 17 årsværk til at dække undervisning på Åben uddannelse, net-udbud og matriklerne i Nr. Nisum og Holstebro. Der er desuden taget højde for, at Nr. Nisum matrikel er under udfasning og er helt udfaset i 2027.

Der er i beregningen ikke kigget på behov specifikt for Læreruddannelsen i Holstebro. Alle omkostningsniveauerne er i stedet fordelt mellem Nr. Nisum og Holstebro efter det forventede antal STÅ, og desuden fordelt mellem Åben uddannelse, net-udbud og matrikel.

Der er i beregningen af omkostninger taget højde for, at ændringen fra en uddannelsesfilial til et udbud kræver investering i udvidelse af bygninger, hvorfor der er indregnet en stigning til driftsudgifter i Holstebro på 156.826 kr. årligt og en stigning i vedligeholdelsesudgifter på 213.000 kr. årligt. Disse udgifter er beregnet på baggrund af en forventet investering i bygningsændringer på 426 m² i Holstebro på 9,2 mio. kr.

Alle beregningerne tager udgangspunkt i de materialer, der blev præsenteret for bestyrelsen den 20. juni 2024 vedr. Læreruddannelsen.

Resultat

Resultatet af rentabilitetsberegningen fremgår af nedenstående tabel.

Rentabilitet nyt udbud: LU Holstebro	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Total dekanområde
Statstilskud STÅ Ordinær Uddannelse	-4.374.399	-4.641.628	-5.337.643	-6.154.496	-6.747.651	-7.164.208	-7.431.491	-7.562.727	-7.562.727	-56.976.969
Statstilskud STÅ Åben Uddannelse										0
Statstilskud STÅ Praktikrefusion										0
Statstilskud STÅ	-4.374.399	-4.641.628	-5.337.643	-6.154.496	-6.747.651	-7.164.208	-7.431.491	-7.562.727	-7.562.727	-56.976.969
Resultattilskud	-510.296	-546.626	-628.593	-731.628	-802.140	-851.660	-883.433	-899.034	-899.034	-6.752.444
Decentralt taxameter	-218.720	-278.498	-320.259	-430.815	-472.336	-501.495	-520.204	-529.391	-529.391	-3.801.107
Statstilskud øvrige										0
IDV konsulentydelse										0
Deltagerbetaling										0
Øvrige indtægter										0
Indtægter i alt	-5.103.414	-5.466.752	-6.286.494	-7.316.938	-8.022.127	-8.517.362	-8.835.128	-8.991.152	-8.991.152	-67.530.521
Lønomsomkostninger	3.371.822	3.674.613	4.202.413	4.776.917	5.247.939	5.408.405	5.506.509	5.553.367	5.553.367	43.295.353
Driftsomsomkostninger	692.625	754.823	863.241	981.253	1.078.008	1.110.970	1.131.122	1.140.748	1.140.748	8.893.537
Praktikrefusion										0
Investeringer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultat 1	-1.038.968	-1.037.316	-1.220.840	-1.558.768	-1.696.180	-1.997.987	-2.197.498	-2.297.037	-2.297.037	-15.341.631
DG1	20%	19%	19%	21%	21%	23%	25%	26%	26%	23%
Ledelsesomsomkostninger	272.327	296.782	339.411	385.811	423.853	436.813	444.737	448.521	448.521	3.496.777
Fordeling dekanomsomkostninger	183.618	200.107	228.849	260.135	285.785	294.523	299.866	302.417	302.417	2.357.717
Resultat 2	-583.022	-540.427	-652.580	-912.823	-986.542	-1.266.651	-1.452.895	-1.546.098	-1.546.098	-9.487.135
DG2	11%	10%	10%	12%	12%	15%	16%	17%	17%	14%
Øvrige fælles og forvaltningsomsomkostninger	3.809.882	4.179.708	4.179.708	4.179.708	4.179.708	4.179.708	4.179.708	4.179.708	4.179.708	37.247.546
Finansieringskilder	-1.657.596	-1.657.596	-1.657.596	-1.657.596	-1.657.596	-1.657.596	-1.657.596	-1.657.596	-1.657.596	-14.918.364
Decentral grundtilskud	-241.547	-241.547	-241.547	-241.547	-241.547	-241.547	-241.547	-241.547	-241.547	-2.173.923
Resultat 3	1.327.717	1.740.138	1.627.985	1.367.743	1.294.023	1.013.915	827.670	734.467	734.467	10.668.125
OG	-26%	-32%	-26%	-19%	-16%	-12%	-9%	-8%	-8%	-16%

Konklusion

Af resultatet af rentabilitetsberegningen fremgår det jf. ovenstående, at det ikke er rentabelt at oprette et udbud af Læreruddannelsen i Holstebro. Ved fuldt gennemløb i 2031 har udbuddet en negativ overskudsgrad på -8%, som svarer til et underskud på 0,7 mio. kr. Her skal det nævnes, at bestyrelsen i juni 2024 godkendte et scenarie, hvor der er en negativ overskudsgrad på -13% for Læreruddannelsen i Vestjylland. Det må derfor antages, at Holstebros overskudsgrad på -8% er acceptabel og med til at forbedre økonomien for Læreruddannelsen i Vestjylland, da det reducerer underskuddet med 5 procentpoint. Det skal også nævnes, at udbuddet har en positiv dækningsgrad 2 på 17%, som svarer til et dækningsbidrag (resultat 2) på 1,5 mio. kr.

Lukket punkt: Prækvalifikationsansøgning af fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro/GISH

Bilag

- 1) Sagsfremstilling til bestyrelsens behandling af sagen
- 2) Prækvalifikationsansøgning for udbud af læreruddannelsen i Holstebro
- 3) Rentabilitetsanalyse, notat udarbejdet af Koncernøkonomi
- 4) Udkast til ansøgningens bilag 1

Sagsfremstilling

Direktionen anbefaler, at VIA ansøger om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro ved ansøgningsfristen d. 15. september 2024. Derfor forelægges prækvalifikationsansøgningen, udkast til ansøgningens bilag 1 samt notat om rentabilitet til bestyrelsens behandling af sagen.

Behov og rekruttering:

Analyser fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd m.fl. viser, at der er bevægelser blandt lærere fra folkeskolen til andre undervisningsområder, men også væk fra professionen. Desuden viser STARs Arbejdsmarkedsbalance og den kvartalsvise Rekrutteringssurvey, at der for juni 2024 har været 30 forgæves rekrutteringer af folkeskolelærere i Vestjylland. Læremanglen understøttes således af disse udvalgte analyser.

Det er lagt til grund for ansøgningen om et fuldt udbud i Holstebro, at der er et rekrutteringspotentiale, når udbuddet bliver et fuldt udbud frem for den nuværende uddannelsesfilial. Det fremgår af data fra VIAs ledelsesinformationssystem baseret på uddannelsesstatistik.dk, at mellem 40 og 45% af årgang 2019/2020 med en fuldført gymnasial uddannelse ikke er i gang med en videregående uddannelse eller en erhvervsuddannelse to år efter i de kommuner, som læreruddannelsen i Holstebro primært rekrutterer studerende fra. For den pågældende årgang har 2312 personer afsluttet en gymnasial uddannelse.

Høring og tilkendegivelse af støtte:

I henhold til Uddannelses- og Forskningsstyrelsens vejledning til prækvalifikation indhentes høringssvar fra andre relevante institutioner med identiske eller beslægtede uddannelser. UCN er derfor blevet hørt og har primo august informeret VIA om, at UCN ikke har nogen bemærkninger. Endvidere er Holstebro, Ringkøbing-Skjern, Struer og Lemvig kommuner kontaktet med henblik på at afgive en støtteerklæring eller tilkendegivelse til VIAs ansøgning. Holstebro, Ringkøbing-Skjern og Struer kommuner bakker op om VIAs ansøgning. Lemvig Kommune anfører ønske om at videreføre læreruddannelsen i Nr. Nissum og kan ikke bakke op om et fuldt udbud af læreruddannelsen i Holstebro, hvis det indebærer en permanent lukning af udbuddet i Nr. Nissum. Direktionen ønsker at benytte muligheden for en respons i ansøgningens bilag til Lemvig Kommunes tilkendegivelse. Denne fremgår af sagens bilag 4)

Økonomi

Af resultatet af rentabilitetsanalysen fremgår det jf. bilag, at det ikke er rentabelt at oprette et udbud af Læreruddannelsen i Holstebro. Ved fuldt gennemløb i 2031 har udbuddet en negativ overskudsgrad på -8%, som svarer til et underskud på 0,7 mio. kr. Det skal her nævnes, at VIAs bestyrelse i juni 2024 godkendte et scenarie med en negativ overskudsgrad på -13% for Læreruddannelsen i Vestjylland. I rentabilitetsanalysen opsummeres derfor en antagelse om, at en overskudsgrad på -8% for fuldt udbud i Holstebro er acceptabel og med til at forbedre økonomien for Læreruddannelsen i Vestjylland, da det reducerer underskuddet med 5 procentpoint. Det skal også nævnes, at udbuddet har en positiv dækningsgrad på 17%, som svarer til et dækningsbidrag (resultat 2) på 1,5 mio. kr.

Beregningen af rentabiliteten forudsætter et årligt optag på 43 studerende med opstart sommer 2025, stigende til 51 studerende i 2027, og tager udgangspunkt i de materialer, der blev præsenteret for bestyrelsen på mødet den 20. juni 2024 vedr. Læreruddannelsen.

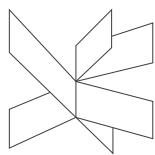
Indstilling

Det indstilles, at

- 1) VIAs bestyrelse godkender og indstiller indsendelse af prækvalifikationsansøgning pr. 15. september 2024 om et fuldt udbud i Holstebro som med studiestart 2025. I henhold til ansøgningsfristen forelægges indstillingen til bestyrelsesformanden, som af bestyrelsen er delegeret kompetence i sagen.

Kommunikation

Sagen behandles som fortrolig. Dermed er det kun direktionen, uddannelsesdekaner og chefer samt udvalgte administrative medarbejdere, der har adgang til sagen.

Dato: 16.08.2024

Journalnr.: D24-9303431
Ref.: LMOS

Indstilling til godkendelse af studieordning for Kristendom, kultur og kommunikation - Aarhus C

Indstilling

Uddannelsesdekan Lene Mosegaard Søbjerg (LMOS) indstiller, at direktionen godkender studieordningen for Kristendom, kultur og kommunikation - Aarhus C med henblik på ikrafttrædelse ved studieårets begyndelse.

Studieordningen indstilles til godkendelse, fordi der er foretaget væsentlige ændringer i studieordningen. Studieordningen er senest blevet ændret i 2023.

Oversigt over ændringerne

Her følger en skematisk redegørelse for ændringerne.

Ændringer i studieordningen	Begrundelsen for ændringen
Ny prøveform på 1. semester	Uddannelsen indgår som en del af VIAs projektgruppe omhandlende professionsrettede prøver. I den forbindelse arbejder vi med en ny prøveform, som skal skabe tydeligere sammenhæng mellem undervisningen og udprøvningen, understøtte vores studerendes professionsforståelse tidligt i studiet samt modvirke snyd ved brug af chatbot.
Præcisering og ombytning af enkelte læringsmål på 1. og 2. semester	I forlængelse af den nye prøveform på 1. semester og ønsket om at understøtte professionsforståelsen tidligt på studiet er det hensigtsmæssigt at bytte rundt på enkelte læringsmål mellem henholdsvis 1. og 2.semester.
Nyt fagligt fokus på 5.semester	På 5.semester har uddannelsen et fordybelsesmodul (15 ECTS) inden for et kristendomsfagligt område. Vi indgår i 2024 i et projekt sammen med Fredens Hus i Gellerup, hvor vi har fokus på interkulturel og interreligiøs dialog i praksis, hvilket vil afspejle sig i forløbets indhold.
Ny prøveform på selvstudieforløb på 6.semester. Omlægning til en skriftlig aflevering med mundtlig udprøvning	Undgå snyd ved brug af chatbot

Legalitetskontrol

Studieordningen, inkl. ændringerne, der indstilles, har fået en positiv legalitetsvurdering af Studieservice, Fællesenheden.

Sagsreference i DocuNote

Direktionen har mulighed for at tilgå den indstillede studieordning i sin helhed ved at søge på sagsnummeret.

Professionshøjskolen VIA University College (VIA)

Brev om opfølgning på årsrapporten for 2023

Med dette brev følger Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS) op på Professionshøjskolen VIA University Colleges årsrapport for 2023 med fokus på institutionens økonomi og økonomiske forvaltning.

Såfremt der er forhold, hvor styrelsen ønsker en skriftlig redegørelse eller tilbagemelding fra institutionen, er disse i brevet markeret med:

- [...]

Styrelsen har i tidligere år fulgt op på udviklingen på tværgående fokusområder parallelt med opfølgningen på årsrapporten. Styrelsen vil i år i relevant omfang følge op på disse områder i særskilte processer.

1. Opfølgning på årsrapporten

1.1 Institutionens økonomi

Resultat

Styrelsen noterer, at VIA i 2023 havde et overskud på 12 mio. kr. Dette er en afvigelse på ca. 4 mio. kr. i forhold til det budgetterede overskud på ca. 16 mio. kr. (inkl. forbrug af særtilskud fra tidligere år). Afvigelsen skyldes en række modsatrettede bevægelser, herunder at VIA har hensat yderligere midler til udligning af ubalance i studentermobiliteten. VIA har desuden i løbet af 2023 indført forbrugsbe- grænsende initiativer for at sikre balance i økonomien i 2023.

Som følge af et faldende aktivitetsniveau på grund af udfasning af engelsksprogede uddannelser og vigende søgning til flere af VIA's uddannelser gennemførte VIA desuden i november 2023 besparelser inkl. personaletilpasninger for ca. 50 mio. kr. med henblik på at sikre balance i økonomien i 2024. Fritstilling af medarbejdere i opsigelsesperioden har regnskabsmæssigt medført en merudgift på 9 mio. kr. i 2023.

Egenkapital

VIA's egenkapital ultimo 2023 udgør 661,3 mio. kr. mod 660,3 mio. kr. ultimo 2022. Udviklingen afspejler årets resultat samt en negativ værdiregulering af VIA's afledte finansielle instrumenter på 11,2 mio. kr.

Budget for 2024

Styrelsen noterer, at der i budgettet for 2024 forventes et overskud på 23,7 mio. kr.

1. juli 2024

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**
Institutionsøkonomi

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Ref.-nr.
522802

1.2 Institutionens forvaltning

Styrelsen noterer, at institutionsrevisor bemærker følgende i revisionsprotokollatet om årsrapporten:

Ad revisionsprotokollatets afsnit 4.3.1.1 vedrørende styring af eksternt finansierede projekter og større IDV-aktiviteter

Styrelsen noterer, at institutionsrevisor ligesom ved revisionen af årsregnskabet for 2022 har flere anbefalinger vedrørende VIA's forretningsgange for eksternt finansierede projekter samt større aktiviteter gennemført som indtægtsdækket virksomhed.

Institutionsrevisor har konstateret, at VIA mangler en formaliseret proces for indregning af timer og omkostninger samt et gennemsigtigt grundlag for de anvendte timesatser og overheadsatser. Dette har medført en uensartet praksis i den løbende indregning og måling af omkostninger og indtægter på projekterne.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Desuden har institutionsrevisor konstateret, at der ikke er en ensartet proces for løbende projektopfølgning. Der er ingen fælles forretningsgang for, hvordan projektledere og økonomimedarbejdere følger regelmæssigt op på projekternes færdiggørelsesgrad samt på periodiseringen af indtægter.

Styrelsen noterer, at VIA i 2023 har påbegyndt etableringen af en ny struktur og nye processer på området.

Institutionsrevisor anbefaler, at:

- VIA udarbejder formaliserede og detaljerede forretningsgange for styring af eksternt finansierede projekter og større IDV-aktiviteter med henblik på at sikre en ensartet indregning af omkostninger og indtægter.
- VIA implementerer en ensartet forretningsgang for styring og controlling af eksternt finansierede projekter og aktiviteter gennemført som indtægtsdækket virksomhed.

Styrelsen lægger til grund, at VIA følger institutionsrevisors anbefalinger.

Ad revisionsprotokollatets afsnit 4.3.1.2 vedrørende løn til øverste leder

Institutionsrevisor har konstateret, at der i 2023 er givet et løntillæg til VIA's øverste leder, som ikke var godkendt af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. VIA oplyste Uddannelses- og Forskningsstyrelsen om forholdet, hvorefter styrelsen i svar af 14. november 2023 afgav kritik.

Styrelsen forudsætter, at VIA følger institutionsrevisors anbefaling om at implementere en proces og forretningsgang til sikring af, at ændringer i VIA's øverste leders løn godkendes af den regulerende myndighed inden ikrafttræden.

Ad revisionsprotokollatets afsnit 8 vedrørende tilbagebetaling af materialegebyr på The Animation Workshop

Styrelsen udtalte i 2021 kritik af VIA's opkrævning af materialegebyr (brugerbetaling) på professionshøjskolens udbud af uddannelse ved The Animation Workshop

(TAW). VIA har taget styrelsens tilsynsudtalelse til efterretning og fulgt op i forhold til tidligere studerende.

Der udestår et mindre beløb til studerende, VIA ikke har kunnet komme i kontakt med, samt til uforudsete omkostninger vedrørende eventuelle krav anlagt efter forældelsesfristen.

Styrelsen tager revisors status til efterretning.

Ad revisionsprotokollatets afsnit 8 vedrørende aktiviteter i Kina

Styrelsen noterer, at VIA i samarbejde med en advokat fortsat er i dialog med de kinesiske myndigheder om at få formaliseret overdragelsen af aktiverne i det Hong Kong-baserede datterselskab og betalt de nødvendige gebyrer til den kinesiske stat. Processen er forsinket, og den forventes nu tilendebragt i 2024, hvorefter datterselskabet kan likvideres. VIA har i årsregnskabet for 2023 indregnet et tilgodehavende, der efter nedskrivning udgør 2 mio. kr. Tilgodehavendet afspejler VIA's vurdering af det forventede provenu efter betaling af omkostninger i forbindelse med nedlæggelsen.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Styrelsen forventer, at VIA, så snart det er muligt, gennemfører afviklingen af både det Hong Kong-baserede datterselskab og datterselskabet i Kina.

Styrelsen vil følge VIA's arbejde med at afvikle selskaberne.

1.3 Øvrige områder

Anvendelse af årsrapportskabelonen for 2023

Styrelsen konstaterer, at VIA på enkelte områder ikke fuldt ud har fulgt styrelsens fælles årsrapportskabelon.

I forhold til VIA's årsrapport for 2022 er posten 'øvrige egenkapital' på egenkapitalopgørelsen blevet udfoldet med opgørelse af værdiregulering af VIA's ikke-konverterbare finansielle instrumenter. Posten er dog fortsat ikke udspecificeret i henhold til årsrapportskabelonen.

Styrelsen bemærker desuden, at VIA i note 21b vedrørende gæld til realkreditinstitutioner ikke har opgivet lånenes ISIN-koder med alle 12 cifre.

Styrelsen forudsætter, at VIA ved udarbejdelsen af årsrapporten for 2024 har fokus på at følge årsrapportskabelonen fuldt ud.

2. Opfølgning på afrapportering af den strategiske rammekontrakt i årsrapport 2023 samt statusredegørelse

Styrelsen har gennemgået statusredegørelsen for den strategiske rammekontrakt 2022-2025 og konklusionerne i årsrapporten om udviklingen i de strategiske mål. Styrelsen noterer, at VIA samlet vurderer, at der er fremskridt i realiseringen af de mål, som er aftalt i den strategiske rammekontrakt.

Styrelsen vurderer samlet set, at det fremsendte materiale dokumenterer institutionens arbejde med at realisere de aftalte strategiske mål, og at materialet udgør et dækkende grundlag for årets videre styringsdialog, herunder dialogmødet mellem styrelsens direktion og institutionens øverste daglige ledelse, som afholdes i efteråret 2023.

Med afrapporteringen for 2023 er der gjort status for andet år i kontraktperioden 2022-2025. Det er vigtigt, at der i de kommende års afrapporteringer er tydeligt fokus på at dokumentere fremskridt i realisering af målene både gennem udvikling i indikatorer og de gennemførte aktiviteter.

3. Videre proces

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Henvendelse ved spørgsmål

Hvis I har spørgsmål til de enkelte afsnit i brevet, kan I rette henvendelse til følgende kontaktpersoner:

Angående økonomi og forvaltning:

- Områdeleder Anders Christian Lauger, 72 31 85 77, andl@ufm.dk

Angående afrapportering på den strategiske rammekontrakt:

- Chefkonsulent Anne Kamper, 72 31 78 02, anka@ufm.dk

Angående løn og ansættelsesforhold:

- Fuldmægtig Magnus Linding Frandsen, 72 31 79 89, mlf@ufm.dk

Kopi af dette brev bedes sendt til institutionsrevisor.

Med venlig hilsen

Nicolai Ebsen
Kontorchef

Kopi er sendt til Rigsrevisionen.